LICEUL TEHNOLOGIC ENERGETIC
“REGELE FERDINAND I” TIMIŞOARA

SESIUNEA EUROREGIONALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE PENTRU PROFESORI
"CUNOȘTINTE, CERCETARE, MESERIE - CALEA SPRE DEZVOLTARE PERSONALĂ"

EDIȚIA A VIII-A

ISSN-L 2248-3985

TIMIŞOARA 2019

LICEUL TEHNOLOGIC ENERGETIC “REGELE FERDINAND I” TIMIȘOARA

SESIUNEA EUROREGIONALĂ DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE PENTRU PROFESORI

“CUNOȘTINȚE, CERCETARE, MESERIE, CALEA SPRE DEZVOLTARE PERSONALĂ”

EDIȚIA a VIII-a

ISSN 2248-3985

TIMIȘOARA 2019

Punct și de la capăt

Scopul inițial al proiectului - să facă auzite vocile profesorilor de la liceele tehnice de la noi și din țările vecine și să medieze o legătură intre aceștia - nu mai este de actualitate. Există platforme online pentru colaborarea profesorilor iar liceele tehnice au suferit modificări: dispariția școlilor profesionale, comasări, desființări, apariția școlilor duale.

Nici împărțirea lucrărilor în secțiuni după discipline nu mai este oportună. O lucrare ce presupune cercetare necesită rigoare, pasiune și mai ales timp. E mult mai firesc sa scriem despre proiectele la care participăm, despre experiențele personale legate de profesie, despre exemplele de bună practică și despre cum ne raportăm la aceasta epocă dominată de inovare și consum. Astfel, în ediția curentă, găsiți texte scrise recent și texte „reciclate”, articole elaborate și articole „crude”. Valoarea științifică a lucrărilor este importantă ca premisă dar irelevantă prin natura revistei. Ele au însă o valoare istorică pentru că, indirect, ele povestesc despre viața celor ce le-au scris.

Aceasta este a doua ediție în format electronic și distribuită doar online. Asemenea reviste (electronice, exclusiv online) se editează în aproape fiecare scoală, ca proiecte de sine stătătoare sau parte din alte proiecte. Pentru a continua avem nevoie de o nouă identitate și de creatori de conținut. Momentan, atuul nostru stă în diversitatea subiectelor și a stilurilor. Suntem deschiși la idei, colaborări și așteptăm lucrări pentru următoarea ediție.

Mulțumesc participanților pentru efortul depus, atenția acordată și răbdarea de care au dat dovadă, iar persoanelor care parcurg acest document le doresc energie și inspirație.

Dan Ilie

Participanții la a VIII-a ediție a Sesiunii euroregionale de comunicări științifice pentru profesori "Cunoștințe, Cercetare, Meserie, Calea spre dezvoltare personală"

Profesor **Ciocan Carmen**, Alba Iulia
Profesor **Beca Felicia**, Alba Iulia
Profesor **Trifan Lioara**, Bucureşci jud. Hunedora
Profesor **Dumitru Silvia**, București
Profesor **Lavinia Popa**, București
Profesor **Bara Elisabeta Ileana**, Cluj Napoca
Profesor **Bara Teodor**, Frata jud. Cluj
Profesor **Diana Singerean**, Cluj-Napoca
Profesor **Mircea Rusu**, Turda
Profesor **Teofana Sferle**, Cluj Napoca
Profesor Doctor **Diana Silaghi**, Cluj-Napoca
Profesor **Eftenie Anca Luminița**, Deta
Profesor Doctorand **Iancu C. Berceanu**, Dudeștii Vechi jud. Timiș
Profesor **Bohotineanu Cătălina Ioana**, Iași
Profesor Învatamant Primar **Muselin Maria**, Lupac
Profesor **Ardelean Klementina**, Oradea
Profesor **Homan Maria**, Recaș
Profesor Inginer **Batalo Tihomir**, Rešetari, Croația
Profesor **Laieș Lorena Ionela**, Reșița
Profesor **Budur Petru**, Sânnicolaul Mare
Profesor Doctor **Bodor Irina-Liliana**, Tășnad, jud. Satu-Mare
Profesor **Văcariu Amelia Diana**, Sibiu,
Profesor Doctor **Volosciuc Sorin Dan**, Sibiu
Profesor **Marie-Anne Licsandru**, Slatina,
Profesor Economist **Stanciu Nicoleta**, Tecuci
Profesor **Carmen Olariu**, Timișoara
Profesor **Sîrbu Simona**, Timișoara
Profesor **Bîtea Ileana Mihaela**, Timișoara
Profesor **Beicu Rodica**, Timișoara
Profesor **Doina Stănese**, Timișoara
Profesor **Eliza Ruse**, Timișoara
Profesor **Cristina Hrițcu**, Timișoara
Preot Cancelar și Econom **Lauš Nikola**, Timișoara
Profesor **Adriana Pașalău**, Timișoara
Profesor **Livia Mocanu**, Timișoara
Profesor **Groza Elena**, Timișoara
Profesor **Chirian Virginia**, Timișoara
Profesor **Meroniuc Manuela**, Timișoara
Profesor **Saizescu Cristina-Alexandra**, Timișoara
Profesor **Alina Stoica**, Timișoara
Profesor **Frânculescu Carmen Larisa**, Timișoara
Profesor **Adriana-Maria Ștefanescu**, Timișoara
Profesor **Tudor Mihaela Codruța**, Timișoara
Profesor Doctorand **Lucia Iulia Chirculescu**, Timișoara
Profesor **Teodora Pereni**, Timișoara
Profesor **Gabriela Esch**, Timișoara
Profesor **Dima Ionel**, Timișoara
Profesor **Dima Lucia**, Timișoara
Profesor **Ana Mesaroš**, Vršac

Comisia de organizare de la Liceul Tehnologic „Regele Ferdinand I” Timişoara

Dir. Prof. ing. **Filip Luminița**

Dir. Adj. Prof. **Peia Cristian**

Stoica Alina – responsabil proiect

Groza Elena – responsabil parteneriate internaționale

Badescu Aida, Frânculescu Larisa - secțiunea „Științe umaniste”

Stoica Alina – secțiunea „Știință și tehnologie”

Borugă Mirela – secțiunea „Eco-window”

Dan Ilie – responsabil tehnic

Parteneriate

Școala Gimnazială Lupac, Caraș-Severin

Liceul Teoretic "Sfintii Kiril si Metodii", Dudesti Vechi, Timiș

Liceul Agricol Vârșeț (Poljoprivredna škola "Vršac")

Școala “Ferenc Kölcsey” Törökszentmiklós, Ungaria (Kölcsey Ferenc Általános Iskola)

Școala „Ante Starčević” Rešetari, Croația (Osnovna škola Ante Starčevića Rešetari)

Mulțumiri

Inspectoratul Scolar Timis

Prof. Dr. **Pisano Patricia Elida**

Prof. **Seviciu Monica**

Prof. **Melnic Alina**

Prof. Ing. **Brancu Marcel**

Prof. **Domolki Ladislau**

Universitatea Politehnica Timişoara

Dr. Ing. **Groza Ioan**

Universitatea de Vest Timişoara

Prof. Univ. Dr. **Negrescu Dan**

România în paginile revistei "L'Europe Centrale" în anii '30 ai secolului XX

Bodor Irina-Liliana
Liceul Tehnologic Tășnad

"L Europe Centrale" is a magazine of political, economic, literary and artistic documentation written in french, which appeared in Prague, between 1926 and 1938. The magazine addressed to the general public, in an accessible, but at the same time, analytical language as to the major developments in international relations.

Together with *L 'Europe Nouvelle* and *L' Europe du Sud-est*, during the interwar period, it was among the most frequently read and documented periodicals of international circulation whose information about Romania, was confirmed by the official documents in the archives of the Romanian state.

”L'Europe Centrale” este o revistă de documentație politică, economică, literară și artistică, redactată în limba franceză, care a apărut la Praga, între anii 1926 – 1938. S-a adresat publicului larg, într-un limbaj accesibil, dar în același timp analitic în ceea ce privește evoluțiile majore ale relațiilor internaționale.

Apariție săptămânală, era structurată astfel: un *editorial* (trata principalul eveniment politic al săptămânii anterioare, semnat de unul dintre redactorii săi: *Albert Mousset și Andre Tibol*); *Ecouri, Europa Centrală și Balcanii, Viața economică, Literatura și teatrul, Viață artistică / Diverse, Istorie și filozofie / Bibliografie și documente, Viața la Praga.*

Acțiunile României, că vizează politica sa externă sau raporturile economice cu alte țări, sunt tratate, în general, din perspectiva statelor Micii Înțelegeri; de asemenea, sunt realizate analize, în general semestriale, particularizate, privind politica externă a statelor Micii Înțelegeri și raporturile acestora cu marile puteri sau statele vecine.

Interesul nostru s-a îndreptat spre raporturile politico–economice româno–italiene din deceniul patru al secolului XX, oglindite în acest periodic.

Criza economică din 1929 – 1933 a afectat industria, agricultura, comerțul, transporturile, sistemul bancar și de credit. În România, primele semne ale crizei s-au manifestat în toamna anului 1929 sub forma diminuării prețurilor la cereale, ca urmare a scăderii de prețuri la care se tranzacționau cerealele la bursele americane.

Profunzimea și mai ales durata excepțională a crizei au constrâns statele, chiar și pe cele mai liberale, să intervină încercând să limiteze ravagiile economice și sociale prin retragerea economiilor între granițele naționale, comerțul mondial înregistrând o diminuare bruscă[1].

După 1929, România va lansa politica economică care să contracareze efectele acesteia, prin încheierea unor convenții bazate pe „clauza națiunii celei mai favorizate”, o politică comercială externă bazată pe principiile liberalismului economic, recomandat de Societatea Națiunilor, până în 1932, când toate statele din Europa Centrală au aplicat restricții comerciale și monetare[2].

Criza economică mondială și politicile economice generate de ea, au produs în Europa un fenomen nou, necunoscut până atunci, tendințele de autarhizare ale economiilor naționale, prin reducerea comerțului cu exteriorul, ca rezultat al scăderii drastice a prețurilor pe piața mondială[3]. România a fost cu atât mai afectată, cu cât industria și puterea sa economică erau mai slabe comparativ cu alte țări ale Europei.

La baza noului sistem de convenții comerciale, a fost pus tariful vamal în vigoare de la 1 august 1929 care se inspira din recomandările Conferinței economice de la Geneva din mai 1927, și care favoriza schimburile și cooperarea economică internațională. Dar între timp, în primele luni din 1930 s-a produs un nou eveniment.

[1] Maria Mureșan, Andrei Josan, *Istoria economiei europene. De la revoluția industrială la Uniunea Europeană*, ed. A.S.E., București ,2005.
[2] Virgil Madgearu, „La politique économique extérieure de la Roumanie (1927-1938), în *Conférence permanente des hautes études internationales*, XII-eme session, 1939, p.15.
[3]Victor Axenciuc, *Introducere în istoria economică a României. Epoca Modernă*, ed. Fundația „România de mâine”, București, 1997, pp.239-240.

O serie de state industrializate din Europa Centrală, au adoptat un sistem de protecționism agricol: Germania, Cehoslovacia și Austria[4]. Prin această măsură erau atinse interesele statelor agricole din Europa Centrală și de Sud - Est, deja compromise de criza agricolă mondială.

Sub aceste auspicii s-au derulat negocierile României pentru încheierea de convenții comerciale, prima fiind cu Italia, care cumpărase în 1929, 20,4% din exportul de petrol și cereale[5] al României.

Semnarea Tratatul de comerț și navigație și Convenția sanitară între România și Italia la Roma, la 25 februarie 1930 la Palatul Venezia, de către Benito Mussolini și Virgil Madgearu, s-a înscris în politica comercială a guvernării țărăniste care urmărea reintroducerea României în marele curent al schimburilor internaționale și de a încheia în acest scop un nou sistem de convenții comerciale. În acest cadru, secretarul general al Ministerului Industriei și Comerțului, dr. Ernest Ene, declara presei române că, prin pregătirea unor tratate comerciale cu diverse state de către România, se urmărește protejarea intereselor sale agricole[6], deoarece producția agricolă este mai mare decât consumul, iar între diferite state există o concurență pentru obținerea de piețe de desfacere. România era obligată să se implice în această competiție cu toate că, atât mijloacele agricole cât și cele de transport nu erau la nivelul competitorilor. În căutarea de piețe pentru produsele sale agricole, ea nu intenționa, cu toate acestea, să aducă prejudicii industriei și producției sale miniere.

În acest scop, a fost numită o Comisie să coordoneze munca privind diferitele tratate de comerț, deoarece, toate acordurile comerciale urmau a fi denunțate la 1 martie, iar o prelungire a lor nu era acceptată decât pentru statele cu care negocierile nu se încheiaseră la această dată, din rațiuni tehnice[7].

Semnarea tratatului a avut un larg ecou în presă, comentariile acesteia referindu-se în special la problema relațiilor politice româno-italiene.

Cu toate acestea, el nu a condus la atingerea scopurilor urmărite de nici una din părți, dar a influențat într-o anumită măsură relațiile internaționale din Europa Centrală și Balcanică.

După cum precizam anterior, acțiunile politico–economice ale României erau analizate în *L'Europe Centrale*, din perspectiva Micii Înțelegeri.

În vara lui 1930 o Conferința Micii Înțelegeri[8] s-a desfășurat la Strbske Pleso unde a fost elaborat un plan privind cooperarea lor economică. Acesta presupunea într-o primă etapă încheierea unui acord vamal intre cele două țări preponderent agricole: România și Iugoslavia, iar în a doua, unul cu Cehoslovacia, care avea o structură economică mixtă, preponderent industrială.

Ca urmare, în 1930 se semna tratatul de comerț româno–cehoslovac, iar în martie 1931, la Praga, o Convenție similară intre Cehoslovacia și Iugoslavia, reprezentând o nouă ”piatră de temelie”[9] pentru Mica Înțelegere.

Acordul de la Roma (19 martie 1933) a intrat in atenția Micii Înțelegeri, deoarece la 16 februarie 1933 se semnase la Geneva, "Pactul de organizare al Micii Înțelegeri", care a nemulțumit profund Italia. Cu ocazia semnării lui, N. Titulescu a ținut să notifice guvernului italian, interesele statelor Micii Înțelegeri, pentru relații bune cu Italia, invitând la o colaborare strânsă între Mica Înțelegere și Italia în vederea apărării păcii și securității în Europa Centrală și de Sud - Est[10]. Nicolae Titulescu, cândva cel mai apreciat om politic la Roma începea să trezească nemulțumirea Italiei.

Atitudinea fermă, solidară, adoptată de țările Micii Înțelegeri, de opoziție față de acest proiect, va duce la o înrăutățire a raporturilor acestor țări cu Germania și Italia. În Iugoslavia, caracterul anti-slav al propunerilor de la Roma a fost pus în evidență foarte net. Solidaritate cu Franța pentru apărarea - în perfectă armonie cu Praga și Bucureștiul - a doctrinei instituției de la Geneva și reafirmarea

---

[4] *L'Europe Centrale*, an 4, nr. 17, 1 februarie 1930, p.742.
[5] *Idem*.
[6] *L'Europe Centrale*, an 4, nr.1, 4 ianuarie 1930, p.9.
[7] *Idem*.
[8] *Idem,* an 6, nr. 12, p.250.
[9] *Idem*, p.251.
[10] G.G. Potra, „La politique exterieure de la Roumanie (1932-1936) et le regime mussolinien" ,în: *Roumanie – pages d'histoire*, nr.2-3, 1986, pp.195-196.

necesității unei colaborări interbalcanice, sunt cele două poziții pe care Belgradul s-a retras pentru a face să eșueze hegemonia diplomatică care se contura la Roma și Berlin[11].

România nu avea motive mult prea diferite. După cum sublinia “Adevărul” problema pentru România era aceea de a asigura securitatea țării împotriva slavilor cu sprijinul a două state slave. Ceea ce distinge într-o anumită măsură punctul de vedere român de cel iugoslav, este poate o mai mare încredere în eficacitatea organizației de la Geneva și o preocupare mai mare pentru înțelegerea franco-britanică[12].

Consiliul Permanent al Micii Înțelegeri, reunit la Praga la 30 mai 1933, pentru a examina stadiul negocierilor[13], a considerat necesar să sublinieze că: prima versiune a pactului, contrară principiului de drept internațional, a fost definitiv abandonată și noul text propus, în conformitate cu memorandumul francez din 11 aprilie, stabilea că o înțelegere între marile puteri nu se putea referi decât la propriile lor probleme. În vederea definirii în mod clar a pozițiilor lor, reprezentanții României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei, au reamintit că problema revizuirii frontierelor nu se punea doar pentru țările lor. Comunicatul de la Praga al Micii Înțelegeri a fost primit cu interes la Societatea Națiunilor și în Franța.

Parafarea la 7 iunie 1933 a Pactului de înțelegere și colaborare la Roma de către reprezentanții Italiei, Franței, Angliei și Germaniei, ținea cont de obiecțiile reprezentanților români, cehoslovaci, iugoslavi și poloni. Pentru a nu lăsa loc interpretărilor, ministrul francez Joseph Paul-Boncour, a adresat ministrului României la Paris, la 7 iunie, o notă în care, după ce a comunicat textul parafat, a precizat că noul Pact nu afectează “cu nimic” politica dusă de cele două guverne - francez și român - în virtutea tratatului din 10 iunie 1926[14].

Un alt eveniment intrat în atenția Micii înțelegeri, a fost conflictul italo–etiopian.

Relațiile româno-italiene în perioada acestuia au presupus analiza atitudinii acesteia față de acest eveniment atât prin intervenția directă a ei, cât și prin luările de poziție din cadrul Micii Înțelegeri și a Înțelegerii Balcanice.

Nicolae Titulescu va susține pe toată perioada conflictului poziția engleză făcând în acest sens, uz de prestigiul său internațional. România, fidelă prevederilor Pactului Societății Națiunilor s-a conformat cu strictețe acestuia când au fost decretate sancțiunile împotriva Italiei, deși pentru ea a fost “un sacrificiu dureros pe care n-a încetat să-l facă, încrezătoare în încheierea unei păci echitabile”[15].

Încă de la începutul crizei politice internaționale, Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică nu au trădat nici cea mai mică îndoială cu privire la loialitatea lor față de Pactul Societății Națiunilor și de hotărârea de a aplica toate măsurile care vor fi luate[16], deoarece astfel se putea crea la Geneva un precedent care va permite să se acționeze mai rapid si cu mai multă siguranță pe viitor, în cazul unei agresiuni neprovocate. Orice discuție în Consiliul Societății Națiunilor, despre cedarea unui teritoriu sau despre recunoașterea unui fapt îndeplinit rezultat din operațiunile militare, trebuia să fie inacceptabil[17].

Sfârșitul anului 1935 l-a găsit pe Nicolae Titulescu la Geneva, unde la 20 decembrie 1935, a avut loc reuniunea Consiliilor Permanente ale lor.

Delegații Micii Înțelegeri și ai Înțelegerii Balcanice, s-au reunit chiar în ziua în care Eduard Benes era ales președinte al Cehoslovaciei. Discuțiile delegaților celor două alianțe au facut posibilă publicarea unui comunicat prin care ele s-au pronunțat unanim pentru a “aplica strict și loial Pactul Societății Națiunilor și asupra unei acțiuni comune în împrejurările actuale”[18].

---

[11] *L'Europe Centrale*, an VIII, nr.13, 1 aprilie 1933, p.198.
[12] *Idem*, p.199.
[13] *L'Europe Centrale,* an VIII, nr.22, p.933.
[14] Franco Catalano, *L'Italia dalla dittatura alla democrazia 1919 – 1948,* Lerici, Milano, 1965, p.193.
[15] *L`Europe Centrale*, 4 iunie 1936,p.9.
[16] *Idem*, 19 octombrie 1935, p.658.
[17] *Idem*., p. 659.
[18] *Idem*., an 11, 4 ianuarie 1936, p. 9 ; Nicolae Titulescu, *Documente diplomatice,* București, ed. Politică, p.712; “*Dimineata*”, 28 decembrie 1935, p.2.

Agravarea situației internaționale (remilitarizarea zonei rhenane - martie și anexarea Etiopiei în mai 1936) a dus la întărirea unității și colaborării dintre Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică demonstrată în întrunirile din 6 și 8 mai 1936 de la Belgrad, precum și reuniunea de la București din 6 iunie a șefilor statelor Micii Înțelegeri, salutată de presa românească[19].

Guvernele celor două Înțelegeri au declarat de la început că ele i-au în afacerea etiopiană o poziție de neutralitate lăsând decizia în privința sancțiunilor Marilor Puteri și arătându-și dispoziția de a observa toate deciziile noi care puteau fi luate la Geneva[20].

Conciliatorismul franco–britanic, complicarea situației internaționale, criza prin care trecea Societate Națiunilor, au favorizat compromisul. S-a ridicat problema reformării acesteia, Mica Înțelegere neascunzându-și scepticismul față de aceasta, deoarece eficiența Societății a depins întotdeauna de cei care, într-un anumit moment au fost chemați să acționeze.

În editorialul din 4 iulie 1936[21] ”Dezbaterile de la Geneva și securitatea în Europa Centrală”, se afirma că ”Dacă există oameni care sunt într-adevăr surprinși și profund decepționați de rezultatul ultimei – sau mai degrabă - a primei tentative de aplicare a Pactului, ei trebuie să înțeleagă, după cum sublinia Nicolae Titulescu, că nu textele, ci oamenii trebuie reformați. Pactul nu i-a decepționat decât pe cei care trebuiau să-l aplice”.

Nicolae Titulescu a declarat în final că Mica Înțelegere nu va admite nici o derogare de la principiul egalității statelor: “Democrația a fost introdusă în viața internațională de Societatea Națiunilor, datorită ei toate popoarele sunt egale în fața legii. Aceasta este situația prezentă. Niciodată nu vom renunța la cea mai mică parte din dreptul pe care l-am obținut după suferințele primului război mondial și niciodată nu vom admite ca soarta noastră să se hotărască fără noi”[22].

Tot în privința eficacității Societății Națiunilor, presa română a comentat discursul susținut în fața Adunării acesteia, de către ministrul de externe Victor Antonescu. Acesta a susținut că echilibrul politic internațional poate fi menținut doar prin colaborarea tuturor statelor interesate a se opune revizionismului. Poziția sa nu reprezenta doar România, ci și pe cea a Consiliului Permanent al Micii Înțelegeri, deoarece, ”pacea nu este apanajul unui stat, ci solidaritatea acestora și respectul lor mutual, egalitatea în drepturi și angajamentul de a se ajuta reciproc împotriva oricăror atacuri, sunt singurele care pot garanta pacea și securitatea în lume”[23].

Cooperarea din cadrul Micii Înțelegeri, a fost reînnoită in contextul vizitelor lui Eduard Benes la București și a Regelui Carol al II-lea la Praga[24]. În ceea ce privește o pretinsă ”nouă orientare” a politicii externe a României, ministrul de externe, Victor Antonescu a declarat categoric că România nu se va abate de la linia tradițională , indiferent de succesiunea la conducere. Aceeași atitudine de solidaritate o va avea și față de aliații săi tradiționali, solidaritate demonstrată atât de vizita regelui Carol al II-lea la Paris și Praga, cât și a lui personală la Paris, Praga și Varșovia, dar și a lui Milan Stojadinovici în România[25].

O altă problemă tratată de *L' Europe Centrale,* a fost aceea a minorităților în contextul agravării relațiilor internaționale. Începând cu 1937, este evidențiată în paginile revistei, o propagandă revizionistă îndreptată împotriva României, care revine periodic pe parcursul anilor 1937-1938 (cea a Budapestei, referitor la drepturile minorității maghiare din România).

De exemplu, în numărul 2 din 9 ianuarie 1937, într-un editorial semnat de Raoul Chelard este demontată pas cu pas, întreaga propagandă maghiară privind nerespectarea drepturilor minorității maghiare din România. Tot în 1937, au fost inițiate negocieri între statele Micii Înțelegeri și Ungaria având ca subiect reglementarea raporturilor reciproce, în care problema minorității maghiare din aceste state s-a aflat în centrul discuțiilor, demonstrându-se diferența de tratament aplicat minorităților naționale în statele Micii Înțelegeri față de Ungaria.

---

[19] *Adevărul,* 7 iunie 1936 și *Universul*, 7 iunie 1936: declarațiile lui Nicolae Titulescu.
[20] *L`Europe Centrale*, an 11., 20 iunie 1936, p. 368.
[21] *Idem*., 4 iulie 1936, p. 418.
[22] *Idem*, 11 iulie 1936, p.439.
[23] *Idem*., an 12, nr.4, 9 octombrie 1937, 647.
[25] *Idem*, 20 februarie 1937, p. 117.
[25] *Idem*.

În discursul președintelui Consiliului Cehoslovaciei, Milan Hodza, în fața Congresului juriștilor din Bratislava, în privința minorităților s-a subliniat atașamentul Micii Înțelegeri în privința protejării drepturilor acestora. În aceeași zi, Constantin Brătianu aflat la Brăila, a definit în aceeași termeni politica guvernamentală a Partidului Național Liberal în privința minorităților, demonstrând că statele Micii Înțelegeri promovează reglementările internaționale și pretind aplicarea strictă, în reciprocitate, a aceluiași lucru pentru proprii conaționali.

O atenție deosebită a fost acordată în paginile revistei colaborării economice dintre statele Micii Înțelegeri, demonstrată și de schimburile economice dintre ele[26]:

	Importuri	Exporturi (în milioane lei)
1934	482	237
1935	593	277
1936	571	576
1937	791	839

Ultima apariție va fi la 30 septembrie, an 13, nr. 40, care este dedicată Conferinței marilor puteri de la Munchen din 29 septembrie 1938, care va duce la dispariția de pe harta Europei a statului cehoslovac.

Concluzionând, revista *L' Europe Centrale,* s-a înscris, alături de *L' Europe Nouvelle* și *L' Europe du sud-est,* în perioada interbelică, printre cele mai citite și documentate periodice de circulație internațională, a căror informații privind România, au fost confirmate, cum este și cazul revistei analizate, de documentele oficiale aflate în arhivele statului român.

Bibliografie:

Lucrări generale și speciale:

Axenciuc, Victor, *Introducere în istoria economică a României. Epoca Modernă*, ed. Fundația „România de mâine”, București, 1997

Catalano, Franco, *L'Italia dalla dittatura alla democrazia 1919 – 1948,* Lerici, Milano, 1965

Madgearu, Virgil, „La politique économique extérieure de la Roumanie (1927-1938), în *Conférence permanente des hautes études internationales* , XII-eme session, 1939

Mureșan, Maria, Josan, Andrei, *Istoria economiei europene. De la revoluția industrială la Uniunea Europeană*, ed. A.S.E., București, 2005

Potra, G.G. „La politique exterieure de la Roumanie (1932-1936) et le regime mussolinien” în: *Roumanie – pages d'histoire*, nr.2-3, 1986

Titulescu, Nicolae, *Documente diplomatice,* ed. Politică, București, 1935

Periodice:

Adevărul, 7 iunie 1936

Dimineața, 28 decembrie 1935

L`Europe Centrale, 1930, 1933, 1936, 1937

Universul, 7 iunie 1936

[26] *Idem*, 29 mai 1937.

Reflexiile multiple sau Antipa și oglinda

Eftenie Anca Luminița
Liceul Tehnologic „Sfântu Nicolae" Deta

This paper is an analysis of the literary motif of the mirror in George Bălăiță's "Lumea în două zile" novel. It contains some general references to the fictional and metaphorical universe analyzed, a presentation of the character and the analysis of the mirror hypostases in the text concerned.

Apărut în 1975 ca operă de maturitate literară, romanul lui George Bălăiță, *Lumea în Două Zile,* se remarcă prin înnoirea radicală a viziunii în ceea ce privește structura de adâncime și înțelesurile profunde pe care le implică apelul la metaforă.

Ceea ce realizează scriitorul este o lume a umbrelor, unde realitatea nu este ce pare a fi, ci ascunde mesaje sublime care trimit spre înțelegerea profundă a universului ficțional. Proiecția cititorului într-un tărâm ce pare real, palpabil, dar dominat de simboluri esoterice pare a fi punctul de pornire într-un labirint care are coordonatele temporale distruse. Adept, se pare, al ideii că „adevărurile noastre sunt simple ficțiuni a căror fictivitate a fost uitată de mult[1], scriitorul tatonează, din afara constrângerilor impuse de moralitate, limitele dintre da și nu, aici și acolo, adevăr și fabulație.

Cele două zile sunt acelea care au eliberat dintotdeauna imaginația inițiaților pregătiți pentru a face diferite presupoziții: solstițiul de vară și solstițiul de iarnă. Deși nu sunt în succesiune imediată, ele reprezintă momente cheie ale evoluției funcționarului și navetistului Antipa, un erou al negației lumii, personaj alcătuit ca Ianus Bifrons din mitologie, cu ajutorul a două fețe diferite. La Albala el este „un om domestic", soț iubitor, visător, petrecăreț, persiflant, semeț, puțin frivol și cu câteva ciudățenii iar la Dealu-Ocna, unde lucrează pe timpul solstițiului de vară, eliberează, ca funcționar de stat, certificate de deces. Acest al doilea loc este unul al bunei dispoziții și amuzamentului care se obține în cazul lui Antipa prin socializarea cu amicii și prezicerea, în joacă, a unor decese.

Ceea ce caracterizează personajul în fiecare dintre aceste ipostaze este o alură neobișnuită, aproape înfricoșătoare. Acasă, personajul lui Bălăiță sărbătorește solstițiul ca și cum ar fi Ajunul. Pe căldură se înfofolește cu șapte cojoace, în schimb, se îmbracă sumar într-o zi friguroasă de vară, ca și cum ar fi cald. I se mai întâmplă să zacă în pat, solemn, ca bolnavii, pe când Felicia – soția sa – îl tratează cu medicamente adevărate. Formula Feliciei „Antipa lucrează" când de fapt se moțăie în fotoliul Baroni și rămâne câte două ceasuri agățat de aceeași pagină de carte – trădează tot valența metaforică a acestui roman. Tot ce se petrece în casa lui Antipa în ziua solstițiului pare să fie pus sub semnul ritualului desacralizat deci acțiunile lui Antipa reproduc altele ce altădată aveau sens, pierzându-l ele au devenit glume, farse: „ Într-adevăr, totul se petrecea într-un ritual în care convenția trebuia respectată. În dimineața de 21 el rămânea în pat. Felicia îl trata ca pe un bolnav adevărat; până la venirea ei, el se însănătoșea. Felicia venea în această zi mai devreme de la slujba ei. Neavând o explicație, faptul își pierde limitele. Așa voia Antipa. Bradul împodobit se aprindea în această seară. Antipa avea un disc de colinde Grecești"[2].

La Dealu-Ocna, lucrurile nu stau altfel decât la Albala: privirile convivilor de la cârciuma lui Moiselini denotă faptul că Antipa e temut, admirat, detestat, ca și cum ar dispune de o putere ocultă, reușind să prezică destinul. Nu se știe dacă era într-adevăr în grațiile celor puternici dar judecătorul Viziru spune că toată lumea se purta cu el ca și cum ar fi fost. „Antipa, pe care mulți din Albala îl credeau un neputincios, alții din Dealu-Ocna un șmecher, un potlogar simpatic și primejdios cu care ar fi mai bine să nu te cerți(doamne, să nu te cerți!) adică Antipa ar fi fost unul din oamenii aceia primejdioși cu zâmbetul pe buze, vreun codoș, vreun turnător de marcă[...]"[3]

Personaj marcant prin multiplele sale fețe, Antipa dezvoltă relații de asemănare și deosebire cu unele dintre personaje (cu bătrânul maniac Anghel dar și cu Felicia). Și unul și altul îl caută pe

[1] M.Spiridon, Melancolia descendenței: O perspectivă fenomenologică asupra memoriei generice a literaturii, ed. a III-a, Polirom , 2000, p.43
[2] Ibidem, P.46
[3] Ibidem, P.47

„adevăratul” Antipa, dar îl judecă după etaloane opuse: unul ia ca reper cuvântul, iar altul realul. Felicia crede în puterea cuvântului de a reda elementele lumii și o respectă cu strășnicie, acrobațiile verbale ale soțului sunt pentru ea minciuni sfruntate: „Felicia l-a văzut cu două ore în urmă pe Antipa într-o cofetărie: nu era singur. Un bărbat cu o barbă roșcată, tăiată scurt, stătea la aceeași masă[...] Ceea ce a văzut ea e ceea ce i-ar fi spus Antipa dacă l-ar fi întrebat: unde ai fost acum două ore? O, adevărul e altul. Felicia îl cunoaște. Adevărul e acela că Antipa este minciuna”[4]. Imagine în oglindă a bărbatului cu care locuiește, Felicia îi copiază uneori gesturile: „Felicia, strigă Antipa din holul întunecos. Antipa, răspunde femeia din bucătărie. Nu-i nimic, strigă el. Ea râde cu putere, cu un fel de nerușinare. De multe ori când bărbatul spune Felicia, acest nume sună la fel de caraghios precum Antipa în gura femeii”[5]. Folosindu-se de un mimetism subtil, în prima parte a romanului romancierul privește, parcă, lumea prin ochii Feliciei. Magia lingvistică ce stă sub semnul metaforei apune în beneficiul concretului; Antipa se recompune bucată cu bucată, o mână un picior, un nasture după care își găsește capul într-un coș cu papură, printre cartofi și morcovi zbârciți. Lumea pe care Felicia o aduce prin fantezie în cuvânt, Anghel o deduce, prin judecată, tot în cuvânt, realul pare doar o urmă a logosului, un recipient, o copie.(Asemănând cactușii cu Antipa crescătorul deduce că și acesta este creația lui.) Vestitor și, după unele personaje, provocator al morții, Antipa dispare la rândul lui încheind , la 33 de ani seria celor șapte decese și fiind ucis, conform propriei profeții, de dublul său sau de cel care îi gândește destinul în felul în care o face el însuși: Anghel, cultivatorul de cactuși de la Casa de Apă și fost șlefuitor de oglinzi, respectiv argintar.

Pe acesta îl obsedează ideea că Antipa se află în posesia unei străvechi oglinzi miraculoase, un obiect foarte vechi care ar fi aparținut lui Su-Cio (magul ghicitor în ramuri), reîncarnat în funcționarul de la oficiul de decese. Pentru că Antipa nu vrea să-și asume propria natură miraculoasă, bătrânul Anghel îl omoară pentru a salva oglinda și a-și apropia condiția magului.

Motiv recurent în economia romanului, oglinda, apare în diferite ipostaze: ca modalitate de construcție a personajelor la nivel de structură profundă, după cum am văzut mai sus, dar și ca element ce aparține lumii fizice.

Primul obiect adus în casa Feliciei și a lui Antipa este oglinda veche a mătușii Melpomena, un prețios obiect de anticariat, confiscat, am putea spune, de Bălăiță din recuzita romanului interbelic: „ Mătușa Melpomena potrivind cu grijă oglinda grea pe scrin, bronz străvechi, tocit, care mai păstra forma unui animal puternic cu un corn în frunte. Semne ciudate, litere necunoscute, mâncate de vreme se mai păstrează de jur împrejurul rezămătorii.”[6]

Cu ocazia unei petreceri date de „Crăciun” în casa lui Antipa sunt așteptați mai mulți invitați. Când aceștia sosesc atmosfera creată devine propice pentru o înfruntare demnă de *Adela* lui Garabet Ibrăileanu. Una dintre musafire, doamna Stănciulescu se privește în oglinda Melpomenei asistată din umbra încăperii de Felicia, gazda petrecerii. Chiar dacă oglinda este opacă datorită trecerii timpului cele două doamne mimează o reflectare normală. Pentru invitată imaginea pe care o proiectează este mulțumitoare pentru că acolo o vede pe Felicia care e cu zece ani mai tânără iar Felicia e îngăduitoare din simplul motiv că acolo se vede pe ea peste zece ani. Scena poate fi interpretată ca o confruntare în oglindă, parodică, între Adela și Doamna M.

Învechită de vreme, după cum am mai spus, oglinda își pierde caracteristicile inițiale, bronzul de pe margini se tocește, formulele criptice se șterg și devine opacă. Dezinteresată și incapabilă să elucideze misterul inscripțiilor lumea nouă e una haotică și fără noimă. Pierderea înțelesurilor vechi e acceptată ca o necesitate și lumea oglinzii se scufundă în uitare, ritualurile sunt golite de semnificație profundă. În drumul ei spre ușa care duce la baie, Felicia se oprește deseori în fața oglinzii, se așază pe taburetul din fața ei conform obiceiului dar nu se poate spune că vede ceva în afară de bronzul șlefuit. Uneori ea vede cum oglinda Melpomenei primește lumina, dar nu în adâncurile ei metalice ci în rama de bronz, ale cărei împletituri palpită și aruncă raze scurte.

[4] Ibidem, p.48
[5] Corina Ciocârlie, Femei în fața oglinzii, Ed. Echinox, 1998, p. 145
[6] Ibidem, p. 140

Cufundată într-o stare de reflecție, misterioasa oglindă, devine inaccesibilă pentru privitorul prea îndrăzneț. Capul lui Antipa se răsuceşte brusc, parcă ar privi printre picioarele lui larg depărtate, în încercarea de a se oglindi, gura i se strâmbă, face o tumbă dar nu se lasă, insistă, izbind uşor cu unghia într-o margine a oglinzii. Violarea spațiului interzis nu rămâne nepedepsită astfel oglinda înfățișează un cap de maimuță cu smocuri albe de păr în jurul urechilor. Această imagine rezumă semnificația întregului roman a lui Bălăiță: ignorarea tradițiilor datorită crizei identității duce la o retragere a ei în așteptare și nu la dispariție.

Pentru prima dată în proza românească, George Bălăiță realizează un roman în care orice element se poate defini drept corpul reflectat și suprafața reflectantă. Principiul Oglinzii funcționează fie că vorbim despre cele două zile: solstițiul de iarnă și solstițiul de vară, fie că vorbim despre topos(Albala și Dealu-Ocna), luminosul Antipa si întunecatul Anghel, Felicia și Antipa, Felicia și negativul ei, Silvia Racliş. Chiar și Oglinda Mătușii Melpomena are un dublu: „ La intrarea în atelierul bătrânului August pălărierul, pe bucata de perete dintre vitrină și uşă, există, încă dinainte de război o oglindă concavă.”[7]. Deși simte cum i se turtește capul și i se umflă pomeții, „monstrul” Antipa se vede pe sine „normal” în oglinda lui August pălărierul. Varianta postmodernă a lumii pe dos se vrea liniștitoare, omul modificat se vrea un om ca toți oamenii și realitatea obiectivă este repusă în drepturi. În absența oricărui fel de semnificații mistice această oglindă devine obiectul de amuzament al copiilor din oraș:„ Este una din distracțiile vechiului oraș Albala. Încă și astăzi bucuria copiilor.”

O altă fațetă a oglinzii din salon poate fi considerată aceea descrisă într-un text pe care Antipa l-a copiat dintr-un volum anonim și îl recitește din când în când cu plăcere. Această oglindă pare să semene cel mai bine cu cea pe care Antipa o are acasă: are în jur de opt țoli, se poate rezema cu ajutorul unui suport în formă de rinocer, în jurul rezămătorii e reprezentată o broască țestoasă, un dragon, o pasăre Phoenix și un tigru iar în jurul acestora se găsesc opt tetragrame încadrate de cele douăsprezece semne zodiacale. Se presupune că acest obiect face parte dintr-o serie de cincisprezece, fiecare cu diagonala de un țol mai puțin. Ea emite lumină care eclipsează strălucirea obiectelor mai mici, eclipsându-se la rândul ei în fața strălucirii soarelui și a lunii. O însușire grație căreia oglinda poate străbate cu ușurință suprafețele opace. Adevăratele virtuți ale sale sunt însă cele revelatoare de identități originare, dejucarea metamorfozelor.

La Albala și la Dealu-Ocna se ivesc reprezentări în oglindă de tot felul. „Oglinda de apă” vegheată de Anghel perpetuează o imagine schimonosită a lui Antipa. Oglinzi pot fi într-o altă interpretare și cărțile prin care Antipa le folosește pentru a se transpune într-un univers ficțional. Literatura pe care Lumea în două zile și-o oferă ca „oglindă” are un rol modelator. Iată un inventar sumar al cărților pe care le citește, le pomenește, le comentează sau le copiază Antipa: dintre cărțile lui Gogol: *Însemnările unui nebun*, *Nasul*, *Suflete moarte* sau *Noaptea Sfântului Ioan*; apoi Dostoievski: *Nopți Albe*; cărțile lui Hoffmann, Thomas Mann, Lewis Carol, poemul lui De Coster, citate mai sunt și din Henric al IV-lea, din Dosoftei sau Antim Ivireanul, Th. Mann și alții.

De asemenea *Mondo cane*, un text primit de la Paşaliu de către judecătorul Viziru pe o placă de plumb de mărimea unei coli de hârtie poate fi văzut, și el, ca o imagine în oglindă a *Lumii în Două Zile*. Cuvintele scrijelite pe plumbul cenuşiu reprezintă un poem filozofic alcătuit ca și romanul lui Bălăiță din două părți simetrice: Domestica și Infernalia. Prima se ocupă de lucrurile calme, sigure, caraghioase dar lipsite de primejdie iar a doua cu lucrurile tulburi, întunecate, iraționale. *Lumea în două zile* se cere descifrată ca o proiecție uriașă, văzută la microscop a lui *Mondo Cane*.

Concluzii

Inovator, inspirat și experimentat, George Bălăiță și-a dorit ca acest roman al lui să cuprindă totul. Putem spune că lucrarea sa este una în care motivul oglinzii este întâlnit în aproape toate ipostazele și eroul Anti-pa(anti particulă, anti lume) pare să fie alcătuit din oglinzi malformate, sparte, care-l reflectă în totalitatea de manifestări posibile. După cum am demonstrat mai sus, prin subtilitatea și totodată recurența cu care a folosit motivul oglinzii precum și prin ingeniozitatea cu care a construit un personaj central, atât de complex reușita lui este deplină și indubitabilă.

[7] Ibidem, p. 147

Bibliografie

Corina Ciocârlie, Femei în fața oglinzii, Ed. Echinox, 1998
Cornel Ungureanu, Proză și reflexivitate, Ed. Eminescu,1977
Cornel Ungureanu, Proza românească de azi, Cartea Românească de azi,1985
M.Spiridon, Melancolia descendenței: O perspectivă fenomenologică asupra memoriei generice a literaturii, ed. a III-a, Polirom , 2000
Nicolae Manolescu, Arca lui Noe, Eseu despre romanul românesc, Editura 1001Gramar, București, 1998

România, de la monarhie la republică

Frânculescu Carmen Larisa
Liceul Tehnologic Energetic „Regele Ferdinand I" Timișoara

Ca să înțelegem ce s-a întâmplat în ultimii cincizeci de ani în țara noastră, trebuie să rememorăm evenimentele petrecute pe plan internațional după încheierea celei de-al doilea Război Mondial. Acesta s-a încheiat în august 1945, o dată cu folosirea bombei atomice la Hiroshima şi Nagasaki. Germania, distrusă de război, a fost ocupată de ruși în partea de Est și de aliați în partea de Vest. O dată cu Germania de Răsărit, însă, e ocupată de ruşi şi toată Europa de Est, cu Polonia, Ungaria, România şi Bulgaria. După sosirea ruşilor în România , Partidul Comunist a crescut din punct de vedere al numărului membrilor săi și a preluat treptat întreaga putere, deznodământul acestui parcurs fiind abdicarea regelui Mihai şi schimbarea formei de guvernământ a României în republică. Noua denumire, Republica Populară Română, a fost înscrisă în constituția totalitară din februarie 1948, adoptată de Gheorghe Gheorghiu-Dej.

După 23 august 1844 majoritatea forțelor politice interne au susținut necesitatea revenirii țării în cadrul de dezvoltare democratic. Decretul nr. 1626 din 31 august 1944 a repus parțial în drepturi Constituția din 1923. Dar înțelegerile secrete între marile puteri au decis altfel soarta României. La 9 octombrie 1944 în cadrul unei întrevederi la Moscova, Churchill a propus lui Stalin și a obținut din partea sa împărțirea Europei de Est și Sud-Est în sfere de influență. Astfel, 90% Din teritoriul României intra sub influența URSS. Soarta a milioane de locuitori a fost decisă printr-un simplu petic de hârtie cu câteva socoteli. Înțelegerea a fost parafată în cadrul întâlnirii la nivel înalt de la Ialta, februarie 1945, când, deja muribund, preşedintele american Roosevelt a acceptat toate cererile sovietice. O scrisoare a premierului britanic către Stalin din 29 aprilie 1945 a recunoscut interesele predominante ale URSS în Bulgaria și România.

România a fost ocupată, după evenimentele din luna august 1944, de Armata Roșie, ce a devenit garantul transformării țării într-un satelit sovietic. Încălcând în mod brutal drepturile și libertățile umane, suveranitatea națională, sovieticii au trecut la intimidarea populației și armatei române. Au avut loc jafuri, violențe, furturi, devastări, rechiziții de animale, mijloace de transport și bunuri materiale. În ciuda a numeroase proteste oficiale au fost deportați în Uniunea Sovietică cetățeni, soldați și ofițeri români. Pentru a ocupa întreaga Românie și a trata cu aceasta de pe poziții de forță, guvernul sovietic a tergiversat cât mai mult posibil încheierea armistițiului cu țara noastră.

Delegația română însărcinată cu semnarea armistițiului și formată din Lucrețiu Pătrășcanu, Ghiță Pop, Ion Cristu, Barbu Știrbey, Constantin Vișoianu, generalul Dumitru Dămăceanu a sosit la Moscova la 4 septembrie 1944, dar a fost primită de ministrul de externe Molotov abia peste șase zile, când textul acordului era deja stabilit. În cadrul contactelor oficiale nu s-a acceptat nici o sugestie din partea reprezentanților români. Convenția de Armistițiu între România și Națiunile Unite s-a semnat la 12 septembrie 1944 la Moscova. Ea a depășit însă cadrul unui simplu armistițiu, fiind de fapt un veritabil dictat, un instrument în mâna URSS, pentru a-și impune voința în România și față de care Marea Britanie și Statele Unite ale Americii nu au schițat niciun gest de dezaprobare. Armistițiul a fost semnat în numele coaliției antihitleriste de mareșalul Malinovski.

România a fost considerată un stat învins și nu unul ce a ieșit din război grație efortului propriu. Ea a fost obligată să întrețină armata sovietică de ocupație, ceea ce a semnificat un efort financiar de 2 miliarde de dolari americani, cursul anului 1944-1945. De asemenea, țara noastră a fost obligată la plata în șase ani a unor uriașe despăgubiri de război, cifrate la 300 milioane de dolari în mărfuri-cereale, produse petroliere, mașini, lemn, vase maritime și fluviale. S-a recunoscut faptul că România a ieșit din război doar la 24 august 1944. S-a prevăzut, totodată, anularea dictatului de la Viena din 1940, dar nord-vestul Transilvaniei a trecut sub administrația provizorie a Armatei Roșii. Granița româno-sovietică a fost restabilită pe Prut, așa cum se înfățișa la 28 iunie 1940. S-a format Comisia Aliată de Control cu sediul la București, dominată de reprezentanții sovietici și în care Marea Britanie și S.U.A. aveau un rol pur figurativ. Astfel au fost încălcate cu premeditare de către Aliați toate angajamentele luate față de România, ei netinând seama de niciunul din consecințele actului de la 23 august 1944.

În evoluția silită a societății românești de la autoritarism la totalitarism, perioada dintre 23 august 1944- 6 martie 1945 a fost una din cele mai dramatice, căci în cadrul evoluțiilor politice complexe au fost aduse grave atingeri ființei naționale și suveranității de stat.

În ultimele patru luni ale anului 1944 la conducerea țării s-au perindat două guverne conduse de generalul Constantin Sănătescu. În ciuda eforturilor sale de a repune în vigoare Constituția din 1923, executivul s-a confruntat cu consecințele ocupației trupelor sovietice și a continuării operațiilor militare în conflictul mondial. Moldova și nord-vestul Transilvaniei se aflau sub administrația militară a URSS. La 12 septembrie s-a introdus cenzura prealabilă a presei. În același timp s-a intensificat procesul de penetrare de către comuniști a aparatului de conducere al țării, prima treaptă către preluarea întregii puteri politice. La 12 octombrie P.C.R. și P.S.D. au părăsit Blocul Național Democrat, iar peste patru zile reprezentanții lor au ieșit din guvern. Cele două partide au pus bazele unei noi coaliții politice, Frontul Național Democrat, sub masca căruia s-a pregătit ascensiunea la conducerea țării a comuniștilor. În noul guvern Sănătescu (octombrie- decembrie 1944) au intrat astfel Petru Groza, ca vicepremier, Teohari Georgescu, subsecretar de stat la Ministerul de Interne, Gheorghe Gheorghiu- Dej la Ministerul Comunicațiilor, Lucrețiu Pătrășcanu la Justiție, Ștefan Voitec la Educația Națională.

După 23 august 1944 Partidul Comunist s-a angajat pe drumul luptei pentru puterea politică și instaurarea unui regim politic antidemocratic. La finele anului 1944 și începutul lui 1945, partidul număra în jurul câtorva zeci de mii de membri, dar efectivele sale au sporit rapid printr-o propagandă demagogică, incluzând chiar și membri ai fostei Gărzi de Fier. În octombrie 1945 au fost înregistrați 256863 membri, ca la sfârșitul lui 1947 numărul lor să ajungă la 803831 persoane. La nivelul conducerii centrale activau deocamdată în cadrul aceluiași obiectiv fundamental – lupta pentru puterea politică, o grupare din interiorul țării: Constantin Pîrvulescu, Iosif Rangheț, Gheorghe Gheorghiu- Dej și alta venită din Uniunea Sovietică – Ana Pauker, Vasile Luca.

În scop tactic comuniștii au sprijinit guvernele Sănătescu, în care și-au mărit însă treptat influența, folosindu-se de disensiunile dintre unele partide politice și chiar din interiorul lor. Ei au profesat un reformism demagogic și o propagandă abilă pentru a-și atrage masele. Bucurându-se de protecția Armatei Roșii, comuniștii au dezlănțuit teroarea, violența și au manipulat masele populare sub lozinca democratizării țării.

La 6 decembrie 1944 s-a constituit un nou guvern condus de generalul Nicolae Rădescu. Acesta și-a desfășurat activitatea în condiții foarte grele, impuse de încercarea comuniștilor de a răsturna prin forță guvernul legal constituit. În mari mitinguri și demonstrații organizate de comuniști, cu sprijin sovietic, erau înfierate așa- zisele trădări ale partidelor istorice, guvernul fiind acuzat că proteja criminalii de război.

În provincie au fost ocupate cu forța primăriile și prefecturile, unde au fost instalați comuniști, de cele mai multe ori total nepregătiți pentru funcția respectivă. Totodată, s-au organizat gărzi muncitorești, de fapt, cete de bătăuși, care au fost utilizate, mai ales, după ce Teohari Georgescu a început să gireze Ministerul de Interne. Zona de nord-vest a Transilvaniei era administrată direct de către sovietici. Sub presiunea delegaților sovietici din Comisia Aliată de Control, concomitent cu reducerea forțelor armate române în țară, au fost dislocate noi unități militare sovietice la Ploiești, Arad, Deva și Petroșani. Atunci când primul- ministru a anunțat în discursul din 11 februarie 1945 de la sala Scala, măsuri ferme pentru a apăra cu orice preț ordinea în stat în fața agitațiilor comuniștilor, aceștia au provocat la 24 februarie 1945 incidente la București, Brașov, Caracal, Craiova și în alte localități. În capitală, în condițiile unei demonstrații de protest față de creșterea pericolului comunist, în fața Ministerului de Interne, s-au tras focuri de armă dintr-o mașină a sindicaliștilor comuniști. Au căzut victime, dar cele acuzate au fost partidele istorice.

Deoarece agitațiile comuniștilor s-au intensificat, la 24 februarie 1945 a sosit la București adjunctul ministrului de externe sovietic, Andrei Ianuarevici Vîșinski. Acesta a cerut regelui Mihai, în termeni violenți, demiterea generalului Rădescu și formarea unui guvern al Frontului Național Democrat. La refuzul regelui, ce nu avea niciun motiv constituțional de a înlocui pe primul- ministru, s-a trecut la măsuri de intimidare. După cum își amintea Constantin Vîșoianu, la una din întrevederi,

depăşind unele din cele mai elementare reguli diplomatice, diplomatul sovietic a bătut cu pumnul în masă, cerând imperios monarhului demiterea guvernului, iar la plecare a trântit uşa cabinetului, încât a căzut tencuiala din jurul tocurilor. Cu prilejul unei audiențe, la afirmația regelui că la conferința de la Ialta s-a decis ca popoarele din sud- estul Europei să-și decidă singure soarta, Vîșinski i-a ripostat brutal lui Mihai, declarând în mod cinic că *Ialta sunt eu!*.

La Bucureşti au fost concentrate unități sovietice de blindate, aviația a efectuat zboruri la joasă altitudine, a fost dezarmat batalionul de gardă al Marelui Stat Major, a fost interzisă legătura cu armatele române de pe front, radioul și presa au trecut sub control sovietic. În aceste împrejurări, la 1 martie 1945 generalul Rădescu a demisionat, refugiindu-se apoi la ambasada britanică și de acolo în străinătate. A fost însărcinat cu formarea noului guvern prințul Barbu Știrbey. Acesta a eşuat însă în încercarea sa. Într-o nouă întrevedere cu regele, Vîșinski l-a amenințat că dacă nu-l va numi pe Petru Groza prim- ministru, România urma să fie lichidată ca stat independent. După noi presiuni morale, politice și militare, regele a cedat și i-a încredințat lui Groza formarea noului guvern, în care au intrat reprezentanții Frontului Plugarilor, P.N.Ț. - Anton Alexandrescu, P.N.L. – Gheorghe Tătărescu, P.S.D. El era controlat de comuniști.

Impunerea la 6 martie 1945 a guvernului Petru Groza a marcat instaurarea la putere a regimului comunist. El a inaugurat, prin politica sa, drumul către lichidarea oricărei forme de opoziție democratică, a drepturilor și libertăților cetățenești. La 9 martie 1945, în urma unui schimb de telegrame între Groza și Stalin, nord- vestul Transilvaniei a reintrat în stăpânirea României. În cadrul activității de reorganizare internă a societății românești la nivel economic și politic, la 23 martie 1945 s-a decis realizarea unei reforme agrare. Au fost expropriate terenurile arabile mai mari de 50 ha, în total 1468946 ha, din care 1109562 ha au fost împărțite la 917777 familii țărănești. Prin aceasta, marile proprietăți funciare au fost desființate, ceea ce a avut urmări semnificative din punct de vedere social.

Acelaşi guvern, care s-a autoproclamat apărător al democrației și cuceririlor revoluționare ale poporului, a suprimat în mod treptat și drastic libertatea presei, interzicând ziarele de opoziție, a impus legea epurării aparatului de stat, a creat tribunalele populare și a organizat lagăre de deținuți politici. S-au pus bazele primelor sovromuri, oficial societăți mixte româno-sovietice, de fapt instrumente de exploatare și control economic al țării noastre și a resurselor sale naturale de către URSS.

În aceste condiții, ambasadorul S.U.A. la Moscova, Averell Harriman, i-a propus lui Molotov ca S.U.A. și Uniunea Sovietică să dezbată situația din România. În același timp au avut loc în țară contacte între oamenii politici în vederea realizării unui guvern reprezentativ. La 19 august 1945 diplomații britanici la Bucureşti au avertizat pe rege că nu recunosc guvernul Groza. Astfel, regele Mihai, după ce a înainta o notă Comisiei Aliate de Control în legătură cu poziția sa față de guvernul Groza și a refuzat să ia parte, alături de membrii executivului, la festivitățile din ziua de 23 august 1945, a încetat să mai aibă contacte cu guvernul și să ratifice decretele sale. Acesta este cunoscută în istorie sub numele de *greva regală*. Monarhul a sperat, aşadar, ca prin actul său să provoace demisia guvernului Groza, nerecunoscut de Marea Britanie și S.U.A. A fost una din ultimele sale încercări de a se opune comunizării țării, neştiind însă că acordurile secrete între marile puteri plasaseră deja țara noastră în sfera de influență sovietică.

La 8 noiembrie 1945, cu prilejul zilei onomastice a regelui, a avut loc la Bucureşti, în Piața Palatului, cu participarea a peste 150000 de persoane, în marea majoritate tineri, prima demonstrație anticomunistă. Ea a fost organizată, totodată, de tineretul din P.N.L., ca o manifestare de simpatie față de rege, aflat în *grevă* la Sinaia, și de protest hotărât față de politica guvernului Groza. Grupuri de provocatori comuniști s-au amestecat însă între demonstranți. S-au operat peste 1000 de arestări. Presa comunistă s-a dezlănțuit împotriva participanților și a cerut dizolvarea partidelor istorice și arestarea conducătorilor lor. Având și girul tacit al străinătății, guvernul Petru Groza s-a lansat într-o campanie împotriva opoziției. Procesele politice din anii 1946-1947 au constituit o nouă etapă a prigoanei comuniste în România. Se urmărea practic exterminarea fizică a tuturor adversarilor politici ai regimului comunist. În rândul acelorași măsuri s-au înscris și desființarea, în iulie 1946, a senatului,

considerat un organ reacționar și publicarea unei noi legi electorale. Pe baza sa au fost organizate alegerile din 19 noiembrie 1946, falsificate de comuniști.

În anul 1947 ritmul sovietizării României s-a intensificat. La nivel economic s-a trecut la etatizarea Băncii Naționale, realizarea unei reforme monetare, crearea oficiilor industriale. Aceste măsuri au jalonat drumul către realizarea unei economii centralizate. A continuat cu asiduitate campania de discreditare a liderilor partidelor istorice, în vederea reducerii totale la tăcere a opoziției democratice. În aprilie 1947 s-a organizat înscenarea de la Tămădău, în care au fost implicați fruntași ai P.N.Ț. Lichidând orice formă de manifestare a democrației parlamentare, Partidul Comunist a devenit partid unic, reprezentant al unui regim dictatorial, cea nesocotit profund drepturile și libertățile individuale.

Cu precădere după 1944 monarhia a avut în România atribuții mai ales la nivel protocolar. Comuniștii au menținut-o ca instituție din considerente strategice, având în vedere, în special, tradiția și sensurile sale simbolice, din ce în ce mai estompate însă. Regele Mihai a asistat, astfel, neputincios la încălcarea flagrantă a cadrului democratic al vieții politice românești. Ultima sa încercare de a se opune acestui curs al istoriei a fost *greva regală* din anii 1945-1946, ce a eșuat însă. În 1947 Mihai era unicul obstacol în calea deplinei comunizări a țării. În același timp, România era în 1947 singura țară din zonă ce mai păstra instituția monarhiei.

În noiembrie 1947 regele a fost invitat la Londra, la căsătoria prințesei Elisabeta cu prințul Philip de Grecia. La plecare, el a împuternicit guvernul să conducă țara în lipsa sa, ceea ce a constituit încă un pas pe drumul spre putere al comuniștilor la București. Mihai s-a întors în țară la 21 decembrie 1947, dar s-a bucurat de o primire foarte rece din partea membrilor guvernului. Planul înlăturării sale fusese stabilit deja de către comuniști, iar unele ministere cheie erau deja în mâna acestora. La 29 decembrie 1947 Petru Groza i-a cerut regelui să îl primească în audiență a doua zi la București. Mihai a sperat că urma să se abordeze problema căsătoriei sale. Întrevederea a avut loc la 30 decembrie 1947, la Palatul Elisabeta din capitală. Regele și regina mamă, Elena, au fost confruntați, însă, dur cu cererea lui Petru Groza și Gheorghe Gheorghiu- Dej, ca regele să abdice imediat. Sub amenințarea unor presiuni morale, regele a abdicat. În după-amiaza aceleași zile a fost informat guvernul, iar seara Parlamentul. *România s-a proclamat Republică*. S-a format un Prezidiu al Republicii Populare Române, compus din Mihail Sadoveanu, Constantin I. Parhon, Gheorghe Stere, Ion Niculi, Ștefan Voitec. Acesta nu a jucat decât un rol figurativ, căci factorul de decizie rămânea Partidul Comunist. Înlăturarea monarhiei și proclamarea republicii făceau parte din logica înăspririi liniei politice a stalinismului. România va evolua de acum înainte strict în cadrele trasate de URSS prin intermediul comuniștilor.

Înlăturarea monarhiei la 30 decembrie 1947 a creat condițiile pentru o modificare radicală a formei de guvernare în România. Ea a marcat un pas decisiv pe calea preluării întregii puteri de către comuniști, ce au trasat astfel o direcție de dezvoltare cu totul contrară spiritului democratic al poporului român.

Bibliografie:

Neagu Djuvara, *O scurtă istorie ilustrată a Românilor,* Editura Humanitas, București, 2015

Mihai Manea, Bogdan Teodorescu, *Manual de Istoria Românilor pentru clasa a XII-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992

Keith Hitchins, *Istoria României*, Editura Enciclopedică, București, 1998

Cotituri morale: aspectul personal al moralității

Silaghi Diana
Liceul Tehnologic Alexandru Borza, Cluj-Napoca

The relationship between the human person and moral values has a triple nature: firstly, each moral value is indirectly a good-value; second, there is a person-to-person relationship, since every moral value is a mood for someone, third, is the relationship between value and its bearer.
Keywords: moral person, moral personality, moral freedom, will, choice, moral values.

Omul și personalitatea sa morală

Omul este o persoană pentru multe alte persoane și fiecare persoană este un obiect intrinsec și extrinsec al conduitei sale. Prin acțiunile lor, noi recunoaștem pe alții ca fiind persoane, deoarece prin intermediul acestor acțiuni noi avem cunoașterea imediată a acestora ca persoane și nu ca simple obiecte. ”Această cunoaștere nu are nimic de-a face cu reflecția psihologică, și nici nu este înlesnită în mod esențial de către aceasta…Această cunoaștere este conținută în atitudinea directă a sentimentului dat de acțiunea altei persoane – adică de elementul personal deosebit în ea.”[1] Totuși persoanele și actele personale sunt obiecte și nu există nicio opoziție în raportul dintre exterior și interior deoarece fiecare persoană aparține lumii exterioare și, în același timp, în fiecare persoană există o lume interioară și ”întreaga întrepătrundere ontologică a lumii interioare și exterioare este întotdeauna presupusă aici. Aceasta este o condiție a modului de existență a persoanelor umane”.[2]

Persoanele ca obiecte și actele acestora ca obiecte sunt diferite în structura și esența lor metafizică. În primul rând, persoanele nu sunt obiecte gnoseologice, obiecte ce aparțin cunoașterii în general, ele sunt obiecte de interes, de dispoziție și acțiune. Ele sunt așa din cauza intereselor lor pentru alte persoane. Cu alte cuvinte, persoanele sunt, mai degrabă, obiecte etice. Cu toate că persoanele sunt obiecte ale obiectivării posibile, subiectivitatea și personalitatea sunt esențial diferite. ”Ca subiect el (omul) este o entitate pur ontologică și stă în fața lumii reale exterioare, care este, în parte, obiectivată. Dar, ca persoană, el este în același timp, purtătorul valorilor specifice numai lui. Ca persoană, el se află într-o dublă relație – pe de o parte, cu lumea lucrurilor, pe de altă parte, cu lumea altor persoane. În primul caz, ca<sine>, el stă în fața non-sinelui, iar în al doilea caz, ca< Eu >, el stă în fața unui <Tu>”.[3]

Hartmann subliniază faptul că persoanele umane ca și ființe morale trebuie să fie persoane care acționează, care luptă, care simt valorile, care au aspirații deoarece subiectul moral este condiționat de existența în sine a valorilor iar acesta devine persoană morală doar în și prin această condiționare.

Relația dintre persoana umană și valorile morale, observă Hartmann, are o triplă natură. În primul rând, fiecare valoare morală este indirect un bun-valoare și în acest fel este relativă la un subiect. În al doilea rând, această relație este o relație de la persoană la persoană, din moment ce fiecare valoare morală este o dispoziție către cineva. În al treilea rând, există o relație între o valoare și purtătorul ei. O persoană morală este persoana care activează, voiește și simte valorile. Toate valorile etice, spune Hartmann, au o existență în sine ideală și sunt legate de om numai în calitatea sa ca mediator între sfera axiologică și sfera ontologică.

Dar ne întrebăm o dată cu Hartmann ce este personalitatea umană și cum se construiește aceasta? Hartmann își construiește doctrina pe fundamentul poziției și rolului omului în cosmos – care pot fi stabilite numai printr-o abordare analitică a celor două domenii: cel ontologic și cel axiologic. Omul stă între cele două domenii – cel real și cel ideal, el este mediatorul între cele două lumi, și singurul care poate echilibra domeniul sigur de dedesubt și cerul înstelat de deasupra. Hartmann insistă asupra faptului că abordările intelectualiste și cele moraliste obișnuite reprezintă o interpretare greșită a poziției personalității între cele două domenii. Simpla apreciere intelectuală a valorilor nu este suficientă. Fără înțelegerea și fără trăirea lor, cunoașterea valorilor rămâne lipsită de

[1] N. Hartmann, Moral Phenomena, Transaction Publishers, Rutgers, New Jersey, 2002 , p 222
[2] N. Hartmann, Moral Phenomena, Transaction Publishers, Rutgers, New Jersey, 2002, p 223
[3] N. Hartmann, Moral Phenomena, Transaction Publishers, Rutgers, New Jersey, 2002, p 224

vigoare. Ba, mai mult, posibilitatea cunoașterii valorilor este imposibilă fără o orientare prealabilă, care se formează prin atitudinea interioară și ghidează înțelegerea și selectarea valorilor.

Doar alegerea și acțiunea nu constituie personalitatea. Expresia liberului arbitru este prea îngustă și nu reflectă angajamentul prealabil și atitudinea lăuntrică care orientează la selecții și acțiuni. Această expresie nu face altceva decât să lase dâre pe suprafața vieții morale, deoarece aceasta are un rol bine determinat și determinant doar pentru etica care vizează un ”ar trebui să facă”și relațiile dintre mijloace și scopuri. Distincția făcută de Hartmann între ”ar trebui să fie” și ”ar trebui să facă” indică multitudinea dispozițiilor și capacităților fundamentale necesare, înainte de a ajunge la nivelul alegerii și al acțiunii.

Există două elemente unite dar diferite care constituie personalitatea: libertatea, în sensul cel mai fundamental și purtarea valorilor morale. În locul liberului arbitru, Hartmann preferă să pună libertatea morală, deoarece individul ca persoană este o persoană liberă. Valorile nu constrâng persoana, iar atunci când sunt înțelese, ele impun exigențe persoanei și o ajută să se elibereze și să se îndrepte înspre valorile care sunt în concordanță cu constituția sa interioară, cu atitudinile sale, cu intențiile și cu contextul în care ea se regăsește.

O deosebită importanță, pentru Hartmann, îl are faptul că valoarea intenției (sau libertatea morală) este fundamental diferită de intenția valorii (pe care el o asociază cu libertatea voinței sau liberul arbitru). Numai valoarea intenției sau libertatea morală face ca persoana să fie purtătorul valorilor morale. La fel ca și I. Kant, Hartmann consideră persoana a fi un cetățean a două lumi. Pentru persoana – cetățean nu există o lume a fenomenelor și una a noumenelor, ci acestea formează și determină domeniul real și domeniul ființei ideale, domenii care se întrețes, se întrepătrund reciproc doar prin și datorită faptului că cetățeanul este persoană și datorită faptului că ”viața persoanei este un lanț neîntrerupt de situații prin care ea trebuie să-și găsească drumul său.”

Acest lanț neîntrerupt de situații constituie polul interior, tiparul personalității, este unitatea angajamentelor personale care determină caracterul acesteia, caracter ce poate fi dezvăluit prin și de către activitatea persoanei, prin suferința, voința și eficiența sa practică. În spatele tuturor acestor manifestări personale, noi, în calitate de persoane, căutăm esența interioară, sinteza sinelui, sineitatea care în mod continuu este transcendentă și transcendentală. Dar, faptul cum toate aceste lucruri sunt realizate, noi nu putem înțelege și explica în mod rațional. Noi știm doar că, personalitatea ca unitate a angajamentelor, reprezintă expresia complexității inepuizabile a ființei omului.

Valorile nu sunt individuale în sensul că ele au un același purtător iar valoarea personalității nu este la fel de individuală așa cum sunt personalitățile. În primul rând valorile sunt universal subiective, astfel ele au semnificație pentru persoana capabilă să le însușească. În al doilea rând, valorile sunt recunoscute de către subiectul uman în sens aprioric, în măsura în care acesta deslușește valoarea care trebuie să fie distinsă ca atare și nu ca orice altceva. Valoarea personalității deține întotdeauna binele pentru persoana capabilă să o perceapă. Personalitatea devine individuală când încearcă și este actualizată.

Concluzii

Hartmann distinge dintre *valoarea intenției și valoarea intenționată*. Există trei clase de valori, și anume: valorile situaționale intenționate, valorile actelor intenționate, valorile calitative ale intenției. Primele două reprezintă condițiile și presupozițiile valorii calitative ale intenției. Valoarea situațională este baza materială a actului intențional care nu este direct legat de intenția în sine. De acesta depinde gradul bunătății și al răului. *Această relație de dependență arată diferența dintre valoarea intenționată și valoarea intenției*. Spre exemplu atunci când noi apreciem actul de a face bine al unei persoane, noi realizăm această apreciere pe baza înțelegerii faptului că acțiunea persoanei este bună și că persoana este bună în a face ceea ce face. Această distincție reprezintă nucleul gândirii hartmanniene. Importanța bunătății ca valoare constă, de fapt, în aceea că aceasta nu vizează multe valori, ci că valorile vizate de ea sunt diversificate. Omul nu va descoperii niciodată bunătatea în sine însuși întrucât el trebuie să o intuiască și s-o creeze din nimic, creatio ex nihilo, pentru a se ridica la nivelul superior al divinității, iar în aceasta constă personalitatea lui morală.

Din faptul că omul nu posedă bunătatea în sine nu putem presupune faptul că acesta ar fi coruptibil, omul ca atare nu este nici bun și nici rău deoarece el este înzestrat cu capacitatea de a deveni fie bun, fie rău. Bunătatea ca și fundament al valorii morale este o pretenție universală. ”Bunătatea ca și reglator moral, ordre du coeur ascuns în om, nu este o simplă ordonare obiectivă a valorilor, ea este rolul decisiv prin care această ordine îl joacă în dispoziție, voință și comportament. Gradația ideală a valorilor este în acest sens numai condiția metafizică a posibilității bunătății morale. Dar ordre du coeur, ca sens real al valorii relative a valorilor, ca putere ce direcționează urmărirea lor, este baza mai restrânsă și specifică a bunătății morale în om, precum și a valorii în intenția actelor sale.”[4]

Bibliografie:

1) Guyer Paul, Kant and experience of freedom, Cambridge University Press, 1996
2) Hartmann Niculai, Moral Values, George Allen&UNWIN LTD, New York, 1932
3) Hartmann N.”Moral Freedom”, translated by Stanton Coit, primted in Great Britain by Unwin Brothers , LTD Workimg
4) Hartmann N, Moral Phenomena, Transaction Publishers, London, 2002
5) Hartmann N, Veche și noua ontologie,ed. Paideia, 1997
6) Hartmann N, The principles of a metaphysics of knowledge, De Gruiter , 1966
7) Hartmann`s Epistemology Based on Ontology and its Contribution, Departament of Philosiphy, Uludag Univesrsity, Turkey, 2008/10
8) Heidegger Martin, Ființă și timp, ed Humanitas, București, 1993
9) Hobbes Th, Leviathan, Project Gutenberg, 2009
10) Hoffding Harold, A Brief History of Modern Philosophy, Cornell University Library,1912

[4] N. Harmann, Moral Values, London George allen, Urwin LTD New York, Macmillan Company, 1932, p 89-90

Sociologia copilăriei: context teoretic și realități din România

Popa Lavinia
Complexul Educațional „Laude-Reut" București

In the social global context of inquiring the influence of minority groups, children and childhood have become important topics for sociology of childhood. The study aims to highlight the most important debates and new approaches related new theories of socialization.

În România, preocupările privind sociologia copilăriei sunt de dată recentă, acestea fiind, în marea lor majoritate, subordonate domeniilor sociologiei vârstelor și sociologiei educației. Existența unui număr mic de studii naționale (Rădulescu 1994, Stănciulescu 2010), privind problematica copiilor și a copilăriei poate fi un argument în favoarea extinderii preocupărilor în această direcție de cercetare[1].

Despre nevoia de a plasa în centrul preocupărilor științifice tematica copilăriei "care a fost tratată în contexte considerate mai degrabă marginale pentru teoria și cercetarea sociologică" (Allanen 1988) vorbesc și cei care afirmă astăzi nevoia de a aduce copiii și copilăria în atenția sociologilor. Așa cum se afirmă și în articolele recente "sociologia copilăriei este încă o ramură tânără a disciplinei, din cauza faptului că, de mult timp "micii actori" tind sa fie trecuți cu vederea de către sociologi." (Bühler-Niederberger2010a).

În articolul intitulat *Childhood Sociology in Ten Countries.Current Outcomes and Future Directions,* D. Bühler-Niederberger realizează o trecere în revistă a studiilor privind sociologia copilăriei în Australia, Brazilia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Norvegia, România, Marea Britanie și SUA, afirmând că deși au o istorie relativ scurtă, cercetările sociologice privind copiii aduc o contribuție importantă la analiza societății contemporane, în diferitele ei aspecte comune dar și diferite de la o țară la alta. Ceea ce este de remarcat în majoritatea țărilor este nevoia generală de a aprofunda domeniul sociologiei copilăriei nu doar ca disciplină secundară.(Bühler-Niederberger 2010b)

Considerată o ramură ce face parte din ansamblul celorlalte discipline sociologice (Rădulescu, 1994), "sociologia vârstelor are ca principal obiect de studiu evidențierea diferențelor sociale și culturale existente între diferite categorii, grupuri și etape de vârstă, și identificarea problemelor distincte cu care se confruntă acestea în societate." Situând în centrul atenției abordarea diferențelor sociale și culturale specifice vârstelor, autorul citat subliniază faptul că "sociologia vârstelor consideră vârsta ca un atribut și status social asociat unei ierarhii de drepturi, datorii și responsabilități, care-și găsește corespondentul în structura socială". Astfel "din punct de vedere sociologic, vârsta nu este doar un criteriu strict cronologic sau pur funcțional, ci unul cu valoare socială și culturală, care marchează identitatea indivizilor la un anumit grup definit prin caractere și proprietăți comune, prin atitudini, comportamente, roluri și poziții sociale distincte, ca și printr-un stil de viață relativ similar" (Rădulescu 1994). Subliniind diferența dintre societățile tradiționale și cele contemporane, autorul consideră că cele din urmă "sunt mai puțin riguroase în prestabilirea rolurilor sociale în funcție de vârstă", care este și un atribut social și un important criteriu în baza căruia se poate determina capacitatea de exercitare a diferitelor poziții și roluri sociale, ca și dreptul de a dobândi diferite responsabilități și drepturi.

În procesul de dezvoltare umană, maturizarea biologică și cea psihică sunt completate de competența de asumare a rolurilor sociale, modelate prin procesul socializării. Astfel, "Orice proces de dezvoltare umană are loc într-un context social definit de roluri și poziții sociale, interacțiuni reciproce între indivizi, definiții culturale și influențe generaționale, care permit persoanelor, tinere

---

[1]Lucrările traduse în limba română: Heywood C. (2017). *O istorie a copilăriei. Copiii în Occident din Evul Mediu până în epoca modernă,* Bucureşti, Ed. Trei; Corsaro, W., A. (2008). *Sociologia Copilăriei*, ediția a II a, Cluj Napoca: International. Book Acces, Dobrescu E., *Sociologia copilăriei*, Bucureşti, Ed. Sigma şi de acelaşi autor (2015). *Introducere in sociologia copilăriei*, Bucureşti, Ed Oscar Print. În schimb, o accesare https://play.google.com/store/search?c=books&q=sociology+of+childhood&= identifică 252 de titluri referitoare direct sau indirect la subiectul "sociology of childhood" [Accesed 12 May 2018]

sau vârstnice, dezvoltarea unor acțiuni și adoptarea unor conduite care se sustrag presiunilor biologice. Existența unui asemenea context social este posibilă ca urmare a procesului de socializare în urma căruia indivizii dobândesc calitatea de membru al unei anumite clase de vârstă și generaționale, caracterizată de un set de drepturi și responsabilități distincte". Considerând socializarea ca proces autorul îl definește ca "ansamblul de căi, mijloace și direcții care oferă indivizilor identitatea de membru al unei anumite societăți, al unei anumite clase de vârstă și clase generaționale, competența de a exercita roluri și poziții sociale specifice vârstei, capacitatea de a se confrunta cu variate situații de viață pentru care nu există, întotdeauna, definiții culturale prealabile". Identificând unele dintre trăsăturile procesului de socializare, autorul consideră că scopul socializării este acela de a lega indivizii de societate, supunându-i acelorași influențe culturale determinate de raporturile între clase de vârstă și clase generaționale asemănătoare sau diferite între ele. Concret, socializarea reunește experiențe diverse, începând de la primele experiențe socializatorii ale copilului precum asimilarea limbajului, controlul asupra impulsurilor, formarea deprinderilor și atitudinilor sociale, învățarea exigențelor normativității sociale, în cadrul familiei, școlii, grupului de prieteni, și până la cele ale adultului precum confruntarea cu situații inedite, nepredictibile, determinate de procesul de schimbare socială. Astfel, în ciuda variabilității culturale cu privire la practicile utilizate și finalitățile sale, procesul de socializare are un caracter de universalitate, pregătind indivizii pentru rolurile sociale pe care le vor exercita. Cunoștințele și deprinderile asimilate permit internalizarea unui "model cultural" constând atât în comportamente deschise, vizibile precum ținuta, limbajul, conduita morală, cât și în conduite mai puțin vizibile sau invizibile, dar care pot fi deduse (opțiuni, evaluări, atitudini, opinii, stări emoționale etc.). Definind modelul cultural, Rădulescu îl citează pe Linton R., "un domeniu limitat de comportamente, înlăuntrul căruia se integrează, în mod natural, răspunsurile membrilor societății la o anumită situație."

După autorul citat, "Scopul fundamental al procesului de socializare, indiferent de etapele lui, constă în transmiterea reperelor simbolice (normelor și valorilor) necesare formării motivațiilor de participare la viața socială și a capacității de a contribui, în mod activ, la schimbarea socială".

Învățarea conformității este, pe de altă parte, considerată "în mod eronat, finalitatea procesului de socializare", respectiv capacitatea de supunere obedientă la cerințele postulate "din exterior". Este exclusă astfel creativitatea proprie fiecărui individ și influențele exercitate de interacțiunile cu ceilalți indivizi, membri ai aceleiași generații sau ai unor generații diferite, în asimilarea diferitelor norme și valori sociale. "În mod real, socializarea este echivalentă cu asimilarea creativității. Copilul, adolescentul, tânărul, adultul sau vârstnicul vor fi capabili, în urma procesului de socializare, să exercite o activitate creativă, mediată de simbolurile normative și evaluările generale, care servesc ca ghid al conduitei, și de propriile modele și aspirații culturale, tot acest ansamblu formând configurația personalității sociale în cadrul căreia motivațiile interne se împletesc armonios cu cerințele normative ale mediului social". (Rădulescu, 1994)

Citându-i pe Elkin F. și Handel G., autorul identifică următoarele caracteristici principale ale acestui proces, caracteristici definite de valențele epocii istorice și de trăsăturile distincte ale spațiului social. Astfel, autorii consideră următoarele cinci trăsături ale procesului de socializare: 1. este un proces de durată (continuă pe tot parcursul vieții), 2. el are loc prin interacțiunile cu alți indivizi, 3. de-a lungul său, un rol important îl au mijloacele de comunicare, 4. desfășurarea sa implică existența unor contexte semnificative din punct de vedere emoțional, 5. Aceste contexte sunt modelate de diferite grupuri sociale.

Considerând socializarea ca proces central determinant în formarea viitorilor adulți, obiectul de studiu al sociologiei vârstelor s-a diversificat în timp, ultimii 50 de ani ducând la segmentarea pe vârste a domeniului său de cercetare. Astfel, schimbările de paradigmă au dus nu numai la regândirea teoriei socializării, dar au permis dezvoltarea unor domenii noi de cercetare.

Încă din anii 1980, cercetările sociale privind copilăria, având în centrul preocupărilor semnificația și experiența de a fi copil, au avut în atenție situațiile copiilor defavorizați, după această etapă, studiul sociologic al copilăriei reorientându-se către normalitate (Dunne & Kelly 2002, Sommerville 1982) ceea ce ajută la crearea și consolidarea unei (noi) sociologii a copilăriei. Shanahan

S. (2007) afirmă, alături de alți cercetători (Heywood 2001, Jenks 2005, Pufall & Unsworth 2004,Skolnick 1980), că în ciuda beneficiilor acestor abordări, cercetările privind copilăria rămân totuși ambigui sau ambivalente. (Shanahan 2007, p.408) Sursele acestei ambivalențe provin, conform autoarei, din următoarele trei surse: prima este empirică, pornind din dificultatea de a separa conceptual termenii "copil" de cel de "copilărie"; a doua este conceptuală și provine din combinarea conceptului de copilărie sub cele două aspecte, cel de construct social cu cel de bun social și a treia provine din perspectiva politică, evidențiind disproporția dintre construcția teoretică a copilăriei și cea rezultată din politicile sociale dedicate protecției copilului. (Idem p.415-416).

Dintr-o altă perspectivă, Turmel A., în lucrarea *A Historical Sociology of Chilhood. Developmental thinking, categorization and graphic visualization*, fructificând dezbaterile privind studiile asupra copilăriei, aduce în atenție perioada dintre anii 1850 și 1945, caracterizată de paradigma dezvoltării, înțeleasă în mod global ca teorie ce susține interdependența, de-a lungul unui continuum uniform de dezvoltare a etapelor și secvențelor (Thornton 2005). Această paradigmă ar sta la baza nașterii științei copilăriei - în general, nu exclusiv prin psihologia dezvoltării - integrarea acesteia în conștiința comunității științifice făcându-se din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. (Turmel 2008, p.2)

În conceptia autorului citat copilăria ca fenomen social nu este rezultatul unor idei filosofice clare produse de filosofi, conceptul fiind configurat în cadrul practicilor sociale a numeroșilor actori sociali care interacționează și reglementează comportamentul copilului, așa cum afirmă și Ariès Philippe, în lucrarea sa *Centuries of Childhood: A Social History of Family Life*.

Ceea ce aduce nou studiul realizat de Turmel A. este teoria conform căreia abordarea statistică, reunind informațiile în grafice și diagrame, a schimbat modul în care se realizează investigația științifică dar și politicile publice care influențează viețile copiilor, oferind o nouă perspectivă în definirea sociologică a conceptului de copilărie.

Făcând referire la autori clasici ai sociologiei precum Emil Durkheim, Max Weber, Karl Marx sau Antony Giddens, Turmel remarcă faptul că termenul copilărie reprezintă, pentru sociologia secolului douăzeci un "obiect de neimaginat" (Turmel p.17), cu o singură excepție notată de autor. Este vorba despre Ulrich Beck, în ale cărui lucrări sunt avansate unele întrebări cu privire la rolul copiilor în modernizarea societății. Acest context este explicat de autor prin faptul că, spre sfârșitul secolului al XIX-lea, a existat o diferențiere conceptuală între psihologie și sociologie: prima având în atenție studiul exclusiv al copiilor și al copilărie, lăsându-i sociologiei familia, care a devenit de atunci un subiect tradițional al sociologiei generale. Drept consecințe ale acestei diferențieri, sociologia s-a bazat pe psihologia dezvoltării care a avut în atenție copiii până când aceștia au devenit adulți, având astfel capacitatea de a participa pe deplin ca cetățeni responsabili, autonomi. Construcția psihologică în dezvoltarea copiilor se situează astfel în centrul abordării sociologice, ceea ce justifică lipsa explicațiilor sociologice privind copiii și copilăria, așa cum demonstrează și Prout A. și James A. în *Constructing and Reconstructing Childhood: Contemporary Issues in the Sociological Study of Childhood* (pp. 7–34). A doua consecință a abordăriii din perspective diferite se referă la faptul ca termenul de **socializare** devine singurul concept asupra căruia sociologia a aprofundat studiul referitor la copii, prin atingerea de către aceștia a unui nivel de maturitatea ce implică dobândirea de reguli, norme și comportamente sociale specifice (Turmel p.19). Din perspectiva autorului citat, Emil Durkheim este primul sociolog care propune o **teorie a socializării**, conceptul reoferindu-se la "forțele sociale care fac posibilă viața socială prin atragerea indivizilor împreună, într-o comunitate"(Alanen 1992 p.83). Societatea poate astfel inocula copilului condițiile proprii prin pregătirea lui pentru cerințele vieții sociale (Prout și James 1990). "Din acest punct, toate studiile sociologice vor face referire la copilărie prin diferitele teorii ale socializării și ale formelor ei instituționale: familie, școală, biserică, mass-media etc. Socializarea reprezintă o transformare a copilului într-un adult competent prin intermediul metodelor și procedeelor specifice precum constrângerea, inocularea, modelarea și controlul (Jenks 1996 p.35). **Socializarea** este astfel considerată principala modalitate a sociologiei de a explica acest proces tranzitoriu ca un cadru

general și obligatoriu. "Cercetările privind procesul de socializare constituie nucleul unei sociologii a copilăriei (Furstenau, citat din Zinnecker 1997).

Teoria socializării se bazează astfel pe un model psihologic explicit care pare rezistent la critici, dar ridică întrebări precum cea referitoare la cum funcționează un astfel de proces asupra copilului sau cum devine el adult? Răspunsul la această întrebare gravitează în jurul ideii de internalizare (a normelor, a regulilor și a unui comportament adecvat). Este astfel subliniată ideea conform căreia socializarea prin internalizare, fie prin modelul psihologic (Parsons) sau prin modelul structural (Bourdieu), pare a fi procesul universal prin care se realizează adaptarea copilului la viața socială (James și colab., 1998 p.25, citat de Turmel p.21).

Criticile acestei teorii nu au întârziat să apară, acestea fiind rezumate de Turmel A. după cum urmează: 1. copilul este descris astfel ca destinatar pasiv fiindu-i inoculată înțelepciunea adulților și cultura societății, el devenind, fără voia sa, un rezultat al societății globale – metafora recipientului gol ce trebuie umplut (Corsaro 1998; Qvortrup 1995; Waksler 1991). 2. copilul este incompetent, irațional, iresponsabil, pentru că este incomplet și imatur, adică imperfect, ceea ce înseamnă astfel că el devine acționat, reglementat, disciplinat și determinat (James și Prout 1995, Lee 1998). 3. conceptul este anistoric și cumva acultural referitor la universalitatea și naturalețea unei idei abstracte a copilului în forma piagetiană a psihologiei dezvoltării (Elder et al. 1993; Prout și James 1990). 4. teoria socializării este deterministă, caracterizată de naturalismul individualist, maturitate nereflexivă și orientată către exterior și nu către interior (Alanen 1997; Jenks 1996; Thorne 1993). La aceste critici clasice ale teoriei socializării, se adaugă faptul ca socializarea este identificată printr-o mișcare unidirecțională: out-in (adică, lumea exterioară este "turnată" în corpul și mintea copilului) iar subiectul uman dobândește personalitate printr-un proces de internalizare obligatorie.

Aceste critici ale teoriei socializării au avut efecte diferite asupra sociologiei, dar mai ales asupra sociologiei copilăriei. Citându-l pe Zinnecker, cu lucrarea *Sociology of Childhood, or Socialization of the Child?*, Turmel subliniază, alături de acesta, necesitatea evoluției cercetării asupra copiilor/copilăriei (Zinnecker 1997 p.10). Alți autori precum L. Alanen văd în socializare un termen limitat teoretic și propun renunțarea la acest termen în cercetarea copiilor și a copilăriei. O suspendare nu înseamnă însă, în concepția autoarei, o renunțare totală la această noțiune, pentru că paradigma poate rămâne constructivă în limitele istorice specificate (Alanen 1997, p. 253). Turmel (p.23) evidențiază și poziția lui Qvortrup J., care, pe de altă parte, face un pas mai departe privind respingerea conceptului ca o condiție pentru aprofundarea cercetării copilăriei în zilele de azi, conceptul putând fi păstrat doar la un meta-nivel al analizei. În cea mai mare parte criticile aduse teoriei socializării pledează pentru adoptarea în mod sistematic a abordării cercetării copiilor în sine, pentru ei înșiși și nu ca purtători ai reproducerii ordinii sociale, studiind copiii în sine și nu ca adulți în devenire. James și Prout 1995, p.90 au evidențiat faptul că din apariția tensiunilor dintre sociologia copilăriei, teoria socializării și teoria dezvoltării copilului a început o schimbare fundamentală a sensului.

Astfel, schimbările au venit din partea unor domenii conexe precum istoria, antropologia, geografia, care au împrumutat sociologiei unele postulate ce au constituit baza unei teorii post-socializare a sociologiei copilărie, subliniind similitudinile dintre copii și adulți, faptul că nu există o diferență ontologică între aceste două tipuri de actori, prezumția diferenței fiind mai degrabă o construcție teoretică (Lee 1998, p.458-482). Un alt postulat se referă la abordarea copiilor ca subiecți ai propriilor lor drepturi și actori sociali competenți în ceea ce privește propria lor viață, copiii construindu-și în mod activ viața de zi cu zi. Un alt postulat (Prout 2000) se referă la premisa conform căreia fiecare concept al copilăriei este social construit: nu există nici un copil universal, copilăria este un spațiu-timp construit care variază istoric și de la o cultură la o alta. (Turnel p.25).

Leonard M., în lucrarea *The Sociology of Children, Childhood and Generation*, sintetizează contribuția adusă de A.James și A. Prout (1997) la paradigma noii sociologii a copilăriei, sub forma a șase linii directoare: 1. Copilăria este un construct social; 2. Copilăria este o variabilă a analizei sociale 3. Viața de zi cu zi a copiilor merită a fi studiată. 4. Copiii nu sunt subiecți pasivi ai structurilor sociale, ci actori implicați activ; 5. Etnografia poate aduce o contribuție majoră la înțelegerea copiilor

și a copilăriei; 6. Cercetătorii joacă un rol important în reconstrucția teoriilor privind copilăria.(Leonard M. p.33-34)

Aceste postulate de bază și critica teoriei socializării reprezintă o conceptualizare a copilăriei în sine, copilăria devenind atât o categorie analitică cât și un obiect empiric, ca parte integrantă a sociologiei generale, având teorii, concepte și metode legitime din punct de vedere istoric.(Turmel p.25) Astfel, sunt de subliniat următoarele dimensiuni: 1. Copilăria este privită din perspectiva categoriei sociale, dar și ca statut social. Copilăria este atât o formă socială care gravitează în jurul unei structuri colective dar și un mod de a exista în lume, în opoziție cu etapa de pregătire pentru a intra în viața socială (Mayall 1994, 1996). Acest punct de vedere schimbă perspectiva asupra socializării, dar și asupra dezvoltării copilului care este considerată a fi o etapă de pregătire pentru intrarea în viața socială. Această perspectivă duce la o direcționare a cercetării centrată pe copil, "asupra locurilor și situațiilor în care copiii se află între ei, fără prezența și interferența adulților, în cadrul propriei lor creații de "peer culturi". (Alanen 1997 p.3). 2. Copilăria ca instituție este cea mai serioasă încercare de a îndepărta copilăria de subiectele stereotipe precum familia și sistemul de școlarizare, ascultând experiențele proprii ale copiilor, dincolo de rezistența acestora față de copilăria planificată pentru ei de către adulți. Instituțiile sunt înțelese ca un set de dispoziții, construite din punct de vedere social și cultural în jurul unei activități, care tind să supraviețuiască în timp și spațiu (Nasman 1994; Turmel 1997). Instituția copilăriei se referă la un set determinat de comportamente așteptate, modele stabile de secvențe de activitate repetată, un set activ de relații sociale în interiorul cărora se formează primii ani de viață umană. (DiMaggio și Powell 1991) 3. Copilăria abordată din perspectivă structurală și constructivistă presupune abordarea copiilor în termeni relaționali vorbind despre o anumită ierarhizare între generații, construct care se bazează pe structuri de poziționare, cum ar fi copilăria, adolescența și anii de maturitate "ceea ce evidențiază legătura dintre lumea cotidiană și structurile specifice copilăriei" (Alanen 1997). Această ierarhie definește modurile diferite ale copiilor de a participa la activitățile sociale, în funcție de vârsta fiecăruia (Qvortrup 1990). O structură semiotică a simbolurilor și sensurilor definește un construct format din poziții și interrelații semnificative din punct de vedere cultural. 4. Copilăria în care copilul este considerat ca "ființă", în rolul său de agent și actor social în sine, mai degrabă decât "în devenire", este o perspectivă ce oferă un nou cadru analitic sociologiei copilăriei. (abordarea interacționistă). Această abordare implică înțelegerea modului în care copilăria se raportează la teoria socială, în relațiile dintre copil și ordinea socială și principalele dihotomii cum ar fi natura/cultură, public/privat, identitate/diferență, local/global, continuitate/schimbare și maturitate/copilărie, care ridică întrebări atât din punct de vedere teoretic cât și din punct de vedere epistemologic. (Turnel p.27)

Concluzii

De la teoria socializării și psihologia dezvoltării la sociologia inovatoare a copilăriei, o distanță mare a fost acoperită deși rămâne întrebarea "Ce este un copil, din punct de vedere sociologic?" Preluând concepția lui Marcel Mauss privind figura omului total care este o structură tridimensională, complexă, reunind trei dimensiuni: psihologică, biologică și socială, Turmel (p.27-30) consideră că aceste trei niveluri distincte și interdependente, reunite într-o totalitate unitară, indivizibilă și nonierarhică, este specifică oricărui copil. Această abordare permite o reformulare completă a legăturii dintre psihologie, biologie și sociologie, oferind o perspectivă sociologică nouă asupra faptelor individuale, fie psihologice, fie corporale, extinzând câmpul analizei și către influențele conceptuale și metodologice ale altor discipline precum istoria, arheologia, geografia, antropologia etc. Acest fapt este remarcat și de Alanen L. (2012), care evidențiază faptul că ajunsă la cel de-al douăzecilea volum, Revista *Childhood* a devenit un spațiu al cercetărilor despre copilărie studiată în viziune multidisciplinară, abordările diferite venind nu numai din partea psihologilor, sociologilor, antropologilor și istoricilor, dar de asemenea din partea geografilor, filosofilor, economiștilor și a multor altor specialiști (Alanen 2012). Dincolo de posibilitatea unei reconsiderări a relațiilor dintre psihologie, biologie și sociologie, conceptul de totalitate oferă deschiderea către o abordare integratoare a copilăriei în procesul de maturizare, conceptualizând astfel copilăria ca una dintre componentele ei indispensabile. În această direcție, autorii citați susțin abordarea din

perspectiva descrierii „copilăriilor” ca forme specifice de surprindere a diversității experiențelor copiilor în diferite contexte sociale, culturale, economice, politice sau sociale. Diversitatea experiențelor trăite și a contextelor diferite, mai mult decât elementele comune unei copilării universale, ar putea aduce noi perspective asupra cunoașterii realității. Diferite de la o societate la alta, diferite și în cadrul aceleiași societăți, marcate de diferențe de statut social, economic, etnic dar și de modul în care, de-a lungul timpului, este perceput copilul, cu nevoile și aspirațiile sale, „copilăriile” sunt diferite. Astfel, situându-se în paradigma lansată, după anii 1998, de sociologii Alan Prout și Allison James, copilăria este privită ca un construct social, acceptând faptul că „imaturitatea copiilor este un fapt biologic, al vieții, dar că modurile în care această imaturitate este înțeleasă și în care i se dă sens țin, de fapt, de cultură.” (Prout și James, 1998) O altă idee majoră a acestei paradigme este cea conform căreia „copilăria este o variabilă a analizei sociale, ce trebuie considerată împreună cu altele, precum clasa socială, genul și etnicitatea. Cu alte cuvinte, o categorie de vârstă precum copilăria nu poate fi abordată fără a face apel la alte forme de diferențiere socială care se intersectează cu ea.” (Heywood, p.12) Cea de-a treia premisă este aceea conform căreia copiii ar trebui considerați a fi factori activi în determinarea propriilor vieți și a vieților celor din jurul lor.

În același sens este interesantă abordarea studiului copilăriei și a copiilor din perspectiva copilului în relație cu instituțiile care îi influențează viața de zi cu zi. Studiul interacțiunii copiilor cu părinții și instituția familiei, cu vecinii și vecinătatea, cu profesorii și școala, cu medicii și instituțiile medicale, cu mass-media, reprezintă tot atâtea fațete ale experiențelor multiple legate de copilărie.

Bibliografie

1. Rădulescu, S. (1994). Sociologia vârstelor, București, Editura Hyperion XXI, pp. 8-84

2. Stănciulescu, E.(2010). Children and Childhood in Romanian Society and Social Research: Ideological and Market Biases and Some Notable Contributions.Current Sociology. Volume 58 Issue 2: 309–334.

3. Alanen, L. (1988). Rethinking Childhood. Acta Sociologica.Volume: 31 issue: 1, page(s): 53-67. 4. Bühler-Niederberger, D. (2010). Introduction. Childhood Sociology — Defining the State of the Art and Ensuring Reflection. Current Sociology. Volume: 58 issue: 2, page(s): 155-164

5. Bühler-Niederberger, D. (2010). Childhood Sociology in Ten Countries Current Outcomes and Future Directions. Current Sociology. Volume: 58 issue: 2, page(s): 369-384

6. Dreitzel, H.-P. (1973). Childhood and Socialization, Recent sociology no. 5, Volume 8465 of Macmillan paperbacks: New York

7. Goddar, J., McNamee, S., James, A. (Eds.). (2005). The Politics of Childhood. International Perspectives, Contemporary Developments. Palgrave Macmillan UK

8. Leonard M.(2016). The Sociology of Childern, Childhood and Generation.Sage Publications, p.33-34

9. Shanahan S. (2007). Lost and Found: The Sociological Ambivalence Toward Childhood, The Annual Review of Sociology. 33:407-28, p. 407-424

10. Turmel A. (2008). A Historical Sociology of Childhood. Developmental thinking, categorization and graphic visualization.Cambridge University Press, p.2-50

11. Lee, N. (1998). Toward an Immature Sociology. The Sociological Review 46 (3), pp. 458–482

12. Alanen L. (1997). Review.Childhood 4 (2), pp. 251–256

13. Prout A. (2000) The Body, Childhood and Society. London: Macmillan, pp. 3-17

14. Qvortrup, J. (1990*). A Voice for Children in Statistical and Social Accounting: A Plea for Children's Right to be Heard*. In Jamesand A. Prout (eds.), *Constructing and Reconstructing Childhood,* pp. 85–103, London: Falmer Press

15. Alanen L., *(2012).Disciplinarity, interdisciplinarity and childhood studies.Chidlhood*. Volume: 19 issue: 4, page(s): 419-422

Comunicarea în organizația educațională

Volosciuc Sorin Dan
Văcariu Amelia Diana
Colegiul Tehnic Energetic Sibiu

The process of communication, in educational management, means perception, interpretation, evaluation, and selection.

The organizational communication, as a distinct part of the management process, internalizes elements from the individuality of the educational organization. Managers and leaders of educational organizations have to develop and enhance different employee counselling forms. This implies the study of human behavior, based on knowledge of general and social psychology, sociology, and the organizational theory, as well as developing interpersonal communication skills.

The efficient communication with the students and the parents is essential in the life and the development of an educational organization. The lack of an efficient communication may lead to misunderstandings, complaints, school dropout, failing courses, grade retention or expelling. It is obvious that this communication may be achieved only if it is accepted by both sides concerned.

Trăim într-o lume a interdependențelor în care comunicarea este sinonimă cu existența.[1] Pentru ființa umană, informația și comunicarea constituie o necesitate vitală a existenței. Pentru ființa organizațională, comunicarea este actul care îi poate declanșa existența, îi poate facilita expansiunea sau îi poate determina stagnarea sau chiar dispariția.

În managementul educațional, procesul de comunicare înseamnă percepție, interpretare, evaluare și selecție. Cu cât numărul participanților la comunicare este mai mare, iar obiectivele urmărite, nivelul de cultură și pregătire, mentalitățile, obișnuințele, personalitățile sunt mai diferite, cu atât obstacolele care apar în calea comunicării sunt mai multe. Problema managementului nu este dacă trebuie sau nu să comunice, ci în ce fel și cu ce rezultate se desfășoară comunicarea.

Comunicarea organizațională, ca mod specific de manifestare a procesului de management, preia elementele de individualitate ale organizației educaționale. Mai amplă sau mai restrânsă, în funcție de dimensiunile activității, mai stereotipă sau mai diversificată, pronunțat formală sau nerestricționată de reguli scrise, facilitând sau obstrucționând relațiile interumane, comunicarea reprezintă pentru managementul modern un proces cu multiple semnificații și implicații, chiar dacă acestea nu sunt vizibile și cuantificabile.

Comunicarea organizațională însoțește evoluția în timp a organizației educaționale. Schimbările care au loc în cadrul acesteia antrenează automat și nevoia schimbării comunicării. Astfel, schimbarea structurii organizatorice sau a sistemului informațional reprezintă procese cu impact direct asupra volumului și structurii mesajelor vehiculate prin canale formale.

Modificările majore la nivelul managementului de vârf, cum ar fi, spre exemplu, schimbarea totală a echipei manageriale, determină schimbări de ordin cultural, care se răsfrâng și asupra comunicării din cadrul organizației educaționale.

Dezvoltarea unor noi specializări, înființarea unor noi forme de învățământ, renunțarea la unele forme de învățământ care nu au căutare pe piața muncii în cadrul organizației educaționale, reprezintă un eveniment cu impact puternic asupra comunicării în cadrul organizației, care trebuie să se adapteze acestor situații.

Schimbările în tipul și stilul de comunicare sunt de cele mai multe ori întâmpinate cu rezervă de personal, mai ales de personalul cu vechime mare în organizație sau personalul care este în pragul pensionării. Vârsta, obișnuințele, stereotipurile în comunicare, clișeele mentale, teama de nou, în general, reprezintă obstacole de care schimbarea comunicării se izbește în mod frecvent.

Promovarea schimbării în comunicare este condiționată de modul de percepție și de acceptare din partea personalului. Organizarea unor cursuri de formare profesională a personalului pentru acceptarea schimbării sistemului de comunicare, ca și pentru promovarea noilor modele, utilizarea

[1] Volosciuc, Sorin Dan, Revista Energetic@, Numărul II / Martie 2017, ISSN:2065-6645

unor factori motivaționali adecvați reprezintă doar câteva soluții pentru reducerea rezistenței personalului față de schimbările ce se impun în acest domeniu important al managementului.

Ce putem face pentru a ne îmbunătăți propria capacitate de a comunica mai bine cu directorii, cu personalul didactic, cu personalul didactic auxiliar, cu personalul nedidactic, cu părinții, cu reprezentanții comunității locale, cu reprezentanții companiilor, dar și cu elevii, beneficiarii activităților noastre?

Comunicarea eficientă cu elevii și părinții este esențială în viața și dezvoltarea unei organizații educaționale. Lipsa comunicării eficiente poate duce la neînțelegeri, reclamații, abandon școlar, situații de corigență, de repetenție sau exmatriculare. Evident comunicarea eficientă poate fi realizată dacă ambele părți doresc asta.

Multă lume constată că dezvoltarea abilităților de comunicare este la fel de delicată ca și dezvoltarea abilităților de utilizare a programelor moderne pe calculator, sau orice altceva care le-ar da posesorilor un avantaj competitiv pe piața muncii. Îmbunătățirile aduse capacității de comunicare dau multă forță.

Când comunici bine, oamenii îți răspund în general într-un mod pozitiv, chiar dacă nu sunt încântați întotdeauna de mesajul primit.

Comunicarea deficientă poate provoca un răspuns negativ, o respingere, care se auto-perpetuează, conducând astfel la o comunicare și mai slabă, sau, mai rău, la lipsa comunicării. Așa stau lucrurile când cealaltă parte opune rezistență, devine defensivă, ipocrită sau ostilă.

Consilierea personalului dintr-o organizație educațională este esențială pentru realizarea unei organizații coezive, capabilă să îndeplinească cu eficiență obiectivele pentru care există. În acest context, rolul psihologului școlar este esențial. În unele cazuri, o problemă cere numai o informare și un sfat, în altele pot fi necesare câteva cuvinte de laudă, după cum sunt situații mai complicate care cer un dialog mai îndelungat, chiar repetat, cu o substanțială notă analitică și o soluție oportună și eficientă.

Managerii și liderii de organizații educaționale trebuie să își dezvolte și perfecționeze formele de consiliere a subalternilor. Acest lucru presupune studiul comportamentului uman, întemeiat pe cunoștințe de psihologie generală și socială, sociologie și teoria organizațiilor, dar și pe dobândirea unor abilități de comunicare interumană.

Un manager din domeniul educațional trebuie să dezvolte și să promoveze o politică bazată pe un sistem de comunicare care să îi permită ajustarea și adaptarea permanentă a structurii și a procesului organizațional la condițiile în continuă schimbare.

De asemenea, prin rolul său de promotor al politicii organizaționale și transmițător al acestei politici, managerul trebuie să își formeze și să întrețină o rețea de contacte cu partenerii organizației, în realizarea politicii educaționale a școlii și, în același timp, un sistem informațional util pentru conducerea eficientă a organizației.

În continuare ne vom opri asupra a două aspecte importante, și anume: comunicarea dintre manager și angajați și barierele comunicării la clasă.

Comunicarea dintre manager și angajați[2]

Comunicarea dintre manager și angajați reprezintă un element cheie în comunicarea verticală ascendentă sau descendentă în organizațiile educaționale.

Ideal, acest schimb informațional ar trebui să îi dea managerului posibilitatea de a-și dirija subordonații spre îndeplinirea corespunzătoare a sarcinilor. În același timp, ar trebui să le permită subordonaților să pună întrebări despre rolurile muncii lor și să facă propuneri care să permită realizarea optimă a obiectivelor stabilite prin planurile și politicile de la nivelul organizației educaționale[3].

Suntem obișnuiți ca atunci când vorbim despre manageri să ne gândim în primul rând la acele persoane care au de administrat resurse (umane, financiare, materiale etc.) ale unei afaceri, proiect

---

[2] Volosciuc, Sorin Dan, Revista Energetic@, Numărul I / Martie 2018, ISSN:2065-6645

[3] JOHNS, Gary, Comportament organizaţional. Înţelegerea şi conducerea oamenilor în procesul muncii, Bucureşti, Editura Economică, 1998;

sau program, ale unui compartiment, grup sau organizaţie. În funcţie de situaţia socială, economică şi politică, de poziţia ierarhică şi de sarcinile specifice pe care le are managerul, este posibil ca nu capacităţile sale de administrator să fie importante, ci, mai degrabă, cele de lider. Directorul unei organizaţii (managerul) trebuie să fie şi un conducător, un lider. Adeseori acesta tinde să **conducă insuficient** în timp ce administrează excesiv.

Un **manager lider** va conduce prin comunicarea unei viziuni şi asigurarea direcţiei de acţiune a organizaţiei educaționale. Un **manager administrator** va conduce prin acţiune şi participare directă[4].

Din punct de vedere al stilurilor de conducere, există două extreme: **stilul autocratic** (caracterizat în principal prin comunicarea orientată spre sarcinile de îndeplinit) şi **stilul democratic** (comunicarea orientată spre oameni).

Modelul tridimensional al managerului introduce varianta în care liderul lasă echipa să se conducă singură. Ulterior, acest model al liderului a devenit tot mai complex, în prezent existând un număr mare de modele care descriu metodele liderului de a conduce.

Managerul populist ajuns conducător ca urmare a presiunilor sindicale sau pentru că se bucură de popularitate printre angajaţi, nu are o autoritate reală asupra acestora; manifestă tendinţa de a evita orice conflict social în detrimentul implementării oricărei măsuri de schimbare. Climatul de comunicare se caracterizează prin:

- comunicarea aproape exclusiv pe orizontală sau de jos în sus;
- discuţiile au loc în afara unor reguli formale şi despre subiecte nelegate de muncă;
- comunicarea informală sub formă de bârfă sau de zvon domină;
- dispoziţiile, fie nu se dau fie se discută şi nu se execută.

Comunicarea are ca scop doar menţinerea unor relaţii bune, netensionate, nu şi realizarea unor obiective[5].

Managerul autoritar este, în general, o persoană competentă din punct de vedere profesional, corect, serios, foarte muncitor; adoptă un stil de conducere opus celui populist, acordând importanţă majoră problemelor de restructurare în detrimentul celor sociale. Climatul de comunicare va fi cu siguranţă defensiv-agresiv:

- comunicarea are loc de sus în jos;
- managerul nu ascultă, nu are timp, el dă dispoziţii;
- feed-back-ul este redus şi se referă strict la muncă, nu şi la atitudinile şi sentimentele celor care muncesc;
- informaţia care circulă este distorsionată sau blocată[6].

Managerul conciliator promovează strategii de supravieţuire de la o zi la alta, în încercarea de a împăca atât nevoia de restructurare, cât şi doleanţele angajaţilor. Acest stil este cel mai frecvent întâlnit, asigură păstrarea funcţiei de conducere pe cea mai lungă perioadă de timp. El este un comunicator abil care ştie să negocieze, să rezolve conflicte, să mulţumească (cel puţin pentru scurt timp) pe toată lumea[7].

Managerul incompetent ajunge în funcţie conjunctural, pe criterii care nu au legătură cu competenţa profesională, şi poate rezista mult timp. Acest manager nu acordă atenţie nici problemelor sociale şi nici celor de eficienţă a muncii. Este pasiv, adeseori corupt, **neinteresându-l soarta organizației educaționale**. Nemulţumirea este generală, frecvenţa conflictelor este mare, comunicarea este defensivă sau agresivă. Nu poate fi vorba de cooperare, iar atitudinea managerului faţă de problemele organizaţiei se propagă în toate direcţiile. Climatul comunicării este defensiv, iar scopul comunicării este supravieţuirea[8].

---

[4] TRAN, Vasile; STĂNCIUGELU, Irina, Teoria comunicării, Bucureşti, Editura Comunicare.ro, 2003
[5] TRAN, Vasile; STĂNCIUGELU, Irina, Teoria comunicării, Bucureşti, Editura Comunicare.ro, 2003
[6] ibidem
[7] ibidem
[8] ibidem

Managerul participativ-reformator acordă atenție deosebită implementării schimbării, fără a pierde însă din vedere problemele sociale generate de acestea, căutându-le soluții. Acest manager încearcă să armonizeze interesele organizației cu cele ale angajaților ei. Știe să obțină colaborarea subordonaților și să-i implice în activități impuse de eficientizarea activității. Este inovator, creator, are curajul asumării unor riscuri. Se caracterizează printr-o capacitate deosebită de antrenare a personalului, printr-o abilă competență de comunicator. Capabil să perceapă corect mesajele, dă dovadă de flexibilitate în situații de criză sau de conflict de muncă. Are în minte o strategie clară, știe să o comunice oamenilor și să le transmită entuziasmul său[9].

Un indice al bunei comunicări între manager și angajat este gradul în care aceștia cad de acord în chestiuni de serviciu și fiecare este sensibil la punctul de vedere al celuilalt.

Deși se poate ca părțile "să fie de acord că nu sunt de acord" în unele privințe, devin problematice diferențele de percepție extreme și persistente. Cercetările arată că șefii și subordonații percep adesea diferit următoarele aspecte:

- modul în care subordonații își folosesc timpul față de cum ar trebui să o facă;
- cât durează să înveți ceva;
- cât de important este salariul pentru subordonat;
- câtă autoritate are subordonatul;
- capacitatea profesională a subordonatului;
- performanțele subordonatului și obstacolele în calea acestora;
- stilul de conducere al managerului.

Diferențele perceptuale de acest fel sugerează o lipsă de deschidere în comunicare, care poate contribui mult la conflictul de roluri și la ambiguitate, în special din partea subordonaților. În plus, lipsa unei comunicări deschise reduce satisfacția în muncă a acestora.

Comunicarea eficientă și rapidă presupune un mix de mijloace de comunicare, cum ar fi:

- comunicarea directă, față în față;
- comunicarea directă prin telefon;
- comunicarea prin grupuri de abonați la poșta electronică (cum ar fi grupul diriginților, grupurile ariilor curriculare, grupul cadrelor didactice, grupul angajaților școlii etc);
- comunicarea prin grupuri de mesagerie electronică;
- crearea de grupuri private folosind rețelele de socializare;

Realitatea de zi cu zi impune o întrepătrundere a stilurilor de conducere și de comunicare, evitând evident, stilul managerului incompetent, care poate duce la o degradare a organizației educaționale sub toate aspectele.

Barierele comunicării la clasă[10]

În cadrul procesului de comunicare la clasă pot să apară în mod frecvent blocaje și/sau distorsiuni datorate cadrului didactic, elevului și/sau mediului specific, cum ar fi:

- deficiențe fizice ale participanților la actul de comunicare (verbale, acustice);
- probleme de ordin semantic (vocabular, gramatică);
- particularități ale modelelor culturale;
- experiențe anterioare ale participanților;
- filtrul mintal la nivelul cadrului didactic (dificultăți în exprimarea clară a mesajului) sau al elevului (dificultăți în recepționarea corectă a mesajelor);
- percepții selective, presupuneri false, judecăți de valoare;
- diferențe/conflicte legate de statut sau rol;
- comportamente agresive/defensive și tipul de implicare (pozitivă/negativă) în procesul comunicării;
- gradul de încredere la nivelul fiecăruia dintre participanți;
- conotațiile afective și emoționale ale mesajului;

[9] TRAN, Vasile; STĂNCIUGELU, Irina, Teoria comunicării, Bucureşti, Editura Comunicare.ro, 2003
[10] Volosciuc, Sorin Dan, Revista Energetic@, Numărul III / Decembrie 2017, ISSN:2065-6645

- volumul, tonul și dimensiunea mesajului (caracterul excesiv sau insuficient al informației);
- forma și calea de transmitere a mesajului;
- ora la care se desfășoară actul educațional, durata, presiuni legate de timp;
- particularități ale mediului (amplasament, temperatură, luminozitate);
- factori perturbatori externi (gălăgie pe hol sau în clasele vecine).

Barierele care apar pe traseul comunicării reprezintă toate acele perturbații care pot interveni de-a lungul procesului de comunicare și care reduc fidelitatea sau eficiența mesajului transmis. Important este însă impactul pe care aceste bariere le au asupra mesajului transmis care, în unele situații, poate fi perturbat atât de puternic încât informația ajunsă la elev să fie cu totul diferită față de cea transmisă de către cadrul didactic.

Factorii care pot influența, la rândul lor, comunicarea pot proveni din arii diferite.

Identificarea la timp a acestora, precum și minimalizarea efectelor pe care le pot avea în procesul de comunicare sunt importante pentru asigurarea unei comunicări corecte.

Experiența la clasă poate influența adeseori calitatea mesajelor emise sau receptate.

Diferențele culturale, de exemplu, pot fi uneori un factor perturbator al comunicării, făcând greoaie sau ineficientă înțelegerea unor mesaje transmise de cadrele didactice.

Factorii care pot produce conflicte în timpul procesului educațional sunt:

- senzația că în procesul educațional elevii încearcă, prin diferite metode, să blocheze sau să întrerupă procesul educațional, existând senzația că practic cadrul didactic este “atacat”;
- superioritatea unor elevi (senzația că ei știu mai mult și mai bine decât cadrul didactic sau decât ceilalți elevi);
- ego-ul unor elevi (senzația că ei trebuie să fie tot timpul în centrul atenției);
- fondul sonor din sala de clasă (gălăgia, sunete diverse scoase de elevi) poate produce perturbări ale comunicării; (cadrul didactic trebuie să facă un efort suplimentar pentru a comunica eficient și de multe ori cadrul didactic fie obosește, fie nu are forța de a înlătura bruiajele și atunci comunicarea este compromisă);
- stresul (stresul influențează puternic procesul comunicării, în sensul că un cadru didactic care este stresat să intre la o clasă nu mai percepe sau nu mai interpretează un mesaj primit de la elevi la fel ca în situațiile normale);
- percepția (atunci când un cadru didactic vorbește prea repede, nu are fluență în discurs, nu articulează corect cuvintele, folosește un ton nepotrivit, elevii sunt tentați să nu îi acorde atenția necesară);
- dezinteresul unor elevi față de o disciplină;
- oboseala elevilor datorată duratei reduse a timpului de odihnă, uneori și din cauza faptului că lucrează, și astfel nu sunt atenți;

Ideal ar fi ca procesul de comunicare la clasă să fie impecabil și să existe un limbaj universal neutru care să asigure acuratețea procesului educațional.

În situațiile obișnuite de la clasă, factorii perturbatori sunt omniprezenți, numai că, printr-un efort susținut și comun, al cadrului didactic și al celei mai mari părți ale elevilor care participă la actul comunicațional pot îndepărta sau le pot minimiza influențele, asigurându-se în final o comunicare eficientă, ceea ce se dorește de la început.

Studiile de specialitate au descoperit în timp patru bariere de comunicare foarte răspândite în organizațiile educaționale, respectiv: bariere de limbaj, bariere de mediu, bariere determinate de poziția cadrului didactic și a elevului și bariere de concepție.

Depășirea barierelor în comunicarea dintre cadrul didactic și elev, evitarea blocajelor și distorsiunilor în cadrul procesului de comunicare, impune respectarea unor reguli de ordin general și a unor cerințe specifice, cum ar fi:

- estimarea de către cadrul didactic a barierelor, blocajelor, distorsiunilor care ar putea să apară în procesul comunicării la clasă;
- folosirea experiențelor anterioare;

- apelul de exemple relevante pentru curricula prezentată la clasă;
- conștientizarea și eliminarea filtrului mintal, a percepțiilor selective, a presupunerilor false și a judecăților de valoare;
- evitarea comportamentului de tip defensiv sau agresiv;
- exersarea abilităților specifice comunicării (transmiterea informației, ascultarea activă, adresarea întrebărilor, feed-back);
- pozitivarea permanentă a comunicării verbale și nonverbale;
- asigurarea fluxului regulat de informație, verificarea percepției elevilor, verificarea înțelegerii materialelor prezentate;
- asigurarea unui climat socio-afectiv bazat pe încredere, simpatie, empatie, cu păstrarea unei “distanțe” între cadrul didactic și elev;
- respectarea cerințelor legate de ton, volum și claritatea mesajelor transmise elevilor;
- folosirea mijloacelor multiple și variate pentru transmiterea informațiilor și asigurarea feedback-ului;
- susținerea comunicării verbale în comportamentul nonverbal;
- dozarea corectă a formelor de comunicare verbală/nonverbală, reală/scrisă, verificarea permanentă a înțelegerii de către elevi;
- alegerea duratei optime pentru capitolele prezentate și adaptarea la ora din zi la care se desfășoară actul educațional;
- alegerea mediului adecvat sau adaptarea la mediul existent;
- neutralizarea factorilor externi perturbatori, anunțarea directorilor dacă mediul extern afectează procesul educațional.

În concluzie, managementul educațional modern acordă un rol deosebit de important comunicării, pe care o consideră o componentă vitală a sistemului managerial al oricărei organizații educaționale.

Bibliografie

1. TRAN, Vasile; STĂNCIUGELU, Irina, Teoria comunicării, București, Editura Comunicare.ro, 2003;
2. BURDUȘ, Eugen; CĂPRĂRESCU, Gheorghița, Fundamentele managementului organizației, București, Editura Economică, 1999;
3. ABRIC, Jean-Claude, Psihologia comunicării, Teorii și metode, Iași, Editura Polirom, 2002;
4. AGABRIAN, Mircea, Comunicarea, O abordare practică, Cluj-Napoca, Editura Napoca Star, 2000;
5. ROȘCA, Liviu, Comunicare profesională, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu, 2001.
6. PÂINIȘOARĂ, Ion-Ovidiu, Comunicare eficientă, ediția a II-a revizuită și adăugită, Polirom, Iași 2004.
7. VOLOSCIUC, Sorin, Comunicarea în cadrul organizațiilor educaționale, Lucrare de dizertație – Master în management educațional, ULB Sibiu, 2008;
8. VOLOSCIUC, Sorin Dan, Barierele comunicării la clasă, Revista Energetic@, Numărul III / Decembrie 2017, Sibiu, ISSN:2065-6645;
9. VOLOSCIUC, Sorin Dan, Comunicarea dintre manager și angajați, Revista Energetic@, Numărul I / Martie 2018, Sibiu, ISSN:2065-6645;
10. VOLOSCIUC, Sorin Dan, Rolul comunicării în managementul organizațiilor educaționale, Revista Energetic@, Numărul II / Martie 2017, Sibiu, ISSN:2065-6645.

Legenda de la rural la urban

Trifan Lioara
Școala Gimnaziala „Sabin Oprean” Bucuresci

When talking about literature, one cannot leave out popular literature as it has always had a special place in every culture. Not only has it brought a major contribution to the genre, but it has also had its own importance both in the rural and urban areas. During two centuries a dozen of texts, stories, songs, ballads and carol collections have been published, each of them shaping the rural features backgrounds. But they have only fathered the way for urban legends, stories about different topics that are representative for urban life, propagated by the word of mouth.

Keywords: Popular literature, urban legends, topos.

În ansamblul literaturii beletristice, literatura populară ocupă un loc aparte chiar si daca se schimba mediul in care aceasta este promovata si diseminata. Cu alte cuvinte literatura populara are o însemnătate majora atât in lumea satului cat si in spațiul urban care se caracterizează mai mult prin cultura si civilizație. În cursul ultimelor două secole, după ce a fost descoperită, au fost culese și publicate nenumărate colecții de texte aparținând tuturor genurilor, cântece și strigături, balade, descântece, colinde și, nu în ultimul rând, povești, basme și snoave. Pe măsură ce fondul de materiale culese creștea, se configura imaginea unei literaturi produse de o clasă socială legată de pământ, care și-a dezvăluit în timp o cultură specifică și coerentă. Ansamblul cultural format astfel pune în evidență o atitudine față de viață, un set de norme etice, o concepție despre lume. Însă pe cât este de promovată legenda in zona rurală, locul in care a luat naștere si de unde încă își trage seva pe atât de puțin se știe despre însemnătatea legendei in spațiul citadin, unde se poate observa o dislocare, căci nu este un element specific acestui topos.

Se poate spune chiar ca orice oraș mai măricel are o colecție de "legende urbane", povești despre oameni, locuri și întâmplări din zonă, pe care însă nimeni nu le-a văzut în persoană.. Expresia "legendă urbană" a apărut în Statele Unite, la finalul anilor '70, fiind definită ca "o întâmplare care nu a avut loc niciodată, dar este povestită ca și cum ar fi adevărată". Aceste mituri ale orașelor sunt o versiune modernă a legendelor din folclor.

Astfel, mai puțin cunoscute au fost produsele literare create în lumea orașelor. In acest caz, in lucrarea de fata avem în vedere produsele cu caracter popular care se manifesta in spațiul citadin. Acestea au atras mult mai puțin atenția culegerilor premisa fiind aceea că adevărata și valoroasa artă populară este doar cea creată si promovata în mediul rural. Potrivit celui mai sus citat, si anume lui Constantin Eretescu, se considera ca treptat, mai cu seamă odată cu dispoziția folclorului de tip tradițional, inițial în Occident, a fost remarcată existența unei literaturi populare în mediul urban, diferită de cea țărănească. Acesta se baza pe aceleași elemente precum legenda din mediul rural dar in schimb putem spune că temele si motivele pe care legendele urbane se bazează sunt diferite, ceea ce este perfect normal, caci ele sunt specifice zonei, toposului si culturii in care aceasta se manifesta.

Începând cu mijlocul secolului 20, texte cu vădit caracter urban au început să apară în reviste, iar apoi revistele au fost grupate în volume. Cititorii și, deopotrivă, culegătorii acestor texte au avut surpriza să constituie că narațiuni vechi supraviețuiesc în contexte mai noi în motive epice moderne după cum au avut surpriza să descopere povești cu totul noi. Așadar se cuvine aici a face o observație si anume a spune ca folclorul era descoperit pentru a doua oară, de data asta componenta lui urbană.

Așa cum am precizat si mai sus, încă de la început au fost remarcate similitudinile și, mai ales, diferențele dintre textele narative de tip tradițional și cele moderne. S-a observat astfel că structura narativă a poveștilor orășenești,- legenda urbană, cum au fost numite- este simplă, cel mai adesea evenimentul descris se reduce la un singur element epic, că elementele fantastice atât de elaborate din basmele tradiționale fie lipsesc cu totul, fie apar numai ocazional și fapt nou, difuziunea textelor nu se produce doar pe cale orală. Lumea orașelor este una cultivată, civilizata. Este firesc de aceea să admitem că actul de comunicare să ia forme deosebite de cele care au definit cultura tradițională. Nu este surprinzător să întâlnim texte populare în ziare, sau chiar in cuprinsul unor emisiuni de televiziune sau încorporate în file sau cărți de literatură cultă.

Se poate spune chiar că abilitatea de a citi si implicit de a avea acces la informații a omului modern, ușurința si viteza cu care se mișcă pe spații largi, difuziunea mondială a televiziunii și internetului a avut ca efect o răspândire neîntâlnită până atunci a fondului de legende urbane, mult mai rapidă decât cea a narațiunilor vechi.

Elementul comun al tuturor este nevoia de a face cunoscută celor din jur o întâmplare reală sau considerată astfel, o experiență a cărui unicitate o impune atenției. Povestitul este parte a experienței cotidiene a omului modern, un act de comunicare a cărui funcție este să apropie oamenii. El dezvăluie caracterul naratorului, sensibilitatea lui și, nu în ultimul rând, harul lui artistic. Am putea îndrăzni chiar sa afirmam faptul ca povestitul este un act de o deosebita însemnătate in viața omului de la oraș, timpul si canalele prin care acesta se transmite este implicit mai însemnat si permite diseminarea informațiilor mult mai rapid si mai eficient.

Narațiunile care fac obiectul comunicării reprezintă fapte culturale. Relatarea ia în mod frecvent forme protocolare sau se produce în contexte favorabile. O reuniune familială de Crăciun, sau în America, de Thanksgiving, oferă membrilor mai în vârstă ai familiei ocazia să povestească fapte trăite, să evoce momente deosebite, eroice sau dramatice din viața celor care i-au precedat, evenimente singulare, remarcabile, demne să fie transmise și reținute de generații tinere. Asemenea relatări sunt reluate de aceiași ani în șir, ele reprezintă momente cardinale în experiența lor și, nu este de mirare că tinerii care-i ascultă le vor evoca la rândul lor după ce eroii întâmplărilor vor înceta să mai trăiască. Una din caracteristicile comunicării de acest gen este aceea că o persoană căruia i se relatează o experiență trăită sau un eveniment simte nevoia să reciprocele, ratând la rândul său un fapt similar sau, dimpotrivă, unul care prezintă o situație opusă ori diferită.

Foarte important este faptul ca actul povestitorului nu este unidirecțional. Interacțiunea care se realizează astfel este o funcție socială, ea contribuie la echilibrul relațiilor interumane în cadrul grupului și la o bună conviețuire în societate, formând chiar o așa numita rețea, care implicit le permite oamenilor sa socializeze. Se poate spune că nu tot ce este narator și ia aparent forma unei povestiri are valoare estetică. Cele mai multe acte de comunicare sunt istorisiri banale, fapte lipsite de relevanță. Unele, însă, formează complexe structuri epice, descriu evenimente deosebite care încorporează un mesaj, sunt semnificative. Acesta este motivul care îl face pe eroul sau martorul întâmplării să relateze faptele, încrezător că ele vor fi preluate de ascultători și transmise mai departe. Asemenea narațiuni aparțin sferei folclorului.

Dintre categoriile folclorului contemporan, în circulație în toate țările lumii, un loc deosebit îl ocupă legendele urbane. Ele s-au bucurat de atenția sporită a culegătorilor, au fost înregistrate în nenumărate versiuni și studiate. Anual au loc întruniri științifice care se consacră studiului acestui tip de narațiuni. Este de amintit faptul ca aceste legende urbane își culeg tematica din întâmplări sau elemente specifice vieții cotidiene a individului de la oraș.

Jan Harold Brunvand, unul dintre primii care s-a ocupat de acest domeniu al folclorului, a întocmit un indice tematic al legendelor urbane în circulație pe teritoriul Statelor Unite. El identifică aproximativ 350 de tipuri narative distincte, pe care le organizează în următoarele grupe și subgrupe tematice: Legende despre automobile; legende despre animale; legende de groază; legende despre accidente; legende de tema sex și scandal; legende despre crime; legende legate de afaceri și profesiuni; legende despre acțiunile guvernului; legende și zvonuri despre celebrități; legende pe tema vieții academice.

Dintre acestea, textele narative despre automobile sunt cele mai numeroase și variate, fapt care dă seamă de mobilitatea existenței în societatea modernă și însemnătatea pe care acest mijloc de transport îl joacă în zilele noastre. Clasificarea propusă poate fi surprinsă cu argumente serioase unei analize critice. Se poate discuta astfel măsura în care unele legende urbane aparțin termic grupului în care au fost plasate. De pildă, în poziția a treia a grupei de legende despre automobile (subgrupa tematică *Povești cu stafii)* este inclusă narațiunea *The Ghost in Search of help for a dying Man*- Stafie în căutare de ajutor pentru un muribund. Povestirea a apărut inițial în volumul *The Vanishing Hitchhiker* al aceluiași autor. În versiunea citată, probabil de origine rusească, se spune că unde, pe stradă Serghievskaia, un preot sună la ușa unui anume apartament pentru a da binecuvântarea unui

muribund. Răspunde un tânăr. Preotul îi spune pentru ce anume a venit. *Trebuie să fie o greșeală*, spune acesta. *Nu trăiesc aici decât eu. Nu , o doamnă a venit azi și mi-a dat această adresă, mi-a spus să dau absolvire bărbatului care trăiește aici*. Tânărul locatar este dezorientat. *Uite, asta e femeia care a venit la mine*, spune preotul și arată spre tabloul unei femei atârnată pe pere. *E portretul mamei mele moarte*, spune. În seara aceleiași zile tânărul zăcea mort. Legenda aparține cu siguranță ciclului de narațiuni despre stafii, dar nu are nimic de a face cu cele despre automobile. Aparența altor texte al grupului tematic în care au fost dispuse poate face de asemeni obiectul discuției. Pe lângă aceasta se poate spune că multe alte texte pot fi incluse cu argumente egale de solide într-o grupă tematică sau în alta, așa cum versiuni ale aceleiași legende urbane introduc adesea elemente noi, care fac dificilă, uneori de-a dreptul cu neputință clasificarea într-o categorie tematică sau alta.

Nu este de ignorat si faptul ca prezența legendelor urbane a fost semnalată în România încă din anii care au urmat ultimul război mondial. Intensitatea circulației și numărul narațiunilor a fost relativ mic, fapt datorat în bună măsură izolării impuse de regimul politic, imposibilitatea circulației peste hotare, lipsa de informații asupra evenimentelor curente din lumea liberă și, în egală măsură de faptul că prioritate aveau alte forme ale folclorului urban, îndeosebi zvonurile și bancurile. O seamă de legende urbane au fost totuși cunoscute. Brunvand citează o asemenea narațiuni în a sa *Encyclopedia of Urban Legends.* În perioada foametei care a urmat încheierii războiului, dar încă în timpul care se mai putea comunica epistolar cu lumea din afara țării, o familie din România primește un pachet în care se află un praf negru. Bănuind că e vorba de un produs alimentar de fabricație recentă, o inovație necunoscută a lor, expediat de o rudă din America, destinatarii deschid pachetul și consumă cea mai mare parte a prafului ca supă. Ceva mai târziu, familia primește o scrisoare din care află că bunica lor, stabilită de multă vreme în America, a murit în anii războiului, iar cenușa a fost trimisă în vederea înmormântării în țară, potrivit dorinței ei exprese.

Mai mult de atât un număr considerabil al altor legende urbane în circulație în lumea occidentală au pătruns în România în deceniile care au urmat. Între ele, autostopista care dispare, cadavrul bunicii, uneori soacrei, furat odată cu mașina, de obicei în cursul unei excursii peste hotare, în Italia, sau animalul care moare după ce a fost gustat din mâncarea destinată ospeților. Multe alte legende urbane, creații locale sau importuri de alte culturi, circulă în mod curent în societatea românească de azi. Genul a rămas totuși neinvestigat în mod sistematic. Semnalarea existenței unor asemenea texte a fost făcută sporadic, legendele urbane fiind considerate fapte extra folclorice, mici accidente caracteristici vieții moderne. Situația nu s-a schimbat prea mult în cele două decenii care au urmat evenimentelor care au revoluționat viața socială. Legendele urbane au rămas la periferia cercetărilor de cultură populară. În loc să fie tratate ca fapte culturale ale societății contemporane, ele continuă să fie privite cu suspiciune, fie ca aluviuni ale culturii occidentale, fie ca excrescențe maligne pe trupul culturii populare tradiționale.

Legenda urbană este Cenușa folclorului; faptă bună la toate, cea la care se apelează în fiecare zi, dar căruia nu i se recunosc materiile. Ea însă mai așteaptă zâna care s-o ajute să intre la balul prințului. Spre deosebire de genurile folclorului tradițional, ea nu are în spate neamuri bine văzute, nu poartă podoabe, s-a născut și a crescut la oraș, vorbește puțin, dar e de bună seamă atrăgătoare și inteligentă, iar istoriile ei sunt încărcate de mister, de făptuiri fabuloase și rezolvări neașteptate. Cu nimic mai prejos de basmele și poveștile surorilor mai în vârstă.

Un număr relativ mare de alte legende circulă în mediul urban în toate grupele de vârstă, unele preferențial în rândul femeilor (*Plaja electrică, Bătrânica din mașină, Banditul din pivniță),* în vreme ce altele sunt povești- avertisment cunoscute mai ales de bărbați (*Într-un bar la New York, Probă a bărbăției, Polițaiul care bea acid etc.).*. Ușurința cu care comunicăm în zilele noastre, nu mai în cadrul restrâns al școlii, al locului de muncă, dar și la distanță, prin intermediul telefonului sau al internetului, face posibil ca o narațiune creată undeva în lume să ajungă practic, instantaneu în orice colț al lumii. Nu-i rămâne decât să se adapteze contextului social, geografic de mentalitate, locul pentru a intra în circuitul cultural al altei societăți.

Diversitatea structurilor narative care confirmă credința în existența unor forțe supranaturale este uimitoare. Nu vom greși dacă vom spune că societatea modernă nu a alterat în vreun fel vechile

concepte despre lumea de apoi, reîncarnare sau supraviețuirea spiritului după moartea fizică. Istoriile despre automobile, cele despre călătorii pe alte continente, baruri, droguri s-au adăugat unui set mereu înnoit al mai vechilor povești despre relațiile dintre vii și morți.

In concluzie putem spune faptul ca dintre categoriile folclorului contemporan, în circulație în toate țările lumii, un loc deosebit îl ocupă legendele urbane. Ele s-au bucurat de atenția sporită a culegătorilor; au fost înregistrate în nenumărate versiuni și studiate. Anual au loc întruniri științifice care se consacră studiului acestui tip de narațiuni si mai mult de atat, spre deosebire de legendele specifice spațiului rural, acestea dintâi se bucura de o promovare mai accelerata, de o răspândire mai larga, chiar si de o mai mare diversitate, pentru ca putem spune chiar ca orice întâmplare, eveniment care se bucura de o fărâma de neobișnuit poate deveni o așa zisa legenda urbana.

Bibliografie

Brunvand, Jan Harold, *Encyclopedia of Urban Legends*, Norton and Company, New York, 2002.

Eretescu, Constantin, Cerbul din Cadillac, *Folclor urban contemporan,* Editura Etnologică, București, 2010.

Eretescu, Constantin, *Folclorul literar al românilor, O privire contemporană,* Editura Compania, București, 2004.

Competențe de literație în geografie

Bara Elisabeta Ileana,
Colegiul Tehnic Energetic Cluj-Napoca
Bara Teodor
Școala Gimnazială Frata

The lesson plan was carried out within an action-research project to develop the literacy competence for students, taking place during one semester, according to calendar planning. During the course of the intervention, I applied assessment methods aimed at observing students' activity, on the one hand, and obtaining their feedback, on the other hand.

Predând disciplina Geografie am observat că elevii nu-și dezvoltă suficient competența de literație, și ca atare comunică foarte anevoie.

Problema considerată de mine importantă este că elevii nu citesc ceea ce le spun, necitind nu au vocabular geografic neputând construi un text structurat, nu pot descrie și explica fenomene și procese naturale, nu-și pot exprima propria părere, și nu pot defini nici măcar o noțiune, având dificultăți în comunicarea în viața de zi cu zi.

În ceea ce privește o soluție pentru dezvoltarea competențelor de literație, am aplicat metode de dezvoltarea vocabularului, predarea-reciprocă, ghidul de anticipare, jurnalul dublu, lectura sintetizată prin întrebări coform taxonomiei lui Bloom, un exemplu fiind planul de lecție de mai jos.

Plan de lecție

Disciplina: Geografie fizică generală

Clasa: a IX – a

Tema: Caracteristicile Pământului și consecințele lor geografice

Înainte de a începe lecția

Motivația: Lecția numește particularitățile geografice determinate de forma Pământului, indică proprietățile fizice ale Pământului și definește mișcările Pământului, stabilind consecințele lor geografice. Prin această lecție elevii vor ști să calculeze, cu ajutorul hărții fusurilor orare, care este ora în orașele lumii.

Obiective:

Să cunoască forma, dimensiunile și alcătuirea chimică a Pământului

Să precizeze proprietățile fizice ale Pământului

Să definească mișcările Pământului

Să identifice consecințele lor geografice

Condiții prealabile:

Elevii trebuie să poată anticipa caracteristicile Pământului

Elevii să știe să coopereze în cadrul grupului

Evaluare:

Observare sistematică

Resursele și managementul timpului:

	Timp	Resurse
Evocare	15 min	Coala flipchart, marker, aritmograf
Realizarea sensului	40 min	Tabla, creta, ghid de anticipare, textul de studiat din manual
Reflecție	5 min	Manualul

Lecția propriu-zisă

Durată	Activitate	Materiale necesare
Evocare 15 min.	Elevii primesc sarcina de a completa un aritmograf pe baza cunoștințelor anterioare 10 min completarea aritmografului 5 min citirea și verificarea aritmografului completat	Aritmograf hârtie ustensile de scris

Realizarea sensului 40 min.	Elevii sunt împărțiți în 4 (patru) grupe, și fiecare elev primește un ghid de anticipare, pe care trebuie să încercuiască dacă enunțurile sunt false sau adevărate Fiecare grupă citește cu atenție un text dat din manual, după care sunt solicitați să verifice valoarea corectă a afirmațiilor specifică grupei lor Elevii vor asculta răspunsurile corecte ale fiecărei grupe, și își vor nota în caiete schița lecției de pe tablă.	Ghid de anticipare, text de studiat, ustensile de scris, tablă, cretă
Reflecție 5 min	Elevii vor stabili corespondența dintre mișcările Pământului și consecințele acestora, marcând cu x în tabelul din manual.	Manuale, ustensile de scris

Încheiere:

Care sunt perioadele de timp în care se efectuează mișcarea de rotație, și respective, de revoluție a Pământului?

După lecție

Extindere: Elevii pot să înțeleagă, pornind de la această lecție, câte grade ar avea un fus orar în cazul în care ziua ar fi de 48 de ore sau dacă ar avea 12 ore.

După terminarea lecției, elevii ar trebui să știe ce fenomene s-ar produce dacă mișcările Pământului ar fi egale.

Ghid de anticipare

Citiți afirmațiile de mai jos și stabiliți valoarea de adevărat sau fals a acestora:

I. 1. Raza ecuatorială și cea polară, care sunt de lungimi egale, conferă Pământului forma de elipsoid de rotație. A / F

2. Elementele chimice grele sunt distribuite către suprafața Pământului. A / F

II. 3. O consecință a înclinării axei terestre este repartiția inegală a energiei solare ce scade spre poli. A / F

4. Aurorele polare sunt fenomene optice produse spre polii magnetici. A / F

III. 5. Durata inegală a zilelor și a nopților este o consecință a mișcării de rotație. A /F

6. Mișcarea de rotație a Pământului se realizează în 365 de zile, 6 ore, 9 minute și 9 secunde. A/F

IV. 7. Variația orei pe Glob este o consecință a mișcării de revoluție. A / F

8. În mișcarea de revoluție Pământul efectuează o rotație în jurul axei sale. A / F

Concluzii:

Datorită problemei identificate am introdus, treptat, noi metode ce dezvoltă competența de literație, folosind un sistem de notare a elevilor care citesc suplimentar pe temele anunțate de mine. Însă, treptat am retras acest sistem de notare și am introdus dezbaterile, discuțiile și chiar interviurile. Elevii trebuie să conştientizeze importanța lecturii, nu numai geografice, ci în general, deoarece le dezvoltă gândirea critică.

Bibliografie:

Octavian Mândruț, Geografie fizică. Manual pentru clasa a IX-a, București, Ed. Corint, 2008

Silviu Neguț, Gabriela Apostol, Mihai Ielenicz, Dan Bălteanu, Geografie fizică generală. Manual pentru clasa a IX-a, București, Ed. Humanitas Educațional, 2000

Asociația Lectura și Scrierea pentru Dezvoltarea Gândirii Critice, Gândire critică. Învățare activă –suport de curs –

Tinerii cărturari și politicieni de la 1848

Ruse Eliza
Hrițcu Cristina
Colegiul Tehnic „Emanuil Ungureanu", Timișoara

In the modern history of the romanians, the first half of the 19th century is a period rich in conversions from a social, cultural, economic and historical point of view.

The struggle for social and national emancipation, around the revolutionary year 1848, becomes, in all Romanian provinces, a broad manifestation of national consciousness, marking the beginning of the bourgeois-democratic revolution. This stage, between 1830 and 1860, is known in literature and history under the name of "the pașoptistă period". Among the most important pașoptiști are: Nicolae Bălcescu, Ştefan Golescu, C.A. Rosetti, Mihail Kogălniceanu, frații Golescu, Simion Bărnuţiu, G. Bariţiu, Andrei Mureşanu, Vasile Alecsandri.

Mihail Kogălniceanu (n. 6 septembrie 1817, Iaşi; d. 20 iunie 1891, Paris) was a first-rate politician in Romania. He also remarked on a historical, literary, journalistic level, being an outstanding diplomat.

The most important publication of those times, the "Dacia literary", which appeared in Iaşi in January 1840, fully demonstrates the role of Mihail Kogălnceanu's cultural mentor.

Vasile Alecsandri (n. 1821, somewhere in the county of Bacău, Moldova —1890, Mircești, county Roman, România) he was a poet, playwright, folklorist, politician, minister, diplomat, founding member of the Romanian Academy, creator of the Romanian theater and dramatic literature in Romania, outstanding personality of Moldova and then of Romania throughout the 19th century.

In conclusion, the inheritance left by the pașoptism is both material and spiritual

În istoria modernă a românilor, prima jumătate a secolului al XIX-lea este o perioadă bogată în transformări din punct de vedere social, cultural, istoric și economic.

Lupta pentru emancipare socială și națională, în preajma anului revoluționar 1848, devine, în toate provinciile românești o amplă manifestare a conștiinței naționale, marcând începuturile revoluției burghezo-democratice. Această etapă, cuprinsă între 1830 și 1860 este cunoscută în literatură și istorie sub denumirea de ***perioada pașoptistă***.

Pentru înțelegerea rolului pe care ideologia pașoptistă îl avea în orientarea și stimularea poporului într-o largă acțiune de transformare social-economică, de reorganizare burghezo-democratică a societății românești și de eliberare națională, este foarte semnificativ înțelesul cuprinzător pe care Mihail Kogălniceanu îl dă cuvântului „politică": „ politica... a ajuns a fi astăzi sufletul lumii moderne; la dânsa țintesc și largile tendințe ale literaturii ce formează și împrăștie ideile, și propășirea industriei, care asociază, organizează, produce și răspândește. Politica este puternica circulație ce ațâță toată gândirea și toată ideea. Din ea izvorăsc toate acele valuri de teorii, de proiecte, de sisteme care bat necontenit în opinia publică și împing activitatea mulțimii spre căi nou."[1]

Generația pașoptistă a participat activ la procesul de dezvoltarea a statului român modern. Reprezentanții ei acționează pe mai multe căi: sunt participanți sau simpatizanți ai revoluției de la 1848, servesc prin opera literară idealurile social-politice ale vremii și aspirațiile „sufletului românesc", contribuie la întemeierea și dezvoltarea diferitelor instituții culturale: presa, învățământul, teatrul, societățile culturale. Printre pașoptiștii de seamă se numără: Nicolae Bălcescu, Ştefan Golescu, C.A. Rosetti, Mihail Kogălniceanu, fraţii Golescu, Simion Bărnuţiu, G. Barițiu, Andrei Mureșanu, Vasile Alecsandri.

În perioada pașoptistă s-au pus bazele unei adevărate renașteri culturale românești. Învățământul, presa, teatrul, literatura, științele cunosc o dezvoltare fără precedent. Iau ființă societăți culturale și științifice, crește numărul revistelor și al altor periodice, al cărților tipărite în tiraje mari, se formează un public cititor, se înfiripează o viață artistică specific românească, bazată pe tradiția populară. Semnificativă, în acest sens, este opinia lui George Barițiu exprimată în „Gazeta de Transilvania" din 1838: „Lățirea științelor și a cunoștințelor, împărtășirea ideilor la toate clasele de oameni! Strigă astăzi toate națiile, toate stăpânirile cele înțelepte și părintești; mijloacele la acestea

[1]Apud **Limba și literatura română**, manual pentru clasa a IX-a, București Editura Didactică și Pedagogică, 1997, p.178.

sunt cărțile, literatura, scrierile periodice lățite și propovăduite la toți."[2] Practic în perioada pașoptistă scrisul devine principalul instrument al activitații culturale.

Tinerii pașoptiști întorşi de la studii din străinătate, aduc idei noi în viața culturală și socială a societății românești. Vor apărea societăţi filantropice, se vor înfiinţa şcoli, vor apărea reviste, ziare, se va dezvolta presa românească („Albina românească" – 1826, Iaşi, Gh. Asachi, „Curierul românesc" – 1828, Bucureşti, I.H.Rădulescu, „Dacia literară" – 1840, Iaşi, M. Kogălniceanu) şi teatrul ca instituţie. Tot ei sunt participanți activi în organizarea revoluțiilor de la 1848 în Țările Române. Au creat programe politice liberale, care vizau introducerea unor schimbări.

– Moldova: Iaşi (27 martie 1848), Petiţia Proclamaţie (V. Alecsandri, Al. l. Cuza., Gr. Cuza);

– Transilvania: Blaj (3-5 mai 1848), Petiţia Naţională (Simion Bărnuţiu);

– Revoluţionari moldoveni: Braşov (12 mai 1848), Prinţipiile noastre pentru reformarea patriei (C. Negri, V. Alecsandri);

– Ţara Românească: Islaz (9 iunie 1848), Proclamaţie (I. Heliade-Rădulescu);

– Bucovina: Cernăuţi (20 mai 1848), Petiţia Ţării (Eudoxiu Hurmuzachi);

– (august 1848), Dorinţele Partidei Naţionale din Moldova (M. Kogălniceanu).

Mihail Kogălniceanu (n. 6 septembrie 1817, Iaşi; d. 20 iunie 1891, Paris) a fost un om politic de primă mărime din România. A fost unul dintre liderii marcanţi ai Partidului Naţional Liberal. „N-aş schimba săraca Moldovă nici pentru întâiul tron din lume", afirma la Luneville, în Franţa, Mihail Kogălniceanu, cel care se considera, pe bună dreptate, „un adevărat fiu al secolului al XIX-lea". De asemenea s-a remarcat pe plan istoric, literar, jurnalistic, fiind un diplomat, membru fondator al Societăţii Academice Române dar şi preşedinte al Academiei Române. Colaborator apropiat al domnitorului Alexandru Ioan Cuza, cei doi bărbaţi de stat au întocmit împreună un amplu plan de reforme ce vor pune bazele constituirii statului român modern. Preşedinte al Consiliului de miniştri, titular la Ministerul de Interne şi Ministerul de Externe, Kogălniceanu a fost unul dintre cei mai importanţi oameni de stat ai generaţiei sale.

Kogălniceanu a jucat un rol important în Revoluţia de la 1848 şi în lupta pentru Unirea Principatelor Române. Personalitate fascinantă a epocii moderne, spirit pasionat şi comprehensiv, Mihail Kogălniceanu se situează în fruntea celor mai talentaţi reprezentanţi ai generaţiei paşoptiste.

Nu se implică în mod direct la mişcările revoluţionare din Moldova. Din prudenţă, Kogălniceanu trece graniţa în Bucovina, iar la Cernăuţi redactează documentul ***Dorinţele partidei naţionale din Moldova*** şi colaborează la ziarul „Bucovina".

Reîntors la Iaşi în 1849, noul domnitor Grigore Alexandru Ghica îl numeşte în importante funcţii politico-administrative. Devine director al Departamentului Lucrărilor Publice (noiembrie 1849 - aprilie 1850) şi al Departamentului de Interne (4 octombrie 1851 - 21 iulie 1852). În cele din urmă şi relaţiile cu Ghica se răcesc considerabil, astfel că viitorul prim-ministru devine şi industriaş, având o fabrică de postav la Târgu-Neamţ. După Războiul Crimeii, în noul context internaţional, când se prefigura un viitor luminos pentru Principatele Române, Kogălniceanu desfăşoară o bogată activitate unionistă.

În octombrie 1855, înfiinţează ziarul „Steaua Dunării", este printre iniţiatorii constituirii Societăţii Unirea (25 mai 1856) dar şi printre membrii cei mai activi ai Comitetului Central al Unirii de la Iaşi, fondat la 7 februarie 1857. În Divanul ad-hoc al Moldovei, Kogălniceanu este ales deputat de Dorohoi. În cadrul acestor şedinţe este remarcat pentru calităţile sale deosebite de politician, fiind unul dintre cei mai fervenţi unionişti. Pe 5 ianuarie 1859, în şedinţa istorică a Adunării Elective din Moldova, Mihail Kogălniceanu pledează pentru alegerea ca domnitor a colonelului Alexandru Ioan Cuza: „După una sută cincizeci şi patru de ani de dureri, de umiliri şi de degradaţie naţională, Moldova a intrat în vechiul său drept consfinţit prin Capitulaţiile sale, dreptul de a-şi alege pre capul său, pre Domnul. Prin înălţarea Ta pe Tronul lui Ştefan cel Mare s-a reînălţat însăşi naţionalitatea română… Alegându-te pe Tine Domn în ţaranoastră, noi am vroit să arătăm lumii aceea ce toată ţara doreşte: la legi nouă om-nou."

[2]Ibidem, p.179.

Sfetnic al domnitorului Al.I.Cuza, ministru, apoi prim-ministru al României, în perioada 1863-1865, Kogălniceanu a avut un rol hotărâtor în adoptarea unor reforme cruciale. Cei doi bărbaţi de stat au întocmit împreună un amplu plan de reforme ce vor pune bazele constituirii statului român modern.

În momentul în care în contextul internaţional generat de noua criză orientală s-a întrevăzut posibilitatea obţinerii independenţei de stat a României, primul ministrul Ion C. Brătianu îl numeşte ministru de Externe pe Mihail Kogălniceanu, trecând peste orgoliile ce existau între cei doi. Kogălniceanu era considerat cel mai iscusit diplomat român şi se bucura de un important prestigiu internaţional.În şedinţa solemnă a Adunării Deputaţilor din 9 mai 1877, la o interpelare a lui Nicolae Fleva privind situaţia ţării, ministrul de Externe Mihail Kogălniceanu rosteşte celebrul discurs ce proclama independenţa României:

„În stare de rezbel cu legăturile rupte, ce suntem? Suntem independenţi, suntem naţiune de sine stătătoare....Ce-am fost înainte de declararea rezbelului? Fost-am noi dependenţi către turci? Fost-am noi provincie turcească? Avut-am noi pe sultan ca suzeran? Străinii au zis acestea; noi nu am zis-o niciodată. Aşadar, domnilor deputaţi, nu am nici cea mai mică îndoială şi frică de a declara în faţa Reprezentanţei Naţionale că noi suntem o naţiune liberă şi independentă.”

Din punct de vedere literar a adus contribuții esențiale în definirea și afirmarea începuturilor romantismului românesc. A fost un deschizător al căilor criticii formelor de cultură și civilizație inadecvate fondului autohton românesc și un scriitor cu aptitudini pentru genuri și specii literare noi în literatura română: memorialul de călătorie, romanul. Astfel „Mihail Kogălniceanu face parte din pleiada intelectualilor angajați la mijlocul secolului al XIX-lea în acțiunea de edificare a României moderne”[3]

Cea mai importantă publicație din acele timpuri, „***Dacia literară***”, apărută la Iași în ianuarie 1840 demonstrează pe deplin rolul de îndrumător cultural pe care l-a avut Mihail Kogălnceanu. Este prima revistă cu un program cultural clar articulat, stimulator. Periodicul a fost interzis la 23 august, acelaşi an. (după trei numere). Din porunca domnitorului, Mihail Sturza (domnitor al Moldovei între aprilie 1834 și iunie 1849), după primele trei numere, revista este suspendată și va mai apărea abia după 1859, în ediția a doua. Dintre colaboratori îi amintim pe Vasile Alecsandri, Constantin Negruzzi, Alecu Russo, Grigore Alexandrescu, Alexandru Donici etc. În articolul program al acestei publicații redactorul acesteia, Mihail Kogalniceanu, subliniază clar ideile care vor sta la baza orientării literaturii: combaterea imitației și a traducerilor mediocre; necesitatea creării unei literaturi naționale prin stimularea scrierilor originale, inspirate din istoria patriei, din frumusețea ei, din pitorescul obiceiurilor populare; realizarea unei limbi unitare și a unei literaturi specific naționale.

Vasile Alecsandri (n. 21 iulie S.N. 2 august 1821, undeva în ținutul Bacăului, Moldova — d. 22 august S.N. 3 septembrie 1890, Mircești, județul Roman, România) a fost un poet, dramaturg, folclorist, om politic, ministru, diplomat, membru fondator al Academiei Române, creator al teatrului românesc și al literaturii dramatice în România, personalitate marcantă a Moldovei și apoi a României de-a lungul întregului secol al XIX-lea. Despre acest mare om cu greu s-ar putea spune că aparține unei singure epoci; şi-a început activitatea literară în anii de pregătire a Revoluției de la 1848, într-o perioadă de ascensiune a Romantismului și de intensificare a luptei revoluționare și o va încheia într-un stat modern, independent.

Vasile Alecsandri a fost unul dintre fruntașii Revoluției de la 1848. Mișcarea revoluționară din Moldova a avut un caracter pașnic (fiind denumită în epocă „revolta poeților”). La 27 martie 1848, la o întrunire a tinerilor revoluționari moldoveni care a avut loc la hotelul Petersburg din Iași, a fost adoptată o petiție în 16 puncte adresată domnitorului Mihail Sturdza, petiție redactată de către Vasile Alecsandri. După înfrângerea mișcării pașoptiste Vasile Alecsandri este exilat.

S-a implicat din plin în mişcarea unionistă, în dezbaterile Divanului ad-hoc de la 1857, pentru ca în cele din urmă să facă gestul renunţării la oferta ocupării tronului Moldovei, înlesnind astfel calea spre unirea celor două Principate Române sub sceptrul unui singur domnitor

[3]V. Vintilescu, **Istoria literaturii române**. Epoca modernă., Timișoara, Editura Excelsior Art, 201, p.461.

În 1859 și în 1860 este numit de domnitorul Al. I. Cuza ministru al afacerilor externe; va fi trimis în Franța, Anglia și Piemont pentru a pleda în scopul recunoașterii Unirii pe lângă suveranii marilor puteri europene ale vremii.

La fel ca și Kogălniceanu și el i-a adresat cuvinte frumoase domnitorului Al. I. Cuza, într-o scrisoare păstrată în arhiva Cuza Vodă de la Biblioteca Academiei Române ”Acum viitorul se deschide înaintea noastră liber de piedicile care opreau mersul nostru înainte, ne rămâne să ştim să profităm de mijloacele care ne sunt oferite pentru a ne ajunge scopul. Vom ajunge cu tact, energie şi patriotism, trei virtuţi admirabile, a căror trinitate a făcut întotdeauna miracole în favoarea popoarelor.

Întărit în această convingere, vin să urez Alteţei Voastre ani lungi de uşoară şi prosperă Domnie, cum şi realizarea de îndată a viselor de glorie şi de fericire pentru naţiunea română.”

Prin traducerile în limbile franceză, germană, engleză ale poeziilor populare sau ale unora din poeziile originale, Alecsandri se numară și printre primii noștri scriitori moderni a căror operă a devenit accesibilă străinătății.

În evoluția artistică a lui Alecsandri se pot distinge cel puțin trei momente, trei vârste aflate în deplină corelație cu epoca plină de transformări prin care trece societatea românească a acelor timpuri. Astfel debutul său stă sub semnul unui romantism tipic, entuziast, liric (**Buchetiera de la Florența**, **Doine și lăcrimioare**) dar și al unei necruțătoare critici a ridicolului social în piesa de teatru **Iorgu de la Sadagura** sau în ciclul **Chirițelor**. Acest romantism tipic, caracteristic literaturii române din perioada pașoptistă, are în literatura lui Alecsandri cea mai înaltă măsură în **Balta albă** și în **Deșteptarea României**. O a doua etapă, așa-zisă de limpezire, de obiectivare a viziunii și a mijloacelor artistice, se poate observa începând cu prozele călătoriei în Africa și terminând cu expresia artistică matură din pasteluri și din unele legende. Cea de-a treia etapă îl face să revină spre teatru, cu o viziune în general romantică, viziune filtrată însă printr-un echilibru al sentimentelor, printr-o seninătate a înțelegerii care îl apropie de clasicism. Epoca în care trăiește Alecsandri este fundamental romantică, dar fără îndoială că a vorbi despre clasicism și romantism la modul concret (implicând așadar o conștiință și practică concretă), e o aventură la fel de mare ca aceea de a descoperi marile curente europene într-o literatură cu altă evoluție culturală și istorică decât cele din vestul Europei.

De fapt „nu există o singură formulă capabilă să cuprindă, fie și sintetic, definiția literaturii sale, care a acoperit o diversitate încă neîntâlnită de genuri și specii, pentru că ea însăși nu este aceeași pe parcursul celor cinci decenii care o cuprind.”[4]

În concluzie moștenirea lăsată de pașoptism este atât una materială, cât și una spirituală. Astfel avem numeroase scrieri literare de valoare, instituții culturale, dar latura spirituală este aceea care a generat ecourile cele mai puternice. Spunem acest lucru întrucât înaintașii noștri ne-au oferit un model de gândire bazat pe spirit critic, ambiție, curaj, perseverență și dorința puternică de a progresa.

BIBLIOGRAFIE:

Limba și literatura română, manual de clasa a IX-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997.
Mariana Badea, **Limba și literatura română**. Poezia, București, Editura Regis&Professional Consulting, 2002.
Virgil Vintilescu, **Istoria literaturii române**. Epoca modernă., Timișoara, Editura Excelsior Art, 2011.
http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Mihail_Kogălniceanu
http://www.dacialiterara.ro/
https://foaienationala.ro/mihail-kogalniceanu-si-dacia-literara.html
http://istoria.md/articol/515/Vasile_Alecsandri,_biografie
http://www.seminarulagapia.ro
https://ro.wikipedia.org/wiki/Dacia_literară
https://ro.wikipedia.org/wiki/Mihail_Sturza
https://ro.wikipedia.org/wiki/Vasile_Alecsandri
https://jurnalul.antena3.ro/special-jurnalul/ctitori-ai-romaniei-150-de-ani-de-la-unirea-principatelor-romane-142040.html

[4]**Limba și literatura română**, manual pentru clasa a IX-a, București Editura Didactică și Pedagogică, 1997, p.217.

Dystopian elements in Margaret Atwood's novels

Laieș Lorena Ionela
Școala Gimnazială Nr.9 Reșița

Margaret Atwood is an internationally renowned author. Because of that, many commentators ignore the Canadian roots of her work. She wrote her first novel in 1965, but published it in 1969, by which time the second-wave feminism had already risen. Margaret Atwood's opinion about feminism is very straightforward:

'I see feminism as part of a larger issue: human dignity. That's what Canadian nationalism is about, what feminism is about, and what black power is about.' declared Margaret Atwood to Karla Hammond in a 1978 interview, 'Defying Distinctions.'

The Handmaid's Tale, a best-selling book first published in 1985, was marketed as a sci-fi horror story. After all, it takes place in a scary vision of a dystopian future, kind of like *Brave New World*, *1984*, or even *The Hunger Games*. In this future, nearly all the women have become infertile, so the few who can still have babies have been rounded up, brainwashed, and assigned to powerful men in a twisted attempt to restore the human race. *The Handmaid's Tale* won author Margaret Atwood some seriously major awards, including the 1986 Los Angeles Times Best Fiction Award, the 1987 Arthur C. Clarke Award for Best Science Fiction, and a nomination for the Booker Prize. Margaret Atwood is playing with the expectations readers might have from reading Plato's or More's utopian literature by turning those conventions on their head and shaking them until all the good stuff falls out of their pockets. By doing this, she's creating a dystopia: a world where everything has gone wrong, even as it was striving to do right.

But while *The Handmaid's Tale* has gotten lots of praise as a work of science fiction, Atwood has claimed that this book is actually something else completely. She calls it "speculative" fiction instead, which has caused some problems with sci-fi fans.

But whether this distinction is necessary or not, *The Handmaid's Tale* is now considered standard—even required—reading, appreciated both by the public and critics. In *The Handmaid's Tale*, characters have no voice in their dystopian government and no control over their lives. In an interview with the New York Times, Margaret Atwood summed up her book like this: "[...] it's a study of power, and how it operates and how it deforms or shapes the people who are living within that kind of regime."[1]

It seems like the book's implications are quite universal. Although our world isn't as totalitarian and frightening as Atwood's futuristic vision of the United States, it's still not as good a place as it could be. We still live in scary times.

There's censorship. There are public executions. There are people who are taken away in vans, never to be seen again. Gilead is very much part of the world in which we live now.

Even the main issue that *The Handmaid's Tale* tackles—the total subjugation of women—is hardly a stretch of the imagination. Today there are places in the world where women don't have the right to choose what clothes they wear or whom they marry, and where they can be stoned to death for committing adultery.

Margaret Atwood's twin novels, *Oryx and Crake* and *The Year of the Flood*, published in 2003 just after that century and millennium had drawn to a close are narrated in flashback, in a plot which begins/ends with a last-man-on-Earth scenario and right until the very last pages defies full understanding, Atwood unfolds the nightmare of a Cities of the Plain-style world of dehumanization, engineered genetic modification, and social and moral fragmentation. The novel culminates with the revelation that the entire world's population has been extinguished by a deadly bacterium created and unleashed by Crake, a decadent adolescent turned-scientist, turned-vengeful God.

Through flashbacks we learn of Jimmy's childhood. He grew up inside a "Compound"—a community built around a corporation where rich scientists and their families live. The compounds are cordoned off from an outer world called the "pleeblands," where everyone who is not employed by a corporation must live. Jimmy's father and mother (Sharon) fight incessantly. His mother used to

[1] Mervyn Rothstein, *No Balm in Gilead for Margaret Atwood*, The New York Times, February 17, 1986.

work for the corporations like his father does, but she quits in disgust at corporate corruption and greed and experimentation on animals. Eventually she leaves, taking Jimmy's beloved pet Killer with her (Killer is a genetic combination of a skunk with a raccoon called a "rakunk"). She explains in a note that her conscience could bear it no longer. Jimmy's father continues to live with Jimmy in the compounds, and he invites a coworker, Ramona, with whom he has been having at least an emotional affair for many years, to move in.

In preparation for the big wipe-out, Crake had created in his research unit, Paradice, a new species of child-like humans, the Crakers, made very much not in his own image. The Crakers, also known as the Children, are renditions of the Noble Savage and do not understand the dangers of the world. They also do not understand technology even in its simplest of forms. In his futuristic republic, Crake, somewhat like Plato before him, sought to eliminate the disruptions of emotion: love, lust and jealousy. He designed the Crakers to mate every three years, a frequency calculated to be sufficient to sustain population size. As in Plato's Republic, all forms of imagination, desire and need are abolished, in a community driven by the sole objective of perpetuation of the species. In a tradition that echoes the Platonic socio-political ideal but also Aldous Huxley's *Brave New World* weakness and illness are not tolerated and the Crakers automatically die at the age of thirty, 'suddenly without getting sick. No old age, none of those anxieties. They'll just keel over'[2] The novel is narrated from the point of view of the last man on Earth, Jimmy, now referred to as Snowman, an unlikely holy son chosen by Crake as guardian of the new species following the extinction of himself and the rest of the human race. At the end of the novel, Snowman, abandoned on the beach learns from the Children that while he was away from them for a brief period, people'like him' (two men and a woman) visited the Crakers. The novel ends inconclusively: Jimmy looks at his blank watch which to him reads 'zero hour': 'time to go'[3] This conclusion leaves open the possibility of a new beginning.

In Atwood's The Year of the Flood, which follows the same story line from the point of view of different characters, with references throughout to Crake as the creator of the virus ('the waterless flood'), we find that in the aftermath of almost global annihilation there are of course more survivors than was at first apparent: gangsters, new dictators, new missionaries intent on reconstruction in the name of God (or of good), in short, all the components for a new start to a world which promises to be not very different from the one recently annihilated.

Atwood's tales of post-apocalypse explore radically different scenarios but share a common rationale of re-built communal life following almost universal destruction.

If 'the aim of all utopias is to eliminate real people, the puzzle still remains as to why bliss, because enforced, artificially induced and/or non-optional, is inevitably worse than freely-willed choice. And in any case, isn't free will in the end the luxury of Saying No? Most utopias approach the question of free will through its negation in exchange for guaranteed stability.

The Rapture envisaged by evangelical Christian fundamentalism has a species similarity to the fictional universes achieved after suitable social cleansing or even absolute discarding of the old world/universe in works such as Margaret Atwood's dystopic novels, where human difference comes to be regarded as at best an inconvenience and at worst a sickness, treatable, eradicable or genetically modifiable in the name of the preservation of authorized forms of happiness. Aside from the ethical problems raised by any utopia. If the basic requirement of utopia is conformity and homogeneity (a hatred of difference or of 'mutants'), a straightforward Darwinian logic dictates that should conditions change, a non-variant status quo may be doomed to extinction.

Utopias, from Plato's *The Republic* to Margaret Atwood, require despotic rule and the uncompromising elimination of dissent. More disturbing even than that fact is the possibility that, faced with the choice between unhappiness, war, hunger and social unrest on the one hand, or assenting, obedient contentment on the other, we may not go for a straight answer.

---

[2] Atwood, 2004: 356.
[3] Atwood, 2004: 433.

Bibliography:

Lisboa Martia Manuel. *The End of the World: Apocalypse and its Aftermath in the Western Culture*, Cambridge, UK: Open Book Publishers, 2011;

Margaret Atwood, *Oryx and Crake (MaddAddam Trilogy)* McClelland & Stewart, Bloomsbury Publishing, 2004;

Margaret Atwood, *The Handmaid's Tale*, McClelland & Stewart, Bloomsbury Publishing, 1985;

Margaret Atwood, *The Year of the Flood*, McClelland & Stewart, Bloomsbury Publishing, 2009;

Mervyn Rothstein, *No Balm in Gilead for Margaret Atwood*, The New York Times, February 17, 1986.

Istoria Israelului

Esch Gabriela
Școala Gimnazială Nr. 16 Timișoara

This paper discusses the need of the state of Israel, given that its formation from diasporic Jews has led to the Arab-Israeli conflicts. Various contemporary Jewish literary writings tackle these conflicts directly.

Problemele ridicate, în general, de diaspora evreilor, soldate cu nenumărate conflicte între această etnie și alte popoare, cu acuzații de trădare (ex.: Alfred Dreyfus), de omor ritual (ex.: Mendel Beilis) sau de crime cu conotații sexuale (ex.: Leo Frank), cu pogromuri, cu ghetoizarea a dus, în cele din urmă, la ideea de a crea un stat evreu în Palestina. Dar, dacă rădăcinile religioase ale sionismului se întind până în vremea profeților, în schimb rădăcinile sionismului politic trebuie căutate, mai cu seamă, în afacerea Dreyfus. Această afacere a polarizat, la un moment dat, toată intelectualitatea pariziană în două partide: cei care susțineau vinovăția lui Alfred Dreyfus față de cei care îl considerau nevinovat. Și, totuși până la urmă, istoria a reușit să capteze în mrejele ei afacerea Dreyfus, care, așa cum nota și Alain Finkielkraut, nu a fost decât experiența inversă față de ce au trăit oamenii în timpul procesului Klaus Barbie[1]. Puterea de stat nu era încă subordonată justiției, relațiile dintre state mai erau încă guvernate de putere și nu de drept și se mai credea, încă, în descoperirea că nu este necesar ca oamenii să fie paznicii umanității, ci doar reprezentanții ei[2]. Afacerea Dreyfus a generat sionismul, tocmai, prin impactul acesteia asupra societății franceze, prin proporțiile pe care le-a luat, prin capacitatea acestui caz de a suscita interese dintre cele mai divergente. Mulți istorici și diplomați au privit cazul în perspectiva renașterii uneia dintre multitudinile de forme în care s-a manifestat antisemitismul. Animat de astfel de sentimente și interese, nepotul marchizei de Salisbury sprijină sionismul, văzând în crearea acestui stat, nu numai rezolvarea problemei evreilor, ci și o contribuție la protejarea căii spre Canalul de Suez, o legătură importantă către teritoriile din Asia de Sud, aflate sub dominația britanicilor[3]. Declarația Balfour redactată în perioada când Arthur James Balfour era ministru de externe (1916-1919) reprezintă recunoașterea oficială a sionismului. În această declarație se accepta crearea unui stat evreu în Palestina, care să nu afecteze celelalte etnii deja stabilite în acea zonă[4]. Așadar, în acea perioadă nu se aștepta încă nimeni ca poporul arab să se revolte. Dar, nici măcar sionismul practic, ce consta în alcătuirea unor colonii agricole în Palestina nu era ușor de realizat[5]. Pe de altă parte, alcătuirea unui stat din evreii diasporei care a dus, în același timp, la declanșarea războaielor arabo-israeliene ridică serioase semne de întrebare privind necesitatea statului Israel. Cu toate acestea, anul 1948 marchează proclamarea înființării statului Israel (14.V.1948), simultan cu înfrângerea trupelor Ligii arabe, din primul război între arabi și israelieni[6]. Dar, dacă între anii 1870 și 1896 au emigrat din Rusia și din Europa de Est în Palestina o mulțime de evrei, în urma primului război arabo-israelian, U.R.S.S. interzice emigrarea evreilor sovietici[7]. Și alte state impun un anumit procent al emigrărilor. Până în anul 1973 s-au purtat, deja, trei războaie împotriva musulmanilor: în anul 1948, în 1956 și în 1967. Ultimul dintre ele cunoscut și sub numele de „războiul de 6 zile" a dus (în timp de șase zile) la ocuparea fâșiei Gaza, a Cisiordaniei și a înălțimilor Golan și Sinai[8].

Faptul că războaiele au continuat și mai continuă și în prezent, inclusiv sub formă de atacuri teroriste i-a determinat pe mulți evrei să-și pună problema dacă sprijinirea formării acestui stat nu a reprezentat o nouă formă de antisemitism. Această perspectivă sugerează o linie de continuitate între politica de înființare a statului Israel și alcătuirea ghetourilor. Constituirea acestuia reprezintă o continuare firească a politicii de ghetoizare, ce a devenit o practică generalizată încă din timpul

---

[1] Alain Finkielkraut, *Memoria zadarnică*, Editura Hasefer, București, 2004, p. 18
[2] Ibidem, pp. 16-17
[3] *Dicționar Enciclopedic Britannica*, Nr. 5, Editura DeAgostini. Editura Litera Internațional, București, p. 245
[4] Ibidem
[5] *Enciclopedia de filosofie și științe umane*, Editura All Educațional, București, 2004, p. 1015
[6] *Enciclopedie de istorie universală*, Editura All Educational, București, 2003, p. 746
[7] Ibidem
[8] Ibidem

Contrareformei. Și chiar dacă, Revoluția franceză a dus la abolirea ghetourilor, această practică a fost reluată, cu intermitențe, până după cel de-al doilea război mondial, în timpul căruia locul ghetourilor a fost luat de lagărele de concentrare. În timpul celui de-al patrulea război arabo-israelian, războiul de Yom Kippur, din anul 1973, țările arabe reduc exporturile de petrol către S.U.A. și Europa. Războiul se continuă și în 1974, fiind precedat și urmat de mai multe atacuri teroriste cu bombe. Astfel, emigrantul din România în Israel, Gabriel M. Gurman relatează că la sosirea lui în Israel, cu aproximativ cincisprezece minute după părăsirea aeroportului Lod (actualmente, aeroportul Ben Gurion) s-a produs în zonă un adevărat măcel. Trei membrii ai grupării teroriste Armata Roșie Japoneză, și anume, Kōzō Okamoto, Yasuyuki Yasuda și Tsuyoshi Okudaira, care sprijineau Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei, au ucis 28 de israelieni și turiști străini aflați, din întâmplare, pe aeroport[9].

O parte dintre scrierile literare mai recente ale evreilor oglindesc, tocmai situația de pe front. De pildă, Gabriel M. Gurman a ținut un jurnal în timp ce era medic militar într-un moțav situat la 1200 de metri altitudine, pe muntele Hermon. Era în anul 1974 și Zahalul era ca un stat în stat. Nu indisciplina era însă cauza, pentru că nimeni nu îndrăznea să comenteze ordinele. Deși fluid, totul era bine organizat, dar nevoile umane de bază se împlineau, adesea, numai la un nivel rudimentar. Marcat nu atât de frumusețea peisajului, aureolat în lumina dimineților înzăpezite, cât mai degrabă de tensiunea unor așteptări încordate, Gurman nu se eliberează de neliniște decât prin evadarea în lumile reflecțiilor. Căutarea lui de sine se consumă între cele două extreme. Obiectivele unui olim hadașim, format în spiritul respectului față de tradiția hasidică, diferă de idealurile evreilor născuți în Israel. Gurman era, mai degrabă, ateu decât credincios (crede că și noi trebuie să-l ajutăm pe Dumnezeu pentru ca el să ne ajute pe noi[10]) dar, cu toate acestea, i-a parvenit din rândurile comunității evreilor din Buhuși o anumită înclinație spre umor. Prin urmare, la întrebarea de ce este nevoie ca un evreu să-și acopere capul, pusă de un tânăr din moțavul de pe Hermon, autorul răspunde că în trecut evreii locuiau doar în deșert, nisipul le intra peste tot, chiar și în păr, și capul trebuia acoperit pentru ca nisipul să nu cadă în mâncare[11]. Stări de spirit contradictorii premerg redactarea acestui jurnal prelungindu-și ecourile și prin intermediul textului.

Conștient de faptul că a devenit „o parte din mecanismul de război și de apărare al Israelului”, Gurman a ținut acest jurnal numai cu scopul de a-și înțelege mai bine trăirile și punctele de vedere din timpul activității cazone. O atmosferă de nesiguranță plutește deasupra tuturor acțiunilor pe care le întreprinde. La limită se situează circulația între zona bazei militare centrale a Platoului Golan și cele câteva moțavuri de pe muntele Hermon atacate, mereu, de sirieni. Sentimentul de incertitudine se iscă tocmai între aceste urcări și coborâri de la Masade spre vârful Hermonului, sau între punctele intermediare. Tot de aici se desprinde și constatarea privitoare la fragilitatea existenței. Buncărul, în schimb, în viața de zi cu zi, era locul în care putea să mediteze și să converseze în legătură cu problemele societății. În obscuritatea buncărului, în zonele populate de oameni apar problemele sociale; pe când în imaginea craterelor, în zăpada aurie se simte cuprins de frământările existențiale. Cadrul interior și cel exterior se opun, dar se și completează.

Imaginea, prin eoni, a evreilor amenințați din toate părțile cunoaște o recurență în condiția evreului din prezent și din viitor. Astfel, evreul este filosof, e cărturar. De multe ori, evreii au jubilat din umbra filosofiei *Eclesiastului*, creându-și un precedent pentru clipa morții. În acei ani, mulți evrei își ghidau existența după deviza: „nu te pregăti pentru nimic de durată”[12]. Pentru Gurman, crearea unui stat evreiesc constituie încercarea de a rezolva o problemă insolvabilă. Reușita acestei încercări depinde de stabilizarea granițelor. Nu toți evreii încartiruiți gândesc la fel sau reacționează la fel, chiar dacă sunt ghidați de așteptări și perspective similare asupra existenței. Uneori, se deosebesc chiar și la nivelul instinctelor primare. Evreul care s-a născut în Israel diferă față de un olim hadașim sosit de curând, din ulpan-ul unde a învățat ebraica. Gabriel Gurman vede tinerii de la vârful arborelui

[9] Gabriel M. Gurman, *Jurnalul unui pașnic războinic*, Editura Hasefer, București, 2013, p. 17
[10] Ibidem, p. 19
[11] Ibidem, p. 78
[12] Ibidem, p. 37

genealogic, prin care se unesc în una și aceeași ramificație, generațiile trecutului, prezentului și viitorului. Dinspre ei adie și se insinuează un miraj de frumusețe, dinspre ei alunecă speranțele și se împrăștie zâmbetele aureolate, ca niște lotuși plutitori pe o apă. Aceştia sunt cei cărora dorește să le asigure un viitor mai bun. De aici, neliniştea lui, dilema privitoare la viabilitatea statului Israel. Un stat evreiesc alcătuit preponderent din evreii diasporei poate să genereze tensiuni interioare. Metafora «„cazanului emigrării spre Israel”»[13] servește evidențierii acestor tensiuni. Nu va genera crearea acestui stat un nou holocaust? Vor reuşi evreii să se mențină și în continuare în istorie? Autorul mizează pe calitățile evreilor: pragmatici, inteligenți, statornici, îndărătnici[14]. Gurman nădăjduiește că noile generații se vor debarasa de obiceiul de a crea stări de tensiuni artificiale pentru a aduce la putere guvernanți precum Moșe Daian sau Golda Meir. Memoria lui se frământă între aceste veritabile lanțuri ideatice.

De fapt, nici demisia Goldei Meir și nici polemicile ce au urmat războiului de Yom Kippur nu au pus capăt luptei pentru constituirea statului Israel. Opt ani mai târziu, în anul 1982, Israelul invadează Libanul de Sud, încercând să-i elimine pe combatanții din Organizația pentru Eliberarea Palestinei[15]. Un moment important în formarea statului evreu l-a constituit și semnarea, în anul 1999, la Washington, a Tratatului de Pace dintre Israel și Egipt. Acest acord prevedea, printre altele, retragerea evreilor din Sinai, precum și autonomia populației palestiniene din Gaza și Cisiordania[16]. Ciocnirile dintre arabi şi evrei continuă și în timpul desfăşurării tratativelor. Politica și acțiunile de pe front sunt, de multe ori, realități paralele. Din acest context apare și Intifada (în limba arabă: ridicare, înălțare). Aceasta a fost o mişcare populară neînarmată a palestinienilor, din teritoriile ocupate de israelieni, cu scopul de a îndrepta atenția internațională asupra problemei palestinienilor[17]. Face parte din specificul Intifadei credința în propria capacitate de a modela opinia publică. Ea este inspirată, la rândul ei, de credința arabilor în Allah și în profetul acestuia Mahomed. Pentru musulmani, războaiele cu israelienii sunt războaie sfinte și aceştia din urmă fac parte integrantă din „Casa Războiului”, față de cei dintâi care alcătuiesc „Casa Islamului”[18]. Au fost și vremuri când ideea de expansiune a islamului a fost dublată de expansiunea arabă în spațiu (cuceririle de sub Omeyyazi și Abbasizi)[19]. Dar, Intifada reprezintă, mai curând, o modalitate de a justifica în fața opiniei publice mondiale regimul de teroare palestiniană ca pe un regim democratic. După anul 2000, în timpul lui Ariel Sharom, din cauza atentatelor sinucigașe organizate de organizațiile extremiste palestiniene israelienii întreprind numeroase incursiuni militare în teritoriile palestiniene[20]. În realitate, conceptul de luptă perpetuă este partea centrală a politicii Jihadului. Deci, denumirea de tratate de pace dintre Palestina și Israel este doar o numire mascată pentru armistiții sau răgazuri[21]. Abia în 26 octombrie 2004, parlamentul a aprobat planul lui Sharon de retragere a coloniilor evreiești și a trupelor din fâșia Gaza[22].

În concluzie, actualmente, Israelul este o republică parlamentară. Ca și în Anglia, constituția israeliană se exprimă sub formă de legi, practici executive, cutume.

Bibliografie selectivă:

Finkielkraut, Alain, *Memoria zadarnică*, Editura Hasefer, Bucureşti, 2004
Gurman, Gabriel M., *Jurnalul unui paşnic războinic*, Editura Hasefer, Bucureşti, 2013
Enciclopedia de filosofie şi ştiinţe umane, Editura All Educaţional, Bucureşti, 2004

[13] Ibidem, p. 96
[14] Ibidem, p. 88
[15] *Mic dicționar enciclopedic*, Editura Enciclopedică. Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, p. 645
[16] Ibidem
[17] *Enciclopedie de istorie universală*, Editura All Educational, București, 2003, p. 735
[18] Ibidem, p. 744
[19] Ibidem, p. 234
[20] Ibidem, p. 645
[21] Ibidem, p. 744
[22] Ibidem, p. 645

Cum să ne trăim astăzi credința într-o lume secularizată?

Lauš Nikola
Cancelar și econom, Dieceza Romano-Catolică de Timișoara
Groza Elena
Liceul Tehnologic Ioan Slavici, Timișoara

NIHIL SINE DEO "Nothing is so necessary to man than faith." It is in vain to fight for acquiring large houses, luxury cars and high branded clothes to awake the envy of others. In the absence of God, everything is desertion. We all have a mission on this earth. The words that help us live our faith are: silence, search, wonder, sacredness, testimony, holiness, honesty and charity. The modern age assaults us with many temptations and wants to exclude God from human life. But God does not change. God is the same, yesterday, today and tomorrow.

”Nimic nu este atât de necesar omului precum credința. De ea depinde nu numai fericirea vieții viitoare, ci și bunăstarea vieții de acum; și nu numai bunăstarea fiecăruia dintre noi, ci și prosperitatea unor societăți întregi”[1]. Cu toate acestea, privind la realitatea zilelor noastre, credința nu mai pare atât de necesară în viața omului modernizat, fericirea nu mai apare ca fiind automat legată de credință, de Dumnezeu și, în aparență, omul își este tot mai suficient lui însuși. Mentalitatea consumistă, concepțiile individualiste, hedonismul, superficialitatea în relația cu noi, cu Dumnezeu și cu semenii, scăderea simțului păcatului, toate acestea, și nu numai, l-au îndepărtat pe om de scopul pentru care a fost creat pe pământ: mântuirea sufletului, fericirea veșnică, împlinirea în iubirea fără de sfârșit.

Dar tocmai în mijlocul acestor tendințe care ne asaltează aproape violent, tocmai în ritmul alert cu care ni se scurg zilele și se desfășoară programul nostru, în mijlocul activităților cotidiene este imperios necesar ca omul să se oprească periodic și să mediteze la scopul vieții sale, la menirea existenței lui, precum și la credința sa în Dumnezeu. Cu-atât mai mult dacă ne declarăm creștini, este nevoie să reflectăm la felul în care ne raportăm și trăim această credință în viața de zi cu zi, în mod practic. Sau la cum reușim (sau nu) să aplicăm principiile evangheliei într-o lume tot mai secularizată și materialistă. Din păcate, în timpurile noastre moderne și în lumea actuală plină de diverse trenduri, în care nu este atât de important ce credem despre Dumnezeu și despre Isus, ci mai degrabă cum ne simțim în fața unor obiceiuri religioase, ritualuri, muzică sau exerciții meditative. Mai concret, ne ghidăm deseori după un slogan greșit înțeles: religia da, Dumnezeu – nu e prea important. Ce cred eu despre Dumnezeu sau ce așteaptă El de la mine nu este esențial; ci important este doar ceea ce ni se oferă, ce simțim și ce primim prin tradițiile noastre, prin obiceiuri, prin experiențe. Căutăm tot timpul altceva și ne plictisim repede; dar așa niciodată sufletul nostru nu va fi împăcat și satisfăcut. Căci doar în credința curată și simplă regăsim tot ce avem nevoie pentru viața noastră, pentru împlinirea noastră autentică și pentru pacea inimii noastre. Însă până să ajungem să înțelegem acest adevăr măreț, ne lăsăm înșelați de multe amăgiri și ispite frumos ”îmbrăcate” dar periculoase; alergăm pe multe căi greșite care ne încarcă sufletește și ne lasă goi pe interior; ne adâncim în diverse păcate și vicii care ne înlănțuie și ne separă de adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu. De aceea, în loc să căutăm mereu experiențe noi, care să ne delecteze simțurile dar să ne lase apoi cu un gust amar, cu inimi și mai zbuciumate, mult mai înțelept și benefic ar fi pentru noi să ne angajăm a încerca ”experiența” sfințeniei, a purității lăuntrice, a libertății interioare și a convertirii zilnice.

Din cartea Eclesiasticului prezentă în Sfânta Scriptură înțelegem că toate ar fi deșertăciune: munca, bogăția, truda omului pe pământ să fie oare toate în zadar? Da, ele sunt în zadar și fără roade durabile, atunci când Îl exclud pe Dumnezeu, sursa oricărui bine. Ele sunt fără folos atunci când constituie scopuri în sine și când lucrăm doar pentru a avea din ce în ce mai mult. În aceste condiții, într-adevăr este deșertăciune să muncim ca niște roboți, este amăgire să cheltuim tot ceea ce câștigăm fără a privi la atâtea nevoi ale fraților noștri. Este zădărnicie să luptăm a dobândi case cât mai mari, mașini luxoase sau haine de firmă, doar pentru a ieși în evidență și pentru a trezi invidia celor din jur. În definitiv, totul este deșertăciune în absența lui Dumnezeu. În schimb, în prezența Domnului și a principiilor Lui, totul dobândește sens, valoare, lucrurile se transformă și primesc o nouă menire. Realitatea nedeformată, fie că o recunoaștem sau nu, este că Domnul Atotputernic nu ne-a creat pentru

o demnitate infimă, nici pentru un scop superficial și cu atât mai puțin pentru o viață mediocră, trăită departe de El și de virtuțile creștine. Dimpotrivă, bunul Dumnezeu, prin iubirea și îndurarea Sa neobosite, ne invită – voalat sau explicit – pe fiecare dintre noi, să ne amintim și să trăim în permanență la standardele morale cele mai înalte. Nu este facil, desigur, iar impedimentele nu vor întârzia să apară. Însă aici intervine harul lui Dumnezeu, care este oricând și oricui "accesibil" pentru a reîncepe mereu și mereu a merge pe drumul cel bun, curat, drept și înălțător. Ni se cere doar voința proprie și puțină smerenie, pentru a-I putea spune un "da" reînnoit și cu credință Domnului.

Însă înainte de toate ar trebui să înțelegem ce înseamnă de fapt credința creștină și anume: ea reprezintă o întâlnire de iubire între Dumnezeu și om. Ea este legătura noastră personală cu Tatăl Creator și relația vie cu Cristos, Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul meu. Iar această relație presupune comunicarea noastră directă cu El, creșterea constantă în viața spirituală, înaintarea în credință. O comunicare și un dialog care implică nu doar latura sensibilă și sufletească a noastră, ci și dimensiunea intelectuală și rațională a ființei umane. Credinciosul devine în adevăratul sens al cuvântului credincios, atunci când începe efectiv să se roage, când I se adresează în mod conștient lui Dumnezeu ca unui Tată iubitor, când își deschide mintea și inima către Domnul, când Îl ascultă și împlinește voia Sa, încredințat fiind că El este binele suprem și iubirea desăvârșită. În privința rugăciunii, filosoful Soren Kierkgaard menționa: "A te ruga nu înseamnă a asculta propriile cuvinte, ci a respecta tăcerea și a aștepta până când cel care se roagă aude glasul lui Dumnezeu"[2]. Iar cardinalul Tomáš Špidlik scria: „Mulți creștini spun că s-ar ruga cu plăcere, dar nu au timp s-o facă, pentru că au prea multe de făcut. Atâta timp cât muncim nu suntem în stare să înțelegem dacă toată această osteneală profesională a noastră și lucrurile pe care voim să le dobândim prin ea sunt cu adevărat necesare. Dar dacă ne-am opri o clipă să reflectăm, poate am reuși să dispunem mai bine de timpul nostru și am descoperi cu uimire că munca n-a pierdut nimic prin rugăciune: dimpotrivă, rugăciunea o face mai eficientă"[3].

Al doilea element însemnat al credinței noastre într-o lume tot mai secularizată ar fi acela de a conștientiza că fiecare avem o misiune aparte, respectiv fiecare suntem chemați în mod personal: Dumnezeu ne cheamă, iar noi avem libertatea de a răspunde; Dumnezeu ni-L dăruiește pe Duhul Său Sfânt iar noi avem libertatea de a-L primi sau, dimpotrivă, a-L refuza. Dar numai Duhul Sfânt ne dăruiește lumina și puterea să recunoaștem lucrurile și întâmplările din perspectiva binelui veșnic și în vederea mântuirii. În lumina credinței putem întrevedea adevăratul înțeles a tot ceea ce ne înconjoară și putem percepe sensul evenimentelor din viața noastră. Duhul Sfânt este acela care ne dăruiește impulsul interior, motivația, precum și puterea de a ne lăsa existența șlefuită de Părintele nostru ceresc.

Câteva cuvinte cheie care ne pot ajuta și ne pot sugera cum să ne trăim mai bine credința în timpurile actuale ar fi:

- **tăcerea**: este o absolută nevoie de a reveni la tăcere într-o lume "nebună", mereu pe fugă și plină de zgomote asurzitoare; la fel de necesar precum a cultiva în noi spiritul de contemplație și a pune preț pe rugăciunea ca dialog zilnic cu Dumnezeu, Cel care ne-a creat, ne-a salvat de rău și ne poartă de grijă; sunt multe situații în care prin tăcere putem să dăm mai bine mărturie despre credința noastră decât dacă am vorbi zeci de cuvinte înțelepte;
- **căutarea**: a ne reînnoi dorința de a-L căuta și întâlni pe Dumnezeu în tot ce ni se întâmplă, în oamenii din jur, în ceea ce trăim, fără a ne complăcea într-o existență pur fizică, materială, telurică;
- **uimirea**: păstrarea capacității de uimire este importantă dacă vrem să-L vedem pe Domnul; a avea ochii și inima deschise la semnele diverse transmise de El; nu neapărat semne spectaculoase, dar semne vizibile și încurajatoare pentru cei care au ochi să vadă, minte să creadă și inimă să simtă;
- **sacralitatea**: re-descoperirea dimensiunii sacre a vieții, întoarcerea la valorile esențiale și prioritizarea lucrurilor care contează cu-adevărat și care aduc împlinirea veritabilă umană;
- **mărturia**: a fi creștini nu este o afirmație laudativă, ci presupune o mărturie demonstrată zilnic în familie, la locul de muncă, cu prietenii, în societate, oriunde. Credința mărturisită și trăită este un cumul de fapte caritabile, de slujire dezinteresată a semenilor, de înfrânare a voinței proprii (egoiste), de iubire și iertare în condițiile cele mai grele, de purtare a crucilor inerente vieții omenești;

de aceea, mărturisirea credinței nu se oprește la zidurile bisericilor, ci se extinde la casele fiecăruia și la orice mediu în care ne-am afla la un moment dat. Întrucât credința se inserează în modul zilnic de trai al omului, formând însăși identitatea sa. În acest sens, ar fi indicat să reflectăm la cuvintele părintelui Carvajal: ”Noi dorim să ne îndeplinim îndatoririle cotidiene după doctrina lui Isus Cristos, astfel încât trebuie să fim dispuși pentru ca această credință a noastră să transpară în toate obligațiile familiale și profesionale. Să ne gândim o clipă la munca noastră, la prietenii noștri, la colegii noștri: ne recunosc ei ca persoane a căror conduită este conformă cu credința? Ne lipsește îndrăzneala de a vorbi despre Dumnezeu prietenilor noștri? Ne depășește teama de gura lumii? Păzim noi, oare, credința acelora pe care, într-un fel sau altul, Domnul ni i-a dat în grijă?”[4].

- **sfințenia**: așa cum în alte domenii ale vieții căutăm excelența, Dumnezeu nu așteaptă jumătăți de măsură și nici parțialitate. El este Tatăl milostiv care ne așteaptă mereu și de aceea putem tinde întotdeauna spre sfințenie iar aceasta presupune a nu dispera atunci când cădem, ci a avea curajul de a ne ridica iar și iar; căința este întotdeauna drumul unui nou început, drumul împăcării cu Tatăl ceresc;

- **corectitudinea**: a lucra cinstit, a fi drepți cu ceilalți dar și cu noi înșine, a nu ne corupe sufletele, a avea un comportament demn sunt indicii ale unei credințe active generatoare de principii sănătoase și plăcute Domnului; să ne ferim însă a practica un spirit rigid sau fariseic de corectitudine;

- **caritatea**: cât de multă nevoie ar fi astăzi de dezvoltarea continuă a unor conștiințe și inimi caritabile care să ne conducă la a nu închide ochii atunci când vedem o nevoie; a nu sta pasivi în fața suferinței altuia; a nu ignora atunci când cineva ne cere ajutorul. Credința în Cristos este caritate gratuită, este dăruire fără a sta pe gânduri, fără calcule: o dăruire spontană și simplă, care nu ține cont de dispoziția noastră și cu-atât mai puțin de destinatar. Credința este ascultare iar caritatea este punerea în aplicare a ceea ce Duhul sfânt ne șoptește în interiorul sufletului, în adâncul conștiinței.

Oricât de sumbre sau descurajante ni s-ar părea acum că arată lucrurile din punct de vedere al (ne)credinței, ca și creștini, noi suntem oamenii speranței. Ca și copii ai lui Dumnezeu, noi ne încredem în El și ne bazăm pe Cel care se îngrijește de toate nevoile noastre și care are totul sub control. Chiar dacă nu înțelegem întotdeauna căile misterioase prin care Domnul lucrează. Dar dacă alegem să-L urmăm pe Cristos în lumea modernă și să umblăm prin credință în contemporaneitate, se cuvine să ne despuiem de noi înșine, să ne debarasăm de o falsă siguranță de sine și să ne abandonăm cu încredere în mâinile Creatorului nostru. Să ne recunoaștem dependența de El dar și să ne încredem în providența Sa. Nu putem fi mărturisitorii lui Isus în fața altora dacă ne suntem autosuficienți, dacă arătăm aroganță, dacă ne afișăm cu bogățiile noastre sau cu funcția pe care o deținem, dacă refuzăm să iertăm sau să ne slujim semenii cu generozitate. Pentru ca într-adevăr credința să aducă roade în toate circumstanțele, trebuie să tindem a deveni cât mai asemănători lui Cristos, Cel care a fost smerit, blând, simplu dar în același timp puternic, curajos, milostiv. Nu ni se cer fapte spectaculoase: este suficient să răspundem chemării de a-i rămâne fideli Domnului, fiecare acolo unde ne aflăm: pe stradă, la birou, la școală, acasă, la locul de muncă, în excursii, în vacanță. Important este să ne străduim a împlini poruncile Sale indiferent de împrejurări și să nu facem compromisuri. Astfel, misiunea noastră principală în mediul secularizat de astăzi este aceea de a ne trăi demn și coerent credința, de a nu ne lăsa corupți sufletește și de a lupta pentru ca în viața noastră cotidiană să învingă în noi binele autentic și nu răul mascat; harul eliberator și nu păcatul care ne înrobește; iubirea curată și statornică și nu sentimentele schimbătoare și egoiste. Misiunea noastră este să ne căim de rău și să începem să facem binele! Să nu ne plafonăm în vicii, ci să căutăm virtuțile! Să ne gândim mai puțin la noi înșine și mai mult la aproapele! Să ne încredem cu totul în Dumnezeu și să ne iubim semenii, necondiționat!

Chiar dacă alții catalogheză credința ca fiind astăzi perimată, dacă avem o minimă dorință de a-L cunoaște pe Dumnezeu, vom descoperi că El rămâne calea, adevărul și viața, indiferent de vremuri și evoluție. Cuvântul Domnului este la fel de actual și practicabil astăzi ca și acum 2019 ani. Să nu ne lăsăm amăgiți de impresia că noi nu mai suntem vizați. Este adevărat că timpurile s-au schimbat; că epoca modernă ne asaltează cu mari și multe ispite; că secularismul vrea să-L excludă pe Dumnezeu din viața omului și că sub aparenta tendință de a adapta credința la vremurile noi, stă o manieră

deghizată a diavolului de a-L scoate încet, încet pe Domnul din mintea, sufletul și viața omului. Dar Dumnezeu nu se schimbă! El este Același ieri, astăzi şi mâine. Adevărurile Sale nu pot fi modificate. Cuvântul Său rămâne veșnic. Scopul Său minunat pentru noi este neschimbat. De noi depinde care glas îl ascultăm, în Cine alegem să credem și cum decidem să ne trăim viața. Un lucru însă este cert: toți suntem aleși să fim cristofori și anume purtători de Cristos și nu purtători de păcat, de vicii sau de patimi. Fiecare dintre noi a fost creat pentru un destin de iubire plenară, pentru un destin fericit de mântuire. Să nu ne mulțumim așadar cu nimic mai puțin, ci, în lumina Duhului, să înțelegem demnitatea la care am fost înălțați, căutând calea superioară, ascendentă, care ne duce spre cer și nu căile care ne limitează la ceea ce este pământesc și care ne blochează aspirațiile spiritului.

Oricât de presante ar fi tentațiile diverse curente, oricât de răspândite ar fi tendințele moderne tot mai libertine și oricât de practicat ar fi curentul individualist, să nu ne lăsăm amăgiți: numai bunul Dumnezeu, Creatorul și Salvatorul nostru, poate să confere omului adevărata liniște interioară după care tânjim cu toții. Numai El poate umple golurile din inimile noastre și doar El poate împlini pe deplin ființa umană. De aceea, să-I permitem Lui să ne conducă în fiecare zi a vieții noastre pe acest pământ, pentru a ne înțelege demnitatea măreață de creştini, pentru a trăi ca adevărați fii și fiice de Dumnezeu într-o lume tot mai întunecată, mai tristă şi mai confuză şi pentru a putea fi binecuvântare pentru cei din jur. Să nu lăsăm timpul să se scurgă pe lângă noi, fără a trăi credința noastră conform planului Ceresc. O credință bazată pe principii naturale create de Tatăl Atotputernic și prin care să promovăm valorile morale acceptate și bine definite de bisericile noastre, inspirate și călăuzite de puterea Duhului Sfânt, tocmai înspre ajutorul și îmbogățirea vieții noastre religioase, a legăturii personale cu Tatăl Ceresc, precum și a relațiilor inter-umane susținând în totalitate voia Lui în lumea noastră actuală! Să ne dea Domnul tăria și harul de a arăta nemijlocit, tuturor oamenilor, frumusețea unei vieți trăite în credință și dragoste, în bunătate și iertare, în bucurie și pace adevărată.

Bibliografie

Filaret – Mitropolitul Moscovei citat în *Grădina de flori duhovnicești,* Galați: Egumenița, p. 33
Youcat (2012), Iași: Sapientia p. 259
Špidlik, T., *Evanghelia de fiecare zi* (2004), Târgu-Lăpuș: Galaxia Gutenberg, p. 252
Carvajal F.F., (2007), *De vorbă cu Dumnezeu*, Iași: Ars Longa, p. 40

Identificarea temperamentului copiilor prin folosirea culorilor în alternativă educațională Waldorf

Muselin Maria
Școala Gimnazială Lupac, Caraș-Severin
Batalo Tihomir
Osnovna škola Ante Starčevića, Rešetari, Croația

Each child is unique. He owns his own set of knowledge, skills and values. Artistic sensitivity is modeled by specific education. Children, from a young age, express themselves by drawing. Working with colors gives freedom to the most agitated moods of children to express themselves in a harmonious way.

Painting plays an important role in the child development and temperament shaping. There are very strong compositions of great expressivity created by the children. Fine arts activities enlighten students with skills and talents useful in their activities and the artistic knowledge of the surrounding reality.

Fiecare copil este o ființă unică. Pe măsură ce se maturizează se observă din ce în ce mai clar cum se dezvoltă și se structurează personalitatea proprie devine din ce în ce mai independent, posedă propriul său bagaj de cunoștințe, atitudini și aptitudini, valori și credințe.

Sensibilitatea artistică, însă, se modelează numai prin educație specifică. Premiza biologică este de natură ereditară, fiecare născându-se cu acele condiționări, simțuri plastice ereditare. Manifestările precoce, de a mâzgăli, de a modela, de a contura, sunt firești și dovedesc prezența simțurilor plastice ereditare la toți copiii.

Copilul este în întregul său un organ de simț: impresiile simțurilor sunt inspirate iar imitația le succedă ca o expirație. Tot ce se lucrează sunt exerciții de voință. El are nevoie de frumusețe, de bucuria de a lucra și angajarea în muncă să fie adâncită de participarea cu bucurie la procesul creator.

Arta este o plăsmuire, atât în lumea lucrurilor cât și în împărăția sufletului. Unele teme artistice pretind o atitudine interioară: prevăzătorul poate fi silit să devină îndrăzneț, neastâmpăratul să devină chibzuit, cel cu voință slabă să manifeste perseverență, încăpățânatul să devină apt pentru acomodare.

Efectul educativ al activităților artistice asupra copiilor este deseori observat și accentuat. Nu există altă activitate mai eficientă pentru cultivarea unei atitudini decât cea artistică, micul școlar fiind astfel atras în forme de activitate artistică pe măsura particularităților de vârstă și individuale.

În stadiul incipient desenul copiilor are un caracter ideografic, el fiind o modalitate de exprimare mult mai facilă, decât cel oral sau scris, copilul acționând uluitor datorită imaginației.

În cazul copiilor cu aptitudini normale se folosește desenul dinamic în cadrul tuturor elementelor de limbaj plastic. Pornind de la forme libere și nu de la obiecte, de la formele elementare, copilului îi este mai ușor să trăiască linia desenului său. Antropologii recomandă ca în desenul primelor clase să se înceapă cu gestica elementară a liniei. Prin linia dreaptă ne deplasăm pe verticală, orizontală sau oblic, prin linie rotunjită comprimăm ori dilatăm spațiile reprezentate.

Formele ce sunt constituite din linii drepte pretind, în contradicție cu formele rotunjite, o conducere precisă, constantă, păstrată în permanență sub cârma forțelor conștiente ale eu-lui. La fiecare schimbare a direcției, mișcarea se oprește pentru un moment, starea de conștiență fiind caracterizată de concentrare, atenție mărită. La desenarea, dar și la privirea acestor forme, este de remarcat cum liniile drepte au efect de trezire a conștiinței, în timp ce formele rotunjite avantajează trăsăturile de voință. Se întâlnesc compoziții ale copiilor foarte puternic conturate, de o deosebită expresivitate. Au folosit contururi subțiri sau mai groase, sensibile în funcție de temperamentul fiecărui copil, aceștia reușind în desenele lor să stabilească un echilibru între desen și culoare. Devine evident că lucrul în culoare dă frâu liber celor mai agitate dispoziții ale copiilor „să se descarce" într-un mod armonios, dezirabil. Dacă cineva cade pradă furiei, ar avea mai multă satisfacție în a mânji cu roșu stacojiu o hârtie decât în a-și lovi un coleg, spre exemplu. Astfel, pentru copiii care au o viață sufletească foarte bogată, lucrul cu pensula și creta colorată ar trebui să fie modalitatea ideală de a-și exterioriza emoțiile și de a se elibera de tensiunea interioară.

Astfel, un copil agitat trebuie înconjurat de culori roșii sau galben roșcate, la un copil meditativ trebuie avute în vedere culorile albastre și verzi-albăstrii. Depinde tocmai de aceste culori pentru a da naștere, în interior, culorilor complementare. Acestea sunt pentru roșu, verdele iar pentru albastru

culoarea galben-portocalie. Astfel, dacă un copil agitat are în mediul său înconjurător culori roșii, atunci în interiorul său va produce imaginea verde complementară, iar activitatea de producere a verdelui acționează liniștitor, organele copilului preluând tendința de liniștire.

În lucrul asupra temperamentului copiilor, pictura poate fi un ajutor de nepreţuit, generalizând, se poate spune: colericilor dacă li s-ar permite să-și facă exercițiile de culoare așa cum vor ei, atunci pe întreaga foaie s-ar întinde tonuri roșii, dramatice în detrimentul celorlalte culori. Melancolicilor le-ar plăcea să picteze ceva mic și întunecat, sus de tot, într-un colț. Sanguinicii ar pune pe hârtie undeva, oriunde, ceva mic, luminos și vesel, îngrozitor de repede, pentru a se năpusti de îndată la altă foaie liberă. Flegmaticii ar întinde ceva mare și plicticos pe întreaga foaie.

A învăța cum să fie umplută și folosită întreaga hârtie, cum să asculți ce anume vor culorile, aceasta înseamnă adevărata terapie.

Elevului coleric, înclinat spre explozii afective, inegal în manifestări, i se alătură compoziții șocante: jocuri de linii și pete de culoare ce devin „furioase”, el trebuie stimulat spre echilibru, liniște, subiecte din lumea plantelor și animalelor.

Sanguinicul are o putere de adaptare mare la orice împrejurări. Fiind mai mereu bine dispus, redă plastic subiectul propus cu multă uşurinţă, temperamentul său îl împinge însă către fluctuații. Va fi îndrumat ca în desenul său să urmărească centrul de interes, fie prin fondul obținut (pete de culoare, modulare), fie prin forma elementelor din planurile apropiate.

Flegmaticul are o viață emoțională foarte puternică, se concentrează adânc, chiar dacă pare uneori indiferent. El trebuie ajutat, prin stimulare și orientare, să-și învingă monotonia și încetineala ce-l caracterizează. Fiind introvertit, trebuie încurajat să folosească dezinvolt culorile, pentru a-și exterioriza sentimentele.

Tonusul conduitei melancolicului este slab, nefiind capabil de efort prelungit. Și el este înclinat spre interiorizare, dar nu-și manifestă reacțiile afective intens, el este cel care analizează și disecă, fiind capabil de lucrări pline de detalii ce necesită o mare finețe.

Atenuări ale manifestării temperamentale excesive s-au obținut prin diferite metode menite să mobilizeze, să atragă, să facă o necesitate pentru copil din nevoia de a desena.

Pe lână influența exercitată asupra simțirii, gândirii și voinței copilului, activitatea plastică înarmează elevii cu priceperi de deprinderi, utile activităților depuse și cunoașterii artistice a realității înconjurătoare, realizând o sinteză creatoare prin propria personalitate.

Bibliografie

Educație pentru libertate – Pedagogia lui Rudolf Steiner, Ed. Triade, Cluj, 1994

Educația plastică a micului școlar – Elena Macarie, Învățământul primar, Nr. 2-3/2001, Ed. Discipol, București

Adolescenții și telefonul mobil

Pașalău Adriana
Liceul cu Program Sportiv „Banatul” Timișoara

The generation of teenagers today has never known a world without a cell phone. That's how he develops, before they or the parents do, an unhealthy obsession for the world in the screen. As parents and teachers, we must strive to motivate children to choose real life instead of virtual, helping them to see that real life is more appealing than the illusory satisfactions of the mobile phone.

Astăzi, copiii de toate vârstele au telefon mobil, iar unii dintre ei par absenți lumii din jurul lor. Și tineri și vârstnici deopotrivă, ne bucurăm de telefoanele mobile, însă unii creăm o epidemie de prieteni și de familii distorsionate.

Adolescenții se bazează pe dispozitivele lor pentru majoritatea comunicărilor și actualizărilor de la prieteni. Această generație a adolescenților nu a cunoscut niciodată o lume fără un telefon mobil. Așa își dezvoltă, înainte ca ei sau părinții să realizeze, o obsesie nesănătoasă pentru lumea din ecran. Principalul obiectiv al părinților care cumpără un telefon mobil pentru copilul lor este creșterea sentimentului de siguranță și control. Telefonul mobil a început să fie văzut ca un fel de „lesă virtuală”, care-i protejează, dar îi și controlează pe posesori.

Pe măsură însă ce cresc și ajung la vârsta adolescenței, se poate constata cu ușurință un proces de emancipare a copiilor de sub tutela părinților. În această perioadă, adolescentul dobândește un simț crescut al identității, ca persoană independentă din punct de vedere social. Mai mult, va pune un accent puternic pe grupul celor de aceeași vârstă ca sursă de referință. Astfel, rolul părinților începe să fie înlocuit cu o orientare către prieteni.

Grupul de prieteni îi permite adolescentului să dobândească experiența luării deciziilor și a exercitării controlului asupra situațiilor. Astfel, adolescenții își pot alege singuri un stil de vestimentație, pot decide ce filme să privească și ce gen de muzică să asculte, ba chiar pot inventa propriile expresii și cuvinte, care îi ajută să-și definească apartenența la un grup, intr-un mod ce nu ar fi fost cu putință în cadrul familiei.

Pe lângă utilizarea facilităților de apelare și de trimitere de mesaje text, copiii și adolescenții își întrebuințează telefoanele și pentru jocuri. Studiile au arătat că ei folosesc mai rar funcții sofisticate, precum MMS, WAP sau Bluetooth, fiindcă nu le consideră atât de importante. Cât privește statutul pe care îl oferă posesorului telefonul, adolescenții preferă de obicei utilizarea economizoarelor de ecran, imaginilor sau tonurilor de apel – atractive pentru „persoanele avizate”, care pot aprecia caracteristicile, umorul, ironia sau alte semnificații atașate melodiei respective selectate.

Studiile arată că această dependență de tehnologie ar putea afecta iremediabil creierul adolescenților. Astfel, se sugerează că acei adolescenți care sunt obsedați de smartphone sunt mai predispuși să sufere de boli mintale, inclusiv depresie și anxietate.

Cercetătorii de la Universitatea Seoul din Coreea de Sud au observat că în creierele tinerilor îndrăgostiți de gadgeturi se produce un dezechilibru chimic. În cadrul studiului, au fost analizați 19 adolescenți diagnosticați cu dependență de internet sau telefon. Aceștia au fost comparați cu 19 adolescenți sănătoși. În urma testelor, s-a ajuns la concluzia că acei tineri obsedați de telefoane erau mai predispuși să sufere de depresie, anxietate, insomnie și impulsivitate decât ceilalți. Adolescenții aveau nivele de acid gamma aminotbutiric (GABA), responsabil de încetinirea semnalelor către creier, mai mari. De asemenea, nivelele de glutamat-glutamină (Glx), care stimulează electric neuronii, erau mai mici. Cercetătorii sunt de părere că acest dezechilibru are legătură cu timpul petrecut pe telefon. Participanții la studiu au trecut prin terapie cognitivă de comportament. Aceasta combină examinarea felului în care gândești cu examinarea felului în care te comporți. După nouă săptămâni de tratament, nivelele de GABA și Glx au fost îmbunătățite. Rezultatele studiului încununează o altă descoperire, făcută de firma de conexiuni mobile iPass. Aceștia au descoperit că oamenii sunt atât de dependenți de telefoane și WiFi, încât sunt dispuși să nu mai ia în considerare normele sociale. Cercetarea iPass a dezvăluit că 81,2% din oameni își verifică telefonul când mănâncă, 71,7% când sunt la toaletă, 36,2% la o întâlnire romantică, 10,8% la o înmormântare și 6,5% când se află în intimitate. Mai mult, două treimi dintre cei intervievați au spus că se simt agitați când nu sunt conectați la WiFi. Poate cel mai îngrijorător este că 19% dintre aceștia au spus că ar renunța la contactul uman pentru a avea WiFi.

Atunci când ne gândim la dependență, primele imagini care ne vin în minte sunt alcoolismul și drogurile, în nici un caz smartphone-urile. Cu toate acestea, oamenii sunt ușor dependenți de o varietate de stimulente care depășesc substanțele ilegale. James Roberts, profesor la Școala de Afaceri Hankamer din cadrul Universității Baylor, Texas a declarat că: "Este în sarcina cercetătorilor să identifice punctul de maximă importanță, în care utilizarea telefonului mobil traversează linia de la un instrument util la unul care înrobește atât utilizatorii cât și societatea".

Din punct de vedere științific, dependența de smartphone este cunoscută sub numele de nomofobie. Recent, au fost multe cercetări în domeniul electronicii și impactul pe care aceasta îl are asupra activității creierului nostru. Mulți oameni văd dependența de smartphone ca ceva de glumit, dar este o problemă de care suferă mulți oameni, în special adolescenți. Oamenii de știință susțin, de asemenea, că poate exista o variație genetică care permite anumitor persoane să fie predispuse la aceste tipuri de dependență. În esență, nomofobia se reduce la teama de a nu fi în posesia telefonului. Dependența de telefoane mobile este adesea alimentată de "dependența de utilizare a internetului" sau "DIU". Asociația Americană de Psihiatrie susține că o persoană care suferă de DIU va experimenta "preocuparea" cu internetul și va suferi de retragere în cazul în care Internetul este înlăturat. Smartphone-urile permit accesul continuu la Internet mobil, ceea ce duce la cimentarea dependenței de internet la oameni. Sunt afectate conexiunile dintre celule și regiunile care "controlează atenția, controlul executiv și prelucrarea emoțiilor". Aceste schimbări reflectă ceea ce se întâmplă în conexiunile creierului persoanelor care sunt dependente de substanțe chimice cum ar fi cocaina. **A**lte studii au măsurat cum funcționează sistemul de dopamină al creierului. Dopamina este un produs al corpului nostru care este responsabil pentru "a ne permite să experimentăm plăcerea și recompensa". Cercetătorii încep să observe o corelație între persoanele care suferă de tulburări de Internet.

Iată câteva semnele de dependență de un smartphone la adolescenți: disconfort dacă nu li se permite să utilizeze smartphone-ul, scădere în greutate, insomnie, anxietate, sentimente de "vibrații fantomă", izolarea de prieteni și de familie. Este greu să spargeți ciclul dependenței, când aveți nevoie de stimulent pentru a supraviețui. Dacă adolescenții prezintă comportamente atipice și semne de avertizare că este dependent de Smartphone, va trebui sa explorăm soluții pentru a ajuta la slăbirea influenței tehnologiei asupra adolescentului. Mulți recuperatori și profesioniști vor recunoaște că primul pas în a face față unei probleme este să recunoști ca ești dependent. Apoi trebuie căutate modalități de a gestiona dependența, de a găsi tehnici care pot ajuta la reducerea vulnerabilității adolescentului la atacurile rapide pentru oferta de conectare hiperfuncțională pentru telefoane mobile.

Pentru a veni în sprijinul și vindecarea dependenței de telefon mobil la adolescenți, trebuie să fim conștienți de nevoia acestora de mai multă atenție, de mai multe activități de ocupare a timpului liber. Dacă insistă să aibă telefon mobil, în nici un caz părinții nu trebuie să-i cumpere un telefon cu multe facilități, care nu vor face decât să îi netezească și mai repede calea către instalarea dependenței. De aceea, telefonul trebuie să fie cât mai simplu, și să aibă un număr limitat de minute și de SMS-uri incluse.

Ca părinți și dascăli, trebuie să ne străduim să-i motivăm pe copii să aleagă viața reală în locul celei virtuale, ajutându-i să vadă că viața reală e mult mai atrăgătoare decât satisfacțiile iluzorii oferite de telefonul mobil, Internet, televizor etc. Astfel, copilul însuși va dori să reducă conversațiile pe mobil, SMS-urile etc. și să le înlocuiască cu activități mult mai folositoare, cum ar fi: plimbările în aer liber; practicarea unui sport; mersul în pelerinaje cu părinții, și la țară, la bunici; învățarea cântatului la un instrument muzical; diverse activități practice, în casă și pe lângă casă; legarea unor prietenii cu alți copii credincioși cu care să împărtășească pasiuni comune, cu care să se joace în natură; participarea la cercuri literare, matematice, sau de altă disciplină; lecturi din cărți duhovnicești pentru copii și adolescenți, potrivite cu vârsta lor și participarea în duminici și sărbători la Sfânta Liturghie; Spovedania regulată și primirea Sfintei Împărtășanii, alături de o viață curată. Trăirea vieții în Hristos va rămâne pentru copil sau adolescent temelia pe care se va zidi până la maturitate un om cu viață autentic creștină, un om fără temeri și dependențe.

Bibliografie:

Lect. univ. dr., Drăgulinescu, Andrei, Efectele smartphone-urilor asupra copiilor și adolescenților (II)„ în Familia Ortodoxă, nr. 71 (Decembrie 2014);
http://www.desprecopii.com/info-id-21280-nm-Este-adolescentul-tau-dependent-de-smartphone.htm

Introduction to ESP

Ștefănescu Adriana-Maria
Liceul Tehnologic Energetic „Regele Ferdinand I”, Timișoara

Imagine teaching ESP as cooking something extravagant for an unknown crowd for the first time. First you have to know your tasters' preferences. Then, after reading the ingredients from the recipe, you have to find the instructions on how to combine them, as, at the end of the cooking time, you get something tasty enough to offer to your guests and consequently, they would want to try the recipe on their own.

ESP is the acronym for English for specific purposes. This signifies that the content of the material used in the English classes is chosen by taking into account the interests of a certain group of learners.

ESP evolved from three fields: Education, Linguistics and Psychology. It represents a subdivision of a wider field, Language for Specific Purposes, that is "… the area of inquiry and practice in the development of language programs for people who need a language to meet a predictable range of communicative needs." (Swales 1992 Vol. 2:300).

In their masterpiece *English for specific purposes: A learning-centered approach*, Hutchinson and Waters state that ESP appeared due to three factors:

a) the requests of a courageous new world

The Second World War finished, there was a growth in commerce, in technology exchange, and also in economics, which resulted in a higher need of a common language of exchange. It was the "age of enormous and unprecedented expansion in scientific, technical and economic activity on an international scale - for various reasons, most notably the economic power of the United States in the post-war world, the role [of international language] fell to English" (Hutchinson and Waters 1987:6).

b) a revolution in linguistics

The evolution of the society made new demands on how to use language for transmitting a message. While traditional language described the characteristics of language, the defiant language specialists started to emphasize the forms in which language is employed in genuine conversation. Hutchinson and Waters showed that there were different forms that made spoken and written English varied. Therefore, taking into account the background in which English is employed, the alternative of English is going to adapt accordingly. Furthermore, if language in different contexts varies, it means that instructing people how to use language to meet their purposes in specific situations is also possible. "Tell me what you need English for and I will tell you the English that you need" turned out to be the motto for teaching ESP.

c) a focus on the learner

The development in educational psychology emphasized the relevance of learners` needs and objectives towards the learning of the English language. This means that the emphasis was put on the forms in which learners achieve language and the dissimilarities in the forms language is achieved. Learners had to relate to varied learning approaches, make use of distinct skills, and be stimulated by their interests. Designing courses focused on their individual needs became the main priority in this field.

All those elements provided for the evolution and development of ESP in the business fields and afterwards, in schools that prepared specialists in technical areas. ESP has evolved at particular rates in distinctive regions of the world, and for example in our country, it has become more present after the 90s, due to the increase in the international demands on our national professional market.

When it comes to identifying the types of ESP, Tom Hutchinson and Alan Waters (1987: 16) identified three branches in ESP:

a) English for Science and Technology (EST)

b) English for Business and Economics (EBE)

c) English for Social Studies (ESS).

All these subject domains are then split into two categories: for instance, EST is represented by English for Academic Purposes (EAP) and English for Occupational Purposes (EOP).

English for Occupational Purposes (EOP) is instructed in circumstances in which trainees have the necessity of using English as element at their working places, e.g. English for Technicians. Therefore, there are going to be dissimilarities between courses by taking into account if the trainees are studying English before, during or after the period they are being taught in their job.

Moreover, when we talk about the main features ESP holds, linguists have come to the following conclusions:

-it meets particular requirements of the trainee;

-it counts for topics to certain subjects, jobs and occupations;

-it centres on that terminology that is suitable to exercises in syntax, lexis, discourse, semantics, etc., and analysis of discourse;

-it appears to be in disagreement with General English;

These features were regarded as absolute characteristics. Apart from these, Strevens identified also variable characteristics, which are not compulsory:

- ESP is limited in what regards the language abilities to be acquired (e.g. reading);
- ESP is not taught by taking into account established methods of teaching.

Afterwards, in their thesis *Developments in ESP: A multi-disciplinary approach,* theorists Dudley-Evans and St. John (1998) changed Strevens' explanation of ESP to make their particular statements:

“a) Absolute Characteristics:

- ESP is explained in order to accomplish the particular needs of the trainee;
- ESP uses the regulated methods and activities of the school subject it provides;
- ESP puts the emphasis on the language (grammar, lexis, register), abilities and discourse relevant to these activities.

b) Variable Characteristics:

- ESP could be used for or particularized to certain subjects;
- ESP could employ, in particular teaching settings, other methods that are distinct from those of general English;
- ESP is mostly addressed to grown-ups, either at a third stage in a school system or in a professional work setting. Nevertheless, it can be taught for trainees that are in their second school level;
- ESP is mainly planned for middle or advanced levels of teaching;
- The majority of ESP programmes infer initial knowledge of the language theory, but it may be planned for beginners, too.” (Dudley-Evans and St. John 1998:4-5).

Another point of view is given by Carver (1983:131-137) in his paper called *Some propositions about ESP*; he presents three features that are typical to ESP programmes:

1) authentic materials – whose use is possible mostly at an intermediate or advanced level. The trainees are frequently stimulated to plan analysis by the use of various sources of inspiration, Internet included;

2) purpose-related orientation – demotes the imitation of communicative activities requested by the target situation. They may also practice listening abilities.

3) self-direction –ESP is about making students become independent learners. The teacher has to motivate learners to gain some liberty in deciding when, what, and how they want to learn.

The learning environment is of crucial importance and has to be taken into consideration. Generating the motivation to succeed is extremely important. A confident learning setting in the school facilities represent the first stage to acquire the objectives and aims. As a consequence, teaching and learning become more acceptable for both parties involved, teachers and students, and it helps learners in their activities. Planning a friendly learning setting is therefore interconnected with reason. Encouragement represents a relevant and significant factor of students´ activities that influences their subsequent success or lack of it. Thus, the student becomes a major factor in this process in which he/she makes sense of the skills developed and uses them in the learning process.

ESP represents a learning-centered approach, in which the ability and motivation to use language is in the hands of the learner. Consequently, the teacher must take different roles during the process of learning: he becomes a course designer and materials provider, a collaborator, a researcher, and an evaluator. Teachers of English are said to be more flexible in their attempts to teaching students. Also, they are seen as more open-minded and creative teaching instructors, being more focused on students 'needs than on just theoretical sharing. This represents my conviction that the future of teaching is changing and expanding in the direction of adaptability and interconnectivity between the two main participants of the process: teachers and students.

In conclusion, ESP, and particularly Technical English, is a domain with interminable resources. Daily chores are filled with examples of how-to-do activities, which use a lot of technicality. Thus, technical language has become a necessity for the modern times.

References

Bonamy, David. 1984. English for Technical students. London: Longman.

Dörnyei, Zoltan. 2001. Teaching and researching motivation. Harlow: Longman.

Dudley-Evans, Tony, St. John, Maggie. 1998. Developments in ESP: A multi-disciplinary approach. Cambridge: Cambridge University Press.

Evans, Virginia, Dudley, Jenny, O'Dell, Tres 2012. Career Paths: Electrician. Newbury: Express Publishing.

Hutchinson, Tony, Waters, Alan. 1987. English for specific purposes: A learning-centered approach. Cambridge: Cambridge University Press.

Sopranzi, Sabrina. 2012. Flash on English for Mechanics, Electronics and Technical Assistance. Loreto: Eli s.r.l.

Strevens, Peter. 1988. "ESP after twenty years: A re-appraisal" In M. Tickoo (ed.) ESP State-of-the-Art. Singapore: SEAMEO Regional Centre, pp. 1-13.

Swales, John. 1992. "Language for specific purposes". In W. Bright (Ed.), International encyclopedia of linguistics (Vol. 2). New York: Oxford University Press, p. 300.

Domeniul familiei nobiliare Károlyi din Carei

Ardelean Klementina
Liceul Teoretic „Ady Endre” Oradea

The family of the Counts Károlyi is one of the oldest noble Hungarian families claiming that they are descendants of the Kaplony family. The center of the entire estate of the Kaplony bloodline seems to be the monastery that is believed to have been established in 1080 in the present town of Căpleni in Satu Mare County. Over the time, due to the numerous royal donations, the possessions of the Károlyi family are multiplied, the center of the estate becoming the Károlyi Castle in Carei, around which the homonym city was developed. After a long time in which the Károlyi Castle was in disarray, it returned to its former glory with its restoration through European-funded projects, this being once again a real tourist attraction.

Familia conţilor Károlyi este una dintre cele mai vechi familii nobile maghiare, susţinând că sunt originari din neamul Koplonilor - unul dintre cele 108 neamuri maghiare[1] - ce în vremea lui Árpád s-au aşezat în Câmpia Panonică. Cu privire la moşiile neamului Kaplony, un lexicon[2] aminteşte că se aflau în comitatele: Satu-Mare, Solnocul de Mijloc, Solnocul Dinlăuntru, Zala, Zemplén, Ung, Bereg, Doboka; cimitirul familiei se află în mănăstirea din Căpleni. Din acest neam se vor forma familiile: Bagossy, Nagymihályi Bánffiy, Csékey, Csomakőzy, Eődőnffy, Koplony, Károlyi, Nagymihályi Pongrács, Sztároy, Tibay, Vaday, Vetéssy.

În diplomele existente, neamul Koplon este amintit pentru prima dată la 1212, când aflăm că iobagul Bubus din cetatea Zothmár dă în judecată pe un iobag al neamului Kupulon[3].

În anul 1231 neamul Kuplon primeşte ca donaţie de la regele Andrei al II-lea pădurile Kékés şi Fentős, pentru că s-au distins în războiul contra bulgarilor. Tot în această perioadă regele maghiar a trimis în ajutorul regelui ceh trupe conduse de căpetenii ce aparţineau neamului Kuplon. Dealungul secolului al XIII-lea, numele neamului Kaplyon a apărut sub diverse forme: Cuplon, Kuplan, Cuplen, Cupulon, Kaplon, Kaplyan, Kapulon, Koplen, Koplon etc.[4], iar în secolul al XV-lea apare sub următoarele forme: Coplon, Koplyon, Kaplyan[5] - fiind acum adus în legătură cu mănăstirea din actualul sat Căpleni (Kaplony) - Koplonmonostura.

Centrul întregii stăpâniri a nemului Kaplony pare a fi mănăstirea ce s-ar fi înfiinţat în 1080[6], tradiţia amintind la 1100 de o biserică de piatră, împreună cu o mănăstire. La 1234 este amintită biserica lui Péter din neamul Cupolon[7]. Alte menţionări documentare datează din: 1267, 1334, 1370[8]. într-un document din 1398 aflăm că sub episcopul Lukács al Oradiei, biserica este renovată. Ultima menţionare documetară datează din anul 1479.

În amintirea păcii de la Satu-Mare Károlyi Sándor hotărăşte să refacă mănăstirea din Căpleni pe minele şi stâlpii rămaşi din vechea mănăstire. Mănăstirea reconstruită avea două etaje, formă patrată, 18 camere, o sufragerie încăpătoare, o mare curte interioară şi o grădină întinsă. în 1834 a avut loc un cutremur de pământ care a afectat grav mănăstirea, iar după 1848, aceasta va fi alipită bisericii construite aici de către contele Károlyi György în perioada 1841 - 1848. Mănăstirea

---

[1] Benedek Zoltán, *A Nagykárolyi Gróf Károlyiak (Conţii Károlyi sunt din Carei),* Nagykárolyi, 2001, p. 1; ***, *Carei - Nagykároly város rővido története az ősidőktől kezdve napjainkig (Scurtă istorie a oraşului Carei din cele mai vechi timpuri până in zilele noastre)*, în Nagykárolyi Évkönyv (Anuarul Carei), Róth és Komáromy Nyomda, Carei Nagykároly, 1933, (în continuare ***, Carei - Nagykároly...) p. 19; Szendy Károly, *Magyar városok* (Oraşe maghiare), Vármegyei Szociográfiák Kiadóhivatala, Budapest, 1941, p. 387

[2] ***, *Uj magyar lexikon (Noul lexicon maghiar),* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1962, vol. IV (în continuare Uj magyar...) p.3635

[3] Szirmay Antal, *Szatmár vármegye fekvése, történetei és polgári esmerete (Comitatul Sătmar aşezare, istorie, şi aspecte sociale)*, írtak és Kiaták Budán, 1809 - 1810; vol. II, p.45

[4] conte Károlyi Tibor, *op. cit.*, vol. II, p.VII-VIII

[5] dr. Borovszky Samu, *Szatmár vármegye (Comitatul Sătmar),* Országos Monográfiái Társaság, Budapest, 1908, p. 90

[6] ***, *Plasa Carei - Judeţul Sălaj*, Institutul Regal de Ştiinţe Administrative a României. Centrul de pregătire şi perfecţionare tehnică profesională administrativă, Biblioteca Viaţa administrativă, Bucureşti, 1937, p. 6; ***, Carei - Nagykároly..., p.19

[7] dr. Borovszki Samu, *op. cit.* p. 90

[8] Szirmay Antal, *op. cit.*, vol. II, p. 49.

adăposteşte mausoleul familiei construit în stil roman după proiectele lui Ibi Miklós[9]. Aici la Căpleni şi-a găsit locul de odihnă contele Károlyi Sándor şi urmaşii direcţi ai acestuia: fiul său Ferencz, nepotul său Antal şi fiul acestuia Jósef[10]. Frumoasa biserică cu două turnuri există şi azi, în 1998 sărbătorindu-se 150 de ani de existenţă în forma actuală. Pentru susţinerea bisericii, familia Károlyi a reînnoit vechiul sprijin financiar, ce a fost la 1876 recunoscut şi confirmat de rege[11].

Prin vechea moşie a neamului Kaplony înţelegem atât aşezările Căpleni (Kaplony), Carei (Nagykároly) cât şi aşezările din junii acestora: Bagos, Bobald, Csanálos (Urziceni), Fény (Foeni), Mező-Terem (Tiream), Olcsa-Apáti, Omboly (Embel), Vada, Vezend (Vezendiu), Vitka, care ulterior vor fi toate sub stăpânirea familiei Károlyi[12]. Bazele centrului familiei Károlyi sunt puse pe la mijlocul secolului al XIV-lea înainte doar conacul familiei aflându-se aici şi câteva case adiacente acestuia[13]. Primele uliţe ale aşezării sunt pomenite la 1398, acestea fiind: Uliţa Beme, Uliţa Bobade, Uliţa Nouă - bine populată, mai exista şi o a patra care însă nu e nominalizată[14].

Posesiunile familiei Károlyi se înmulţesc de-a lungul timpului datorită în primul rând numeroaselor donaţii regale. Spre exemplu, printr-o diplomă elaborată la Nyitra pe data de 3 noiembrie 1382 primesc de la împărăteasa Elisabeta moşia Mada din comitatul Sătmar[15].

La 1410, întreaga aşezare Carei se afla în stăpânirea familiei Károlyi. Printr-o nouă donaţie regală, ce datează din 14 februarie 1418, regele Sigismund, din Konstanz, dă dreptul familiei de a organiza târg pe moşia lor din Carei. O nouă donaţie e dată la 2 ianuarie 1419, prin care sunt întărite stăpânirea asupra aşezărilor Károly (Carei), Kaplony (Căpleni), Bobáld, Petri (Petreşti), Csomaköz (Curtuiseni), Fény (Foeni), Embel, Vada, Csanálos (Urziceni), şi Olsova pentru membrii familiei Károlyi: Bertalan, László, András, János şi Jacob. Donaţia regală e primită datorită în primul rând activităţii lui Károlyi Bertalan - acesta fiind un sfetnic intim al regelui Sigismund, fiind alături de regele său în călătoriile făcute de acesta înainte de anul 1418 în diferite teritorii europene cum ar fi cele engleze, germane sau franceze[16]. La 25 iunie 1418, din Strasbourg, regele Sigismund permite familiei Károlyi să se aşeze pe moşia lor iobagi care şi-au onorat datoriile către stăpânii lor, iar strămutarea lor liberă în favoarea familiei Károlyi este garantată de rege[17].

La 1459, aşezarea Carei este atestată în calitate de „oppidum”[18]. în comitatul Satu-Mare e pomenit mai întâi la 1459 târgul Carei (oppidum Carul), urmat în ordine cronologica de târgul (oppidum) Chereuşa, pomenit la 1466, târgul (oppidum) Craidorolţ şi Moftin (oppidum Maythen), ambele pomenite la 1469, apoi târgul (oppidum) Beltiug la 1497, acesta fiind urmat de târgul Ardud, pomenit la 1509 (oppidum Erdeud)[19].

La 1473, nobilii din Carei îşi construiesc un castel sau „întăritură” (castellum seu fortalitium in Karol)[20] în junii bisericii, aducând soldaţi şi alţi străini fară învoirea regelui. Tot la 1473, pe 7 octombrie, nobilii Károlyi János şi András, în calitate de supuşi fideli ai regelui Ungariei Matia I Corvin (1440 - 1490), sunt scoşi de sub orice jurisdicţie a comitatului, iar toţi cei care au probleme juridice cu familia Károlyi sunt invitaţi să se adreseze Curţii regale[21]. Dreptul familiei de a ţine târg la Carei este reconfirmat de regele maghiar printr- o diplomă, expediată din Buda la 13 martie 1482[22]. Între timp, nemeşi din Sătmar înaintează o plângere către rege şi cer ca familiei Károlyi să nu i se dea

[9] dr. Borovszki Samu, *op. cit.* p. 90
[10] Szirmay Antal, *op. cit.*, vol.II, p.51.
[11] dr. Borovszki Samu, *op. cit.* p. 90
[12] conte Károlyi Tibor, *op. cit.*, vol. II, p. XXII
[13] ***, *Carei - Nagykároly...*, p. 19
[14] Ştefan Pascu, *Voievodatul Transilvaniei*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, vol. II, 1979, p.161.
[15] *Ibidem*, p. 398
[16] conte Károlyi Tibor, *op. cit.*, vol. II, p.XXX - XXXI.
[17] *Ibidem*, p. 39-40; dr. Vonház István, *op. cit.*, p. 111
[18] Dulgau Bujor, *op. cit* p.122. , Coriolan Suciu, *Dicţionar istoric al localităţilor din Transilvania*, Editura Academiei R.S.R., voi I, Bucureşti, 1967, p. 121
[19] ŞtefanPascu, *op. cit.*, vol. IL, p. 151.
[20] Coriolan Suciu, op.cit. p. 121
[21] conte Károlyi Tibor, *op. cit.*, vol., II, p. 431 - 433
[22] *Ibidem*, p. 483-485, 498-499

dreptul de a construi o cetate sau întăritură la Carei[23]. Casa de piatră amintită, la 1482 ia forma unei cetăţi cu bastioane şi şanţuri, în 1559 e întărită împotriva turcilor. Această cetate a însemnat o siguranţă pentru orăşelul, care se întindea în jurul cetăţii. Pentru că Károly Francisc şi Dénes (Dionisie) au devenit infideli faţă de regele Ferdinand I. şi au trecut de partea reginei Izabella, regele în scrisoarea sa datată la 2 nov. 1558 deposedează susnumiţii de moşiile lor din Ungaria. Moşiile lui Károlyi Francisc şi Dionisie regele le dăruieşte familiei Czellenk (lui Ioan, Lucaci şi Balaj): oppido Karol, Dengelegh (Dindeşti), Wezend, Mezewpetri (Petreşti), Chomakoz (Ciumeşti), Vada, Kaplony (Căpleni), Bobald şi Ochova în comitatu Zathmariensi. Károlyi Mihai printr-o danie regală în anul 1594 reprimeşte domeniul familiei. Fiul lui, Mihai (1585-1626), pentru meritele sale în slujba regelui, în anul 1609 primeşte demnitatea de baron de la regele Matei II.

În secolele XVI-XVII oraşul şi locuitorii oraşului au suferit mari pierderi în urma devastării trupelor străine şi în urma incendiilor. Dintr-o scrisoare a lui Károlyi László din 1670 reiese că oraşul a fost jefuit şi incendiat de trupele lui Rákóczi György. De pe păşunea din Bobald au furat o mie de oi, şi cu altă ocazie soldaţii au mînat la Şimleu 900 de bovine. Trupele de vagabonzi turci, pornind din Oradea ajung până la Carei. Astfel în anul 1673 turcii din Oradea au asasinat 19 oameni, iar iobagii din Carei erau siliţi să plătească anual 900 de forinţi turcilor.

Oraşul şi împrejurimile au suferit cele mai mari pierderi în timpul răscoalei antihasburgice, condusă de Rákóczi Ferenc al II-lea. Între anii 1703-1705 baronul Károlyi Sándor a suferit o pagubă de 40.000 de forinţi, iar iobagii de 5.049 forinţi. În oraş mai locuiesc 25 de gospodari. Această situaţie dezastruoasă se termină când la 28 aprilie 1711 la Moftinul Mic curuţii depun armele în faţa imperialilor, iar generalul trupelor curuţilor, baronul Károlyi Sándor semnează tratatul de pace la Satu Mare. [24]

În secolele XVII-XVIII, cetatea din Carei a constituit în mai multe rânduri locul de desfăşurare al unor întâlniri diplomatice importante. Printre altele, aici au avut loc negocierile pentru redactarea și semnarea tratatului Păcii de la Satu Mare, din 1711.

În această perioadă şi până la 1848, cetatea şi mai târziu castelul Károlyi este apărat de o garnizoană formată din haiducii aşezaţi în oraş din satele învecinate. Garda permanentă are în compenţă 77 de călăreţi şi 30 de soldaţi pedeştri, marea lor majoritate români. În schimbul avantajelor economice primite de la moşier, aceştia trebuiau să se doteze cu uniforme şi armament corespunzător, să asigure paza, ordinea şi apărarea castelului şi a oraşului.

Odată cu aplanarea conflictelor militare din zonă, se nasc primele planuri de transformare a cetăţii din Carei într-o clădire cu funcţii în special rezidenţiale. Károlyi Antal este iniţiatorul acestor idei, însă lucrările efective de transformare debutează abia în anul 1792. Elementele principale de fortificaţie, bastioanele, sunt demolate, iar cetatea este transformată într-un castel în stil baroc, realizat după planurile lui Jozef Bitthauser. După o descriere a vremii, castelul acoperit cu şindrilă urma un plan patrulater, cu două etaje, iar intrarea principală era situată pe partea de nord. Etajul superior beneficia de 21 de camere, iar cel inferior, de 20 de încăperi prevăzute cu boltă. Capela castelului era anexată laturii sud-estice, iar bucătăria şi anexele erau construite în continuarea laturii sudice a clădirii principale.[25]

Unele dintre cele mai importante momente din istoria castelului baroc le constituie vizitele membrilor familiei imperiale. Astfel, în anul 1797, Iosif Károlyi primeşte la rezidenţa sa vizita prinţului Jozef de Habsburg, iar aproape un secol mai târziu, în 1884, prinţul Rudolf de Habsburg petrece două zile la Carei în compania soţiei sale.

O nouă transformare a castelului, cea care conferă clădirii aspectul actual, are loc între anii 1894-1896 şi este iniţiată de Ştefan Károlyi. Urmând planurile arhitectului Arthur Meinig, castelul baroc este transformat într-un edificiu în stil eclectic, cu elemente istorizante, având aspectul unui castel cavaleresc medieval. Structura de zid a castelului baroc este păstrată aproape în totalitate, fiind

[23] ***, Carei - Nagykároly..., p.20
[24] *Ibidem* ,p. 4-5, Bánkuti Imre: *A szatmári béke (Pacea de la Satu Mare)* Budapest, 1891.
[25] http://etdk.adatbank.transindex.ro/pdf/erdeiibolya.pdf, p. 3-5, http://lexikon.adatbank.ro/muemlek.php?id=262

însă adăugate mai multe turnuri de diferite forme şi dimensiuni, care conferă clădirii un aspect asimetric. Accentuarea impresiei de medieval este realizată cu ajutorul şanţului cu apă construit de jur-împrejurul castelului. Intrarea principală a fost transferată pe latura de vest a castelului, spre oraş. Curtea interioară a castelului baroc a fost acoperită cu un tavan de grinzi masive, pictate şi transformată astfel într-un uriaş hol de primire. Pe trei dintre faţadele castelui sunt combinate elemente arhitecturale şi de decor aparţinând mai multor stiluri - romantic, baroc - iar faţada estică este dominată de stilul neogotic.

Interiorul castelului era dominat de holul de primire, pavat cu mozaic şi dotat cu şeminee uriaşe. Încăperea situată la intrarea secundară, dinspre sud, a castelului funcţiona ca sală de mese şi tot de aici era accesibilă capela familiei, situată tot la pater. Restul încăperilor de la acest nivel erau ocupate de slujitori sau constituiau spaţii de depozitare. La etajul I, aripa sudică era rezervată apartamentelor familiei Károlyi, iar majoritatea restului încăperilor funcţionau ca apartamente destinate oaspeţilor.

După moartea lui Ştefan Károlyi, în anul 1907, membrii familiei nu mai locuiesc la Carei. În haosul creat de evenimentele sfârşitului de an 1918, multe dintre elementele de mobilier şi obiectele de valoare din interiorul castelului au dispărut. Perioada interbelică, ca urmare a unui acord dintre statul roman şi cel maghiar, obiectele de valoare rămase în castel (în special tablourile) au fost înapoiate familiei Károlyi. Un moment memorabil rămâne, în viaţa castelului şi a Careiului din perioada contemporană, vizita regelui Ferdinand I al României şi a reginei Maria, în anul 1919.

În perioada interbelică o parte a castelului este transformată în sanatoriu, iar restul găzduieşte un cazino. În timpul celui de al doilea război mondial, cu acordul familiei Károlyi, funcţionează aici o şcoală militară, transformată în spital militar în anul 1944. În perioada comunistă, castelul găzduieşte instituţii culturale de interes public: muzeul, casa de cultură şi biblioteca orăşenească. Astăzi, castelul găzduieşte o expoziție muzeală de interioare istorice care redau ambianța de odinioară a castelului și o expoziție de istorie locală. Splendidă bijuterie arhitecturala recent restaurată, Castelul Károlyi din Carei este considerat un adevarat "Peleş al Transilvaniei".[26]

După zeci de încercări eșuate ale autoritătilor locale de a restaura Castelul Károlyi Fondul European Pentru Dezvoltare Regionala a facut posibilă începerea lucrărilor de restaurare-reabilitare, care au durat 24 de luni. Pregătirea proiectului a durat aproape 2 ani iar implementarea propriu-zisă, care a inclus lucrări de construcţii și activităţi de marketing, s-a desfășurat timp de 41 de luni, în perioada 2007-2012. Pentru renovare au fost folosite materiale tradiţionale, cele noi fiind alese ca să fie compatibile cu structurile existente. La Castel, din structurile originale şi cele istorice, au fost schimbate sau îndepărtate numai elementele deteriorate, care nu corespundeau tehnic sau estetic. S-au făcut intervenții la structura de rezistență, pentru reducerea umidității și salubrizarea subsolurilor, au fost refăcute tencuielile interioare și exterioare, au fost restaurate acoperișul, elementele decorative și tâmplăria.

Primăria Carei a reușit să obțină, în anul 2012, o finanțare suplimentară de 1.300.000 euro, prin intermediul unui proiect diferit, finanțat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013. Această nouă finanțare a permis continuarea lucrărilor de modernizare la Castelul Károlyi, prin reabilitarea grădinii castelului și a fostei herghelii, situată în parcul dendrologic. Conform planurilor, urmează amenajarea unui hotel și a unui restaurant în fostele case ale personalului de serviciu, în imediata apropiere a castelului, amenajarea unei crame la subsol, pentru promovarea vinurilor din zonă, și includerea castelului în circuitul turistic internațional.[27]

Parcul castelelui a fost atestat documentar pentru prima oară în 1754, ca „o grădină frumoasă și celebră"; mai mult, este descrisă și iazul din acest parc. În grădina de odinioară mobilierul era compus din bănci în stil venețian, suporturi de plante uriașe și într-un colț al grădinii se mai afla și fântână venețiană de epocă. Conform descrierilor lui Szirmay Antal, castelul avea o grădină foarte frumoasă, construită în stil englez și avea o floră bogată: se găseau mai multe plante rare pe cele 12

[26] http://e-castellum.eu/url/CASTEUL-KAROLYI-DIN-CAREI, https://www.historia.ro/sectiune/travel/articol/castelul-karoly-din-carei, http://visitcarei.ro/index.php/istoric/33-carei/97-istoricul-castelului-karolyi
[27] http://www.economica.net/castelul-si-cetatea-karolyi-reintegrate-in-circuitul-turistic-prin-regio_69483.html

hectare ale grădinii. Dintre copacii aflați în grădină, un cel mai bătrân copac este un platan plantat de către contele Károlyi György în 1810, când avea numai șapte ani. În imediata apropiere a parcului, pe locul unui fost depozit de bere, stă un turn de apă, înalt de 33 de metri, construit în anul 1888.[28]

În jurul castelului s-a amenajat un spaţiu verde devenit ulterior parc dendrologic, ce ocupă o suprafaţă de 10,3 ha şi care a fost modernizat şi reorganizat de-a lungul timpului. Sunt aminte aici sere cu lămâi, palmieri, lacul cu broaşte ţestoase; din 1877 parcul este îngrădit. Tumul de apă servea atât pentm alimentarea cu apă a clădirii cât şi a parcului. Un inventar al speciilor lemnoase făcut în anul 1970 a scos în evidenţă nu mai puţin de 110 specii exotice şi indigene, originare din mai multe puncte ale globului ca: America de Nord, China, Caucaz, Corea, etc., unele fiind rarităţi ale florei dendrologice cultivate la noi în ţară, iar altele reprezentând adevărate recorduri prin dimensiunile pe care le au. Exotismul parcului este determinat şi de unele specii cu port de liane şi agăţătoare[29].

Sursele istorice amintesc nu mai puţin de 15 castele aparţinând familiei nobiliare Károlyi[30] din care doar unul singur aflându-se pe teritoriul ţarii noastre, respectiv cea din Carei, restul în Ungaria. Acestea se află în urmatoarele localitaţi: Beregsurány, Fehérvárcsurgó, Castelul de vânătoare de la Kőkapu, Fót, Füzérradvány, Derekegyház, Nagymágocs, Parádfürdő, Parádsasvár, Szegvár, Tiborszállás, Curia de la Feldebrő, Castelul de vânătoare de la Telkibánya, Berchtold. Majoritatea castelelor sunt înconjurate de parcuri întinse - între 10 şi 40 de hectare - cu stejari, platani, mesteăcan de peste 150 de ani.

[28] http://www.castelintransilvania.ro/castelul-karolyi-carei-.html
[29] Carol Karácsonyi, *Parcul dendrologic din Carei*, în *Satu-Mare studii și comunicări*, Muzeul judeţean Satu-Mare, Satu-Mare, 1972, p. 373 - 382.
[30] http://www.explorehungary.hu/orszagmorzsak-karolyi-kastelyok/

Rolul geografiei în formarea personalității elevului

Berceanu Iancu
Liceul Teoretic „Sfinții Kiril și Metodii” Dudeștii Vechi, Timiș
Mesaroš Ana
Poljoprivredna škola "Vršac",Vârșeț, Serbia

Forming the personality of future generations is a fundamental goal of the educational process. Considered in a constructivist manner, human personality appears as the result of interaction between the individual and the external environment. The character is dynamic and is the result of the permanent negotiation process. Educational disciplines contribute, both through their content and their epistemological system, to the construction of human personality. Geography, by applying its methodological principles, develops competencies related to: orientation in the territory, comparison of sources of information, comparison of territorial, social, cultural and economic characteristics, logical ordering of knowledge, etc. It also contributes to understanding and understanding the diversity of cultures needed in a multicultural and globalized world.

Etimologic „persoană” derivă din cuvântul „persona”, care desemnează masca pe care o purtau actorii în Grecia antică. Ulterior termenul și-a lărgit orizontul semantic, definind chiar acorul din spatele măștii sau rolul pe care îl juca. Societatea a fost privită de filosofii acelui timp ca o scenă, în care fiecare individ uman își atribuie unul sau mai multe roluri. La rândul lor, acestea sunt definite prin aspectele funcționale pe care le dobândesc în cadrul grupurilor.

Noțiunea de „personalitate” acoperă o arie largă de semnificații. Conținutul acestui concept a suferit multiple nuanțări de-a lungul timpului, pe de o parte ca urmare firească a unui proces evolutiv, iar pe de altă parte din cauză că acesta a fost obiect de studiu pentru mai multe discipline socio-umane: psihologie, filosofie, sociologie, economie, politologie, antropologie, teologie, pedagogie, etc.

Ca psiholog, Mihai Golu (2005) pune accent pe caracterul complex al a conceptului de personalitate și îl leagă de alți doi termeni complementari: individ și persoană.

Individul este „acea totalitate a elementelor și însușirilor fizice, biochimice, biologice și psihologice – înnăscute sau dobândite – care se integrează într-un sistem pe baza mecanismului adaptării la mediu” [4].

Persoana o definește M. Golu (1972, 2005) ca „manifestare actuală a omului într-o situație socială dată, manifestare care se asociază unui anumit rol” [4]. De notat este caracterul unitar al persoanei, în definiția dată de M. Golu. Adept al viziuni triontice a persoanei umane, antropologul S.D. Ogodescu (1978) definește persoana ca un concept sintetic și dinamic. Aceasta este chintesența trinomului „eu – tu – el”. În această accepțiune, persoana reprezintă „nivelul suprem de sinteză a existenței psihice, la care se ajunge atunci când străbatem în chip ascendent istoria și legea de organizare a ființei omenești, definită exhaustiv, în tot ce are mai caracteristic” [10].

Personalitatea, definită de M. Golu ca „sistem generic supraordonat a componentelor bioconstituționale, psihice și socioculturale.”

Cele trei concepte – individ, persoană și personalitate – sunt complementare în virtutea atributelor individualiste ale omului, ca experiență unică și nerepetabilă, dar dotat cu capacitatea de a se adapta continuu și de a evolua în funcție de factorii de mediu și socioculturali care îi jalonează existența pe parcursul vieții.

Structura personalității este complexă. Gruparea părților sale constitutive – temperament, caracter și aptitudini – pune în lumină caracterul interdependent al acestora. „Modul de îmbinare a funcțiilor psihice, a calităților și defectelor conferă unicitate personalității umane” [4] – subliniază psihologul român Septimiu Chelcea. De asemenea în lucrarea citată autorul pune accent pe caracterul ierarhic al structurii personalității. Așadar, cei trei piloni ai personalității omului coexistă în mod integrat, la bază fiind temperamentul (în mare parte determinat biologic), pe care se construiește, apoi, caracterul (în funcție de mediul de viață al individului) și apoi aptitudinile (dobândite ca răspuns la exigențele de ordin intern sau extern ale omului).

Din punct de vedere psihopedagogic, *trinomul individ – persoană – personalitate* constituie fundamentul pe care se dor grefa rezultatele acțiunilor educative. Sistemul curricular,

multicomponent, vizează prin disciplinele aplicate în cadrul procesului de învățământ dezvoltarea și modelarea educabilului conform finalităților educaționale.

Geografia, componentă a ariei curriculare „Om și societate” își aduce aportul la *formarea de abilități și deprinderi* prin specificul conținuturilor și caracterul activităților intelectuale pe care le aplică [3].

La baza acestora stau următoarele principii [2]:

1. *Principiul repartiției spațiale*, fundamental în sistemul epistemologic al geografiei, are ca punct de plecare faptul că orice obiect, fenomen sau proces geografic are o localizare și o extindere teritorială. Spațiul exprimă raporturile dintre componentele mediului geografic și modul lor de interacțiune. Poziția în teritoriu se poate stabili matematic (după sistemul de coordonate cartografice) sau în funcție de localizarea altor obiecte. Taxonomia teritorială presupune raporturi ierarhice și funcționale. Putem ilustra această aserțiune prin localizarea unui oraş. Aceasta se poate exprima astfel:

- matematic, după latitudine și longitudine;

- topologic, după raporturile de vecinătate cu alte elemente: unități de relief, orașe, axe de transport, unități politice sau administrative etc.;

- funcțional, după rolul pe care îl îndeplineşte în cadrul unor procese care definesc sistemul social – economic: navetismul, circulația mărfurilor, accesul la căile de comunicație;

- ierarhic, în funcție de rangul sau locul pe care îl ocupă în sistemul de așezări local sau regional.

În activitatea didactică curentă elevii pot realiza localizarea geografică în mod analitic, după modelul prezentat mai sus. Astfel se realizează o învățare activă, care apelează la mecanismele cognitive și dezvoltă elevului abilități euristice.

De asemenea, aplicarea acestui principiu se poate face și în contextul aplicării unei strategii bazate pe rezolvarea de probleme, atunci când elevului i se poate solicita să explice cauzal poziția geografică a unui obiect, cum ar fi: „Explicați repartiția geografică a lacurilor glaciare în România.”.

Dacă privim aplicarea principiului repartiției spațiale în manieră sistemică, elevul poate localiza un obiect în raport cu sistemul sau subsistemul teritorial în care este integrat. De pildă, poate să localizeze ierarhic orașul Timișoara în Depresiunea Panonică – Câmpia de Vest a României – Câmpia Banatului.

2. *Principiul repartiției în timp (al succesiunii temporale)* porneşte de la existența unui proces evolutiv susceptibil oricărui obiect sau fenomen geografic. Studiul geografic oferă, astfel, posibilitatea dezvoltării abilității de a urmări succesiunea cronologică a fenomenelor din lumea înconjurătoare și de a realiza prognoze. Aceasta ajută la dezvoltarea spiritului intuitiv, a imaginației și creativității.

Inserarea unui condițional – optativ în formularea sarcinilor de lucru la ora de geografie oferă elevului posibilitatea de a exploata în mod creativ cunoştințele dobândite. De asemenea, răspunsul oferă profesorului un feedback referitor la capacitatea educabilului de a realiza o viziune proiectivă a realității. În activitatea curentă în cadrul lecției de geografie se pot insera elemente de analiză la scară cronologică, atât în trecut cât și în viitor. De exemplu, în cadrul lecției privind dinamica populației României, la clasa a VIII-a se poate analiza bilanțul natural în trecut, raportându-l la situația prezentă, dar se poate analiza, în cadrul unei discuții, care ar fi consecințele continuării în viitor a trendului actual.

3. Principiul cauzalității , respondent la întrebarea „De ce? ”, determină realizarea de conexiuni explicativ – funcționale între obiecte și fenomene. Cele mai relevante situații de învățare se regăsesc în explicarea relațiilor dinamice dintre componentele mediului geografic: formarea și evoluția unei delte, geneza tipurilor de relief, dinamica spațială a unei localități, etc.

Edificatoare în acest context este analiza asupra evoluției spațiale a Deltei Dunării în ultimul mileniu. Abordând o strategie modernă euristică, elevii vor descoperi influența extinderii spațiului agricol și perfecționarea agrotehnicii în Europa Centrală asupra creșterii erozivității reliefului. Mai

departe profesorul dirijează discuția prin întrebări succesive, pentru a ajunge, gradual, la creșterea volumului de aluviuni în Dunăre.

4. Principiul structuralismului are în vedere faptul că orice element geografic (oraș, unitate de relief, regiune, etc.) are o anumită organizare internă, în care componentele sunt aranjate distinct, conform unei morfologii și morfometrii specifice.

Abordarea sistemică a învelișului geografic relevă o structură de tip holon. Fiecare sistem este subsistem și suprasistem pentru alte sisteme.

Exercițiile și problemele aplicative axate pe acest principiu dezvoltă elevilor abilitatea de a integra în mod ierarhic și holistic elementele realității imediate. Un exemplu edificator pentru aplicarea acestui principiu este, la clasa a IX-a, lecția privind tipurile și unitățile de relief. În acel context se poate fixa deprinderea elevilor de a privi în mod holistic și structuralist realitatea.

5. Principiul integrării funcționale spune că orice obiect, fenomen sau proces geografic trebuie să fie raportat la întregul din care face parte. Așadar funcțiile părților componente sunt subordonate și convergente cu funcțiile ansamblului.

Un exemplu edificator în această ordine de idei este analiza funcțiilor unei așezări umane. Se poate folosi metoda studiului de caz. De pildă, dacă se ia ca exemplu localitatea natală și aceasta este o localitate – dormitor (cazul majorității așezărilor rurale și a orașelor mici din aria periurbană a Timișoarei sau a oricărui alt centru regional), elevii vor descoperi, pe lângă funcția rezidențială, alte funcții subordonate: comercială (pentru a asigura produsele de consum ale populației), culturală, educațională (inerente oricărei comune sau oraș mic) și de transporturi (pentru a asigura naveta în orașul învecinat). De asemenea, agricultura va fi evidențiată ca funcție colaterală, având în vedere numărul mic de persoane angajate în acestă ramură.

Răspunzând întrebării „cum?”, aplicarea acestui principiu dezvoltă elevilor abilitatea de analiză și rezolvare în mod inductiv a problemelor.

6. Principiul diversității, fundamental în practica cercetării geografice, presupune diferențierea caracteristicilor structurale ale obiectelor geografice (regiuni, unități de relief, bazine hidrografice, orașe etc.), a modalităților diferite în care acestea se combină.

Aplicarea acestui principiu presupune un demers didactic euristic – deductiv. De exemplu, dacă se analizează țările din Peninsula Balcanică se observă că, deși sunt diferite, au elemente comune: existența minorității etnice a turcilor, precum și a comunităților musulmane. Comparativ, se poate aduce în discuție Europa Centrală, unde caracteristică este existența minorității etnice germane și a comunităților creștine protestante.

În aceeași ordine de idei, atunci când se face analiza regională a țărilor, elevii pot sesiza repetarea unei anumite structuri: relief, climă, hidrografie, înveliș biotic, etc. Elementul de unicitate al fiecărei țări rezidă în modul în care acestea se combină.

De asemenea, *caracterul* constituie o componentă de bază a personalității, alături de aptitudini și de temperament.

Mihai Golu definește caracterul ca „ansamblu închegat de atitudini, care determină un mod relativ stabil de orientare și raportare a omului la ceilalți semeni” [4]. Acesta cuprinde:

- concepția generală despre lume și viață;
- sfera convingerilor morale;
- conținutul și scopul activităților;
- aspirațiile și idealurile.

Este evidentă componenta axiologică a caracterului. Aceasta constituie premisa care dă amplitudinea acțiunilor pe care le întreprinde individul uman. În formarea sistemului de valori este implicată întreaga pleiadă a factorilor educaționali. Dintre aceștia familia, societatea și școala au un rol determinant. De altfel, dacă considerăm clasa ca un microgrup social, subiacent altor macrosisteme superioare în ordine ierarhică - școala, sistemul de învățământ național – este evident rolul pe care îl joacă aceasta în modelarea caracterului elevilor.

În ceea ce privește rolul geografiei ca disciplină de învățământ, aceasta influențează formarea caracterului elevilor prin sistemul de valori și atitudini pe care le promovează.

Programa școlară aferentă claselor din ciclul gimnazial cuprinde următorul sistem de *valori și atitudini* [8]:

- Atitudinea pozitivă față de educație, cunoaștere, societate, cultură, civilizație;
- Interes pentru cunoașterea României, a Europei și a lumii contemporane;
- Respectul pentru diversitatea naturală și umană a lumii contemporane;
- Conservarea și ocrotirea mediului de viață din România, din Europa și din lume;
- Disponibilitatea pentru învățarea permanentă;

Este evidentă dorința de a dezvolta elevilor, în primul rând, interesul pentru cunoaștere și disponibilitatea pentru educație permanentă. De asemenea un loc aparte ocupă respectul pentru diversitate. În contextul unei lumi globalizate, în care granițele statale devin permeabile, omul trebuie să fie pregătit oricând să intre în contact cu reprezentanți ai unor culturi diferite, cu alt sistem de valori sociale și morale. Respectul pentru diversitatea naturală, integritatea și originalitatea peisajelor geografice, respectul pentru biodiversitate constituie deziderate de primă importanță care se înscriu în tendința globală spre dezvoltare durabilă. În același context se plasează și valorizarea permanentă a conservării și ocrotirii mediului natural. Încă din clasa a V-a, în cadrul lecțiilor de geografie omul este prezentat, deopotrivă, ca un factor de influență în mediul natural, în special în biosferă, dar și ca un element constitutiv al „învelișului viu" și al mediului geografic. Acțiunile sale individuale sau în grup au consecințe în integritatea și funcționarea ecosistemului.

Mai departe programa pentru ciclul liceal [8] cuprinde un set asemănător de repere axiologice pe care le promovează:

- Atitudinea pozitivă față de educație, cunoaștere, societate, cultură, civilizație;
- Curiozitatea pentru explorarea realității înconjurătoare;
- Curiozitatea pentru explorarea mediului geografic;
- Respectul pentru diversitatea naturală și umană;
- Conservarea și ocrotirea mediului de viață;
- Disponibilitatea pentru învățarea permanentă, utilizând metode și tehnici investigative.

Față de programele pentru ciclul gimnazial, un element de noutate îl constituie dorința de a forma abilități de lucru folosind tehnici investigative. Integrarea acestei aserțiuni în categoria valorilor și atitudinilor vine din necesitatea consolidării acestora pentru tot parcursul vieții.

Abordând procesul educațional în manieră constructivistă, devine și mai evident rolul simbolurilor și al valorilor atitudinale pe care le transmit profesorii. Constructivismul „este o paradigmă conform căreia harta prin care este citită realitatea nu reprezintă altceva decât o continuă negociere a interpretării. Paradigmele științei sunt interpretate cultural și generează o serie de modele pe care le-am numit după Thomas Germine (1955) metafizici cuantice" [11]. Baza constructivismului îl constituie relațiile interumane. În cursul procesului permanent de negociere se formează reprezentările sociale. Individul nu mai este un produs al relațiilor sociale, ci un actor implicat în construcția realității simbolice [6]. Pornind de la aserțiunile metodologice ale sociologilor constructiviști, rezultă că realitatea pe care o construim astăzi în manieră discursivă va fundamenta societatea de mâine.

În final, putem susține importanța geografiei în construcția caracterologică a personalității elevilor. Bazele culturale ale personalității umane au fost demult fundamentate de psihologi, iar, în acest context, intervine cunoașterea atributelor mai multor culturi prin intermediul geografiei. Aceasta formează respectul pentru diversitate, care, mai departe, contribuie la formarea comportamentului intercultural, necesar integrării și bunei funcționări a societății globalizate și multiculturale.

Bibliografie:

1. Chelcea, S., 1994, *Personalitate și societate în tranziție*, Societatea „Știință și tehnică" S.A., București;
2. Coteț, P., V., Nedelcu, E., 1976, *Principii, metode și tehnici de lucru în geografie*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
3. Dulamă, Maria, Eliza, 2008, *Elemente de didactică – teorie și practică*, Editura Clusium, Cluj-Napoca;

4. Golu, M., 2005, *Bazele psihologiei generale*, Editura Universitară, București;
5. Golu, M., 2005, *Bazele psihologiei generale*, Editura universitară, București;
6. Jodelet, D., 2007, *Privire generală asupra metodologiilor calitative*, în Moscovici, S., Buschini, F., Ed., 2007, *Metodologia științelor socio-umane*, Editura Polirom, Iași;
7. *Ordin al ministrului educației și cercetării nr. 3252/ 13.02.2006;*
8. *Ordin al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 3458 / 09.03.2004;*
9. *Ordin al ministrului educației și cercetării nr. 4598 / 31.08.2004;*
10. Panfil, E., Ogodescu, S.D., 1976, *Persoană și devenire*, Editura științifică și enciclopedică, București;
11. Sandu, A., 2012, *Filosofie socială*, Editura Lumen, Iași.

Bulgarii bănățeni

Budur Petru
Liceul Tehnologic ”Cristofor Nako” Sânnicolaul Mare

Bulgarians from Banat are descendants of Bulgarians who left Bulgaria after the 1688 anti-Ottoman uprising in Cyprus. They are of the Roman Catholic confession and use the Latin alphabet. They come from the following settlements in Bulgaria: Ciprov, Belene, Ores, Nikopol. Currently they live in Dudeștii-Vechi, Sânnicolaul Mare, Timișoara, Arad, Vinga, Breștea, Denta, Belo Blato, Ivanovo, Konak.

Bulgarii bănăţeni sunt o minoritate bulgară, de confesiune romano-catolică, care locuiește în zona Banatului istoric. Ei provin din Ciprovţi, Belene, Oreş, Nikopole, Sviștov, localităţi care se află in Bulgaria. Bulgarii bănăţeni locuiesc în această regiune din secolul al XVII-lea. Limba vorbită de către ei, este bulgara veche, alături de care mai apar influenţe: sârbo-croate, maghiare, germane și românești. Ei folosesc alfabetul latin, iar acest lucru se datorează faptului că ei trăiau în imperiul Austriac și mai apoi Austro-Ungar, iar învățătorii și preoții proveneau în special din Croația.

În Banatul românesc trăiesc 6442 de bulgari bănățeni, iar în Banatul sârbesc trăiesc în jur de 500 de persoane.

Migrația bulgarilor spre Banat a început după revoluția eșuată de la Ciprovți (Bulgaria), desfăşurată în anul 1688, împotriva otomanilor, care stăpâneau în acea perioadă Bulgaria. Prima dată s-au stabilit în zona Olteniei, care în acea perioadă era stăpânită de austrieci. Principalele localități cu populație de etnie bulgară erau: Şegarcea, Râmnicul Vâlcea, Brădiceni. Un rol important în stabilirea bulgarilor pe acele meleaguri l-a avut episcopul Nikola Stanislavici. După ce austriecii au cedat Oltenia Imperiului Otoman, pentru a evita din nou prigoana turcească, bulgarii se vor muta în zona Banatului, după ce au negociat cu austriecii, care stăpâneau această regiune, dreptul de ședere. În anul 1738, bulgarii au întemeiat Beșenova Veche (Dudeștii-Vechi), iar în 1741, Vinga. Din pricina faptului ca numărul populației din Beșenova Veche a crescut ajungând la 10.000 de locuitori, o parte dintre etnicii bulgari s-au mutat în Banatul sârbesc, cu scopul de a avea mai mult pământ. Acest lucru se întampla la jumătatea secolului al XIX-lea. Principalele localități din Serbia cu populație bulgaro-bănățeana sunt: Jasa Tomici, Belo Blato, Kanak, Skorenovaț, Lukino Selo, Ivanovo. După ce Bulgaria și-a câștigat independența și după primul război mondial, numeroși bulgari bănățeni s-au întors în patria natală și s-au stabilit în Bardarski Gheran, Asenovo. Tot în secolul al XIX-lea au plecat din Beșenova-Veche bulgari și au întemeiat: Colonia Bulgară, Breștea. Aceste plecări s-au datorat lipsei de teren arabil care se cuvenea fiecărui membru al familiei.

Dudeștii-Vechi se află în județul Timiș, la 75 de kilometri de Timișoara, iar dintre localitățile învecinate amintim: Sânnicolaul Mare (unde există în prezent o puternică comunitate bulgară, provenită în special din Colonia Bulgară), Cenad, Valcani.

Bulgarii din Dudeștii-Vechi provin din familii de agricultori care sunt urmașii bulgarilor din Nikopole, Belene, Oreş, iar bulgarii din Vinga, care provin din Ciprovți , se ocupau in special cu negoțul.

Localitatea Vinga se află în județul Arad, la jumătatea distanței dintre Arad și Timișoara.

Prima școala din Beșenova Veche s-a întemeiat în anul 1738, iar primul dascăl a fost un preot. În anul 1745, a venit din Croația , dascălul Jurkovici, care învăța pe elevi limba croată și limba bulgară. Începând cu anul 1777 predarea se făcea și în limba maghiară. În anul 1814 se construiește o nouă școala cu 12 săli de clasă.

Printre cei mai importanți dascăli amintim: Toma Drăgan - autor de manuale, Ferdinand Decev, familia Topciov, Jakob Ronkov - autor de cântece și piese de teatru.

Oiconimul "beșenova" provine din limba maghiară și reprezintă peceneg. Pecenegii au trăit pe aceste meleaguri înainte de ocupația turcească.

La Vinga, prima școala a apărut in anul 1749, iar o a doua școală, unde copii învățau bulgara și croata s-a întemeiat în anul 1782. În anul 1892 se construiește o nouă școală.

Dintre dascălii care au cotribuit la ridicarea nivelului de cultură al bulgarilor din Vinga, amintim: Iosif Rill, familia Kosilkov. În Vinga, s-a constituit prima societate a învățătorilor de la

Vinga. În anul 1744, împărăteasa Maria Tereza a Austriei, a dat o diplomă prin care târgul Vinga a fost ridicat la rang de oraș, iar noua denumire a acestui oraș a fost "Teresiopolis".

Oiconimul "Breștea" provine de la pădurea de ulmi care exista la marginea localități, brest în limba slavă înseamnă ulm.

Încă de la stabilirea în Beșenova Veche a bulgarilor, ei au construit o biserica, unde a slujit preotul franciscan, Blazius Mili, care a sosit odată cu bulgarii. În anul 1767 s-a construit o altă biserică, dar cu timpul aceasta s-a deteriorat, astfel încât în anul 1804 se construiește o nouă biserică, care dăinuie și până azi.

Fig. 1 Localități din Banat locuite de bulgari
(sursa: https://en. wikipedia. org/wiki/Banat_Bulgarians#/media/File:Banat_Bulgarian_settlement. svg)

La Vinga prima biserică se construiește pe locul fostului hambar al baronului Morenfeld. În anul 1749 se construiește o noua biserică. În anul 1892 se începe construcția impozantei biserici în stil gotic, cu două turnuri, care și in ziua de azi se vede de la depărtare. Pe lângă această biserica funcționa si o mănăstire franciscană.

La recensământul din 1900, în Beșenova Veche erau 5421 de bulgari, în Colonia Bulgară erau 405 bulgari, în Vinga 2816 bulgari, în Breștea 832 de bulgari, în Denta 330 de bulgari, Deta 37 de bulgari, Ofsenița 30 de bulgari.

La recensământul din 1930 în Dudeștii Vechi erau 5385 de bulgari, în Colonia Bulgară 353 de bulgari, în Vinga 2208 bulgari, în Breştea 804 bulgari, Denta 317 bulgari, Deta 222 bulgari, Ciacova 52 bulgari, Ofsenița 5 bulgari, Fisez 23 bulgari, Izgar 13 bulgari, Timișoara 597 bulgari, Arad 120 bulgari, Lugoj 59 bulgari, Reşiţa 21 bulgari, Caransebeş 16 bulgari.

La recensământul din 1992 erau 1314 bulgari în Timișoara, 407 bulgari în Sânnicolaul Mare, Arad 361 de bulgari, Deta 120 de bulgari, Dudeștii Vechi 3565 bulgari, Cheglevici 40 de bulgari, Colonia Bulgară 18 bulgari, Tomnatic 32 bulgari, Gotlob 18 bulgari, Lovrin 16 bulgari, Breştea 544 bulgari, Denta 165 de bulgari, Vinga 691 de bulgari.

La recensământul din 2002 erau în Dudeștii Vechi 2897 bulgari, în Sânnicolaul Mare 468 de bulgari, în Breştea 460 de bulgari.

Bibliografie:

1.Ivanciov, Margareta, 2009, *Istorijata I tradicijte na balgarskotu malcinstvu ud Rumanija* (Istoria și tradițiile minorității bulgare din România), Editura Mirton, Timișoara, (116p.);

2.Vasilcin, Jan, 2004, Bisnuvenete I tejnata carkva (Beșenovenii și biserica lor), Editura Brumar, Timișoara, (97p.);

3.* * *, 2009, Katulicansci kalindar 2010 (Calendarul catolic 2010), Editura Solness, Timișoara, (175p.).

Proiectul Erasmus+ „Organic and Health Food” o altă modalitate de integrare a elevilor cu CES din Europa

Singerean Diana, Rusu Mircea, Sferle Teofana
Liceul Tehnologic Special „Samus" Cluj-Napoca

Studiile făcute pe parcursul mai multor ani arată că mulți copii și adolescenți din Europa devin obezi din cauza obiceiurilor lor alimentare și a stilului de viață (fast-food și lipsa de exerciții fizice).

Alimentele sănătoase și exercițiile fizice pot fi considerate, pot fi văzute ca elemente de bază, esențiale pentru o viață sănătoasă și echilibrată.

În spiritul și în conformitate cu cele de mai sus și urmând o cale actuală in cadrul Europei , Liceul Tehnologic Special „Samus" Cluj-Napoca în perioada 2014-2016 a fost un partener activ în Proiectul ERASMUS + "Organic and Healthy Food in Europe", domeniul KA 2 - Parteneriate strategice pentru educația școlară

Obiectivul cheie al proiectului a fost de a îmbunătăți cunoștințele despre alimentația sănătoasă și activitățile fizice în programul de zi cu zi a elevilor din școlile partenere europene, pentru a spori înțelegerea și gustul elevilor pentru alternativele alimentare sănătoase și activitățile sportive.

Obiectivele generale ale proiectului :

- Promovarea învățării limbii engleze, sporirea motivației elevilor de a învăța limba engleză.

- Conștientizarea elevilor cu privire la importanța unui stil de viață sănătos, reprezentat prin obiceiuri alimentare și activități sportive.

- Realizarea unui E-book multilingvistic cu rețete tradiționale din fiecare țară

-Realizarea site-ului proiectului în scopul diseminării produselor finale.

- Colaborarea pe teme culinare, prin executarea practică a unor meniuri la libera alegere realizate în cadrul unor echipe de elevi din țările participante.

Parteneri și descrierea proiectului:

În acest proiect au fost implicate 5 școli din 5 țări diferite:

1.Imkb Kiz Teknik ve Meslek Lisesi (Karacabey/ Bursa - Turcia), - coordonator de proiect

2. Agrupamento de Escolas José Belchior Viegas (São Brás de Alportel; Algarve - Portugalia)

3. Profesionalna gimnaziya po turizam "D-r Vasil Beron" (Veliko Târnovo - Bulgaria)

4.Instituto Professionale di Stato per l'Enogastronomia e l'Ospitalità Alberghiera "Bernardo Buontalenti" (Firenze, – Italia)

5. Liceul Tehnologic Special SAMUS, Cluj-Napoca, Romania

Școlile partenere implicate în proiect sunt școli din învățământul de masă care școlarizează și elevi cu CES (cerințe educaționale speciale).

Rezultatele așteptate ale parteneriatului

-Dezvoltarea cunoștințelor profesionale ale elevilor în domeniul tehnologiei alimentare prin compararea lanțului alimentar în diferitele țări partenere.

-Elevii au realizat un produs economic (infobook) pe care îl vor comercializa.

-Elevii și-au crescut gradul de conștientizare cu privire la ceea ce mănâncă, prin selectarea bucate naționale și preferate și identificarea ingrediente sănătoase/ nesănătoase din ele. Astfel ei au învățat, de asemenea despre diferite obiceiuri alimentare europene și avantajele și dezavantajele pentru sănătate, ajungând astfel la o mai bună înțelegere a culturii europene.

Prezentarea pe pagina web este esențială întrucât computerul rămâne activitatea favorită din timpul liber al elevilor. Aceștia ar trebui să fie ”ridicați” și redirecționați și înspre sport.

Proiectul a promovat toleranța, integrarea elevilor cu CES, și egalitatea de șanse pentru toți elevii și persoanele din sistemul educațional.

Elevii implicați in proiect în cadrul mobilităților la care au luat parte au promovat importanța unei alimentații sănătoase în viața de zi cu zi

Site-ul și sigla proiectului au fost realizate de către echipa de proiect a Liceului Tehnologic Special Samus, cu scopul de a promova și disemina activitățile și produsele rezultate în proiect.

Site-ul web oferă informații clare, însoțite de imagini reprezentative ceea ce-l face să fie ușor accesibil și pentru persoanele cu CES . Este realizat in limba engleză, limba de comunicare a proiectului. Conține siglele proiectului și ale școlilor partenere

Site –ul este structurat pe 7 secțiuni:

1.Overview- descrierea la modul general a proiectului; **2.Activities-** activitățile realizate în cadrul proiectului;

3.Partner Schools- materiale de prezentare despre școală, oraș și țară parteneră.

4.Project Meetings- activitățile din întâlnirile de proiect

6.Photo gallery- pozele realizate cu activități

7.Useful links- legături către site-urile școlilor partenere

Școlile partenere:

Întalnirile de proiect:

Prima mobilitate a avut loc în **Turcia.** S-a vizitat instituția gazdă, colțul Erasmus + și s-au organizat ateliere de lucru pe diferite sarcini. Reprezentanții fiecărei țări partenere și-au prezentat în PowerPoint țara, orașul și instituția din care fac parte. Aceste prezentări au fost încărcate pe pagina „Partner schools”. În cadrul mesei rotunde cu tema „Alegerea siglei proiectului”, sigla propusă de școala noastră a fost selectată să reprezinte acest proiect

Echipa din Portugalia a realizat un chestionar de cultură generală în limba engleză pe baza prezentărilor PowerPoint realizate. Fiecare țară a trimis câte un set de 8 itemi legați de geografia, istoria, cultura și îndeosebi, gastronomia specifică.

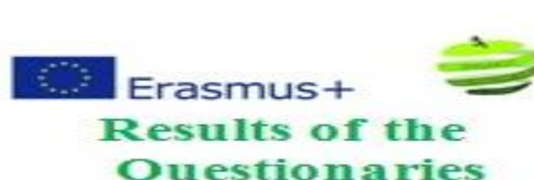
Elevii au pătruns câte puțin în cultura și istoria partenerilor din proiect. Rezolvarea acestui chestionar i-a ajutat să înțeleagă diferențele și au avut șansa de a interacționa cu o altă cultură.

Chestionarul a fost aplicat tuturor elevilor implicați în proiect iar interpretarea rezultatele testelor poate fi vizualizată la secțiunea **Products.**

Printre cele mai importante activități realizate în **Bulgaria** au fost show-urile culinare organizate cu elevii și profesorii participanți. Elevii din cele 5 țări, împărțiți în grupe de câte 10 elevi au avut ca sarcina de lucru realizarea în timp de două ore a unui aperitiv, fel principal sau desert.

La final s-a realizat o frumoasă demonstrație de carving. În parcul orașului s-au organizat activități sportive și diverse jocuri educaționale cu elevii și profesorii din școlile participate. Filmulețele realizate în cadrul acestor întâlniri au fost inscripționate pe două DVD-uri și încărcate la secțiunea **Products.**

În cadrul mobilității din **România** de la liceul nostru

fiecare țară și-a prezentat broșura cu cele 15 rețete de mâncărurilor tradiționale traduse în limba engleză pe care au stabilit să le introducă E-book, promovând astfel învățarea limbii engleze.

Elevii cu deficiență de auz au prezentat un program artistic cu un moment emoționant prin interpretarea cântecului “You rease me up”, iar la final totul a culminat cu un cântec la care au fost

arborate steagurile tuturor delegațiilor și cel al uniunii europene ca o mod de integrare în marea familie a Europei a tuturor popoarelor, de unitate dar și de păstrare a identității fiecărui popor.

S-au făcut vizite de studiu la USAMV unde s-a urmărit tehnologia prelucrării produselor agricole, controlul calității produselor alimentare, ingineria produselor alimentare. De asemenea s-a vizitat Cetatea de la Alba Iulia, Salina Turda și podgoria amplasată pe Dealurile Durgău unde s-au servit vinuri cu traditie

În vederea pregătirii colțului ERASMUS profesori și elevi ai școlii au realizat panouri de prezentare, postere, pliante și alte produse.

Liceul Tehnologic Special "Samus" Cluj Napoca
26-30 octombrie2015

Discutii legate de updatarea site-ului cu produse specifice proiectului

Chestionare de evaluare

Prezentarea produselor care vor fi publicate în carte

Spectacolul realizat de copii cu deficiență de auz

Activitățile mobilității din **Italia** au constat în compararea diferitelor soiuri de măr din țările participante pentru a observa asemănările și diferențele, dar mai ales a beneficiilor consumării acestui fruct pornind de la premisa: „Mărul nu este un simplu măr"**,** prezentarea de către un elev reprezentant a fiecărei țări a unui produs reprezentativ pentru țara sa.

De menționat că elevul școlii noastre, Lorincz Miklos a prezentat lucrarea cu tema „Laptele – tradiție și procesare", iar lucrarea cu tema „Mărul" a fost prezentată în limbaj mimico gestual de eleva cu deficiență de auz Tanko Noemi.

Echipa din Italia a editat E-bookul cu cele 75 de rețete ale țărilor partenere.

Proiectul "Organic and Healthy Food in Europe" s-a derulat în perioada oct.2014 – oct. 2016, finanțarea sa în sumă de 34.865 euro fiind asigurată prin Programul ERASMUS + al COMISIEI EUROPENE.

Impactul asupra elevilor

- Creșterea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la legătura dintre obiceiurile alimentare proaste, lipsa exercițiilor fizice și sănătate.
- Îmbunătățirea competențelor lingvistice ale elevilor va putea conduce la conștientizarea faptului că este esențial pentru ei să comunice cu alții pentru a se integra pe piața muncii și în societate
- Creșterea semnificativă a eficienței utilizării TIC ca mijloc de comunicare

Impactul asupra instituției

- Îmbunătățirea imaginii școlii și a gradului de implicare în comunitate
- Îmbunătățirea imaginii copiilor cu CES la nivel local, regional, național și european
- Motivarea cadrele didactice în implicarea și pe viitor în scrierea de proiecte europene și implementarea acestora
- Dezvoltarea dimensiunii europene a instituției noastre

Discuții și concluzii

- Acest parteneriat este pentru noi o adevărată oportunitate pentru îmbunătăţii cunoștințele elevilor noștri despre Europa și despre lume.

- Elevii au învățat multe lucruri utile și interesante despre diferite culturi și au avut oportunitatea să interacționeze cu colegii lor din diferite țări și să-și îmbunătățească abilitățile de a vorbi limba engleza și de a utiliza calculatoarele.
- Școala a dobândit o viziune la nivel local, național și internațional prin diseminarea rezultatelor proiectului, cu ajutorul comunității on-line și cu ajutorul mass-media.

Resursa suplimentara: Powerpoint Making Every Water Drop Count!

Calculatorul – un rău necesar

Dumitru Silvia
Școala Postliceală Sanitară „Fundeni”

Rău cu rău, dar mai rău fără rău. Această vorbă românească se potrivește foarte bine cu utilizarea calculatorului. Milioane de oameni din întreaga lume lucrează la calculator, își plătesc facturile online, comunică între ei, se informează rapid, navighează pe Internet, se distrează, ...

Societatea informațională este un obiectiv al dezvoltării. Suportul tehnologic al societății informaționale este asigurat prin convergența a trei sectoare: tehnologia informației, tehnologia comunicațiilor și producția de conținut electronic. Cu siguranță, calculatorul ne face viața mai ușoară atât pe plan profesional, cât și în activitățile zilnice. Economisim timp, energie si bani datorita noilor tehnologii, dar trebuie sa vedem si reversul medaliei.

Societatea informațională a revoluționat lumea în care trăim. Rețeaua Internet, multimedia, telefonia mobilă, sunt noile decoruri printre care ne mișcăm și ne desfășurăm activitatea. Copiii, adolescenții, adoră noile tehnologii care le stau la dispoziție, chiar mai mult decât adulții, care, de multe ori le privesc cu reticență și chiar cu teamă. Copiii nu au nici o reținere în a le folosi, și, în general, sunt la curent cu tot ce apare nou.

În societatea de azi, educația este crucială pentru elevi – pentru a le dezvolta competențe pentru secolul XXI precum utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor (TIC), pentru a stimula performanțe deosebite în matematică, știință și tehnică . Trebuie să le dezvoltăm, prin educație, competențe necesare pentru secolul XXI cum ar fi: gândire critică, rezolvare de probleme, colaborare, folosirea tehnologiei, autonomia în învățare și comunicarea. Astăzi informația este foarte prețioasă, ea trebuie stocată, prelucrată și transmisă în condiții care asigură corectitudine și exactitate. Informatica a pătruns astăzi în cele mai variate domenii, deci indiferent de profesia pe care o va alege un tânăr, este nevoie ca inițierea tinerilor din toate școlile în utilizarea calculatoarelor să se facă la un nivel numit azi nivel de cultură generală.

În aceste condiții, învățarea cu ajutorul calculatorului este mult mai agreată, orele de curs fiind mai plăcute, copiii participând activ la desfășurarea acestora. În plus, utilizarea TIC în procesul instructiv – educativ este benefică elevilor având stiluri de învățare diferite, deoarece elevii primesc informațiile și vizual (în scris și prin imagini), și vorbite (profesorul participând activ la desfășurarea lecției) și chiar pot participa la unele aplicații practice.

Pentru aceasta însă este necesară implementarea unor soluții complete privind integrarea TIC în sistemul educațional: asigurarea accesului tuturor elevilor și profesorilor la tehnologie, resurse hardware și conectivitate la Internet, formarea competențelor de utilizare a calculatorului (în special la nivelul cadrelor didactice), dezvoltarea conținutului educațional în format digital. Sunt necesare resurse pentru cadrele didactice, destinate facilitării activității de la clasă, resurse care să ofere suport în proiectarea, desfășurarea și evaluarea unor activități eficiente de învățare.

Cadrele didactice și elevii trebuie să știe să folosească calculatorul nu numai ca suport pentru predare și învățare ci și să integreze materiale multimedia în proiectele didactice sau în miniproiectele necesare pentru evaluare. Tot în sprijinul profesorilor, dar și al elevilor, vine și crearea platformei educaționale AEL, care include în sine, toate componentele necesare pentru gestionarea sistemului educațional, atât în cadrul orelor de curs cât și în învățământul la distanță. Și am numit astfel un alt avantaj al utilizării computer-ului: posibilitatea urmării unui curs de învățământ la distanță. Tot mai multe persoane apelează la această soluție comodă pentru calificare sau recalificare. Învățământul la distanță le permite cursanților să aibă un program flexibil, în funcție de posibilitățile fiecăruia. Fiecare poate învăța când dorește și în ritmul propriu. Învățământul la distanță vine de asemenea și în sprijinul persoanelor cu nevoi speciale sau cu dizabilități și în sprijinul celor din mediul rural. Desfășurarea unor astfel de cursuri și chiar a examenelor on – line este foarte des utilizată in prezent.

Astfel, metodele moderne de predare, prin utilizarea TIC în procesul de predare – învățare – evaluare, bazat pe lecții electronice AEL, reprezintă o alternativă la sistemul clasic de învățământ.

Tot datorită dezvoltării tehnicilor informaționale din prezent este posibilă și crearea unor site-uri ale școlilor, de pe care, atât elevii cât și părinții acestora pot culege mult mai rapid și mai ușor date

despre școlile care îi interesează, despre oferta educațională a acestora, despre condițiile pe care le oferă școala respectivă.

De pe Internet se pot de asemenea culege informații despre tipurile de școli pe care le pot urma copiii și despre specificul acestora, despre competențele pe care le pot dobândi, despre datele și formele de susținere a diferitelor tipuri de examene, și în același timp, prin utilizarea Internetului este posibilă menținerea unei legături mai strânse a școlii cu familiile elevilor.

Pentru toate vârstele internetul **abundă în informație:** pe internet există dicționare online, filme, jocuri, cărți, etc. Astfel, un copil va putea culege cu ușurință nenumărate informații ce poate nu îi sunt furnizate de părinții sau de profesorii săi. Pentru noile generații de elevi și studenți, a devenit o cerință conceptul de asistare a procesului de învățământ cu calculatorul, în condițiile avalanșei de informații multimedia.

Conducerea și coordonarea activității din diverse domenii (economic, administrație , proiectare și cercetare, sănătate, telecomunicații etc.) este din ce în ce mai greu de realizat fără a fi susținută, asistată de calculatorul electronic.

Dar ATENŢIE! Trebuie, de asemenea, să îi îndrumăm pe copii și pe adolescenți pentru a utiliza corect noile mijloace de comunicare, mai ales pe cei de vârstă mică. Aceasta este o problemă care îi preocupă în prezent pe cei implicați în gestionarea materialelor aflate pe Internet. „Noile tehnologii aduc beneficii uriașe copiilor și tinerilor, dar unele probleme ca siguranța online, terorizarea cibernetică, violenta și intimitatea sunt principalele noastre preocupări," a spus Marc Durando, director executiv al European Schoolnet, consorțiu al celor 28 ministere ale educației din Europa. Simon Hampton, directorul european pentru Politică Publică și Relații cu Guvernul de la Google, a declarat: „Suntem foarte angajați în protejarea copiilor pe internet și punerea la dispoziția tuturor utilizatorilor noștri a unei experiențe online sigure.”

Un cercetător afirmă că „din cei circa 90% din copiii de 5–17 ani care folosesc computerul, 59% intră pe Internet“. Asta înseamnă că, acum, cei mici au mult mai ușor acces la informație, ceea ce e un lucru bun dacă computerul este folosit cu discernământ și sub supravegherea atentă a părinților. Din păcate, mulți părinți nu le-au impus copiilor nici o restricție în folosirea computerului. Pentru a demonstra acest lucru, cercetătoarea MARITA MOLL scrie în revista *Phi Delta Kappan* că, potrivit unui sondaj privind folosirea Internetului, „71% din părinți au spus că știau «destul de multe sau suficient de multe» despre site-urile pe care le accesează copiii lor pe Internet. Însă, la aceeași întrebare, 70% din copii au răspuns că părinții lor știau «foarte puțin sau chiar nimic»“. Potrivit acestui studiu, „30% din copiii de 9–10 ani au spus că au intrat în spațiile de conversații private sau pentru adulți. Problema e mai serioasă dacă ne gândim că 58% din copiii de 11–12 ani, 70% din cei de 13–14 ani și 72% din cei de 15–17 ani au mărturisit că au intrat în astfel de spații. Într-un sondaj efectuat în Marea Britanie privind folosirea Internetului la domiciliu, unu din șapte părinți a recunoscut că nu știa ce site-uri vizitează copiii lui“.

Dacă nu sunt supravegheați când folosesc Internetul, copiii pot lua contact cu pornografia și cu violența direct sau mascată. Riscurile sunt însă mult mai multe. Dr. TAFFEL, citat anterior, spune: „Copiii noștri leagă prietenii la școală și în cyberspațiu; prin urmare, ei petrec timp cu alți copii pe care, deseori nu ajungem să-i cunoaștem“.

„Cred că rezultatul metodelor de creștere a copiilor aplicate în ultimii 30 de ani sunt copiii distanți, necomunicativi, rebeli și cu dificultăți în învățare.“ — Dr. ROBERT SHAW. Nesupravegheați, adolescenții pot ajunge să aibă probleme. Cercetătorii spun că există o strânsă legătură între videoclipurile cu scene de violență și comportamentul violent al tinerilor din societatea actuală.

Cercetătoarea MARITA MOLL a arătat că, potrivit unui sondaj, adolescenții din Statele Unite petrec în medie 4 ore și 48 de minute zilnic în fața televizorului sau a calculatorului. Dar e acest lucru neapărat dăunător? Un articol publicat în revista *Science* spunea că „șase mari instituții din Statele Unite“, inclusiv American Medical Association, au ajuns la concluzia că există o legătură strânsă între actele de violență prezentate în mass-media și „comportamentul agresiv al unor copii“. Revista *Science* comentează: „În ciuda faptului că toți specialiștii împărtășesc acest punct de vedere, se pare

că oamenii nu înțeleg mesajul transmis de presă sau de programele de televiziune potrivit căruia violența în mass-media duce la creșterea violenței în societate“. Părinții sunt adesea șocați când observă că unele dintre acestea conţin atât de multe referiri directe la sex. Potrivit unui studiu desfăşurat în rândul a 500 de studenți, „versurile cântecelor pline de violență dau naştere la tot mai multe gânduri și sentimente de agresivitate“. Conform unui alt studiu de dată recentă, „adolescenții care petrec mult timp uitându-le la scene erotice sau pline de violență prezentate în videoclipurile rapperilor «gangsta» vor ajunge să se comporte ca atare“. Acest studiu, efectuat în rândul a peste 500 de fete, a dezvăluit că, în cazul acelora care se uită des la videoclipuri *gangsta,* probabilitatea ca să lovească un profesor, sau să aibă mai mulți parteneri sexuali și să fie arestate crește considerabil.

Concluzie:

Calculatorul a ajuns să reprezinte legătura noastră cu lumea. Ca orice lucru, folosirea calculatorului are atât avantaje, cât și dezavantaje. Daca noi, adulții, avem capacitatea de a discerne și de a lua doar ce este bun, nu același lucru se poate spune și despre copii și adolescenți. O foarte puternică influență asupra minților tinere o are Internetul şi mass-media. Dar o persoană incapabilă să utilizeze un calculator sau lipsită de abilitățile de a manipula coerent și dezinvolt informația si mecanismele de transmitere, recepţie, păstrare, securizare a acesteia va avea un handicap greu de înlăturat. Din aceste motive, **Educaţia** înseamnă cu mult mai mult decât simpla transmitere de informaţie, presupunând modelare de comportament și caracter. Copiii și Adolescenții de azi sunt expuși unor presiuni și probleme pe care generațiile trecute nu le-au cunoscut. Nu e de mirare că de cele mai multe ori, comportamentul lor ne îngrijorează!

Bibliografie

Oprișor C –Instruire asistată de calculator –definiție și caracteristici ;
Oprișor C – Despre învățarea asistată de calculator și softul educațional ;
Mihai Drăgănescu, Societatea cunoașterii si cartea electronica -comunicare științifică în cadrul Simpozionului Cartea electronica, Academia Română, 2004
https://www.avantaje.ro/articol/calculatorul-prieten-sau-dusman-823843
https://www.parinti.com/Calculatorulinviataunuicopil-articol-319.html

Rolul platformelor on-line de pregătire suplimentară în ameliorarea nivelului de performanță a elevilor la examenul de bacalaureat

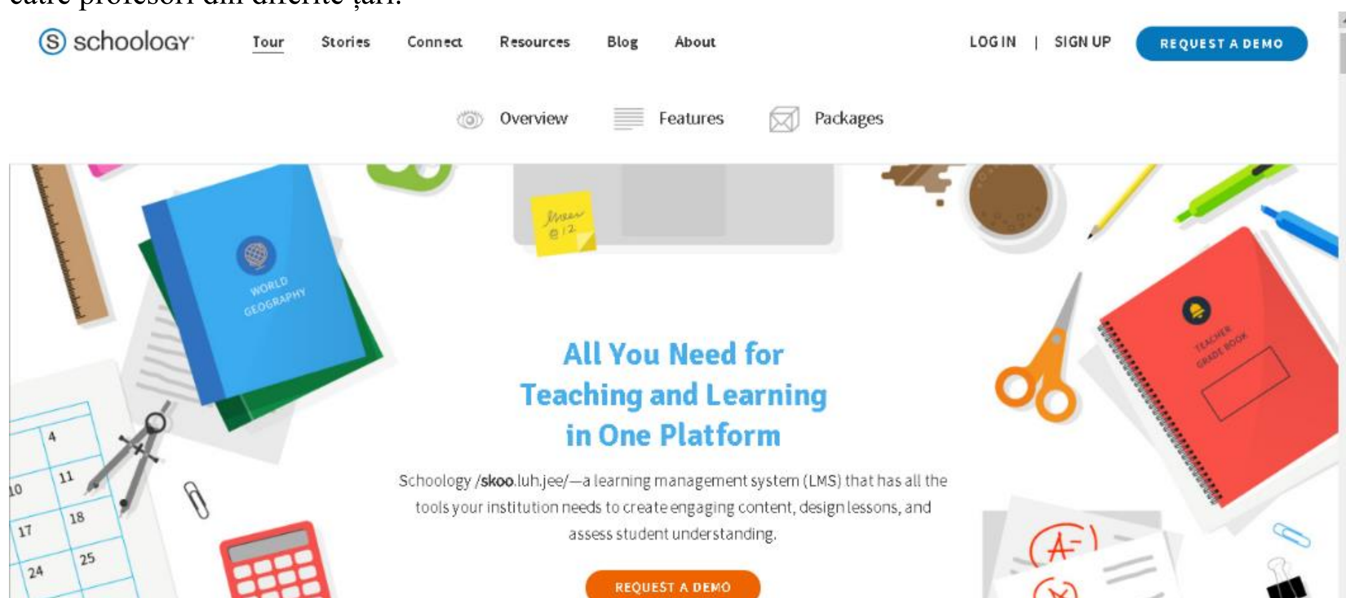
Beicu Rodica, Colegiul Național Bănățean Timișoara
Bohotineanu Cătălina Ioana, Colegiul Național Iași

At present, there are many debates about the usefulness/dangers of digitization teaching/learning. However, digitizing information is a reality we face every day.

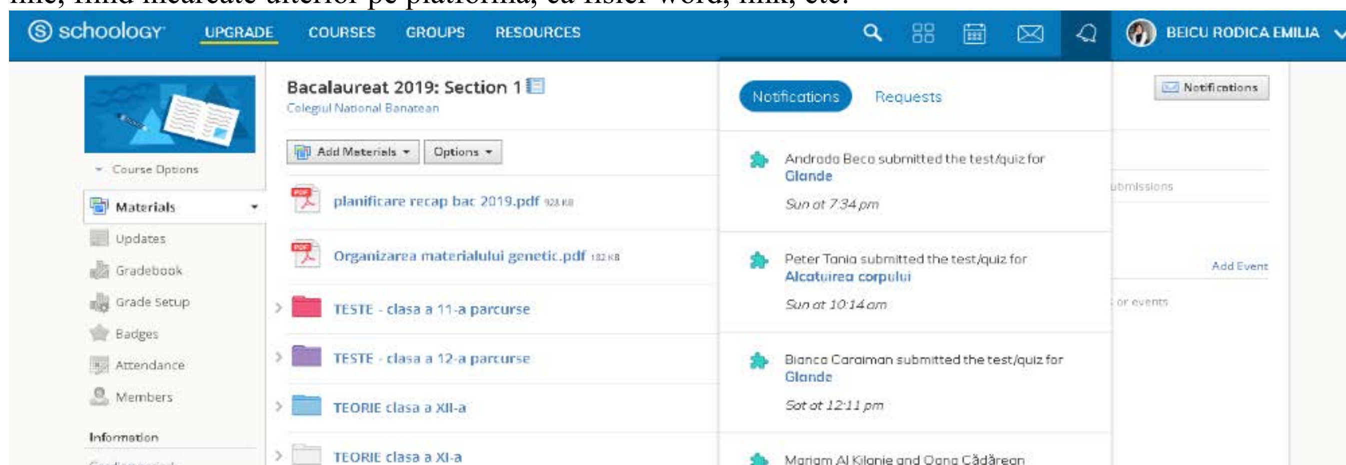
My belief, after 20 years of biology teaching and 16 generations of graduates who have successfully passed the baccalaureate exam, is that they can harmoniously combine classical teaching methods of biology - especially in the period of acquiring basic knowledge - with modern ones - especially in the moments of practicing, developing and evaluating the skills and knowledge acquired by the students.

This study aims to change the concept of the biology teacher's activity in the classroom training strategy, an incentive in the formation and development of new cross-curricular competences necessary for the teachers to increase the efficiency of the instructive-educational process and to increase the graduation to the baccalaureate exam.

Prezentarea platformei de învățare folosită de către autori în activitățile de pregatire suplimentară: **www.schoology.com** Platforma menționată este un sistem de management al învățării (LMS) care dispune de toate instrumentele pe care un profesor are nevoie să le creeze pentru a crea conținuturi interesante, pentru a crea lecții și a evalua înțelegerea elevilor. Poate fi folosită gratuit de către profesori din diferite țări.

După crearea contului, materialele didactice se pot elabora on-line, dar se pot elabora și off-line, fiind încărcate ulterior pe platforma, ca fisier word, link, etc.

Se pot, de asemenea elabora numeroase teste on-line; orice test poate fi facut public sau atribuit individual doar unor elevi.

schoology UPGRADE COURSES GROUPS RESOURCES BEICU RODICA

Bacalaureat 2019: Section 1 ▸ Tests/Quizzes

Organizarea materialului genetic — Submissions Enabled

Questions | Settings | Preview | Results | Comments

+ Add Question | Options — 17 questions · 180 pts

Course Options: Materials, Updates, Gradebook, Grade Setup, Badges, Attendance, Members

Information: Grading period semestrul 1

1. Virusurile se prezinta in 3 stari: — Multiple Choice - 12 points
2. Asociati corect starile virale. — Matching - 12 points
3. In functie de acidul nucleic continut in genom, virusurile se clasifica in: _ si _. — Fill in the Blank - 12 points
4. Virusurile sunt entitati infectioase, lipsite de organizare celulara, enzime si metabolism. — True/False - 8 points
5. Genom viral este reprezentat de un singur tip de _ : ADN _ ARN — Fill in the Blank - 12 points

Corectarea se poate face automat, dar există, de asemenea opțiunea de a corecta anumiți itemi de către profesor (itemi de tip subiectiv). Odata creati, itemii oricărui test pot fi salvati intr-o banca de itemi, ce devine apoi resursă pentru crearea altor teste de evaluare.

Toate rezultatele obținute se centralizează într-un catalog ce poate fi folosit ca intrument de evaluare alternativă.

schoology UPGRADE COURSES GROUPS RESOURCES BEICU RODICA E

Bacalaureat 2019: Section 1 ▸

All members (76) | semestrul 1 | All Materials | Due Date, D | View

Last Name, A-Z	OVERALL Calc.	1,000 PTS	semest. Calc.	ri 1	Subiecte de b... 100 PTS	Subiecte de b... 100 PTS	sistemul nerv... 100 PTS	sistemul loco... 100 PTS	sistemul nerv... 100 PTS	sistemul loco... 100 PTS
Beca , Andrada	71.84	287.38	71.84		-	-	78.18	71.88		
Bena, Otilia	91.66	366.63	91.66		-	-	83.64	93.75	97.06	92.19
Bobic, Alexandru	87.27	174.55	87.27		-	-	74.55	100		
Bodis, Arpad	N/A	0.00	N/A		-	-				
Busuioc, Elena	83.62	418.09	83.62		-	-	88.18	100		96.88
Buzas, Bianca	88.9	355.60	88.9		-	-	92.73	93.75	88.24	
Cădărean, Oana	86.85	607.98	86.85		-	-	70.91	100	88.24	100
Caraiman, Bianca	92.49	277.48	92.49		-	-		100	85.29	92.19

La orice test creat și aplicat se poate vedea o analiza statistică imediată. Aceasta crează foarte uşor instrumente de măsurare a progresului realizat de către elevi, poate fi folosită ca element de feed-back, etc.

ISSN/ISSN-L 2248-3985

Un alt instrument foarte util poate fi elaborarea rapoartelor de școlarizare. Rapoartele de școlarizare se pot genera înainte de ședințele cu părinții/o discuție individuală/etc și oferă date relevante privind activitatea elevilor pe platformă, precum și nivelul de performanță atins.

Oana Cădărean
Bacalaureat 2019: Section 1 (BEICU RODICA EMILIA)

semestrul 1 (100%)			86.85%
Exercitii recapitulative			86.85%
sistemul locomotor_oase	11/07/18 11:59pm		100 / 100
sistemul nervos somatic	11/07/18 11:59pm		88.24 / 100
sistemul locomotor_oase_muschi	11/15/18 11:59pm		100 / 100
sistemul nervos vegetativ	11/15/18 11:59pm		70.91 / 100
analizatori 1	12/11/18 11:59pm		80.89 / 100

Comparativ cu anii precedenți, în ultimii ani se remarcă o tendință a elevilor de a folosi telefonul mobil în rezolvarea testelor postate pe platforma de pregătire, fapt ce face posibilă utilizarea platformei de învățare în sala de clasă. Astfel, limitarea utilizării platformelor on-line din lipsa dotării școliilor cu laboratoare de informatică, astfel încât fiecare elev să poată lucra la un calculator, dispare.

Pe de altă parte, se remarcă o scădere a abilităților de a parcurge materiale scrise pe hârtie și de sedimentare a informațiilor parcurse în acest fel. Ritmul de învațare a crescut semnificativ, în defavoarea aprofundării necesare unei învățări temeinice. Putem fi de acord că elevul de azi învață superficial.

În plus, activitățile on-line sunt considerate ca fiind “o activitate la modă, în trend…” dupa cum reiese din discuțiile purtate cu elevii de liceu. Aceste activități, pe lângă faptul că nu sunt consumatoare de timp si resurse financiare, se dovedesc de multe ori eficiente din punct de vedere educational, cu condiția să fie construite în această direcție.

Concluzii

Instituțional, susținem ideea că alternarea activităților on-line cu activitățile didactice face-to-face, în sala de clasă, realizată ritmic și susținut de-a lungul celor patru ani de liceu, este benefică dezvoltării armonioase a competențelor și abilităților de studiu la elevi și crează premisele creșterii performanțelor acestora la examenele naționale.

De asemenea, recomandăm conceperea și organizarea unor programe de formare privind platformele de învățare on-line și integrarea acestora în educația tradițională. Scopul acestora este să ajute cadrele didactice să conștientizeze importanța activităților on-line în creșterea atractivității conținuturilor prevăzute în programele școlare și menținerea curiozității elevului modern.

Webografie:

1. https://www.schoology.com/k-12
2. https://app.schoology.com/home
3. https://app.schoology.com/course/1835937600/materials/gp/1878738332
4. https://app.schoology.com/course/1835937600/grades

Rezultatul contabil în firma de exercițiu F.E. Business Gifts S.R.L.

Ciocan Carmen
Colegiul Economic "Dionisie Pop Marțian" Alba Iulia

The main objective of learning through the exercise firm is to develop the entrepreneurial spirit of students by: familiarizing students with the activities specific to a real firm; simulating the economic processes specific to the real business environment; developing business language; creativity, critical thinking, responsibility, teamwork, self-organization and self-evaluation of individual resources, flexibility. The implementation of the concept of "exercise firm" aims to create a dynamic entrepreneur type, able to bring a new product or service to market or to discover a new distribution path.

"Firmă de exercițiu" definește o metodă interactivă de învățare, o abordare nouă a procesului de predare-învățare care asigură condiții pentru aprofundarea practică a competențelor dobândite de elevi. Pentru elevii din învățământul profesional și tehnic, competențele cheie devin tot mai importante în perspectiva evoluției cererii pe piața forței de muncă și a nevoilor societății într-o continuă dezvoltare. În mediu socio-economic actual din ce în ce mai complex, atitudinea pozitivă în favoarea continuării studiilor, a gândirii critice și a creativității poate să facă diferența dintre reușita și eșecul profesional a unei persoane.

Firma de exercițiu F.E Business Gifts S.R.L a fost înființată în anul 2013 de un grup de elevi ai Colegiului Economic "Dionisie Pop Marțian", din clasa a XII-a A, îndrumați de către prof. Ciocan Carmen. Această firmă are ca obiectiv punerea în practică a cunoștințelor teoretice acumulate la modulele de specialitate și s-a constituit cu un capital social subscris de 200 lei, împărțit în 20 părți sociale, fiecare având valoare egală de 10 lei și sunt deținute de către un asociat unic.

F.E Business Gifts S.R.L este o firmă de exercițiu dedicată comerțului cu amănuntul și oferă o gamă largă de produse de papetărie și cadouri. Produsele se caracterizează prin calitate la un nivel superior și un aspect modern, atrăgător, plăcut ochiului.

Prin această metodă se înțelege cum se administrează și derulează o firmă reală. Se pot descoperi calitățile antreprenoriale, se pot testa competențele lingvistice. Târgurile organizate atât național cât și internațional sunt un bun prilej, de a se forma ca și echipă, de a învăța să socializeze cu persoane noi, și a face schimb de experiență cu acestea. Se caracterizează prin două aspecte definitorii: virtual: nu există bani sau bunuri; real: se respectă uzanțele comerciale, fluxul informațional, documentele și circuitul documentelor. Formarea de priceperi, deprinderi și abilități se realizează prin exersarea unor situații dintr-o firmă reală, fiind indicat ca această exersare să fie multiplă ca structură și consistență. Aceasta le permite elevilor obținerea unor abilități profesionale și a unei flexibilități indicate pe piața de muncă precum și totodată descoperirea afinităților față de un anumit loc de muncă. Competențele obținute pot determina reducerea perioadei de acomodare la locul de muncă, aspect deosebit de benefic pentru viitorii angajați cât și pentru angajator. Puterea F.E. stă în relaționarea determinată de derularea de tranzacții pe piața firmelor de exercițiu (națională și internațională) precum și de comunicarea cu mediul extern. Firma de exercițiu, complexă ca metodă, motivată ca efecte, e o provocare atractivă atât pentru elevi cât și pentru profesori. Fiecare firmă de exercițiu este structurată, ca și în activitatea practică, pe departamente: departamentul resurse umane, secretariat, marketing, vânzări, contabilitate etc.. Elevii lucrează în cadrul departamentelor, desfășurând activitățile specifice acestora. Pe lângă posibilitatea contactelor, la nivel național și internațional, un alt punct forte al firmei de exercițiu este simularea. Decizii greșite, care în viața reală a afacerilor pot duce la periclitarea propriei întreprinderi, nu au în firma de exercițiu nici o consecință economică reală. Ele sunt o parte importantă a experienței proprii a elevilor, un factor esențial al procesului de învățare. Este indicat chiar să se exerseze aceste situații de eșec posibile în economia reală, elevii fiind astfel pregătiți pentru soluționarea/ preîntâmpinarea lor. Firmele de exercițiu nu sunt întreprinderi perfecte.

În economia de piață, indicatorul de bază ce caracterizează competitivitatea și activitatea economică a întreprinderilor este profitul, axat pe componentele care îl determină - veniturile și cheltuielile. Scopul oricărei activități economice este obținerea de profit, de aceea o sarcină de bază a contabilității, precum și a întregii întreprinderi este corelarea optimă dintre venituri și cheltuieli și obținerea unor rezultate financiare favorabile.

Contabilitatea veniturilor și cheltuielile entității este una dintre cele mai importante și dificile sectoare de evidență a oricărei întreprinderi. În cadrul sectorului de evidență nominalizat se formează un șir de indicatori (cifra de afaceri, costul vânzărilor, profitul brut, venitul, cheltuieli și rezultatul financiar) financiari care servesc drept bază pentru determinarea obligațiilor fiscale, elaborarea bugetelor întreprinderii, luarea deciziilor manageriale și economice. Rezultatul exercițiului poate fi definit ca ansamblul de bunuri deținute în bani și în natură sau totalitatea resurselor bănești investite într-o afacere, existente la ora actuală. Rezultatul exercițiului se determină ca diferență dintre veniturile și cheltuielile unei unități patrimoniale dintr-o anumită perioadă de timp (exercițiu). Orice agent economic pentru a asigura recuperabilitatea cheltuielilor și eforturilor economice depuse este obligat să mențină un nivel constant a vânzărilor prin reducerea cheltuielilor și costurilor.

Rezolvarea acestor obiective ține, în primul rând, de asigurarea unei evidențe contabile stricte a tuturor operațiunilor economice și controlul asupra integrității patrimoniale, structurii și nivelul cheltuielilor și costurilor. În acest sens contabilității îi revine un rol major în cadrul procesului de calculare, evidență și repartizare a rezultatelor financiare.

Nevoile informaționale ale fiecărei categorii de investitori se concretizează astfel: investitorii vor evalua posibilitățile de cumpărare, vânzare sau păstrare a acțiunilor întreprinderii, salariații vor avea informații privind stabilitatea și profitabilitatea întreprinderii luând decizii privind considerarea altor oportunități profesionale sau schimbarea locurilor de muncă, creditorii vor determina capacitatea de plată a întreprinderii stabilind majorarea, reducerea sau păstrarea în continuare a nivelului creditelor și împrumuturilor acordate, furnizorii și ceilalți creditori comerciali vor evalua gradul de solvabilitate al întreprinderii pronunţându-se asupra inițierii de noi legături comerciale, acordarea sau anularea facilităților comerciale, clienții vor lua decizii privind cumpărarea produselor firmei și colaborări pe termen lung, iar conducătorii întreprinderii iau decizii privind operațiunile pe care urmează să le întreprindă pentru bunul mers al întreprinderii.

Pentru a rezista concurenței acerbe de pe piață, orice firmă trebuie să lupte să-și câștige un “loc pe piață”, altfel dispare, în acest sens trebuie să-și intensifice studiile de marketing și management, ținând cont de toate oportunitățile chiar și legislative, precum și de inconveniențele apărute.

Laborator tehnologic privind contabilitatea rezultatului exercițiului în firma F.E. Business Gifts S.R.L.

La sfârșitul anului, agentul economic “F.E. Business Gifts S.R.L.” dispune de următoarele date din conturi:

Capital subscris vărsat: 13.500 lei;
Cheltuieli totale: 483.880 lei, din care: Cheltuieli nedeductibile fiscal: 48000 lei;
Venituri totale: 735.680 lei.
Operații de efectuat la sfârșitul anului:

1. Închiderea conturilor de cheltuieli și venituri;
2. Stabilirea rezultatului brut;
3. Calcularea și înregistrarea rezervelor legale;
4. Calcularea și înregistrarea impozitului pe profit;
5. Stabilirea rezultatului net.

Efectuarea operațiilor

Operația 1. 31.12.N. Închiderea conturilor de cheltuieli și venituri

121 „Profit sau pierdere”	=	Clasa6 „Cheltuieli”	483.880
Clasa7 „Venituri”	=	121 „Profit sau pierdere”	735.680

Operația 2. 31.12.N. Rezultatul brut
(RB) = Venituri totale(VT)- Cheltuieli totale(CT)=
= 735.680-483.880
= 251.800 lei = Soldul preliminar creditor (SpC) al contului 121 Profit sau pierdere

Operația 3. 31.12.N. Înregistrare rezerve legale.
Rezerve legale= Capital social x 20% = 13.500 x 20%= 2.700 lei

121 + A→D 1.400
1061 + P→ C 2.700

129 „Repartizarea profitului”	=	1061 „ Rezerve legale”	2700

Operația 4. 31.12.N. Înregistrarea obligației de plată pentru *Impozitul pe profit* calculat la sfârșitul anului.

Rezultatul fiscal(Rf) = Rezultatul brut(RB)+ Cheltuieli nedeductibile fiscal (CN)- Rezerve legale(Df)
= 251.800+ 48.000- 2.700= 297.100 lei

Impozit pe profit (IP) = Rezultatul fiscal(Rf) x cota
=297.100 x 16%= 47.536 lei.

691 + A → D 47.536
4411+ P → C 47.536

691 „Cheltuieli cu impozitul pe profit”	=	4411 „Impozit pe profit”	47.536

Închiderea contului 691 Cheltuieli cu *Impozitul pe profit*
121 A/P → D 47.536
691 - A → C 47.536

121 „Profit sau pierdere”	=	691 „Cheltuieli cu impozitul pe profit”	47.536

Operația 5. 31.12.N.
Profit net (PN)= Profitul brut (PB) - Impozit pe profit(Ip)
= 251.800 - 47.536 = 204.264 lei

D(+/-)	121 „Profit sau pierdere”		C(+/-)
Cheltuieli totale (cls. 6)	438.880	Venituri totale (cls. 7)	735.680
		SpC (profitul brut)	251.800
Cheltuieli cu impozit pe profit	47.536		
		SfC (profitul net)	204.264

În concluzie, firma de exercițiu este o modalitate de a crea un viitor mai bun, prin șansa de pune în aplicare și a acumula cunoștințe în domenii de specialitate. Un viitor pe care îl construim împreună.

Bibliografie:

1. Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic- Ghidul firmei de exercițiu: Cea mai bună practică!- Editura didactică și pedagogică, București, 2002
2. Matiş D., Bazele contabilității, Aspecte teoretice și practice, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005.
3. Matiş D., Pop A., Contabilitatea financiară, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2007;
4. Pop A., Contabilitatea financiară românească armonizată cu Directivele contabile europene și Standardele Internaționale de Contabilitate, Editura Intelcredo, Deva, 2002;
5. Legea contabilității actualizată 2016 - Legea 82/1991;
6. Planul de conturi general 2016 conform OMFP 1802/2014;
7. Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic – Ghidul Firmei de exercițiu : Cea mai bună practică! - Editura Didactică și Pedagogică, București, 2012.
8. Firme de exercițiu pentru elevi: http://www.roct.ro/

Parametrii procesorului

Stănese Doina
Colegiul Tehnic „Henri Coandă" Timișoara

A processor is made up of a multitude of integrated microcircuits. These are in turn made of transistors, resistors, capacitors and diodes. All these components serve to form circuits that form the logic gates that underlie the principle of the microprocessor. The processor parameters are: socket, frequency, number of cores, Thermal Design Power, cache, Hyperthreading.

Procesorul (CPU – Central Processing Unit = unitatea centrală de procesare) este cel care coordonează și integrează totul, de la componentele instalate pe sistemul de calcul până la programele cele mai complexe. El procesează date și comenzi, primind și trimițând informații codate în limbaj binar prin impulsuri electrice. În mare, el este răspunzător pentru viteza de reacție a calculatorului nostru.

Un procesor este alcătuit dintr-o multitudine de microcircuite integrate. Acestea sunt alcătuite la rândul lor din tranzistori, rezistori (rezistențe), capacitori (condensatori) și diode. Toate aceste componente servesc la alcătuirea unor circuite care formează porți logice (logic gates) care stau la baza principiului de funcționare a microprocesorului.

Parametrii procesoarelor pentru PC:

1. **Socket-ul procesorului:**

Un socket-ul sau soclul procesorului este o componentă mecanică care oferă legături mecanice și electrice între un procesor și placa de bază. Acesta permite procesorului să fie înlocuit fără lipire. Sistemul de răcire trebuie și el să fie compatibil cu acest socket.

Principalele tipuri de socket-uri folosite în ziua de azi sunt LGA (Land Grid Array) de Intel și PGA (Pin Grid Array) de către AMD. Diferența între cele două este că la procesoarele care folosesc soclul LGA pinii procesorului se găsesc pe socket-ul plăcii de bază iar la procesoarele PGA pinii sunt pe procesor.

2. **Frecvența procesorului:**

Frecvența de ceas măsurată în cicluri pe secundă (unitatea de măsură este Hz) este timpul în care un procesor realizează cea mai de bază operație, cum ar fi adunarea a două numere sau transferul de valori între doi regiștri. În mod uzual, frecvența de ceas este utilizată pentru a determina viteza unui CPU. De exemplu, un procesor cu o frecvență de 3 GHz poate realiza 3.000.000 de operații pe secundă.

Frecvența de ceas nu trebuie folosită pentru compararea procesoarelor care fac parte din familii diferite. Acestea sunt foarte diferențiate prin volumul de operații realizate pe durata unui ciclu.

Majoritatea procesoarelor, și în general majoritatea dispozitivelor logice secvențiale, sunt sincrone (lucrează cu semnale sincronizate). Prin calcularea timpului maxim în care impulsul electric se poate propaga prin diversele ramuri ale multiplelor circuite ale unui CPU, fabricanții pot alege o frecvență perfectă pentru semnalul de ceas. Această perioadă trebuie să fie mai lungă decât timpul necesar unui semnal să se deplaseze sau să se propage.

Frecvența se calculează înmulțind valoarea magistralei FSB cu factorul de multiplicare al acesteia.

3. **Numărul de nuclee:**

Inițial, procesoarele erau fabricate cu un singur nucleu care executau toate operațiile. Odată cu dezvoltarea computerelor s-a constatat că procesoarele cu un singur nucleu nu erau destul de rapide pentru a face față cerințelor. Soluția la această problemă a fost mărirea numărului de nuclee prezente în interiorul procesorului.

Din punct de vedere constructiv, un procesor dual-core reprezintă un singur chip ce conține două procesoare distincte (nuclee) în cadrul aceluiași circuit integrat, fiecare având interfață separată la FSB. Fiecare nucleu având propria lui memorie cache, are resurse suficiente pentru a opera eficient ca un singur procesor. Totuși, datorită conexiunii dintre cele două nuclee, operațiile se pot efectua de două ori mai repede. Primele procesoare multi-core erau ineficiente deoarece programele erau codate

în așa fel încât să folosească un singur nucleu. În ziua de azi marea majoritate a programelor suportă procesoarele multi-core acest lucru ducând la o creștere semnificativă a performanțelor acestora.

În prezent procesoarele folosite în sistemele de calcul obișnuite pot avea 1 nucleu (single-core), 2 nuclee (dual-core), 3 nuclee (triple-core), 4 nuclee (quad-core) sau 6 nuclee (hexa-core). Procesoarele destinate serverele pot avea până la 16 nuclee.

4. **TDP (Thermal Design Power):**

TDP-ul este o măsură generală care indică cât de multă putere, măsurată în Wați, va consuma procesorul când este solicitat la maxim. Acest lucru este de asemenea, folosit pentru a avea o idee de cât de mult de căldură va produce procesorul.

Această valoare trebuie să fie cât mai mică deoarece procesorul va fi eficient din punct de vedere al consumului de energie și mai silențios.

5. **Memoria Cache:**

O unitate de cache a unui CPU este utilizată pentru a reduce timpul mediu de acces al memoriei procesorului. Cache-ul este o memorie mai mică și mai rapidă care stochează copii ale datelor accesate cel mai frecvent de procesor. Astfel, în momentul în care este primită comanda de a procesa o operație de scriere sau de citire dintr-o locație de memorie, procesorul caută în primul rând dacă operația respectivă se poate accesa din memoria cache.

O problemă cu care se confruntă cache-ul este necesitatea de echilibrare dintre latența și cantitatea maximă ce se poate utiliza pentru stocare. Cu cât este mai mare cache-ul cu atât latența este mai mare, deci viteza va fi mai mică. Procesoarele moderne utilizează mai multe niveluri de cache, unele mai rapide, dar mai mici susținute de altele mai mari, dar mai încete.

Cache-ul multiplu operează în general prin verificarea în primă instanță a celui mai mic cache, Level 1. Dacă adresa poate fi accesată, procesorul realizează operația la viteză foarte mare. Dacă adresa respectivă nu este stocată în Level 1, se continuă căutarea în Level 2, și așa mai departe, până în final când adresa este căutată în memoria externă.

Memoriile L1 și L2 prezente în fiecare nucleu al procesorului pe când memoria L3 este folosită de către toate nucleele procesorului. Procesoarele slabe au memoria cache formată din doar 2 nivele, L1 și L2.

6. **Hyperthreading:**

Hyperthreading este modul în care Intel crește eficiența multitasking-ului procesoarelor lor. Această tehnologie permite computerului să vadă că procesorul are numărul de nuclee dublat. De exemplu, un procesor care are 4 nuclee și suportă tehnologia Hyperthreading va apărea calculatorului ca un procesor cu 8 nuclee.

Procesoarele nu sunt foarte bune la a face mai multe lucruri în același timp. De fapt, cu excepția cazului în care software-ul este special codat, un procesor va termina întotdeauna operația la care lucrează apoi va trece la o altă operație. Chiar dacă acesta va fi nevoit să întrerupă operația nu va putea să treacă la alta decât după ce reia acea operație și o va termina de executat. Hyperthreading-ul permite unui nucleu să execute o a doua operație dacă prima operație este întreruptă. Totuși, dacă nucleul este folosit în proporție de 100% beneficiul hyperthreading-ului nu va fi evident.

Avantajele aduse de hyperthreading sunt evidențiate atunci când procesorul este folosit la procesarea unui număr mare de operații de dimensiuni reduse.

Concluzie:

Procesorul este componenta-cheie a oricărui sistem de calcul care determină performanțele și capacitatea acestuia.

Bibliografie:

Radu Mârșanu, “ Calculatoare personale-elemente arhitecturale”, Ed. Bic All, București, 2001
https://en.wikipedia.org/wiki/Central_processing_unit

Funcțiile parte întreagă și parte fracționară

Chirian Virginia
Liceul Tehnologic de Industrie Alimentară Timișoara

This paper presents theoretically the notions of floor and fractional part functions of a real number, their definitions and their properties. We have added the solution of two equations to highlight the multitude of applications that the notion of mathematical function has.

I. Definiții și proprietăți.

Mulțimea numerelor reale $\Re$ se poate scrie sub forma

$$\Re = \bigcup_{n \in Z} [n, n+1)$$

în care orice două intervale de forma $[n, n+1)$, $n \in Z$ sunt disjuncte (nu au elemente comune).

Rezultă că orice număr real va aparține unuia (și numai unuia) dintre aceste intervale.

De exemplu: $3 \in [3,4)$, $-2 \in [-2,-1)$, $\frac{5}{3} \in [1,2)$ sau $-\pi \in [-4,-3)$ etc.

Pornind de la cele menționate mai sus se definesc noțiunile de parte întreagă și parte fracționară a unui număr real.

Definiție. Pentru oricare $x \in \Re$ și $n \in Z$ cu proprietatea că $x \in [n, n+1)$ se definește **partea întreagă** a lui $x \in \Re$ și se notează $[x] = n$, unde n este cel mai mare număr întreg astfel ca $n \leq x$.

Numărul $\{x\} = x - [x]$ se numește **parte fracționară** a numărului real x.

Din definiția dată se deduc următoarele două proprietăți fundamentale pentru partea întreagă a unui număr real:

$[x] \in Z$ și $x - 1 < [x] \leq x$

În plus, din $\left.\begin{array}{l}[x] \leq x < [x]+1 \\ x = [x] + \{x\}\end{array}\right\} \Rightarrow [x] \leq [x] + \{x\} < [x] + 1 \Rightarrow \{x\} \in [0,1)$

Astfel se definesc următoarele funcții numerice:

$f : \Re \to Z$, $f(x) = [x]$ denumită funcția parte întreagă

$g : \Re \to [0,1)$, $g(x) = \{x\}$ denumită funcția parte fracționară

Alte proprietăți pentru partea întreagă și partea fracționară a unui număr real:

$$x = [x] \Leftrightarrow x \in Z$$

$$x = \{x\} \Leftrightarrow x \in [0,1)$$

$$[\{x\}] = \{[x]\} = 0, \forall x \in \Re$$

$$[x+n] = [x] + n, \forall x \in \Re, \forall n \in Z$$

$$[x+y] \geq [x] + [y]$$

$$[x] + [-x] = \begin{cases} 0, x \in Z \\ -1, x \in \Re \setminus Z \end{cases}$$

$$\left[\frac{[x]}{n}\right] = \left[\frac{x}{n}\right], (\forall) n \in N^*$$

$$[x] + \left[x + \frac{1}{n}\right] + \left[x + \frac{2}{n}\right] + \left[x + \frac{3}{n}\right] + \ldots + \left[x + \frac{n-1}{n}\right] = [nx] \ (\forall) n \in N^*$$

(identitatea lui Hermite).

Exemple:

x	$[x]$	$\{x\}$
0,75	0	0,75

-0,25	-1	0,75
3,2	3	0,2
-3,2	- 4	0,8

II. Probleme rezolvate.

1. Să se rezolve ecuația

$$\left[\frac{x+1}{2}\right] = 2x$$

Rezolvare. Pentru ca ecuația să aibă sens se pun condițiile

$2x \in Z$ și $\frac{x+1}{2} - 1 < 2x \le \frac{x+1}{2}$

Pentru sistemul de inecuații obținut

$\begin{cases} 3x+1>0 \\ 3x-1 \le 0 \end{cases}$ soluția este $x \in \left(-\frac{1}{3}, \frac{1}{3}\right]$.

Condiția $2x \in Z$ conduce la $2x \in \left(-\frac{2}{3}, \frac{2}{3}\right] \cap Z$ de unde rezultă $x = 0$.

2. Să se rezolve ecuația

$[3x] = 5$

Rezolvare. Condiția pentru ca ecuația să aibă sens este:

$3x - 1 < 5 \le 3x$

care conduce la următorul sistem de inecuații

$\begin{cases} 3x-6<0 \\ 3x-5 \le 0 \end{cases}$ sau echivalent $\begin{cases} x-2<0 \\ 3x-5 \ge 0 \end{cases}$ de unde rezultă $x \in \left[\frac{5}{3}, 2\right)$.

III. Concluzie

Prin prezentarea noțiunilor de funcție parte întreagă și respectiv parte fracționară ale unui număr real am dorit să subliniez, de fapt, multitudinea de aplicații pe care le are noțiunea de funcție în matematică.

Bibliografie

1.Petre Năchilă, Nicolae Angelescu, *Algebră,* Editura Paralela 45, Pitești 1998
2.C. Năstăsescu, C. Niţă, M. Brandiburu, D. Ioniţă, *Algebră. Culegere de probleme pentru liceu* Editura Rotech Pro, Bucureşti 1999
3.Mihai Onucu Drimbe, *200 de identități și inegalități cu parte întreagă*, Editura Gil, Zalău 2004

Întocmirea unei monografii contabile cu ajutorul programului de contabilitate SAGA

Stanciu Nicoleta
Colegiul Național de Agricultura și Economie Tecuci

This paper presents an easy way of drawing up an accounting monograph using accounting software SAGA C. Personally, I think that from all of the accounting programs on the market, the most convenient application and easy to use is SAGA C for keeping double entry. Accounting for an LTD. Is kept in accordance with the legal provisions in the double match. It is a working tool and good test. The application can be used without being updated but if we want to enjoy the updates, then we should choose for purchasing a subscription.

In this paper I presented a project which can be realized by XI-th grade students who are studying economics. This project is designed to perform the installation of the programme and an accounting monograph on commercial company's treasury.

Any accounting programme philosophy is based on the fact that to any accounting registration is assigned a supporting accounting document. In other words for each accounting registration we need a supporting document.

Most of supporting accounting documents are supplied by us to the application (invoices, receipts, bank statements, etc.), while others are automatically generated by the application. For example, the accounting notes, bills of consumer, etc.

The great advantage is that you can view and list at any time the financial statements and accounts, not just at the end. Moreover, even if it comes with corrections or new records, restoration of the reports is done immediately at the touch of a button. All the calculations are conducted by the application.

1. Repere pentru realizarea proiectului

Denumirea activității: "Întocmirea unei monografii privind contabilitatea trezoreriei firmei de exercițiu BOGADI AGRO S.R.L. cu ajutorul programului SAGA" – proiect interdisciplinar

- Denumirea modulului și orice alte referințe administrative: Utilizarea calculatorului în contabilitate, Contabilitate și Administrarea firmei.
- Timpul alocat efectuării activității: 1 săptămâna.
- Obiectivul activității: să realizeze un proiect de 10-15 pagini, respectându-se cerințele date și să îl susțină cu ajutorul unei prezentări PowerPoint.
- Numele elevului:
- Dată:
- Structura proiectului: Pagina de gardă/coperta; Cuprins; Introducere; Conținut; Concluzii; Bibliografie; Anexe.
- Indicații de lucru. Proiectul va conține 10–15 pagini; pe copertă se vor trece: denumirea şcolii, disciplinele, titlul proiectului, numele, prenumele și clasa elevului; în introducere se va argumenta importanța trezoreriei în activitatea desfășurată de o firmă de exercițiu; conținutul va respecta elementele date la punctul 3 al sarcinilor de lucru; în concluzii se va realiza o analiză a fluxurilor de trezorerie din cadrul firmei de exercițiu; ca surse bibliografice se vor folosi și site-urile (link-urile) utilizate; la anexe se pot adăuga și alte documente utile pentru realizarea proiectului; redactarea proiectului se va efectua în Microsoft Office Word, fontul Times New Roman, dimensiunea caracterelor de 12, spațiul dintre rânduri de 1,5, aliniere la stânga și la dreapta (Justified); se va realiza și o prezentare în Microsoft Office PowerPoint, de min. 5 slide-uri, pentru susținerea orală a proiectului.

2. Documentare și suport

2. 1. Instalarea programului.

SAGA C. este o soluție care permite informatizarea activității contabile pentru firme mici și mijlocii, cabinete de contabilitate sau contabili independenți. Cerințe minime: Windows XP/Vista/Windows 7/Windows 8. Aplicația se poate descărca de pe site-ul www.sagasoft.ro.

Procedura instalare: Se rulează executabilul **SetupC.exe.** Se da click pe **"Următorul"** și se bifează **"Sunt de acord cu termenii și condițiile licenței".** Se alege **directorul destinație**, exemplu: **C: SAGA C.3.0** și se da click pe **"Următorul"** și va începe instalarea.

2.2. Configurarea firmei în program

După instalare aplicația se deschide și vei fi invitat să configurezi societatea pentru care vei lucra. Datele de care ai nevoie le găsești în documentele de înființare a societății sau pe o factură, dacă ai facturier personalizat. Completezi cu atenție datele solicitate. Pentru configurarea societății alege din meniu *„Adaugă"*, iar după completare alege *„Salvează"*.

Configurarea datelor necesare programului, pentru fiecare societate în parte este extrem de importantă pentru funcționarea corectă a programului. La prima intrare în program, dacă nu există nicio firmă creată, va fi afișată fereastra de configurare a societăților. Informațiile solicitate în listă societăților sunt:

Cod - fiecărei societăți nou create i se va asocia un cod. Implicit, programul generează coduri începând cu 0001.

Denumirea societății

Codul unic de identificare (CUI) - acesta se va înscrie fără a fi precedat de atributul fiscal. Astfel la o firmă a cărui CUI este 1234 și atribut fiscal RO, la rubrica "Cod fiscal" din această listă se va trece doar 1234 și nu RO1234

Nr. registrul comerțului - se va trece numărul de înregistrare de la oficiul registrului comerțului. Acesta se va înscrie obligatoriu sub forma **Jcj/nnnn/aaaa** unde: cj = codul județului, nnnn = numărul de înregistrare, aaaa = anul înregistrării.

2.2Configurare societate

Înainte de a închide această fereastră apasă pe butonul din dreapta sus pe care scrie *„Preluare date contabile"*. Se va deschide o nouă fereastră. Dacă societatea este nou înființată este suficient să apeși pe butonul *„Validează"*, apoi să închizi fereastra. Același lucru este valabil dacă vrei să înveți cum se folosește aplicația.

În cazul în care ai folosit o altă aplicație pentru evidența contabilă, datele ce urmează a fi preluate le găsești în balanțe de verificare a lunii precedente celei cu care vrei să începi lucrul în **SAGA C**. Dacă este cazul vei adăuga conturile analitice pe care le găsești folosite în balanța de verificare, apoi dai *„Salvare"*, *„Validare"* și *„Ieșire"*. Acum revii în fereastra de configurare.

Preluare date contabile

În partea de jos sunt trei taburi: *Informații generale*, *Conturi automate* și *Setări diverse*. Treci prin ele ca să cunoști aplicația cât mai bine. La *Setări diverse* bifează ce crezi că se potrivește societății. După ce introducem datele necesare apăsam pe butonul *„Ieșire"*.

Acum meniul principal al aplicației este activat. Răsfoiește meniul ca să vezi ce opțiuni ai la dispoziție. La *„Ajutor"* există și un ***Manual de utilizare***.

SFAT UTIL! NU APĂSA PE OPȚIUNEA „ACTUALIZARE AUTOMATĂ". Dacă apeși pe acest buton va trebui să actualizezi aplicația contra-cost ca să o mai poți folosi. Nu apeși pe *„Actualizare automată"* poți folosi aplicația cât vrei GRATUIT. Așadar, ATENȚIE!

2.3. Sarcini de lucru

Subiectul I

Realizați configurarea programului pe baza următoarelor date:

a. Date firmă	
Denumirea F.E.	F.E. BOGADI AGRO S.R.L.
Obiect de activitate	2041 - Fabricarea săpunurilor, detergenţilor şi a produselor de întreţinere
Sediu	Tecuci, Str. 1 Decembrie 1918, nr. 107, Jud. Galaţi, Cod poştal 805300
Telefon și e-mail	Telefon:0236811133, E-mail: bogadi.agro@yahoo.com
Nr. Reg.Com.	J17/42/2011
CUI	RO1310002384
Cont	RO17ROCT1110231210002384
Banca	ROCT filiala Tecuci
Capital social	30.000 lei
b. Şolduri iniţiale la 01.01.2019	
SID 345	7.221,00
SID 5121	22.779,00
SIC 1012	30.000,00
Luna de începere a folosirii programului	IANUARIE 2019

Produsele finite existente în stoc sunt:

Denumire PRODUS	um	cânt	Preț de vânz	Valoare de vânzare
NUCI DE SĂPUN 500 G	buc	120	18	2160
SOLUŢIE DE GEAMURI	buc	45	14,8889	670
DETERGENT DE VASE	buc	20	10	200
DETERGENT LICHID	buc	15	35	525
NUCI DE SĂPUN 1 KG	buc	30	35	1050
SĂPUN LICHID	buc	35	12	420
PUDRĂ DE NUCI DE SĂPUN	buc	40	5	200
ŞAMPON	buc	25	15	375
BENZI DEPILATOARE	buc	20	8	160
DETERGENT PRAF DE RUFE	buc	10	18	180
DETERGENT HIPOALERGENIC	buc	20	35	700
DETERGENT LAVANDA	buc	10	34,1	341
BALSAM LAVANDA	buc	10	22	220
BALSAM FLORI DE MUNTE	buc	1	20	20
TOTAL				7221

Subiectul II

În data de 15.01.2019 se vând la export produse finite în valoare totală de 101,10 dolari conform facturii nr. 1. Cursul de schimb din ziua vânzării este de 4.1197 lei, iar cel din data încasării de 4.1295 lei. Datele de identificare a clientului extern sunt: SWEET MELODY LTD, COD: 13498567, TURCIA. Pe baza facturii şi a extrasului de cont, se înregistrează următoarele operaţii:

a). Facturarea produselor vândute (detergent lichid: 10 buc) cu ajutorul programului SAGA; factură a fost emisă de către gestionarul firmei Vespan Adrian, serie şi număr CI: GL 154326;

b). Încasarea creanţei de la clientul extern în contul de valută de la banca în data de 20.01.2019 conform extrasului de cont nr. 1;

c). Depunerea valutei spre vânzare prin licitație la bancă, în valoare de 100 de dolari, în ziua încasării și încasarea în aceeași zi, a contravalorii valutei vândute la cursul de schimb de 4.1295 lei.

Se cere:

a). Emiterea facturii în valută cu ajutorul programului SAGA și salvarea acesteia în format PDF.

b). Operarea în jurnalul de bancă-valută a încasării creanței de la clientul extern și a depunerii valutei spre vânzare prin licitație la bancă. Salvarea în format PDF a jurnalului de banca – valută.

c). Înregistrarea în jurnalul de bancă a contravalorii valutei vândute și salvarea jurnalului de bancă pe luna ianuarie 2019 în format PDF.

d). Salvarea în format PDF a fișei clientului extern.

Subiectul III

În data de 31.01.2019 se întocmește statul de salarii aferent lunii IANUARIE 2019:

Date document	Date angajat
Angajat Punct de lucru Funcție Data angajării Tip Norma pe zi Salariu brut CNP Adresa Nr. contract Data contract Casa de sănătate	Duta Luiza Sediu Director de marketing 01.10.2017 Permanent 8 ore 3.000 lei 6000302345894 Tecuci, Str. Plopilor, nr 7 01.10.2017 GL

Salariatul firmei încasează un avans în valoare de 300 de lei în data de 15.01.2019 pe contul de card de salarii deschis la Raiffeisen Bank.

Se cere:

A). Salvați în format PDF statul de plată aferent lunii ianuarie 2019.

B). Salvați în format PDF fluturașul de avans primit de salariat în luna ianuarie 2019.

Subiectul IV

În data de 31.01.2019 se efectuează operațiile de sfârșit de lună.

Se cere:

a). Închideți conturile de venituri și regularizați tva-ul.

b). Salvați în format PDF registrul jurnal semnat cu propriul nume.

c). Salvați în format PDF balanța de verificare cu patru serii de egalități.

Concluzii

Acestea sunt noțiuni de bază privind utilizarea programelor informatice în domeniul contabilității. Am descris soft-ul cel mai utilizat, astfel încât absolventul specializării Tehnician în activități economice să fie familiarizat cu programe contabile și pentru a face față exigențelor viitorului loc de muncă.

În prezent, o aplicație contabilă precum **SAGA C** poate ajuta la intocmirea tuturor tipurilor de monografii contabile cele mai des întâlnite în activitatea practică. Întreaga *evidență contabilă* este informatizată și poate fi ținută cu o singură aplicație de contabilitate precum **SAGA C**.

Bibliografie:

Hans Aebli, (1980), Didactica psihologică, Editura Didactică și Pedagogică, București;
Hainaut L.D., (1981), Programe de învățământ și educație permanent, EDP, București;
Stanciu Mihai, (1999), Reforma conținuturilor învățământului, Editura Polirom, Iași;
Sorin Cristea, 1999, Dicționar de termeni pedagogici, EDP, București.
www.sagasoft.ro
www.roct.ro

Implicarea comunității în învățământul preuniversitar pe baza parteneriatului școlar

Beca Felicia
Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

School-community partnership is an important issue, highlighted by various educational policy documents at national and international level and by research in the field of education.

Educational institutions aim to gain recognition of the importance of their partnership with the entire local community through direct relationships and "*new education*": civic education, economic initiative education, environmental education, human rights education, violence European values and European cultural dialogue.

The school, together with other institutions operating in the community, is directly influenced by the level of community development. Essentially, community development is about its evolution, a complex, planned intervention process that aims to increase the community's ability to implement its own vision of development.

Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică aptitudini specifice, strategii şi cunoştinţe pe care părţile implicate trebuie să le cunoscă şi să le folosească. Succesul parteneriatului şcoală – comunitate locală este bazat pe legătura permanentă, constantă între agenţii comunitari şi reprezentanţii şcolii. Se realizează astfel un echilibru între schimbare şi continuitate, între specific şi global, între împlinirea individuală şi exigenţele de ordin social.

Parteneriatul scoală - comunitate reprezintă o problema actuala importanta, reliefata de diferite documente de politica educationala la nivel national si international si de cercetarile in domeniul educatiei.

In contextul unei societăți care se schimbă, operând modificări de formă și fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, invătământul românesc trebuie să iși asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educational trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești. Pentru ca acest parteneriat sa se constituie ca o soluție reală a problemelor din învățământ, sunt necesare elaborarea unor strategii, a unor direcții care să unească eforturile parteneriale, precizarea rolului asumat de instituții în parteneriate.

Dată fiind complexitatea problemelor cu care școala românească se confruntă, cât și impactul educației școlare asupra intregului sistem social, soluționarea dificultăților prezente presupune colaborarea, cooperarea și parteneriatul unor categorii largi, cum ar fi: personalul din învățământ, elevi, familia, organizații guvernamentale cu caracter central sau local, organizații cu caracter nonguvernamental, reprezentanții cultelor religioase, agenții economici, sindicatele, autoritățile centrale și locale

Pentru a realiza un parteneriat construit pe baza valorilor democratice, în societate trebuie să se schimbe valori, atitudini si comportamente la nivelul tuturor factorilor implicati: decidenti, oameni ai școlii, familii, elevi, reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale si nonguvernamentale.

La nivelul comunității se constituie un grup de lucru (nucleu comunitar), în care reprezentanții școlii trebuie să iși asume rolul de promotor, catalizator și facilitator al parteneriatului educațional. Coeziunea și eficiența unui astfel de grup sunt condiționate de asumarea și promovarea unor valori commune cum ar fi: asigurarea egalitații șanselor în educație; încurajarea inițiativei și participării; dezvoltarea cooperarii și colaborării; statutarea disciplinei și responsabilității.

Instituțiile de învățământ urmăresc să obtină recunoașterea importanței parteneriatului lor cu intreaga comunitate locală, prin relații directe și prin "noile educații": educația civică, educația in spiritul inițiativei economice, educația ecologică, educația în spiritul drepturilor omului, a combaterii violenței, educația în spiritul valorilor europene și al dialogului cultural European.

Răspunzând cerințelor sociale și comunitare, școala trebuie să orienteze întregul său demers asupra elevilor, care trebuie să devină centrul de interes al oricărui parteneriat practicat în domeniul educației școlare. Transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, poate conduce în mod gradual la cresterea prestigiului școlii în comunitate și la sensibilizarea și mobilizarea

partenerilor potențiali ai unităților de învățământ. Pentru aceasta trebuie adoptate unele măsuri generale ca: formarea personalului din învățământ în sensul comunicarii, cooperarii, parteneriatelor; promovarea unui cadru legislativ care să încurajeje inițiativele școlii; sensibilizarea societății în raport cu problemele educației și cu semnificația sa.

In acord cu aceste cerințe, fiecare dintre unitățile școlare trebuie să se orienteze către centrarea întregii activități asupra elevului, pregatirea resurselor umane ale școlii pentru parteneriat, atragerea partenerilor potențiali în parteneriate efective.

Cunoașterea și înțelegerea familiei în calitate de partener constant și autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însăși trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. Imbinarea la nivelul diferitelor familii a elementelor tradiționale cu elemente inedite generate de noi realitati socio-economice determină o diversificare a familiilor și a situatiilor considerate anterior atipice. Pentru a atrage familia, școala trebuie să ia act de aceste schimbări, adaptandu-și atitudinile și comportamentele în consecință.

Pornind de la aceste premise, efortul îndreptat catre cunoaşterea familiei trebuie să se orienteze către: trăsăturile, calitățile, problemele sale specifice; valorile și normele pe care le avansează; avantajele pe care le poate câstiga.

Chiar în condițiile asumării acestei perspective, în relațiile dintre școală și părinți pot apărea disfuncții. Pentru a le depăși trebuie asumate urmatoarele priorități: cresterea inițiativei și implicării managerilor școlii în sensibilizarea și atragerea familiei; elaborarea unor proiecte centrate pe parteneriatul cu parinții; transformarea comitetelor de părinți în structuri actve și dinamice cu rolul de interfață în relația școală și părinți; diseminarea unor informații clare cu privire la școală, activitățile și problemele ei; organizarea unor activități extrașcolare diverse în regim de parteneriat.

Pentru a se constitui ca un factor cheie în cadrul parteneriatului educațional la nivelul comunității, relația dintre școală și autoritățile locale trebuie să se sprijine pe reciprocitatea intereselor și pe sprijinul mutual.

In virtutea unor prevederi legale dar și pe baza unor reletii tradiționale care s-au stabilit de-a lungul timpului, autoritățile locale oferă sprijin concretizat prin: fonduri, resurse materiale, combustibil; donații pentru ameliorarea bazei materiale; facilitarea obținerii unor resurse financiare bugetare; organizarea unor activități extrascolare; alocarea unor spații și terenuri în folosința școlii.

Managerii unităților școlare trebuie să se orienteze către sensibilizarea și atragerea autoritatilor locale, dar și spre acoperirea unor nevoi și rezolvarea unpr probleme ale comunității.

Centrat pe stabilirea unui echilibru între cererea și oferta educațională, parteneriatul dintre școală și agenții economici poate avea un impact semnificativ, din perspectiva dezvoltării personale a elevilor și a inserției socio-profesionale a viitorilor absolventi.

Pornind de la beneficiile pe care parteneriatul cu agenții economici poate să le aduca școlii și elevilor sai, este necesar ca managerii unitătilor de învățământ să aplice anumite srategii care să valorifice prevederile legislative, să stabilească prioritățile școlii, să atragă și să sensibilizeze agenții economici, să organizeze acțiuni preliminare de pregătire a parteneriatului, etc.

Elaborarea și aplicarea acestor strategii presupune pregătirea prealabilă a resurselor umane ale școlii pentru dialog, intercunoaștere și colaborare cu partenerii sociali ai școlii.

In ultimul timp, pe fondul schimbărilor sociale din societatea noastra, s-a înregistrat o proliferare a organizatiilor cu caracter nonguvernamental, care și-au asumat roluri specifice, inclusiv în domeniul educatiei.

O parte dintre acestea au derulat proiecte și activități care au avut un impact fie asupra educației, fie asupra comunității din care școala face parte. In acest sens sunt semnificative proiectele derulate de unele organizații cu privire la: identificarea problemelor la nivelul comunității, atragerea resurselor financiare, stimularea dezvoltarii comunităților (traditionale), stimularea parteneriatelor la nivel local.

Alături de aceste demersuri generale o parte dintre organizațiile nonguvernamentale s-au implicat în proiecte adresate explicit educației și unitații de învățământ: consiliere și orientare vocațională; consilierea părinților; formarea formatorilor pentru domenii specifice; sensibilizarea

opiniei publice (agenți economici) față de problemele şcolii; facilitarea încheierii unor parteneriate între şcoli şi parteneri interni sau externi; promovarea obiectivelor și a ofertelor educaționale la nivelul institutiilor.

Ca urmare a acumulării de informație, experiența şi expertiza la nivelul unor organizatii nonguvernamentale, acestea dispun de un potential notabil care poate și trebuie valorificat în cadrul parteneriatelor educaționale.

Pentru încheierea acestor parteneriate managementul şcolii trebuie să își asume responsabilități specifice cu referire la: cunoașterea și atragerea organizațiilor nonguvernamentale care pot devenii parteneri reali; stabilirea cadrului și a modalităților de lucru; pregatirea resurselor umane ale şcolii pentru a acționa în acest domeniu.

Încheierea si derularea parteneriatelor educationale au ca factor fundamental comunicarea. In acest sens managerii şcolii trebuie să desfasoare activitati intense pentru informarea partenerilor cu toate datele necesare derularii programelor, pentru ca acestia să primească informații clare, complete și într-un timp oportun.

Managerii trebuie să creeze un climat pozitiv de muncă, descchis oricaror idei, flexibil oricaror activități. In acest sens, relaționarea și comunicarea devin factori cheie ai realizării activităților propuse.

In societatea pe care o trăim, ca țară a unei Europe multiculturale și multietnice, secretul succesului oricarei activități este toleranșa, flexibilitatea și cunoașterea. Activitatea de parteneriat în comunitate, fără acesti factori fundamentali nu poate avea succes. “ *Fiind condamnați* “ să trăim și să muncim împreună, trebuie să pornim totdeauna de la principiul “ *fă binele care astepți să ți se facă*.”

Şcoala, alături de alte instituţii care funcţionează în comunitate este direct influenţată de nivelul de dezvoltare comunitară. În esenţă dezvoltarea comunităţii vizează evoluţia acesteia, un proces de intervenţie complexă, planificată, care are ca scop creşterea capacităţii comunităţii de a-şi pune în practică propria viziune de dezvoltare.

Bibliografie:

1. BAUMAN, Zigmunt . Comunitatea Căutarea siguranţei într-o lume nesigură. Bucureşti: Editura Antet, 2001
2. BĂRAN, PESCARU, Adina . Parteneriat în educaţie Familie – şcoală – comunitate. Bucureşti: Editura Aramis Print, 2004
3.IOSIFESCU, Şerban (coord.). Management educaţional pentru instituţiile de învăţământ. Bucureşti : ISE - MEC, 2001

Abordări moderne în studiul științelor

Licsandru Marie-Anne
Liceul Tehnologic "Petre S. Aurelian" Slatina

A new approach to the study of exact sciences can be achieved by understanding the key concepts, deepening the defining concepts, correlating and integrating with other disciplines, motivating and supporting students in eLearning, building knowledge and capacities that promote the investigation - the demonstration - the performance ; integrating, evaluating and creating information in different forms and environments, removing borders of the educational subjects, the development of information, processing, accountability, monitoring of their own needs of understanding and learning, the transfer of knowledge from one domain to another.

Integrated approach to STEM education through designing technical toys is possible. Recently, there has been a booming interest in Integrated Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) education. By applying the subject knowledge domains to solve real world problems and settings, the students can experience the benefits of a concrete and active learning in a meaningful and practical context. The multidisciplinary and interdisciplinary integration approaches are consistent with the development of the students' competencies.

Datorită dezvoltării tehnologiei și a societății este necesar să abordăm studiul științelor exacte cu ajutorul platformelor educaționale, prin introducerea educației STEM, prin interdisciplinaritate și transdisciplinaritate.

Procesul educațional modern trebuie să se axeze pe aplicarea unor modalități de selectare și organizare a obiectivelor și a conținuturilor astfel încât accentul să se mute de pe predarea de informații, pe formarea de capacități mintale și atitudini care să conducă la formarea de competențe.

Platformele educaționale pot fi folosite în cadrul procesului de predare - învățare – evaluare, fiind o modalitate nouă de predare, mai atractivă, prin care profesorul poate transmite informații într-un mediu educațional care evoluează, în care există colaborare, unde se îmbină metodele tradiționale cu cele bazate pe mijloacele IT, lucru care duce la creșterea performanțelor individuale ale elevilor.

Una dintre aceste platforme educaționale este Moodle, care la nivel mondial se află pe locul 11, unde s-a menținut în ultimii 7 ani. Pe site-ul http://moodle.org se găsesc informații, documentare, grupuri de profesori, elevi, etc. Este un program OpenSource, disponibil în peste 70 de limbi, fiind folosit de 34 de milioane de utilizatori din peste 200 de țări.

Moodle oferă un mediu centrat pe învățare și care este interactiv, constructivist, învățarea fiind bazată pe proiecte și sarcini: individuale și de grup. Elevul face parte din procesul de predare – învățare – evaluare datorită faptului că el trebuie să interacționeze cu materialul de învățare, să înțeleagă ce are de făcut, să explice colegilor și să realizeze sarcinile de lucru.

Profesorul pe această platformă are o multitudine de instrumente utile prin care poate realiza lecții cu un conținut interactiv, atractiv, adaptate la nevoile elevilor.

Din punct de vedere al dezavantajelor utilizării platformelor educaționale amintim:

- rata mare de abandon a elevilor, deoarece elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa activ la aceste lecții,
- din partea elevilor se necesită experiență în domeniul utilizării calculatoarelor, pe care nu toți o posedă,
- costurile mari pentru proiectarea materialelor didactice și întreținerea echipamentelor necesare.

În afară de platformele educaționale tot mai des se vorbește despre educația STEM, care a apărut prima dată în Statele Unite datorită migrației elevilor către științele umaniste în detrimentul științelor naturale. Acest fenomen se întâlnește și la noi, în ciclul liceal.

STEM presupune studierea a patru discipline diferite: știință, tehnologie, inginerie și matematică, prin metode și tehnici de corelare a noțiunilor cu lumea reală, care le arată elevilor cum metoda științifică poate fi aplicată în viața de zi cu zi. Educația STEM propune o abordare interdisciplinară și aplicată care dezvoltă gândirea bazată pe calcul din rezolvarea problemelor cu aplicarea soluțiilor în viața reală.

Elevii sunt implicați în educația STEM prin activități formale, non formale și informale. Cadrele didactice se dezvoltă profesional, participă la crearea de comunități de învățare, la realizarea de resurse științifice care duc la dezvoltarea continuă a lor.

În țara noastră există o asociație, numită CRESTEM, care folosește principiile STEM plus Arte, folosind și disciplinele umaniste. Scopul ei este "crearea, dezvoltarea și promovarea unui ecosistem educațional capabil să ofere copiilor și studenților o educație completă, echilibrată și de calitate, care să le permită acestora să ia decizii în cunoștință de cauză, ce vor avea impact asupra lumii și modul în care aceștia vor trăi".

În acest cadru educațional elevii își dezvoltă:

- spiritul de echipă,
- gândirea critică,
- abilitățile de comunicare și colaborare în echipă.

Se încurajează și se sprijină activități extra-școlare care folosesc abordarea de tip STEAM.

Prin acest tip de educație se reduce rata abandonului școlar din rândul elevilor, datorită legăturilor dintre studiul disciplinelor și al oportunităților de pe piața forței de muncă.

Societatea de Științe Matematice din România, cu sprijinul Romanian – American Foundation, prin programul "Romanian Mathematics Curriculum" vor reforma curriculumul din cadrul învățământului românesc pentru a crește interesul în studiul acestei discipline.

În cadrul Conferinţei Naţionale a Comunităţii “Educaţie pentru ştiinţe”, desfășurată în noiembrie 2017 s-au dezbătut temele: ”Comunitatea STEM, bune practici și parteneriate între diferite categorii de actori”, ”Calitate în STEM și oportunități de dezvoltare pentru profesori”, ”STEM în comunitate – întoarcerea investiției din educație și cercetare în industrie-economie și creșterea calității vieții”, precum și ”STEM în perspectivă tendințe și provocări” sau ”Întâlnirea societăților profesionale partenere CNCES 2017”.

Toate acestea au dus la concluzia că ”dezvoltarea tehnologiilor digitale și a noilor instrumente media permit implicarea unui număr cât mai mare de persoane în activități care au la bază experimente și activități științifice cu scopul de a conștientiza importanța și rolul cercetării pentru îmbunătățirea calității vieții și a cultivării interesului tinerilor în domeniul științei. Prezența științei și tehnologiei în toate aspectele vieții cotidiene conferă o nouă dimensiune comunicării științei”, afirma seismologul Dragoș Tătaru.

În anul școlar 2018 – 2019 organizația STEM din Statele Unite a demarat o serie de activități internaționale, care pot fi urmărite pe site-ul https://www.stem.org.uk/, declarând anul 2019 ca Anul Internațional al Tabelului Periodic al Elementelor Chimice, pentru a celebra a 150-a aniversare a descoperiri tabelului periodic de către Dimitri Mendeleev din anul 1869.

Există comunitatea învățământului științific din Europa, numită SCIENTIX, care interacționează cu organizațiile naționale ale specialiștilor STEM și care popularizează activitățile prin ambasadori în fiecare țară. Aceștia sunt membri ai Comitetului de profesori Scientix și prezintă la conferințe și ateliere de lucru modalități de implicare a profesorilor în activități de colaborare europeană în sfera STEM.

În concluzie, pentru un învățământ modern ar fi util dacă profesorii ar aborda studiul științelor exacte și din aceste puncte de vedere, dacă ar exista o bază materială adecvată în școlii, aflată în pas cu dezvoltarea tehnologiei și a societății.

Bibliografie

1. http://beaconing.eu/2018/04/12/educația-stem-formală-informală-non-formală/
2. http://beaconing.eu/ro/abordările-stem-în-școlile-românești/
3. https://www.ed.gov/stem
4. http://www.livescience.com/43296-what-is-stem-education.html
5. http://moodle.org
6. http://www.rafonline.org/programe/curriculum-la-disciplina-matematică/
7. http://www.scientix.eu/
8. http://www.tribunaînvățământului.ro/abordările-inovative-ale-educației-stem-conferința-națională-a-comunității-educație-pentru-științe/

Evaluarea elevilor

Homan Maria
Liceul Teoretic Recaş, Timiş

John Dewey: "Educația nu este pregătirea pentru viață, educația este viața însăși."

All didactic approaches of the educator follow the established goals from the beginning. But their degree of achievement is observable as a result of the evaluation. We believe that evaluation is "the moment of truth." In fact, teaching and learning without evaluation lose both sense and significance.

Far from its apparent formal dimension, evaluation is the most important moment of the end of a learning sequence. Equally relevant to both the student and the educator, it is the result of translating educational approaches in terms of measurable behavior of the student. So we are talking about the metric function of the assessment, in that it must quantify the degree of formality in form.

The evaluation has its very well-defined place (along with teaching and learning) and is done after a thorough and well-grounded design.

Alături de predare și învățare evaluarea este o componentă esențială a procesului de învățământ care furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestuia.

Evaluarea este procesul prin care se stabilește dacă obiectivele sistemului sau procesului de învățământ sunt realizate.

În ghidul de Evaluare și Examinare evaluarea este definită ca totalitatea activităților prin care se realizează colectarea, organizarea și interpretarea datelor obținute prin aplicarea unor instrumente de măsurare, în scopul emiterii judecății de valoare pe care se bazează o anumită decizie educațională.

Evaluarea reprezintă un proces continuu și de durată putându-se face la începutul programului de instruire, pe parcursul acestuia sau la finalul său. Focalizată pe unitatea de învățare, evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuși în vederea atingerii obiectivelor realizării competențelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluate nu numai cantitatea de informație de care dispune elevul, ci mai ales ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește.

Operațiile acțiunii de evaluare didactică sunt: măsurarea, aprecierea și decizia.

Măsurarea reprezintă operația de evaluare care asigură consemnarea unor caracteristici observabile exprimate în termeni cantitativi sau prin descrieri concentrate asupra unor zone restrânse de manifestare.

Aprecierea este operația de evaluare care implică interpretarea faptelor consumate în funcție de anumite criterii calitative specific pedagogice, independente în raport cu instrumentele de măsură folosite în cadrul unei anumite metode sau strategii didactice.

Decizia reprezintă operația de evaluare care asigură prelungirea aprecierii într-o notă școlară, recomandare cu valoare de prognoză pedagogică.

Dintre cele trei componente ale spiralei educației, predare – învățare – evaluare, cea din urmă este considerată "un subiect sensibil în orice sistem de învățământ", deoarece efectele acțiunilor evaluative se fac simțite nu numai în interiorul sistemului educațional, ci și în afara lui, respectiv în plan cultural, social și chiar politic.

Evaluarea își dovedește necesitatea din cel puțin trei perspective: a cadrului didactic responsabil de formarea elevilor, a elevului și a societății ca beneficiară a produselor sistemului educațional. Din perspectiva profesorului, evaluarea se impune ca o necesitate, deoarece prin intermediul ei cadrul didactic obține informații privind calitatea prestației sale didactice și are posibilitatea de a adopta măsuri care să eficientizeze stilul de învățământ pe care îl promovează. Din perspectiva elevului evaluarea exercită un impact considerabil în mai multe planuri: orientează și dirijează activitatea de învățare a acestuia ajutându-l să-și formeze un stil de învățare; oferă posibilitatea cunoașterii gradului de îndeplinire a sarcinilor școlare contribuind la formarea unei imagini de sine cât mai corectă și influențează dezvoltarea psihică a elevilor în multiple planuri ale personalității lor

În funcție de momentul în care se realizează, se disting trei forme sau tipuri de evaluare: evaluare inițială, evaluare continuă și evaluarea cumulativă.

Evaluarea inițială se realizează la începutul unui program de instruire sau la începutul unei perioade de instruire (semestru, an școlar, ciclu de învățământ) și are ca scop stabilirea nivelului de pregătire al elevilor, a condițiilor în care aceştia se pot integra în activitatea care urmează. Pentru a diagnostica nivelul de pregătire al elevilor se pot utiliza probe scrise, teste sau verificări orale. Rezultatele obținute se raportează la obiectivele instructiv –educative ale capitolului sau etapei de instruire evaluate.

Evaluarea continuă (formativă) se realizează pe parcursul desfășurării procesului de învățământ și are ca obiective verificarea sistematică a progreselor elevilor, cunoașterea sistematică a rezultatelor determinând efecte reglatoare asupra activității și ameliorarea ei continuă. Se realizează prin examinări scrise, orale sau practice, iar rezultatele obținute se raportează la obiectivele operaționale ale activității instructiv - educative.

Evaluarea formativă se realizează predominant pe parcursul procesului didactic și este menită să verifice sistematic progresele elevilor. Se realizează pe segmente relativ mici de activitate, proba fiind administrată la sfârșitul unității pentru care a fost elaborată. Diminuează până la eliminarea completă caracterul de sondaj al evaluării propunându-și verificarea tuturor elevilor asupra conținuturilor esențiale predate.

Evaluarea cumulativă (sumativă)se realizează la sfârșitul unei perioade mai lungi de instruire (semestru an, ciclu de învățământ) sau la finalul unei unități de învățare pentru a oferi informații despre nivelul de performanță al elevilor în raport cu obiectivele educaționale. Se realizează prin teste, lucrări semestriale (teze), examene (testare națională, bacalaureat) și permite aprecieri de bilanț asupra nivelului de pregătire al elevilor cât și asupra procesului care a generat rezultatele elevilor. Aceste rezultate sunt raportate la obiectivele instructiv - educative ale unității, se desfășoară la finalul unei perioade de instruire deja parcurse. Acest tip de evaluare nu permite ameliorarea procesului de instruire decât pentru seriile viitoare de elevi. De asemenea generează elevilor atitudini de neliniște și stări de stres.

Metode si tehnici de evaluare

În conceperea modalităților de evaluare pornim de la următoarea premisă: scopul evaluării nu este atât notarea elevului, în sensul catalogării lui pe un anumit nivel al performanței școlare, ci măsurarea progresului în învățare și implicit determinarea acestui progres.

Fiecare profesor are un stil propriu de evaluare a rezultatelor școlare. Metodele și tehnicile de evaluare se împart în două mari categorii: metode tradiționale și metode alternative (complementare)

Metodele tradiționale de evaluare au căpătat această denumire datorită consacrării lor în timp și utilizării lor mai dese. Din această categorie fac parte: evaluarea orală, evaluarea prin probe scrise, evaluarea prin probe practice.

Evaluarea orală în mod tradițional se desfășoară prin propunerea unor exerciții/probleme pe care unu, doi sau trei elevi le rezolvă la tablă urmată de notarea acestor elevi în funcție de gradul de îndeplinire a sarcinilor de lucru.

Principalele forme de evaluare orală sunt:

Observarea și aprecierea verbală - trebuie să fie obiectivă, detașată de prejudecățile de simpatie/antipatie, să evidențieze aspecte pozitive, tendințe de progres. Se poate realiza cu privire la: tema pentru acasă, munca independentă în clasă, răspunsuri la fixarea cunoştinţelor, manifestări de neatenție, dificultăți şi greșeli semnificative.

Chestionarea orală curentă sau finală – realizată individual sau frontal, sub formă de conversație prin care se verifică gradul de însușire a cunoștințelor, deprinderilor, priceperea sau capacitatea de a prelucra și interpreta datele. Pentru eficiența metodei se recomandă următoarele: întrebări clare ordonate logic care să stimuleze gândirea, să predomine întrebările cauzale, dialogul profesor - elev să nu streseze, să nu inhibe, mimica, gestica profesorului să confirme sau să infirme răspunsurile.

Evaluarea orală prezintă mai multe avantaje cum ar fi: oferă posibilitatea realizării unui dialog direct profesor – elev, se realizează ușor și consumă puțin timp, nu presupune din partea

profesorului o pregătire anterioară evaluării, permite un feedback rapid, se poate verifica gradul de înțelegere din partea elevului a noțiunilor și rezultatelor folosite și a siguranței aplicării acestora.

Evaluarea prin probe scrise în mod tradițional presupune redactarea unor lucrări anunțate sau nu anterior în care elevilor li se propune spre rezolvare o listă de probleme pe parcursul unui interval de timp determinat. Principalele forme de probe scrise sunt lucrările scrise și testele de evaluare.

Lucrările scrise reprezintă o modalitate mai economică de evaluare. Cele mai importante tipuri de lucrări scrise sunt: probele curente (lucrări de control sau extemporale) care nu sunt anunțate, durează 20-30 min și urmăresc verificarea cunoștințelor din lecția curentă. Probele semestriale (lucrări semestriale sau teze) sunt anunțate din timp acoperă o mai mare parte a materiei și au în vedere evaluarea capacității elevilor de a selecta și sistematiza informațiile dobândite

Testele de evaluare (testele docimologice) sunt probe complexe formate dintr-un ansamblu de itemi (sarcini de lucru) care permit determinarea gradului de însușire a cunoștințelor de către elevi sau a nivelului de dezvoltare a unor capacități pe bază de măsurători sau aprecieri riguroase. Un test de evaluare este însoțit de barem, care este o grilă de corectare și notare ce prevede un anumit punctaj pentru rezolvarea corectă a fiecărui item.

Evaluarea prin probe practice constă în evaluarea capacității elevilor de a aplica anumite cunoștințe teoretice, a priceperilor și deprinderilor practice ale elevilor. Probele practice sunt utilizate la disciplinele cu conținut practic sau la disciplinele teoretice cu o parte practică. Evaluarea prin probe practice implică proiectarea unor activități didactice în condiții de laborator, atelier, cabinet școlar care implică realizarea unor observații, experimente, demonstrații, modelări, procesări de resurse materiale și informaționale.

Probele orale, scrise și practice constituie elemente dominante în desfășurarea procesului de evaluare în scoli.

Metode alternative (complementare). Deși importante pentru testarea unor cunoștințe și capacități de bază, metodele tradiționale de evaluare nu mai sunt așa eficiente, ca urmare trebuie folosite metode de evaluare care să facă apel la creativitatea elevului, la gândirea divergentă, generalizări sau lucrul în echipă. Printre cele mai cunoscute metode alternative de evaluare enumerăm: observarea sistematică a activității și a comportamentului elevului, investigația, referatul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea, evaluarea cu ajutorul calculatorului.

Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor furnizează informații asupra performanțelor elevilor din perspectiva capacității lor de acțiune și relaționare a competențelor și abilităților de care dispun aceștia.

Investigația evaluează capacitatea de a aplica în mod creativ cunoștințele în situații noi, variate prin rezolvarea unei probleme teoretice sau realizarea unei activități practice. Investigația este o metodă de evaluare în care elevul este pus în situația de a căuta o soluție deosebită la sarcini de complexități diferite

Referatul este o lucrare elaborată de unul sau mai mulți elevi pe o temă dată și cu ajutorul unei bibliografii prestabilite. Această metodă de evaluare prezintă avantajul implicării elevului în consultarea bibliografiei pentru înțelegerea și aprofundarea unor noțiuni noi sau insuficient abordate la clasă

Proiectul este o metodă complexă de evaluare individuală sau de grup și presupune elaborarea unei lucrări cu caracter teoretic sau aplicativ pe baza unei teme date. El constă în parcurgerea mai multor etape și alocarea unei perioade mai mari de timp pentru realizare, pe secvențe determinate dinainte sau structurate circumstanțial.

Portofoliul reprezintă un instrument de evaluare flexibil și complex în același timp o alternativă mult controversată la modalitățile de evaluare tradiționale. Portofoliul poate servi ca instrument de evaluare destinat profesorului, o sursă de autoevaluare pentru elev, un bun mod de cunoaștere pentru părinți și chiar pentru comunitate.

Autoevaluarea permite aprecierea propriilor performanțe în raport cu obiectivele operaționale în procesul de învățare. Autoevaluarea constituie un mijloc de formare a elevilor după cum capacitatea de autoapreciere adecvată a rezultatelor obținute este rezultatul acțiunii pedagogice

Evaluarea cu ajutorul calculatorului. În învățământ, calculatorul se poate folosi atât în predare – învățare cât și în evaluare mai ales că multe licee și şcoli au fost dotate cu rețele de calculatoare moderne.

Creşterea obiectivității, a transparenței și a responsabilității în evaluarea elevilor sunt efecte urmărite prin introducerea criteriilor de notare. Aceste efecte contribuie în mod determinat la creşterea calității procesului de evaluare și implicit a procesului educațional ca act complex de predare - învățare - evaluare care dobândește astfel o dimensiune uşor de comunicat tuturor celor implicate.

Bibliografie:

*** SNEE, Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori, Editura ProGnosis, București, 2001; coordonator Adrian Stoica

Ion T. Radu, Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică – București, 2000

www.didactic.ro

Istoria şi evoluţia logaritmilor

Saizescu Cristina-Alexandra
Colegiul Tehnic Energetic „Regele Ferdinand I" Timişoara

The development of navigation and the interest in astronomy have made fifteenth-century mathematicians optimize the astronomical and trigonometric tables used until then. Important advances have been made in the studies of G. J. Rheticus and J. Napier, who discovered the logarithms and used them in the calculations. H. Briggs, published the tables with the decimal values of logarithms, which are also used in the usual practice. Important contributions were made by: Gilles de Roberval, Gregorius a St. Vincentio, N. Mercator, who also introduced the names of "natural logarithm" or "hyperbolic logarithm". Sir Isaac Newton made significant discoveries about the properties of the irrational number *e*, and Gottfried Wilhelm von Leibniz discovered the development of the exponential functions in a series of powers. Leonhard Euler stated the definition of the logarithm of a positive real number and used the term "base". Augustine Louise Cauchy introduced the current notations, and Daniel Bernoulli calculated the first 23 exact decimals of the irrational number *e*.

În secolul al XV-lea, dezvoltarea navigaţiei în ţările vest-europene şi îndreptarea interesului spre cercetările din domeniul astronomiei au făcut ca matematicienii să încerce modalităţi de optimizare a tabelelor astronomice şi a celor trigonometrice utilizate până atunci – cele elaborate în secolul al XIII-lea sub patronajul regelui Alfons al Spaniei. Tot aceast demers a continuat şi în secolul al XVI-lea şi al XVII-lea, când au fost publicate mai multe lucrări reprezentative în domeniu: studiul lui G. J. Rheticus intitulat "Opus Panatinum de Triangulis", publicat în anul 1569, respectiv cartea "Mirifici logarithmorum canonis description", a lui John Napier în anul 1614, tipărită la Edinburg care făcea referire la "nemaipomenitele" tabele prin care orice înmulţire se reducea la o adunare, orice împărţire la o scădere, orice ridicare la putere se reduce la înmulţirea bazei cu exponentul puterii. Această nouă noţiune din matematică – logaritmii, erau consideraţi ,,minunaţi'' prin proprietăţile lor algebrice, care permiteau aplicarea lor practică în mai multe domenii, iar la acest proiect Neper – nume derivat din Napier şi sub care va marca istoria ştiinţelor – a lucrat în secret timp de 20 de ani.

După descoperirea logaritmilor şi utilizarea lor în calcule, H. Briggs, profesor de geometrie la Oxford, a fost cel care a calculat şi a publicat tabele cu valorile logaritmilor zecimali, care sunt folosiţi şi acum în practica uzuală. Logaritmii calculaţi de Briggs se numesc ,,zecimali'' fiindcă au ca bază numărul 10, spre deosebire de cei calculaţi de Neper, care au ca bază numărul iraţional e=2,718281… şi care actualmente sunt denumiţi "logaritmi naturali".

În anul 1643, Gilles de Roberval a realizat o descoperire importantă în studiul proprietăţilor logaritmilor. Încercând să determine ariilor figurilor plane mărginite de linii curbe, el a observat o analogie între comportarea segmentelor de arii ale hiperbolei echilaterale şi a logaritmilor numerelor reale, anume că dacă abscisele hiperbolei echilatere creşteau în progresie geometrică, atunci ariile corespunzătoare lor creşteau în progresie aritmetică, iar după 4 ani, Gregorius a St. Vincentio în lucrarea "Opus geometricum" a stabilit legătura dintre logaritmi şi cuadratura hiperbolei echilatere, demonstrând că logaritmii lui Neper au ca imagine geometrică ariile segmentelor de hiperbolă cuprinse între o asimptotă şi două paralele la cealaltă asimptotă. Însă cercetătorul nu a definit aceste arii cu ajutorul logaritmilor, pentru că noţiunea de funcţie nu era suficient de clar cristalizată în raţiunea matematicienilor vremii, iar funcţia logaritmică şi funcţia exponenţială vor fi introduse şi riguros studiate abia în secolul al XVIII-lea.

În anul 1668, N. Mercator a demonstrat, în cartea sa "Logaritmotechnica", că aria hiperbolei echilatere se poate defini cu ajutorul logaritmilor şi datorită acestui rezultat, calculul tabelelor de logaritmi echivala cu acela al cuadraturii hiperbolei echilaterale. Mercator a introdus şi numele de "logaritm natural" sau "logaritm hiperbolic", iar pentru a stabili deosebirea dintre logaritmii neperieni şi cei zecimali a realizat dezvoltarea în serie de puteri a funcţiei

$$\ln(x+1) : (-1;\infty)\rightarrow R, \text{ şi anume: } \ln(1+x) = x - \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{3}x^3 - \frac{1}{4}x^4 + ...$$

Un an mai târziu, în 1669, sir Isaac Newton, într-o scrisoare adresată matematicianului Hermann Oldenburg, îi aducea la cunoştinţă dezvoltarea în serie de puteri a funcţiei inverse funcţiei

logaritmice, adică a funcţiei exponenţiale cu bază supraunitară, care conform notaţiilor actuale se poate scrie sub forma:

$$e^x = 1 + \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \cdots + \frac{x^n}{n!} + \cdots \text{ , unde } n! = \prod_{k=1}^{n} k$$

Tot sir Isaac Newton a considerat şi cazul particular pentru x=1 al acestei serii şi a descoperit astfel seria:

$$e = 1 + \frac{1}{1!} + \frac{1}{2!} + \frac{1}{3!} + ... + \frac{1}{n!} + ...$$

demonstrând astfel şi că această sumă reprezintă numărul „al cărui logaritm natural este 1", adică $e = 2{,}718281...$

După mai bine de jumătate de secol de la introducerea logaritmilor în matematică, aceasta a fost prima identificare a numărului iraţional *e*, deşi nu încă astfel notat, ca fiind un număr iraţional cu proprietăţi remarcabile, definit ca reprezentând limita spre ∞ a sumei unei serii infinite de numere raţionale.

În anul 1676, celebrul matematician Gottfried Wilhelm von Leibniz a descoperit, în mod independent de sir Isac Newton, dezvoltarea în serie de puteri a funcţiilor exponenţiale e^x şi e^{-x}. Peste patru ani, Leibniz îi scria lui Jacob Bernoulli despre o altă descoperire a sa şi anume, că ecuaţia exponenţială $x^x=y$ prin logaritmare, l-a condus la ecuaţia $x\ lgx= lgy$

O altă ecuaţie exponenţială, în care „exponentul însuşi era necunoscut'' l-a mai preocupat pe Leibniz:

$$x^x - x = a,$$

pe care a denumit-o atunci „expresie exponenţială transcendentă''. Pentru aceste rezolvări însă, expresiile erau mai complicate, în sensul că noţiunea de putere căpăta astfel un sens mult mai general: nu mai era vorba de un exponent numeric, întreg sau fracţionar, ci despre un exponent variabil care implica două operaţii inverse, perfect distincte una de alta, ambele corespunzătoare operaţiei de ridicare la putere. Una dintre acestea era extragerea de rădăcină de un ordin număr natural oarecare.

Considerându-se ecuaţia exponenţială $a^x=y$, se cauta să se stabilească valoarea bazei "a", astfel că prin ridicarea ei la puterea x să se obţină y? Răspunsul este *extragerea de rădăcină de ordinul x*: $a^x=y \Rightarrow a=\sqrt[x]{y} = y^{\frac{1}{x}}$

Pe de altă parte, considerându-se ecuaţia exponenţială $a^x=y$ care este exponentul x, astfel ca ridicând baza "a" la puterea x, să se obţină y? Răspunsul este *logaritmul lui y în baza a*, iar din aceste egalităţi rezultă că: $y = a^x = a^{\log_a y}$.

Ulterior, conform cercetărilor lui John Wallis şi Isaac Newton, s-a stabilit că funcţia logaritmică este inversa funcţiei exponenţiale, iar W. Jones a propus, în anul 1742, ca studiul al proprietăţilor funcţiei logaritmice să înceapă pornind de la funcţia exponenţială.

În lucrarea "Introductio in analysis infinitorum", apărută în anul 1748, Leonhard Euler a reluat această idee, enunţând pentru prima oară această definiţie: „Logaritmul unui număr pozitiv N, în baza a, este exponentul x al puterii la care trebuie ridicată baza a ca să se găsească numărul N, adică

$a^x = N$ ". Euler a folosit şi termenul de "bază" pentru a evidenţia faptul că operaţia de căutare a logaritmului unui număr este inversă operaţiei de ridicare la putere. Tot el este acela care a notat cu litera "*e"* baza sistemului de logaritmi neperieni, iar după introducerea definiţiei logaritmului unui număr ca exponent, operaţiile cu logaritmi au fost considerate de matematicieni ca operaţii algebrice.

În cursul său de analiză matematică din anul 1821 de la Universitatea din Sorbona, Augustin Louise Cauchy a arătat că era necesar să se stabilească şi o deosebire clară între notarea logaritmilor zecimali si ai celor neperieni, de aceea a introdus notaţiile: "lg" pentru logaritmi zecimali si "ln" pentru cei neperieni.

În anul 1728 , Daniel Bernoulli (1700-1782) a stabilit prin calcul limita şirului real:

$$e = \lim_{n\to\infty}(1+\frac{1}{n})^n$$

şi, prin valorificarea sa, formula stabilită de Isaac Newton putea fi exprimată sub forma :

$$e = 1+\frac{1}{1!}+\frac{1}{2!}+\frac{1}{3!}+...+\frac{1}{n!}... = \lim_{n\to\infty}(1+\frac{1}{n})^n$$

având o nouă semnificaţie: suma seriei se poate exprima într-o formă exponenţială.

Rezultatul stabilit de Daniel Bernoulli a fost generalizat în anul 1743 de Leonhard Euler, care utilizând seria:$e = 1+\frac{1}{2}+\frac{1}{6}+\cdots+\frac{1}{n!}+\cdots$, a reuşit să calculeze primele 23 de zecimale exacte ale numărului iraţional e.

Astfel, periplul devenirii logaritmilor se apropie de final, aceste entităţi matematice intrând în setul noţiunilor de bază cu care operează actualmente în mod obişnuit orice elev de liceu, contribuind din plin la dezvoltarea algebrei moderne, a matematicii şi a ştiinţelor în general.

Bibliografie

Albu I., “Istoria matematicii”, Imprimeria Universităţii de Vest, Timişoara, 1999
Kolman E., Iuskevici A. P., Wieleitner H., “Istoria matematicii”, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1965
Morton S., “Modelele adolescenţilor secolului XXI”, Editura Eurobit, Timişoara, 2013.

Evaluarea la matematică – o cursă cu obstacole sau un proces continuu, unitar și formativ?

Sîrbu Simona
Colegiul Economic „F.S. Nitti” Timișoara

The research has shown that the pupils learn effectively when they are subjected to constant assessment, whose reasons must understand, accept and not least to consider beneficial to their preparation.

The pupil assessment should not be an obstacle, but an ongoing, formative and unitary process. Even if the pupil does not initially aware of the formative character, a good assessment results will be reflected in pupil’s behavior and attitude towards learning. The pupil's behavioral changes are closely related to its level of knowledge and his interest in knowledge.

Optimizarea calității și a eficienței actului educațional constituie epicentrul strategiilor pentru promovarea succesului școlar. O astfel de optimizare trebuie să aibă în vedere, în mod constant, realitatea că pentru asimilarea de cunoștințe nu este atât de important dacă profesorul a parcurs programa, cât dacă el a reușit facă accesibil pentru toate categoriile de elevi, conținutul programei școlare. De aceea se impune reorganizarea lecției într-o viziune didactică modernă, în care evaluarea activității elevului ocupă un loc central. Aceasta deoarece desfășurarea optimă a instruirii presupune o bună conexiune inversă și deci o reglare a cauzelor prin efectele constatate, adică o informare corectă despre rezultatele obținute.

Deși există tendința de a responsabiliza mai mult elevii pentru propria învățare, verificarea ritmică la orele de matematică îi determină pe elevi să învețe cu regularitate. Între frecvența ascultării la lecție și progresul școlar există o corelație directă: “Ar fi cu totul nerealist – scrie psihologul american David Ausubel – să ne așteptăm ca elevii să învețe cu regularitate, sistematic și conștiincios în absența unor examinări periodice.” Cercetările au demonstrat că elevii învață eficient atunci când sunt supuși unei evaluări constante, ale cărei rațiuni trebuie să o înțeleagă, să o accepte și nu în ultimul rând să o considere benefică pentru pregătirea lor. Aprecierea elevilor nu trebuie să fie o cursă cu obstacole, ci un proces continuu, unitar și formativ. Chiar dacă, într-o primă fază, caracterul formativ nu este conștientizat de elev, rezultatele unei bune aprecieri se vor reflecta în comportamentul și atitudinea elevului față de învățătură. Modificările comportamentale ale elevului sunt în strânsă legătură cu evoluția nivelului său de cunoștințe și cu interesul său pentru cunoaștere.

Evaluarea la matematică are deci o valoare motivațională: dorința de succes, respectiv teama de eșec sunt imbolduri importante în învățare. Succesul sistematic înscrie motivația învățării pe o spirală ascendentă, în timp ce eșecul poate duce la “demotivare”. Performanța școlară a unui elev poate fi slabă în comparație cu performanța medie a clasei, dar poate fi mai bună în comparație cu rezultatele sale anterioare. Interpretarea acestei performanțe ca eșec – cum ar fi sugerat primul tip de comparației – poate duce la demotivare, în timp ce interpretarea performanței ca succes – având în vedere al doilea tip de comparație – poate determina o stimulare a motivației pentru învățare. În funcție de situație, raportarea la performanța proprie anterioară poate genera un imbold pentru autodepășire, în timp ce raportarea la criteriul mediu al clasei induce competiția.

Evaluarea școlară - componentă esențială a procesului de învățământ – constă în determinarea măsurii în care obiectivele programului de instruire au fost atinse, precum și a eficienței metodelor de predare – învățare folosite. Conform deontologiei evaluării, o valoare esențială a procesului evaluativ o constituie obiectivitatea evaluării.

Aprecierea cât mai obiectivă a performanțelor la matematică presupune raportarea lor la anumite criterii:

a) Criteriul raportării performanțelor matematice la obiectivele de referință și operaționale, prevăzute la fiecare unitate de învățare și lecție în conformitate cu prevederile Curriculumului Național (măsurarea nivelului de cunoștințe acumulate de elevi)

Prin această raportare se scoate în evidență calitatea și eficiența programului de instruire. Obiectivele pedagogice, pe lângă faptul că indică direcția metodologică a programului de instruire, permit să se verifice și să se aprecieze mai exact rezultatele elevilor, astfel încât între doi profesori

care apreciază aceeași performanță la matematică, diferențele de notare să fie foarte mici, tinzând către zero.

În acest sens, obiectivele pedagogice îndeplinesc funcția de criteriu de referință, atunci când formulăm o judecată de valoare asupra performanțelor școlare la matematică. Sunt situații, însă, când raportarea la obiective și conținut este influențată de nivelul clasei.

b) Criteriul raportării performanțelor matematice la nivelul general atins de populația școlară evaluată, respectând descriptorii de performanță

Această raportare se manifestă în tendința de apreciere mai "indulgentă" a performanțelor la matematică ale elevilor dintr-o clasă mai slabă la învățătură și de exigență crescândă la clasele mai bine pregătite.

c) Criteriul raportării performanțelor matematice la capacitățile fiecărui elev și la nivelul lui de cunoștințe înainte de începerea programului de instruire (evaluare pe nivele de dificultate)

Prin această modalitate de evaluare se obține o evaluare a progresului școlar la matematică, realizat de elevi. Pentru a realiza evaluarea elevilor pe nivele de dificultate trebuie pornit de la realitatea că elevii sunt distribuiți valoric pe trei nivele de dificultate în învățare: recuperare (**R**), mediu (**M**), performanță (**P**). De vreme ce colectivul de elevi, este în general, eterogen, organizarea activității pe nivele de dificultate, la ora de matematică, trebuie asimilată în mod corect. Această asimilare este un proces delicat datorită complexității nivelelor de dificultate. Este suficient să definim două dintre particularitățile acestora pentru a dovedi complexitatea lor:

1) nivelele de dificultate sunt distincte și

2) nivelele de dificultate se intersectează.

Pentru ca activitatea proiectată pe nivele de dificultate să fie eficientă, profesorul trebuie să țină seama și de prima și de a doua particularitate, deoarece fiecare atrage după sine anumite consecințe. Astfel dacă ne este evident că în clasă avem elevi integrați în nivelul **R** atunci în mod necesar avem nevoie de o programă minimală pentru a asigura prin ea promovarea de către toți elevii situați la acest nivel. De asemenea, prezența în colectivul de elevi a unui grup capabil de performanță impune proiectarea și realizarea unor situații de învățare care asigură retenția conținuturilor programei școlare la nivel performant. Profesorul trebuie să conducă astfel lecția, încât ea să fie utilă pentru toate categoriile de elevi: elevul de nivel **R** să cunoască și să aplice cunoștințele fundamentale ale matematicii, care-i dau dreptul de a promova clasa, pe de o parte, sau de a avea acces la următorul nivel de pregătire, pe de altă parte; în același timp elevul de nivel **P** să-și pună în valoare capacitatea de a folosi cunoștințele prevăzute în programa școlară la matematică, integral și spontan în situații de învățare noi. Majoritatea elevilor care se integrează în **M**, în condiții normale, au oricând șansa de a evolua spre **P**, fiindcă particularitățile lor psihopedagogice permit saltul acesta calitativ. Totul depinde de seriozitatea și de conştiinciozitatea cu care elevii se raportează la activitatea didactică la matematică pe care o desfăşoară. Există evident și posibilitatea de a cădea temporar în **R** dacă nu munceşte ritmic în mod permanent. Aşadar apartenența la un nivel de dificultate în învățare, stabilită în momentul iniţial al activității de predare – învățare la matematică (prin teste de evaluare inițială) nu este dată odată pentru totdeauna, ci este temporară: în finalul activității oricare dintre elevi își poate depăși inhibițiile, eşecurile momentane, nedumeririle sau lacunele în pregătirea proprie, având șansa da a promova spre un nivel superior în pregătire. Rezultă de aici relația dinamică dintre nivelele de dificultate. Ori tocmai această dialectică asigură valoarea metodologică inovatoare superioară a lecției desfăşurate pe nivele de dificultate față de lecția tradițională la matematică. Din cele prezentate până acum se poate constata cu uşurință că obiectivul fundamental al profesorului de matematică într-o asemenea activitate este realizarea permanentă a evaluării. Într-a astfel de lecție, evaluarea nu este un moment consumat rapid și ineficient la sfârșitul lecției, ci devine un instrument metodic prin care în fiecare secvență de instruire profesorul apreciază eficiența raportului cauză – efect și deci a conexiunii inverse, având tot timpul semnale despre cum este raportul dintre înțelegere și învățare, cum se aplică noțiunile matematice și în consecință care sunt corelațiile necesare pentru a asigura eficiența predării – învățării-evaluării la matematică.

Din perspectiva acestor criterii, evaluarea la matematică poate fi definită ca un proces de măsurare și apreciere a calității rezultatelor la învățătură și a progreselor obținute de elevi la această disciplină.

În concluzie, criteriul fundamental de evaluare a rezultatelor școlare la matematică trebuie să-l constituie conținutul și competențele specifice, stabilite de programele școlare de matematică și care se regăsesc în proporții variabile în nivelul de cunoștințe și deprinderi, în capacitățile intelectuale și în trăsăturile de personalitate ale elevilor.

Evaluarea pe nivele de dificultate la matematică se subordonează următoarelor trei principii:

I. Principul acordării șansei de promovare spre nivelul superior

Ținând seama de acest principiu, profesorul de matematică care realizează testul trebuie să le ofere elevilor condiții reale ca, prin sârguință, prin efort personal, să poată trece de la un nivel la altul superior. Experiența a dovedit că această calitate este mobilizatoare, deoarece completează motivația învățării și susține efortul intelectual.

II. Principiul asigurării situațiilor de învățare în desfășurarea procesului de evaluare

Este extrem de eficient ca pentru fiecare secvență parcursă în testare, elevul să aibă posibilitatea de a realiza achiziții la matematică care sunt, de fapt, componente ale acumulărilor ce-i determină saltul către nivelul superior. Această particularitate stimulează odată în plus activitatea individuală a elevului.

III. Principul gradării transferului

Testele la matematică pornesc de la simplu spre complex, de la transfer specific la transfer nespecific. În aceste condiții, cunoștințele și abilitățile matematice pe care le acumulează elevul parcurgând testul pe nivele de dificultate, experiența pe care o câștigă în procesul de soluționare a problemelor, dobândesc o funcție euristică ce asigură eficiența și motivația învățării. Este vorba de o corespondență de natură creativă între ceea ce i se oferă elevului și ceea ce produce el însuși. Prelucrând în mod superior ceea ce i s-a dat în momentul inițial, elevul este în stare să ofere, la sfârșitul activității de învățare, mai mult decât a primit. Se regăsește aici ideea că, în mod evident, creativitatea este educabilă. Acest principiu declanșează ideea de intersecție între nivelele de dificultate, astfel încât elevul are șansa de a face transfer de idei, realizându-se o inovație în propria lui activitate.

Evaluarea la matematică, proiectată și realizată pe nivele de dificultate în învățare are câteva calități semnificative:

1) Stimulează menținerea trează a atenției pe termen lung.
2) Dezvoltă interesul pentru studiul aprofundat al matematicii la elevi.
3) Oferă în mod concret elevilor șansa de a trece astfel dintr-o categorie în alta.
4) Contribuie la schimbarea motivației învățării, care din extrinsecă va deveni preponderent intrinsecă. Aceasta, pentru că elevul trăiește satisfacția rezultatelor obținute, plăcerea descoperirii, încrederea în capacitatea proprie de învățare, de înțelegere, de asimilare, de prelucrare și de transfer a cunoștințelor matematice.
5) Prin feed–back, profesorul de matematică are pârghiile psiho-pedagogice necesare pentru a realiza corecțiile obligatorii, pe de o parte în cantitatea de informații oferite clasei, iar pe de altă parte în calitatea achiziției. Numai așa, elevii slabi sunt încurajați să-și continue activitatea, elevii cu capacitate medie de învățare să-și perfecționeze sistemul de lucru, iar elevii performanți să-și stimuleze creativitatea și imaginația.
6) Deoarece raportul dintre R – M – P este o mărime variabilă, de pildă, la același nivel de clase, testul trebuie să fie adaptat. Astfel, într-o clasă cu procent R ridicat, testul pe nivele de dificultate va cuprinde mai multe probleme de tip R, care să facă posibilă trecerea în M a unui număr cât mai mare de elevi; dacă nivelul P este foarte bine reprezentat, problemele de tip R vor fi de fapt superioare în conținut.

Din existența celor trei nivele de dificultate, reiese că rolul cel mai important în orice achiziție la matematică este transferul în gândire. Nu se poate ajunge la un transfer nespecific de idei dacă nu exersăm capacitatea de a realiza transferul specific. Aceasta pentru că gândirea divergentă (creativă)

se poate educa și forma numai dacă inițial și pe termen scurt a existat gândirea convergentă (reproductivă). Deci, potențialul de învățare la matematică trebuie calculat diferențiat astfel încât transferul să se realizeze în mod gradat.

Elevii, subiecți ai evaluării, trebuie să constituie pentru profesor un partener în găsirea celor mai potrivite forme de evaluare la matematică.

Facilitățile pe care le oferă computerul pot fi exploatate și în domeniul testării. Acestea sunt:

- administrarea unor teste complexe sau teste succesive în timp diferit fiecărui elev;
- corectarea imediată a răspunsurilor și înregistrarea acestora;
- obiectivitatea evaluării rezultatelor școlare;
- obținerea unui feed-back rapid atât pentru elev cât și pentru profesor;
- posibilitatea realizării unei diagnoze.

Concluzii

Din studiile efectuate în privința evaluării la matematică se poate trage concluzia că elevii preferă testele diferențiate pe nivele de dificultate iar după obținerea rezultatului evaluării sunt interesați să recupereze lacunele sesizate și caută motivație pentru a lucra suplimentar.

Evaluarea computerizată pe nivele de dificultate la matematică permite diagnosticarea stadiului de pregătire la care se găsește fiecare elev precum și stimularea interesului pentru progres în cunoaștere prin oferta de exerciții suplimentare: de recuperare, de evaluare a progresului sau de evaluare a performanței.

Bibliografie

[1] Alexandru Moț, Florica Puşcaş – Evaluarea parţială pe nivele de dificultate, Editura Eurobit, Timişoara, 1998

[2] Miron Ionescu, Vasile Chiș – Strategii de predare și învățare, Editura Ştiinţifică, București, 1992

[3] Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” Iași (Catedra de pedagogie și psihologie), Casa Corpului Didactic Iași – Psihopedagogie, Editura Spiru Haret, Iași, 1994

[4] D.P. Ausubel, F.S. Robinson –Învățarea în şcoală.Introducere în psihologia pedagogică , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

[5] E. Voiculescu –Factorii subiectivi ai evaluării şcolare.Cunoaștere și control , Editura Aramis, București, 2001

Celule fotovoltaice inteligente

Stoica Viorica-Alina
Liceul Tehnologic Energetic Regele Ferdinand I Timișoara

Quantum dots represents the maximum spatial confinement state of charge carriers, electrons and holes. This creates the opportunity to change carriers in controlled states and reshape the optical, electronics and semiconductor features, characteristics of many semiconductor materials, technologically important. In most cases it is useful to analyze the three dimensional regimented quantum dots super lattice. Regimentation along all three directions in a structure, leads to the formation of an artificial crystal in which atoms act as quantum dots (QDC).

The paper demonstrates that three dimensional regimented of semiconductor quantum dots can be used to design intermediate band solar cells with an efficiency that exceeds Shockley - Queisser. Strong overlap of electron wave functions, leading to the formation of minibands, allows us to adjust the structure of bands in order to enhance light absorption and to facilitate the transport carriers.

1.1. Celule PV cu benzi intermediare

Eficiența conversiei energiei este un parametru cheie în tehnologia celulelor solare fotovoltaice (PV):

$$\eta = \frac{FFV_{OC}J_{SC}}{P_{in}} \quad (1.1)$$

unde FF este factorul de formă, V_{OC} este tensiunea în circuit deschis, J_{SC} este densitatea curentului de scurtcircuit și P_{in} este fluxul optic incident pe unitatea de arie. Performanța celulelor PV semiconductoare convenționale este limitată la o cifră în jur de 33% .Limita termodinamică teoretică a conversiei luminii solare în electricitate este cu mult mai mare, aproximativ 93% Astfel, există o motivație foarte puternică pentru găsirea de noi abordări care să permită să creșterea eficienței celulelor solare.

Luque și Martin au arătat teoretic că introducerea unui nivel energetic intermediar între banda de valență (VB) și banda de conducție (CB) a unui semiconductor poate mări eficiența conversiei până la aproximativ 63%. Spre deosebire de VB și CB al treilea nivel de energie – banda intermediară (IB) – nu este conectată electric în exterior, cu toate că tranzițiile radiative între IB și celelalte două benzi sunt permise. IB ne ajută să colectăm fotoni cu o energie mai mică decât lărgimea benzii interzise a materialului gazdă printr-un proces în două etape, care ne permite îmbunătățirea curentului de scurtcircuit fără a degrada tensiunea în circuit deschis.

Practic, IB poate fi creată prin impurificarea semiconductoarele sau formarea de minibenzi într-o structură de tip super rețea. Dificultatea în cazul celulelor IB constă în obținerea practică a distanțelor energetice dintre cele trei benzi.

QDC cu înregimentare 3D, QDs foarte apropiate spațiul și interfețe de foarte bună calitate permit o suprapunere puternică a funcțiilor undă și formarea minibenzilor. În astfel de structuri, QDs joacă un rol similar cu cel al atomilor în cristalele reale. Pentru a distinge astfel de nanostructuri de rețelele QDs dezordonate, le menționăm sub numele de *cristalele artificiale*.
O schemă a celulei PV care include cristale artificiale este prezentată în figura 1.1.

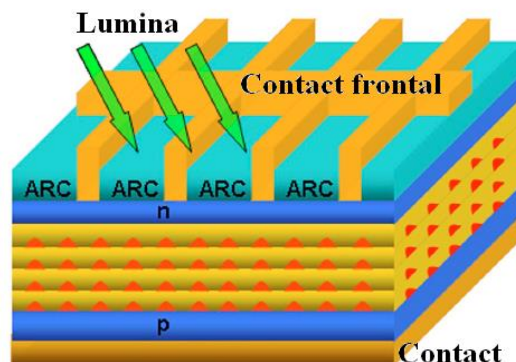

Figura 1.1 Schemă a unei celule solare cu *cristale artificiale*

QDC este inserat între straturile de tip *p* și *n*. IB trebuie să fie pe jumătate umplută cu electroni, lucru care poate fi realizat prin doparea adecvată a regiunilor de barieră. Primul pas pentru a demonstra posibilitatea optimizării IB este să calculăm dispersia electronilor într-o astfel de structură rezolvând ecuația Schrödinger. Metoda de rezolvare este cea de tip Kroning – Penney.

1.2. Simularea eficienței celulei PV cu benzi intermediare

Ca exemplu prezentăm un QDC din $InAs_{0.9}N_{0.1}/GaAs_{0.98}Sb_{0.02}$. În acest sistem saltul benzii de valență este neglijabil și saltul benzii de conducție este egal cu $E_b \approx 1.29$eV. Valorile pentru masele efective ale electronilor sunt $m^*_{InAsN} = 0.0354 m_0$ și $m^*_{GaAsSb} = 0.066\, m_0$. In figura 1.2 este reprezentată relația de dispersie a energiei electronilor *E(q)* în ecuația cubică simplă a QDC cu mărimea QD $W = 4.5$ nm și distanța între QDs $H = 2$ nm. Minibenzile sunt etichetate de numere cuantice n_x, n, și n_z, energia totală a unui electron fiind suma componentelor de-a lungul celor trei axe.

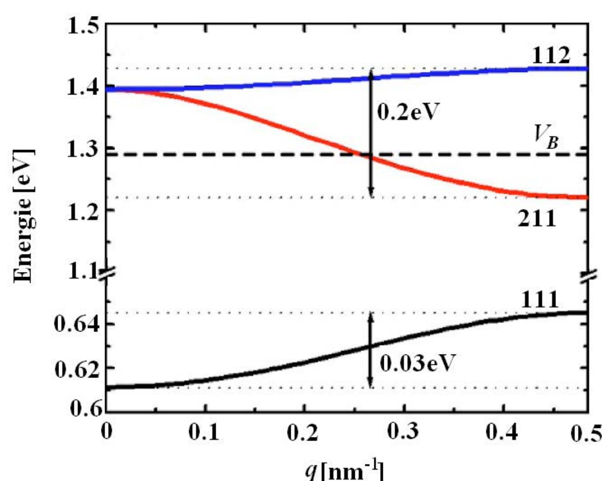

Figura 1.2. (a) Dispersia electronilor în cristalul artificial $InAs_{0.9}N_{o.1}/GaAs_{0.98}Sb_{0.02}$

În Figura 1.3 este reprezentată diagrama de benzi în spațiului real pentru structura considerată, fiind indicate energiile calculate și lățimile minibenzilor. Aici, minibanda 111 se comportă ca IB, în timp ce minibenzile de suprapuse 211 și 112 se comportă în analogie CB ale regiunilor *n* si *p*. VB-ul din structura QDC este același ca și în semiconductoarele n și p datorită saltului mic la interfață. Valorile lui *W* și *H* cu care a fost calculată relația de dispersie și diagrama de benzi din figurile 1.2 și 1.3 nu sunt arbitrare; au fost alese după criteriul că determină energiile dintre benzi $E_{13} = 1.41$eV, $E_{23} = 0.58$eV, $E_{12} = 0.80$eV și în IB (minibanda 111) cu $\Delta_1 = 0.03$ eV.

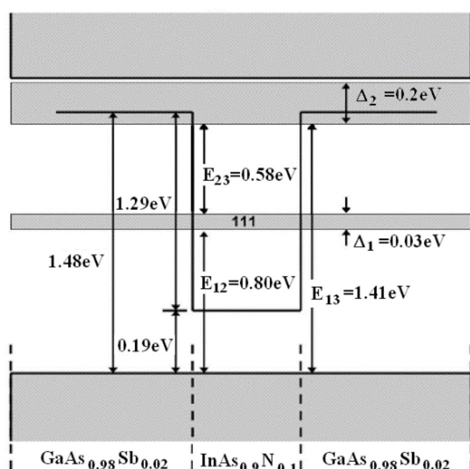

Figura 1.3. Diagrama energetică pentru structura descrisă în figura 4.2, indicând minibenzile formate.

ISSN/ISSN-L 2248-3985

Pentru a determina eficiența PV a celulei IB folosim teoria echilibrului detaliat Shockley-Queisser . Pentru o celulă solară ideală, curentul generat prin absorbția fotonilor este proporţional cu diferența dintre numărul de fotoni absorbiți de dispozitiv și numărul de fotoni emiși de dispozitiv.

În celula solară IB, densitatea curentului de scurt circuit J_{SC} poate fi scrisă:

$$\frac{J_{SC}}{e}=\left[N\left(E_{13},\infty,T_S,0\right)-N\left(E_{13},\infty,T_a,\mu_{CV}\right)\right]+\left[N\left(E_{23},E_{12},T_S,0\right)-N\left(E_{23},E_{12},T_a,\mu_{CI}\right)\right] \quad (1.2)$$

unde T_S este temperatura soarelui (5800 K) T_a este temperatura celulei solare (300 K), $\dot{N}$ este fluxul de fotoni absorbit sau emit iar E_{13}, E_{23}, E_{12} sunt menționate în figura 1.3.

La echilibru termodinamic, N este dat de:

$$N\left(E_l,E_h,T,\mu\right)=\frac{2\pi}{h^3c^2}\int_{E_l}^{E_h}\frac{E^2dE}{\exp\left(\frac{E-\mu}{k_BT}\right)-1} \quad (1.3)$$

unde E_l și E_h sunt limitele de jos și de sus ale energiei fluxului de fotoni, μ este potențialul chimic, k_B este constanta Boltzmann, E este energia fotonului, h este constanta Planck iar c este viteza luminii. Tensiunea de ieșire poate fi descrisă ca diferență a potențialelor chimice dintre CB și VB:

$$eV_{OC}=\mu_{CV}=\mu_{CI}+\mu_{IV} \quad (1.4)$$

Pentru sistemul considerat $\mu_{CI}=0.53$ eV și $\mu_{IV}=0.80$eV.

Presupunând că în relația (1.4) factorul de formă este unitar și fluxul incident este $P_{in}=\sigma T_S^{\,4}$ (aici σ este constanta Stefan – Boltzmann), putem calcula limita eficiența pentru parametrii optimi QDC. In figura 1.4 este reprezentată eficiența de conversie PV a celulei solare IB bazată pe QDC în funcție de mărimea quantum dot-ului. Eficiența maximă este obținută pentru QDS cu W = 4.5nm și H = 2nm, care are parametrii structurii benzii apropiați de cei „ideali” și este egală cu 51.2%.

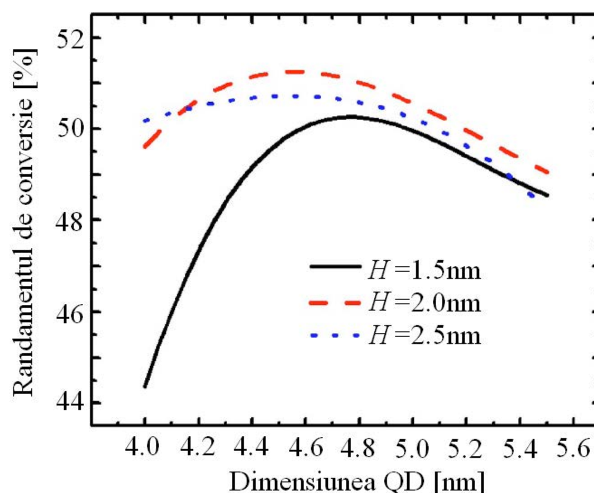

Figura 1.4. Randamentul de conversie în funcție de dimensiunea QD în celula IB din $InAs_{0.9}N_{0.1}/GaAs_{0.98}Sb_{0.02}$

Celulele solare bazate pe cristale artificiale pot avea un randament dublu față de celulele standard monocristaline.

Concluzii

Spre deosebire de cristalele *reale* unde geometria rețelei și distanțele interatomice sunt entități *apriori* fixate, *cristalele artificiale* reprezintă sisteme mezoscopice cu potenţial de reglare a proprietăților optice și de transport prin modificarea geometriei sistemului.

In lucrare este prezentată o aplicație concretă a cristalelor artificiale la implementarea celulei fotovoltaice cu benzi intermediare. O astfel de celulă poate atinge un randament de conversie dublu față de cel al celulelor tradiționale cu joncțiune. Rolul cristalului artificial în dispozitiv este de genera banda intermediară cu scopul lărgirii spectrului de absorbție în IR.

Bibliografie

[1] P. C. Sharma, K. W. Alt, D. Y. Yeh, D. Wang, K. L. Wang ,J. - Electron. Mater. 28, 432 (1999).
[2] A. Balandin, S. Bandyopadhyay, P. G. Snyder, S. Stefanovich, G. Banerjee, A. E. Miller - Phys Low-Dimens. Semicond. Struct. 11(12), 155, (1997).
[3] M. V. Artemyev, A. I. Bibik, L. I. Gurinovich, S. V. Gaponenko, H. Jaschinski U. Woggon - Phys. Status Solidi B 224, 393, (2001).
[4] M. Z. Levy, C. Honsberg, A. Marti, A. Luque - Proc of the 31st IEEE Photovoltaic Specialists Conference, New Jersy, pp. 90-93, (2005).

Valorificarea inteligențelor multiple în cadrul orelor de matematică

Dima Ionel
Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara

În prezent se pune tot mai acut problema realizărilor individuale ale fiecărui elev, nu neapărat realizarea unei „medii" care plasează colectivul de elevi ai unei clase în rândul mediocrității sau în cel mai bun caz în sfera normalului. Munca profesorului trebuie centrată pe elev, nu pe un elev în general, ci pe unul concret, cu puncte tari și puncte slabe, cu o pregătire mai bună sau mai slabă. Profesorul va promova o atitudine, de implicare a elevilor care vor participa la propria transformare. Elevii nu au aceleași posibilități, nu sunt înzestrați la fel, nu sunt egali din punct de vedre genetic, nu au același bagaj de cunoștințe, nu au aceleași abilități, înclinații, talente, drepturile lor însă sunt și așa este firesc, egale.

Mai mult chiar, autorul „Teoriei inteligențelor multiple", Howard Gardner, consideră că există mai multe tipuri de inteligență: lingvistică, logico-matematică, muzical-ritmică, spațială, naturalistă, kinestezică, interpersonală, intrapersonală etc. Cunoașterea tipului de inteligență manifestată preponderent de elev, este foarte importantă pentru profesor, deoarece numai astfel profesorul îl poate ajuta pe elev să își atingă potențialul. Este firesc ca profesorul să se folosească de posibilitățile elevului său pentru a-l atrage, pentru a-l motiva. Nu contează drumul, calea de rezolvare aleasă de elev, important este ca elevul să găsească o cale de rezolvare, care, poate lui i se pare mai familiară, mai logică, mai apropiată de particularitățile lui de gândire.

Inteligența intrapersonală oferă posibilitatea autocunoașterii, elevul fiind ajutat să își cunoască limitele, să le accepte, să nu se lase dominat de o nerealizare minoră, să treacă mai departe și să se concentreze pe ceea ce poate realiza nu să se întoarcă obsesiv și chinuitor asupra a ceea ce nu poate realiza și să amplifice efectul unui eșec, de altfel minor. Inteligența interpersonală îi poate ajuta pe unii elevi să cunoască mai bine persoanele din anturajul lor, să empatizeze cu ele.

Caracteristici ale inteligenței logico-matematice sunt: abilitatea de a calcula, de a efectua operații logice. Se manifestă capacitatea de gândire deductivă și inductivă ca și o capacitate creativă de rezolvare a problemelor. Elevii care manifestă aceste caracteristici pot realiza fără un efort susținut un volum mare de muncă. Ei pot lucra ușor, fără a obosi și ca atare sarcina profesorului este aceea de a–i dirija, de a–i provoca, de a–i tempera, de a le dezvolta gândirea critică.

Inteligența spațială se referă la capacitatea de a gândi în imagini, de a percepe vizual. Un elev dotat cu o astfel de inteligență va rezolva relativ ușor problemele de geometrie în spațiu, sau a celor care implică imagini colorate: fructe, flori, animale, alte obiecte colorate, iar succesul obținut aici îl poate motiva pe elev, să muncească mai mult și mai eficient și să obțină rezultate mai bune, spre exemplu, la calcule, pe care le consideră poate plictisitoare, anoste. Motivarea elevului, trezirea atenției lui, implicarea lui, legarea datelor de concret, de real, este calea pentru obținerea unor rezultate bune.

Nu facem calcule de dragul calculelor sau pentru că așa trebuie. Legarea acestor calcule de viața reală, de practică, pentru elevii cu inteligența spațială dominantă nu poate fi decât benefică. Abordarea de exemplu a „regulii de trei simplă" poate genera uneori, confuzii în ordinea de desfășurare a operațiilor. Cu siguranță, elevul nu va greși răspunsul, dacă va fi întrebat câte conserve consumă pisica sa într-o săptămână și de câte conserve ar avea nevoie dacă ar avea patru sau mai multe pisici.

Fiecare elev reprezintă un unicat și este dreptul lui de a fi tratat diferențiat, în funcție de personalitatea sa, de modul lui propriu de a percepe lucrurile, situațiile, de a realiza anumite conexiuni mai mult sau mai puțin logice. Profesorul va trebui să țină seama de gândurile, de emoțiile elevilor săi, să le asigure modalitatea de a se autocontrola, de a gestiona situațiile conflictuale, de a doza efortul, de a-l canaliza. Perseverența, revenirea la problema nerezolvată, prezentarea acesteia dintr-o altă perspectivă, cu date ușor modificate reprezintă modalități de rezolvare posibil parțială a problemei considerată inițial dificilă.

Cunoașterea elevilor reprezintă o necesitate în realizarea unei lecții eficiente. Profesorul va ține seamă de limbajul științific pe care îl posedă elevii săi, va repeta, va găsi sinonime pentru

noțiunile pe care le predă. În general, limbajul ne este dat, îl folosim pentru a ne exprima, pentru a ne face înțeleși, dar uneori excesul de cuvinte, de explicații, nu face decât să bareze comunicarea.

Uneori un limbaj simplu, direct, se dovedește mai eficient. Un elev, care a înțeles un conținut, pus în postura de a explica el, colegilor săi, găsește mai ușor modalitatea de a se face înțeles, fiind dezvoltate astfel abilități de colaborare și ajutor reciproc. Trebuie evitată așa numita „beție de cuvinte” , elevul pus în situația de a urmări cuvintele rostite de profesor, care evident stăpânește un limbaj științific adecvat, nu mai poate fi atent și la conținutul acestora.

Autorul mai sus menționat se referă și la inteligența kinestezică, care implică gândirea în mișcări. Folosirea unor gesturi sugestive, folosirea mimicii pot da rezultate, uneori mai bune, comparativ cu enunțarea unei teoreme, cu noțiuni care implică un mare grad de abstractizare. Este posibil ca elevul să poată folosi teorema, relația, fără ca el să fie capabil să o și enunțe. Centrarea activității didactice pe elev, ajută elevul în înțelegerea conținuturilor și ca urmare acesta poate aplica cunoștințele dobândite în viața reală.

Bibliografie:

1. Gardner, H., The Theory of Multiple Intelligences, 1984
2. Neacșu, I., Instruire și învățare, Ed. Didactică și Pedagogică, 1990

Activizarea elevilor prin realizarea activităților experimentale

Dima Lucia
Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara

Chimia reprezintă o știință care are caracter experimental. Observarea fenomenelor, încercarea oamenilor de a le explica a determinat tragerea unor concluzii, posibilitatea de a anticipa proprietățile chimice ale unei substanțe și în ultimă instanță dezvoltarea chimiei. În prezent, accesul la internet face mai facilă prezentarea unui experiment, poate chiar mai spectaculoasă. Spre exemplu, descompunerea cloratului de potasiu, poate fi urmărită de elev, pe internet numai că, la sfârșitul experimentului, un elev a întrebat: „ Ce este aia spirtieră ?” așa că una este să vezi un filmuleț, de altfel foarte bine realizat și alta este să realizezi tu însuți experiența.

DESCOMPUNEREA CLORATULUI DE POTASIU $2KClO_3 \rightarrow 2KCl + 3O_2$		
În flacăra unei spirtiere, se încălzește o eprubetă conținând câteva grame de clorat de potasiu. O crenguță de brad este ținută și ea în flacără, până ce se aprinde, apoi se scoate .	În eprubeta care se încălzește în continuare, se introduce bățul care arde mocnit sau care este aproape stins.	Bățul se va aprinde puternic, cu flacără. *Oxigenul care se degajă este pus în evidență în acest mod. Oxigenul întreține arderea.*

Figura 1: Imagini din timpul experimentului, luate de pe internet

Pare oarecum demodată realizarea efectivă a experiențelor, dar trebuie să subliniem că numai realizând ceva practic, elevul poate deveni conștient de propriile posibilități, va descoperi lucrurile care îl atrag, ca să nu mai vorbim de interpretarea pe care o poate da un elev, unui anumit experiment. Profesorul poate descoperi spiritul creativ al unora dintre elevii săi, îl poate folosi, orienta. Elevii stimulați pot găsi rezolvări noi, neașteptate.

Spre exemplu, în reacția dintre acetilenă și permanganatul de potasiu, chimistul urmează un anume protocol, obține întâi acetilena, un gaz din reacția carbidului cu apa și apoi barbotează gazul printr-o soluție de permanganat, procedură care poate fi realizată doar de profesor și cu foarte multă atenție și precauții (balonul trebuie să aibă anumite dimensiuni pentru că un amestec de acetilenă și aer, la o anumită concentrație considerată critică, poate exploda, de asemenea trebuie evitate pierderile de gaz din instalație, pe lângă dop, etc.)

Observând experimentul, un elev a întrebat: „ De ce nu puneți direct bucățica de carbid în soluția de permanganat ?”. Chiar așa, experiența este mult mai ușor de realizat, poate fi realizată de fiecare elev în parte, carbidul reacționează cu apa din soluția de permanganat, se vede gazul care se degajă și în același timp are loc schimbarea culorii soluției de permanganat și formarea precipitatului de oxid de mangan de culoare brună.

Procedura clasică	Procedeul propus de elev
Obținerea și barbotarea acetilenei prin soluția de permanganat de potasiu	Introducerea carbidului direct în soluția de permanganat de potasiu (eprubeta 2)

Figura 2: Variante de realizare a oxidării acetilenei la acid oxalic

Insist asupra desfășării activităților experimentale pentru înțelegerea fenomenelor, dar și pentru implicarea activă a elevilor care nu sunt doar spectatori la lecția predată de profesor.

Chimia este o știință foarte importantă prin multiplele ei aplicații în viața de toate zilele. Elevul este pus în situația de a redescoperi fenomene deja cunoscute de știință, dar, activitatea experimentală nu trebuie privită ca un auxiliar al profesorului care mai spune încă o dată ceva care se cunoaște deja, ci ca o confruntare directă între cunoștințele asimilate de elev până în prezent și ceea ce vede, ce observă elevul, care trebuie să formuleze el, să interpreteze el, ceea ce execută.

Bibliografie:

1.Negoiu, D.,Tratat de chimie anorganică, Ed. Tehnică, Bucureşti, 1972.
2.Neniţescu, C. D.,Chimie generală, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972.
3.Neniţescu, C. D.,Chimie organică, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980.
4.Mager,S.,Horn, M.,Stereochimia compuşilor organici, Ed. Dacia,Cluj-Napoca, 1984.
5.Stoica, A.,Creativitatea elevilor,Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1983.
6.Şunel, V.,Rusu, M.,Substanţe chimice utilizate în laboratoare, Ed. Universităţii „Al. I. Cuza”, Iaşi,1993
7. https://www.youtube.com/watch?v=RQiS0O9EfZY

Analiza alternativă a activității elevilor

Bîtea Ileana Mihaela
Colegiul Național „C.D. Loga” Timișoara

În cadrul reformei educaționale actuale a învățământului românesc, un accent deosebit se pune pe utilizarea unor metode și tehnici de evaluare eficientă a elevilor, aceasta presupunând și o serie de metode alternative. Experiența de la catedră a demonstrat că nu se poate renunța definitiv la metodele tradiționale de evaluare, în favoarea celor alternative, dar se impune îmbinarea acestora în scopul optimizării actului didactic.

Evaluarea reprezintă un proces continuu și de durată, și se face la începutul programului de instruire, pe parcursul acesteia sau la finalul său.

Metodele de evaluare sunt modalități de lucru prin care se realizează aprecierea și verificarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor pe care le au elevii la un moment dat.

Obiectivele generale urmărite prin principalul instrument de evaluare a comportamentului cognitiv, proba de cunoștințe la matematică, sunt formulate astfel: abilitatea de a reconstitui și reproduce definiții și simboluri; abilitatea de a calcula rapid și corect; abilitatea de a interpreta datele simbolice; abilitatea de a exprima datele cu ajutorul simbolurilor; abilitatea de a urmări scopul unei operații ; abilitatea de a construi o problemă; abilitatea de a aplica anumite concepte la probleme matematice și nematematice; abilitatea de a determina operații ce pot fi aplicate ; abilitatea de a face generalizări.

In didactica modernă, funcțiile evaluării, cu componenta principală notarea, au căpătat o pondere mai mare în procesul de instrucție și educație. Astfel, cu metodele de evaluare ar trebui să notăm nu numai conținutul învățământului, volumul de cunoștințe, priceperi și deprinderi ci și gradul în care o seamă de informații, cunoștințe, priceperi și deprinderi dobândite în școală au capacitatea virtuală, firește, de a se integra practicii sociale, informații care să nu constituie o însumare de date ci să fie instrumente de acțiune asupra realității materiale și spirituale, celulele vii ale educației ulterioare, permanente.

Notarea elevilor nu trebuie privită ca scop principal al evaluării dar, tocmai pentru că ea are o importanță deosebită în activitatea didactică atât pentru elev cât și pentru profesor, trebuie ca dascălul să considere evaluarea ca pe un mijloc de autoperfecționare a sa.

Evaluarea și notarea nu trebuie să se facă într-un moment anume ci să aibă un caracter permanent, îmbrăcând diferite *forme:*

-întrebări adresate în timpul lecțiilor

-teste de evaluare aplicate periodic

-activități de muncă independentă în timpul reactualizării cunoștințelor sau de prezentare a unui material nou

-prin realizarea de referate sau chiar portofolii ce vor fi completate permanent cu noi materiale și utilizate pe parcursul unui an școlar sau mai mulți, etc.

Prin nota dată profesorul scoate în evidență pregătirea fiecărui elev, dar sancționează și lacunele, având posibilitatea de a veni în sprijinul acestuia.

Ar fi de preferat ca aprecierea cu notă a activității elevilor la matematică să provină, în majoritate, din forme de scris, mult mai obiective. La modul ideal, profesorul ar trebui să aibă o evidență clară a progresului școlar al fiecărui elev al său, alta decât cea din catalog(una paralelă). Această evidență ar fi bine să cuprindă o apreciere a elevului făcută la început de an școlar, prin nota obținută la testul de evaluare inițială, cu care ar trebui începută activitatea la fiecare clasă, apoi consemnarea în această evidență a progreselor observate la răspunsurile orale sau evaluările curente, la formele de activitate independentă din lecție sau temele pentru acasă. Această evidență, determină elevul la o pregătire continuă, îl ajută să se autoaprecieze mai bine, iar profesorul poate desfășura o activitate diferențiată mult mai eficientă.

Pe baza testului inițial se formează o opinie generală, (cea asupra clasei cu care va lucra) și una particulară, (cea legată de fiecare elev în parte).În baza acestor opinii, își formulează apoi

obiective speciale care să cuprindă, în principal, recuperarea cunoștințelor la elevii rămași în urmă dar, în paralel, fără a neglija pe cei cu aptitudini la matematică.

In concluzie, oricare ar fi procedeele de apreciere, profesorul trebuie să-și fixeze pentru început niște criterii care să acorde o tot mai mare valoare calității cunoștințelor, participării active a elevului la lecție, deplasând accentul de pe latura informativă pe cea formativă.

Evaluarea școlară are implicații social morale mult mai largi. Ea vizează părinții, comunitatea socială, relațiile dintre profesori, interesul pe care societatea îl manifestă față de rezultatele procesului instructiv-educativ.

Iată, prin urmare, doar câteva argumente pentru care merită ca evaluarea școlară sa fie analizată și din perspectiva deontologiei de educator.

Deontologia evaluării (considerată un caz particular al deontologiei pedagogice) are ca referențial un set de valori ce sunt considerate esențiale în procesul evaluativ. Dintre acestea pot fi diferențiate următoarele categorii:

- valori importante pentru evaluator (diferențierea diferitelor tipuri ale învățării, asocierea acestor rezultate ale învățării cu indicatori cantitativi și calitativi, posibilități sau dificultățile de interpretare a rezultatelor procesului evaluativ etc.);
- valori care sunt importante pentru cel evaluat (recunoașterea efortului pe care cel evaluat îl investește in pregătire, identificarea poziției pe care o ocupă într-o ierarhie, modalitățile prin care rezultatele procesului evaluativ reflectă aspirațiile celui evaluat);
- valorile care sunt importante în raport cu procesul evaluării (ideea de obiectivitate a evaluării, capacitatea de discriminare a diferitelor tipuri de rezultate, acuratețea măsurării performanțelor, surprinderea valorii adăugate);
- valori care sunt importante pentru societate atât pe termen lung cât și pe termen scurt, obținerea unor informații despre modul cum au fost valorificate investițiile făcute în educație, posibilitatea de folosire a rezultatelor evaluării ca indicator al selectării elevilor pentru o nouă treaptă de școlarizare sau pentru integrarea lor pe piața muncii).

Portofoliul este o metodă de evaluare ce implică și alte metode alternative ca investigația și autoevaluarea, prin care elevii își asumă responsabilitatea asupra activității desfășurate, își regândesc propriul proces de învățare, de gândire și de evaluare.

Portofoliul se constituie într-un dosar al activității elevului; oferă o imagine asupra nivelului de înțelegere a matematicii, asupra atitudinilor lui față de matematică. Am cerut ca portofoliul să conțină: descrierea unor investigații făcute de elevi cu privire la temele anunțate, probleme deosebite găsite de elevi, răspunsuri la anumite întrebări, selecții din temele de casă, redactări ale unor rezolvări, enunțuri de probleme propuse de elevi, rezultatul unor activități pe care le-au desfășurat cu ajutorul calculatorului

Am urmărit dezvoltarea capacității elevilor de a comunica utilizând un limbaj matematic și antrenarea elevilor în autoevaluare.

Practicând o astfel de metodă, am reușit să antrenez elevii într-o activitate riguroasă, dar frumoasă și utilă, care le oferă un larg evantai de posibilități să se informeze, să-și descopere aptitudinile, să-și formeze deprinderi de muncă și de viață. Munca i-a motivat, reușind să îmbogățească portofoliile cu foarte multe imagini reprezentative pentru fiecare temă, cu desene proprii, aflându-se într-o continuă competiție unii cu alții.

Prin prisma organizării și realizării sale, portofoliul prezintă următoarele avantaje:

- evaluarea prin portofoliu nu este stresantă pentru elevi, ci motivantă**;**
- este un instrument flexibil, uşor adaptabil la specificul disciplinei, clasei și condițiilor concrete ale activității;
- dă posibilitatea elevului de a lucra în ritm propriu și de a se implica activ în rezolvarea sarcinilor de lucru stabilite;
- repartizarea diferitelor sarcini în cadrul grupului oferă fiecăruia posibilitatea de a face ceea ce știe cel mai bine;
- stimulează spiritul de cooperare și întrajutorare care animă clasa;

- implică elevul în propria evaluare şi în realizarea unor materiale care să-l reprezinte cel mai bine

Bibliografie

Cerghit,I - Sisteme de instruire alternative si complementare , Ed. Aramis, Bucureşti, 2002
Cucoş, C- Teoria si metodologia evaluării , Ed. Polirom, Iași, 2008.
Radu,I.T- Evaluarea in procesul didactic, EDP, București, 2000.
Singer,M- Învățarea matematicii, Elemente de didactică aplicată pentru clasa a VIII a, Ed. Sigma, 2003.

Proprietățile funcțiilor derivabile - studiu de specialitate

Mocanu Livia
Liceul de Arte Plastice Timișoara

Intr-o serie de probleme tehnice sau economice, și bineînțeles matematice, este important de știut care sunt maximele și minimele anumitor mărimi variabile. După ce problemele capătă o formulare matematică, adeseori ele se reduc la determinarea punctelor de extrem ale anumitor funcții. Rezolvarea exercițiilor și a problemelor constituie, după cum se știe, o cale importantă de însușire și aprofundare a cunoștințelor în diversele domenii ale matematicii

Definiție

Fie o funcție $f : A \to \mathbb{R}$ $(A \subset \mathbb{R})$. Un punct $x_0 \in A$ se numește punct de maxim relativ (respectiv de minim relativ) al lui f dacă există o vecinătate U a punctului x_0 astfel încât pentru orice $x \in U \cap A$ să avem $f(x) \leq f(x_0)$ (respectiv $f(x) \geq f(x_0)$).

În acest caz, valoarea $f(x_0)$ se numește un maxim (respectiv un minim) relativ al lui f.

Punctele de maxim sau de minim relativ se mai numesc puncte de extrem relativ. Valorile funcției în punctele ei de extrem relativ se mai numesc extremele relative ale funcției.

Observații.

1) Funcția considerată trebuie să fie neapărat cu valori reale.

2) Trebuie ținut cont de faptul că o funcție poate să aibă mai multe puncte de maxim și de minim relativ, iar un minim să fie mai mare decât un maxim, ceea ce justifică faptul că punctele de maxim și de minim sunt „relative" (fig.1, c). Valorile $\sup_{x \in A} f(x), \inf_{x \in A} f(x)$ calculate in $\bar{\boldsymbol{R}}$ se mai numesc extremele globale ale lui f pe A. Punctele de extrem relativ se mai numesc puncte de extrem *local*, deoarece inegalitățile de tipul celor din definiție sunt verificate nu neapărat pe întreg domeniul de definiție al funcției f, ci numai pe o vecinătate a lui x_0.

3) Dacă marginea $M = \sup_{x \in A} f(x)$ este atinsă pe mulțimea A, atunci orice punct x astfel încât $f(x_0)$=M va fi un punct de maxim (nu neapărat strict). O situație analoagă (cu sensul inegalității schimbat) are loc pentru marginea inferioară și pentru punctele de minim.

Dacă marginea superioară nu este atinsă pe mulțimea A, atunci se poate spune că funcția nu are puncte de maxim (fig. 2).

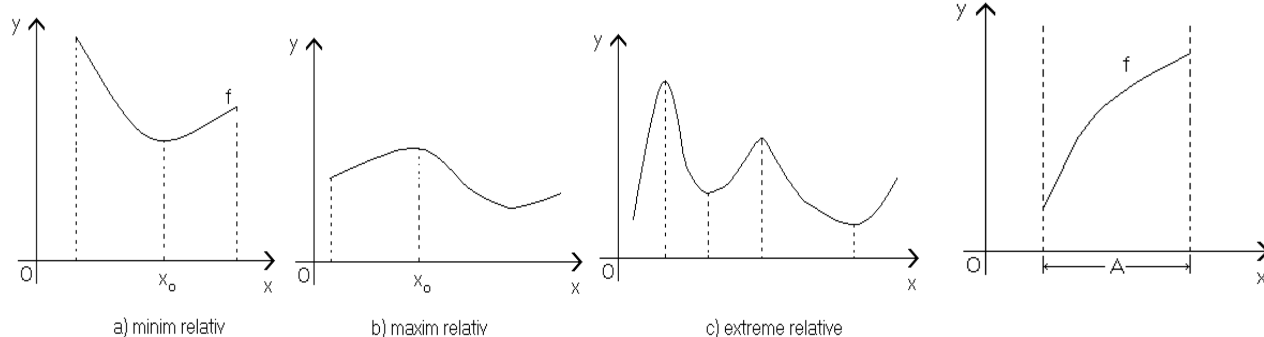

Fig. 1 Fig. 2

Teorema lui Fermat. *(P. Fermat, 1601- 1665).* Fie I un interval deschis și $x_0 \in$ I un punct de extrem (relativ) al unei funcții f: I$\to \mathbb{R}$. Dacă f este derivabilă în punctul x_0, atunci $f'(x_0)=0$.

Demonstrație.

Presupunem că x_0 este un punct de maxim (cazul minimului se tratează la fel sau se reduce la cazul precedent considerând funcția $-f$). Atunci există o vecinătate U a lui x_0 (și putem presupune că U$\subset$I) astfel încât $f(x) \leq f(x_0)$ pentru orice $x \in U$. (*)

Cum *f* este derivabilă în x_0, atunci $f'(x_0) = f_d'(x_0) = \lim\limits_{\substack{x\to x_0 \\ x>x_0}} \frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0}$ și

$f'(x_0) = f_s'(x_0) = \lim\limits_{\substack{x\to x_0 \\ x<x_0}} \frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0}$.

Conform (*), raportul $\frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0}$ este ≤ 0 (respectiv ≥ 0) pentru $x \in U$, $x > x_0$ (respectiv pentru $x \in U$, $x < x_0$), deci $f'(x_0) \le 0$, $f'(x_0) \ge 0$, de unde $f'(x_0) = 0$.

Observații.

1) Dacă nu ar fi fost interval deschis, de exemplu I=[a, b] și x_0=a (sau x_0=b), atunci teorema nu ar fi fost adevărată pentru că *f* nu ar fi fost definită pentru $x < a$, respectiv pentru $x > b$ (fig. 3 a).

2) Reciproca teoremei lui Fermat este în general falsă: din faptul că *f* este derivabilă într-un punct x_0 și $f'(x_0)=0$ nu rezultă că x_0 este punct de extrem. De exemplu, pentru funcția $f(x)=x^3$ avem $f'(0)=0$, dar punctul $x_0=0$ nu este punct de extrem local pentru că *f* este strict crescătoare (fig. 3 b). Adica teorema lui Fermat dă condiții necesare de extrem, dar nu și suficiente.

3) O funcție poate avea puncte de extrem în care nu este derivabilă.

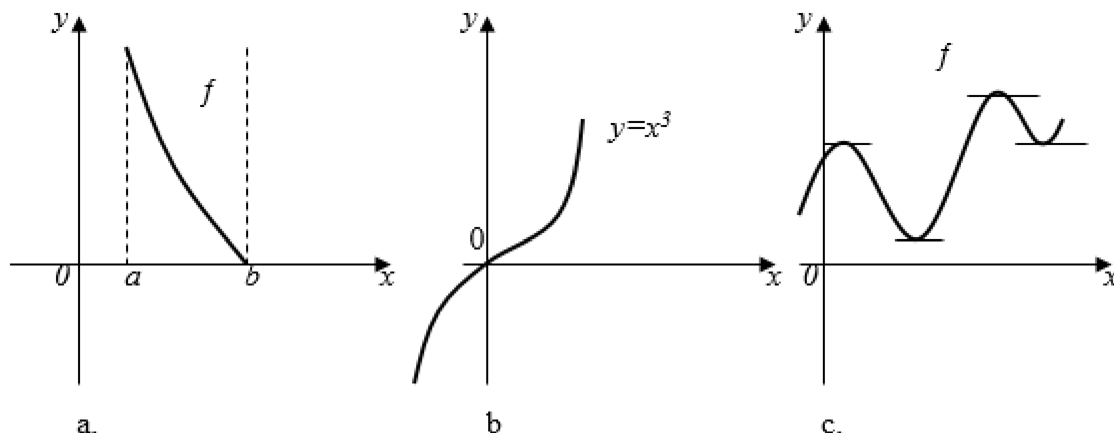

Fig 3.

Teorema lui Fermat are o interpretare geometrică evidentă : în condițiile enunțului, în- tr-un punct de extrem, tangenta la grafic este paralelă cu axa *Ox* (fig. 3 c).

Dacă $f: I\to R$ este o funcție derivabilă pe un interval deschis *I*, atunci zerourile derivatei *f'* pe *I* sunt numite și puncte critice ale lui *f* pe *I*; teorema lui Fermat afirmă că punctele de extrem local sunt printre punctele critice. În practică, pentru determinarea punctelor de extrem ale unei funcții *f* derivabile pe un interval deschis sau pe o reuniune de intervale deschise, se rezolvă mai întâi ecuația $f'(x)=0$. Vom vedea mai târziu cum putem decide care din soluțiile acestei ecuații sunt puncte de extrem pentru *f*.

2. Teorema lui Rolle

O funcție f: [a, b] $\to$ R $(a< b)$ se numește funcție Rolle dacă este continuă pe intervalul compact [a, b] și derivabilă pe intervalul deschis (a, b).

Teorema care urmează este o consecință a rezultatelor privind funcțiile și a teoremei lui Fermat, foarte utilă în aplicații.

Teorema lui Rolle. ***(****M. Rolle, 1652- 1719)*. Fie f: [a, b]$\to$ R a< b o funcție Rolle astfel încât f(a)= f(b), atunci există cel puțin un punct $c \in (a, b)$ astfel încât $f'(c)=0$.

Demonstrație.

Funcția *f*, fiind continuă (conform teoremei lui Weierstrass), este mărginită și își atinge marginile în [a, b]. Fie $m = \inf\limits_{x\in[a,b]} f(x)$, $M = \sup\limits_{x\in[a,b]} f(x)$.

Apar trei cazuri :

I. $M > f(a)$. Există un punct $c \in [a, b]$ astfel încât $M=f(c)$ (M fiind atinsă) și, evident, $c \neq a$, $a \neq b$ (dacă $c= a$ sau b, atunci $M= f(c)$ ar fi egal cu $f(a)= f(b)$, absurd); așadar, $c \in (a, b)$ și cum c este maxim local, atunci conform teoremei lui Fermat $f'(c)=0$.

II. $m < f(a)$. Similar.

III. $m= M$. Atunci funcția f este constantă pe [a, b], deci $f'(c)=0$ pentru orice $c \in (a, b)$

Corolar.

Între două zerouri ale unei funcții derivabile pe un interval se află cel puțin un zerou al derivatei.

Demonstrație.

Fie $f: I \to \mathbb{R}$ derivabilă pe un interval I și $a, b \in I$, $a < b$, zerouri ale lui f. Atunci $f(a)=0=f(b)$ și putem aplica teorema lui Rolle pe intervalul [a, b].

Teorema lui Rolle admite o interpretare geometrică evidentă: dacă segmentul determinat de punctele $(a, f(a))$, $(b, f(b))$ este paralel cu axa Ox, atunci există cel puțin un punct între a și b în care tangenta la graficul lui f este paralelă cu axa Ox (fig. 4).

Observații.

Toate condițiile din enunțul teoremei lui Rolle sunt necesare, în sensul că dacă s-ar renunța la vreuna din ele, atunci concluzia nu ar mai fi întotdeauna adevărată.

a) Dacă f ar fi continuă numai pe intervalul deschis (a, b), exemplul funcției

$f(x) = \begin{cases} x, \text{daca } x \in (0,1] \\ 1, \text{daca } x = 0 \end{cases}$ arată că f' nu se anulează pe intervalul (0, 1) deși $f(0)=f(1)$. (fig. 5).

b) Dacă $f(a) \neq f(b)$, este suficient să considerăm funcția $f(x)= x$ pe [0, 1] (fig 6).

c) Dacă f nu ar fi derivabilă pe întreg intervalul (a, b), concluzia teoremei ar fi falsă, așa cum arată exemplul funcției $f(x)=| x |$ pe intervalul [-1, 1].

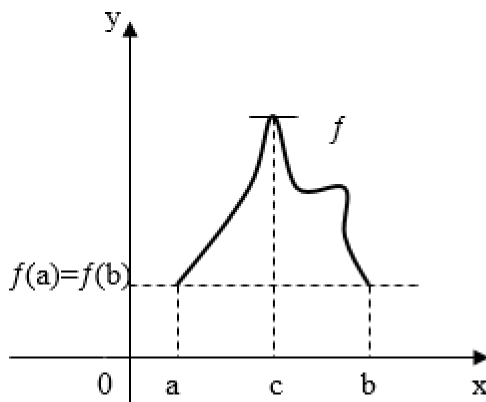

Fig 4.

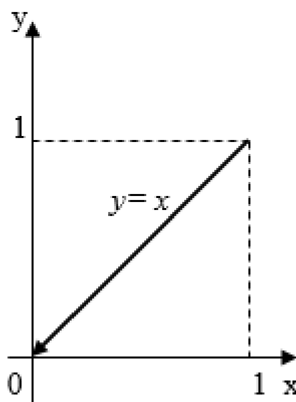

Fig 5.

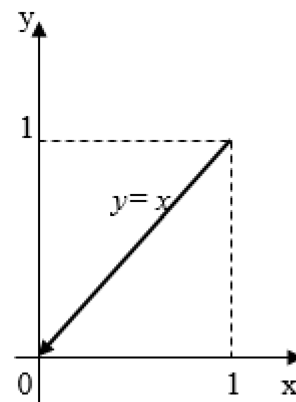

Fig 6.

3. Teorema lui Lagrange

Teorema lui Lagrange. (*J. Lagrange, 1736- 1813*, a creșterilor finite*)*. Fie f o funcție Rolle pe un interval compact [a, b]. Atunci există $c \in (a, b)$ astfel încât

$f(b)- f(a)= (b- a)f'(c)$.

Demonstrație.

Consideram funcția $F(x)=f(x)+kx$, $x \in [a, b]$, cu k o constantă reală , pe care o vom determina din condiția $F(a)= F(b)$. Prin urmare , $f(a)+ ka= f(b)+ kb$, deci $k= \frac{f(b)-f(a)}{a-b}$.

Pentru acest k, funcția F verifică condițiile teoremei lui Rolle și, ca atare, există un punct $c \in (a, b)$ în care $F'(c)=0$.

Pe de altă parte , $F'(x)=f'(x)+k$, $x\in(a, b)$, deci $f'(c)+k=0$, $f'(c)+\frac{f(b)-f(a)}{a-b}=0$ și se obține relația din enunț.

Observații. 1) Relația din enunț se mai numește formula creșterilor finite sau formula de medie pentru derivabilitate . Notând $\theta=\frac{c-a}{b-a}$, rezultă $0<\theta<1$ și $c=a+\theta(b-a)f'(a+\theta(b-a))$, cu $0<\theta<1$.

2) Ca și în cazul teoremei lui Rolle punctul c nu este unic. Interpretarea geometrică a teoremei lui Lagrange rezultă din interpretarea geometrică a derivatei și este următoarea: există cel puțin un punct $c\in(a, b)$ pentru care tangenta la graficul lui f in (c, f(c)) este paralelă cu „coarda” determinată de punctele (a, f(a)), (b, f(b)) (fig. 7).

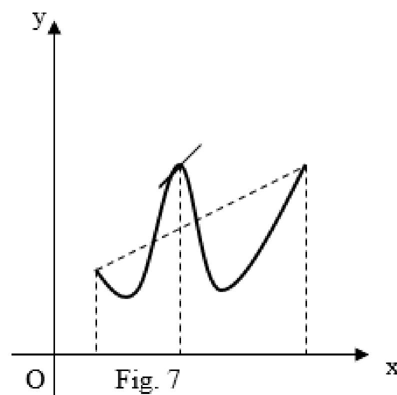

Fig. 7

3) Putem aplica teorema lui Lagrange restricției lui f la orice subinterval $[a, x]\subset[a, b]$, unde $a<x\leq b$. Atunci

$f(x)-f(a)=(x-a)f'(c)$ cu $c\in(a, x)$ nu neapărat unic, depinzând de x; uneori se scrie $c=c_x$, ca atare,

$f(x)-f(a)=(x-a)f'(c_x)$.

Este important de remarcat că dacă $x\to a$, atunci $c_x\to a$.

Bibliografie

[1] Bitea Ileana, Teorema lui Lagrange, Editura OSD, Timișoara, 2010,

[2] Lia Arama, Teodor Morozan, *Probleme de calcul diferențial și integral*, Editura tehnică, București, 1978.

[3] *Ghid metodic Bacalaureat 2009*, Editura Gil, Zalau, 2009.

[4] Traian Ceaușu, *Analiza matematică, diferențiabilitate*, Tipografia Universității de Vest, Timișoara, 1999.

[5] Mircea Ganga, *Matematica, manual pentru clasa a XI a, Elemente de analiză matematică*, Editura Mathpress, Ploiești, 2005

Funcții uniform continue

Olariu Carmen
Colegiul Economic "F.S. Nitti" Timișoara

Conceptul de continuitate este unul din conceptele fundamentale ale analizei matematice. Multe procese din fizică, chimie, tehnică, economie în desfășurarea cărora nu apar salturi se modelează matematic cu ajutorul unor funcții reale de variabilă reală continue.

Punându-i pe elevi în contact cu noi tipuri de raționament matematic și tehnici de calcul, cu noțiuni foarte complexe întâlnite în situații variate, studiul funcțiilor continue îi ajută să-și fixeze unele cunoștințe fundamentale analizei matematice, să-și justifice riguros unele teoreme introduse în clasele anterioare (dar care de abia odată cu studierea proprietăților funcțiilor continue pot fi demonstrate) contribuind totodată la dezvoltarea generală a gândirii elevilor, a capacității lor de observație, analiză și sinteză, a intuiției, a deprinderii de a raționa just.

O clasă importantă de funcții continue o reprezintă cea a funcțiilor uniform continue, care fac obiectul lucrării de față. Noțiunea de funcție uniform continuă a fost introdusă de matematicianul german Heine în1870.

1. NOȚIUNEA DE FUNCȚIE UNIFORM CONTINUĂ

Dacă o funcție $f : A \subset R \to R$ este continuă pe A, rezultă conform Teoremei de caracterizare în limbaj $\varepsilon - \delta$ a continuității unei funcții într-un punct avem că pentru orice $x_0 \in A$ și orice $\varepsilon > 0$ există δ depinzând de ε și x_0, $\delta > 0$ astfel că pentru orice $x \in A$ cu $|x - x_0| < \delta$ să avem $|f(x) - f(x_0)| < \varepsilon$. Dacă δ nu depinde de x_0 (ci doar de ε) se obține o nouă clasă de funcții introdusă de:

Definiția 1. Funcția $f : A \subset R \to R$ se zice continuă uniform pe mulțimea A, dacă pentru orice $\varepsilon > 0$, există $\delta > 0$ astfel încât pentru orice $x', x'' \in A$ cu $|x' - x''| < \delta$ să avem $|f(x') - f(x'')| < \varepsilon$.

În continuare vom nota cu U_A mulțimea funcțiilor continue uniform pe A.

Noțiunea de continuitate uniformă a fost introdusă de matematicianul german Heine în 1870.Continuitatea uniformă este o proprietate globala a funcțiilor (spunem că funcția este uniform continuă pe o mulțime) în timp ce continuitatea este o proprietate punctuală. Din punct de vedere geometric o funcție este uniform continuă dacă alegând pe Ox un interval I de lungime $< \delta$,imaginea sa f(I) este mai mica decât ε.

Remarca 1. Dacă $f : A \subset R \to R$ este continuă uniform pe A, atunci f este continuă pe A adică $\mathbf{U}_A \subset C_A$.

Incluziunea este strictă, așa cum rezultă din contraexemplul următor:

Exemplul 1.

Fie $f : R^* \to R$, $f(x) = \frac{1}{x}$. Evident f este continuă pe R^* dar nu este continuă uniform pe R^* pentru că pentru $\varepsilon = \frac{1}{2}$ și orice $\delta > 0$ există $x' = \frac{1}{n}$ și $x'' = \frac{1}{n+1}$ și pentru $n > \frac{1}{\delta}$ avem că $|x' - x''| = \frac{1}{n(n+1)} < \frac{1}{n} < \delta$ și $|f(x') - f(x'')| = 1 > \varepsilon = \frac{1}{2}$.

Remarca 2. Dacă $f : A \to R$ este uniform continuă pe $B \subset A$, $B \neq A$ nu rezultă că f este continuă pe B.

Exemplul 2.

Fie $f : R \to R$ funcția caracteristică mulțimii $B = [0,1]$. f este uniform continuă pe B și nu e continuă în 0 și 1.

2. CRITERII PENTRU CONTINUITATEA UNIFORMĂ

Teorema 1. Criteriul lui Heine pentru continuitate uniformă

O funcție $f : A \subset R \to R$ este continuă uniform pe A dacă și numai dacă pentru orice două șiruri $(x_n^{'})$ și $(x_n^{''})$ de puncte din A cu $x_n^{'} - x_n^{''} \to 0$ avem că $f(x_n^{'}) - f(x_n^{''}) \to 0$.

Demonstrație

Necesitatea. Fie $f \in \mathrm{U}_A$ și $x_n^{'}, x_n^{''} \in A$ cu $x_n^{'} - x_n^{''} \to 0$. Atunci pentru orice $\varepsilon > 0$, $\exists n_0 \in N$ cu $\left|x_n^{'} - x_n^{''}\right| < \delta$ pentru orice $n \ge n_0$ unde δ este dat din definiția 1. corespunzător lui $\varepsilon > 0$. Atunci $\left|f(x_n^{'}) - f(x_n^{''})\right| < \varepsilon$,$\forall n \ge n_0$ deci $f(x_n^{'}) - f(x_n^{''}) \to 0$.

Suficientă. Presupunem prin reducere la absurd că $f \notin \mathrm{U}_A$. Atunci conform definiției 1. avem că există $\varepsilon > 0$ astfel încât că pentru orice $\delta = \frac{1}{n+1} > 0$, $(n \in N^*)$ există $(x_n^{'}), (x_n^{''}) \in A$ cu $\left|x_n^{'} - x_n^{''}\right| < \frac{1}{n+1}$ și $\left|f(x_n^{'}) - f(x_n^{''})\right| \ge \varepsilon$ ceea ce implică $x_n^{'} - x_n^{''} \to 0$ și $\left|f(x_n^{'}) - f(x_n^{''})\right| \to 0$ absurd.

Corolarul 1. Fie $f : A \subset R \to R$ o funcție uniform continuă pe A și fie (x_n) un șir fundamental. Atunci $(f(x_n))$ este șir fundamental.

Demonstrație.

Fie (x_n) un șir fundamental, atunci $\left|x_{n+p} - x_n\right| < \delta$, $\forall n \ge n_0$ unde δ este dat de definiția 2.4.1. implică $\left|f(x_{n+p}) - f(x_n)\right| < \varepsilon$, $\forall n \ge n_0 \Rightarrow \{f(x_n)\}$ șir fundamental.

Corolarul 2. Dacă funcția $f : A \subset R \to R$ este continuă uniform pe A atunci f are limită în orice $x_0 \in A^{'}$.

Demonstrație

Cum $x_0 \in A^{'}$ există (x_n) un șir de puncte din $A \setminus \{x_0\}$ cu $x_n \to x_0$. Atunci (x_n) este un șir Cauchy. Din faptul că f este continuă uniform pe A conform corolarului 1. avem că $(f(x_n))$ este șir Cauchy și deci $(f(x_n))$ este convergent.

Prin aplicarea criteriului lui Heine pentru limită, se obține că f are limită în x_0.

Teorema 2. Dacă $f : A \subset R \to R$, A mulțime compactă și f continuă pe A $\Rightarrow$ f continuă uniform pe A.(Orice funcție uniformă pe un compact este uniform continuă).

Demonstrație. Presupunem prin reducere la absurd că $f \notin \mathrm{U}_A$. Atunci conform definiției 1. rezultă că există $\varepsilon > 0$ astfel încât pentru orice $\delta = \frac{1}{n+1}$ cu $n \in N$ există două șiruri $(x_n^{'})$ și $(x_n^{''})$ de puncte din A cu $\left|x_n^{'} - x_n^{''}\right| < \frac{1}{n+1}$ și $\left|f(x_n^{'}) - f(x_n^{''})\right| \ge \varepsilon$. (1

Deoarece A este compactă (din Teorema lui Heine-Borel) există $x_n^{'}, x_n^{''} \in A$ și două subșiruri $\left(x_{k_n}^{'}\right)$, $\left(x_{k_n}^{''}\right)$ ale șirurilor $(x_n^{'})$ respectiv $(x_n^{''})$ cu $x_{k_n}^{'} \to x^{'}$ și $x_{k_n}^{''} \to x^{''}$.

Cum f este continuă pe A avem că $f(x_{k_n}^{'}) \to f(x^{'})$ și $f(x_{k_n}^{''}) \to f(x^{''})$.

Dar $\left|x^{'} - x^{''}\right| < \left|x^{'} - x_{k_n}^{'}\right| + \left|x_{k_n}^{'} - x_{k_n}^{''}\right| + \left|x_{k_n}^{''} - x^{''}\right|$ de unde rezultă $x^{'} = x^{''}$ adică $f(x_{k_n}^{'}) - f(x_{k_n}^{''}) \to 0$ ceea ce contrazice relația (1) de mai sus.

Corolarul 3. Dacă $A \subset R$ este o mulțime compactă și $f : A \subset R \to R$ o funcție. Atunci următoarele afirmații sunt echivalente:

1) f continuă pe A;
2) f uniform continuă pe A

adică pentru A mulțime compactă avem: $U_A = C_A$.

Demonstrație. Evidentă din Remarca 1. și Teorema 2. .

Corolarul 4. Dacă $f : A \subset R \to R$ este continuă uniform pe mulțimea mărginită A, atunci f este mărginită pe A..

Demonstrație. Din corolarul 2. rezultă că f are limită pentru orice $x_0 \in \overline{A} \setminus A$.

Atunci mulțimea $\overline{A}$ este compactă (fiind mărginită și închisă) iar funcția:

$$\widetilde{f} : \overline{A} \to R,\ \widetilde{f}(x) = \begin{cases} f(x) & , \quad x \in A \\ \lim\limits_{x \to x_0} f(x) & , \quad x \in \overline{A} \setminus A \end{cases}$$

Este continuă pe $\overline{A}$, cum $\overline{A}$ compact din corolarul 2.3.1. Avem că $\widetilde{f}$ este mărginită pe $\overline{A}$ și deci f mărginită pe A.

Teorema 3. Fie $A \subset R$ o mulțime și $f : A \to R$ o funcție uniform continuă . Atunci f poate fi prelungită în mod unic la o funcție uniform continuă $g : \overline{A} \to R$.

Demonstrație. Fie $x_0 \in \overline{A} \setminus A \subset A'$ fixat. Din corolarul 2.4.2. rezultă că $\lim\limits_{x \to x_0} f(x)$ există și este finită să o notăm cu $g(x_0)$. Dacă $x_0 \in A$ punem $g(x_0) := f(x_0)$. Obținem astfel o funcție $g : \overline{A} \to R$ care prelungește pe f. Să arătăm că g este uniform continuă. Fie în acest scop $\varepsilon > 0$ fixat. Conform ipotezei $\exists \eta > 0$ cu proprietatea $|f(x) - f(y)| \le \varepsilon$, $\forall x, y \in A$, $|x - y| < \eta$. (1)

Fie acum $x', x'' \in \overline{A} \setminus A$ cu $|x' - x''| < \eta$. Atunci $\exists x_n, y_n \in A$ cu $x_n \to x'$ și $y_n \to x''$. Cum $\lim\limits_{n \to \infty} |x_n - y_n| = |x' - x''| < \delta$ $\exists N \ge 1$ astfel încât $|x_n - y_n| < \eta$, $\forall n \ge N$ și deci conform (1) avem $|f(x_n) - f(y_n)| \le \varepsilon$, $\forall n \ge N$ de unde prin trecerea la limită pentru $n \to \infty$ obținem $|g(x') - g(x'')| \le \varepsilon$.

Așadar $|g(x') - g(x'')| \le \varepsilon$, $\forall x', x'' \in \overline{A} \setminus A$ cu $|x' - x''| < \eta$. (2)

Din (1) și (2) deducem că g este uniform continuă pe A.

Unicitatea lui g rezultă din Teorema de identificare a funcțiilor continue .

Teorema 4. Teorema de caracterizare a operațiilor cu funcții uniform continue

Dacă $f, g : A \subset R \to R$ sunt funcții uniform continue pe A atunci:

1) $f + g \in U_A$;
2) $\forall \alpha \in R$, $\alpha f \in U_A$;
3) Dacă în plus f și g sunt mărginite (sau A mărginită) avem că: $f \cdot g \in U_A$;
4) $|f|$ este uniform continuă.

Demonstrație.1) Fie x'_n, x''_n cu $x'_n - x''_n \to 0$.

Atunci din Teorema lui Heine pentru continuitate uniformă aplicată funcțiilor f și g avem $f(x'_n) - f(x''_n) \to 0$ și $g(x'_n) - g(x''_n) \to 0$ de unde

$$(f+g)(x'_n) - (f+g)(x''_n) = f(x'_n) + g(x'_n) - f(x''_n) - g(x''_n) = [f(x'_n) - f(x''_n)] + [g(x'_n) - g(x''_n)] \to 0$$

și deci conform Teoremei 2. aplicată funcției $f + g$ avem că $f + g \in U_A$.

Analog se demonstrează că $\alpha f \in U_A$.

3) f și g fiind funcții mărginite există $M > 0$ astfel încât $|f(x)| \le M$ și $|g(x)| \le M$ $\forall x \in A$.

Fie $\varepsilon > 0$ fixat. Funcțiile f și g fiind uniform continue există $\delta > 0$ astfel încât $|f(x_1) - f(x_2)| \le \dfrac{\varepsilon}{2M}$ și $|g(x_1) - g(x_2)| \le \dfrac{\varepsilon}{2M}$ $\forall x_1, x_2 \in A$, $|x_1 - x_2| < \delta$. Atunci $\forall x_1, x_2 \in A$ cu $|x_1 - x_2| < \delta$ avem

$$|(f\cdot g)(x_1)-(f\cdot g)(x_2)|<|f(x_1)-f(x_2)|\cdot|g(x_1)|+|g(x_1)-g(x_2)|\cdot|f(x_2)|\le\frac{\varepsilon}{2M}\cdot M+\frac{\varepsilon}{2M}\cdot M=\varepsilon$$

deci $f\cdot g$ este uniform continuă pe A.

Remarca 3. Dacă f și g nu sunt mărginite și nici A nu e mărginită implicația nu mai rămâne adevărată după cum reiese din exemplul următor:

Exemplul 3. Fie $f:R\to R$, $f(x)=x$, $x\in R$ și $g:R\to[-1,1]$, $g(x)=\sin x$.

Atunci funcția $h=f\cdot g$ nu este uniform continuă deoarece pentru $x_1=2n\pi+\delta$ și $x_2=2n\pi$, avem $h(x_1)-h(x_2)=(2n\pi+\delta)\sin\delta$ deci $h(x_1)-h(x_2)\to\infty$ pentru $n\to\infty$.

4) Fie $\varepsilon>0$ fixat.

Funcția f fiind uniform continuă, există $\delta>0$ astfel încât $|f(x)-f(y)|\le\varepsilon$, $\forall x,y\in A$ cu $|x-y|<\delta$. Atunci $||f(x)|-|f(y)||\le|f(x)-f(y)|\le\varepsilon$, $\forall x,y\in A$, $|x-y|<\delta$ deci $|f|$ este uniform continuă.

Exemplul 4. Fie $f:R\to R$ definită astfel $f(x)=1$, $\forall x\in Q$ și $f(x)=-1$, $\forall x\in R\setminus Q$ nu este continuă în nici un punct în timp ce $|f|=1$ deci $|f|$ este uniform continuă.

Remarca 5. Reciprocele afirmațiilor Teoremei anterioare nu sunt adevărate. De exemplu $f+g$ uniform continuă nu rezultă că f sau g uniform continue.

Exemplul 5. Funcțiile $f(x)=x\sin^2 x^2$, $g(x)=x\cos^2 x^2$ ambele neuniform continue , dar $f+g=x$ este uniform continuă.

Propoziția 1. Fie $A\subset R$ o mulțime și $f:A\to R$ o funcție . Atunci f este uniform continuă $\Leftrightarrow$ există $c\in A$ astfel încât f uniform continuă pe $A_1=\{x\in A|x\le c\}$ și pe $A_2=\{x\in A|x\ge c\}$.

Demonstrație

Implicația “$\Rightarrow$” este evidentă.

“$\Leftarrow$” Fie $\varepsilon>0$. Conform ipotezei $\exists\delta_1>0$ și $\delta_2>0$, $\forall x,y\in A_1$ cu $|x-y|<\delta_1$ și $\forall x,y\in A_2$ cu $|x-y|<\delta_2$. (1)

Notăm $\delta=\min\{\delta_1,\delta_2\}$ și fie $x,y\in A$ cu $|x-y|<\delta$ fixați.

Dacă $x,y\in A_1$ sau $x,y\in A_2$ avem că $|f(x)-f(y)|\le\frac{\varepsilon}{2}<\varepsilon$.

Dacă $x\in A_1$ și $y\in A_2$ sau invers rezultă imediat că $|x-c|\le\delta$ și $|y-c|\le\delta$ și deci conform lui (1) avem $|f(x)-f(c)|\le\frac{\varepsilon}{2}$ și $|f(y)-f(c)|\le\frac{\varepsilon}{2}$ și deci

$$|f(x)-f(y)|\le|f(x)-f(c)|+|f(y)-f(c)|\le\frac{\varepsilon}{2}+\frac{\varepsilon}{2}=\varepsilon.$$

BIBLIOGRAFIE

[1] Megan, M ., Bazele analizei matematice, vol.I și vol.II, Editura Eurobit 1997.

[2] Sirețchi, Gh., Calcul diferențial și integral, vol.I și vol.II, Editura Științifică și Enciclopedică, București 1985.

[3] Ganga, M., *Elemente de analiză matematică,* Editura Mathpress 2002.

[4] Popa C., Hiriș V. , Megan, Introducere în analiza matematică prin exerciții și probleme, Editura Facla, Timișoara 1976

Earth - The world we live in

Chirculescu Lucia Iulia
Școala Gimnazială nr. 16, „Take Ionescu”, Timișoara

This paper focuses on the way in which Global Warming is affecting our planet and its impact upon society, economy, tourism, environment and technology. Moreover, this essay will attempt to assess the way in which Global Warming is presented in Al Gore's documentary An inconvenient truth. In the last 25 years our ecosystem changed 180° that is the reason why new diseases have appeared, lakes have dried up, animals and plants disappeared, ice shelves started to melt, Greenhouse gasses appeared, temperatures became higher and higher etc.

Keywords: Global Warming, greenhouse gases, ecosystem, the pollution, extinction of species.

My essay is about Global Warming and its impact upon society, the economy, tourism, the environment and technology. If we want to touch the problem of Global Warming firstly we must give a valid definition of it: Climate change is any substantial change in Earth's climate that lasts for an extended period of time. Global warming refers to climate change that causes an increase in the average temperature of the lower atmosphere. Global warming can have many different causes, but it is most commonly associated with human interference, specifically the release of excessive amounts of greenhouse gases. (EPA, 2006)1[1]

Some of the major factors that have led to Global Warming are:

- the emission of CO2 in the atmosphere; due to the development of the industrialization, our planet is facing serious problems (CO2 in the atmosphere and other gases, methane (CH4), water vapor, and fluorinated gases);
- the ultraviolet emissions;

The effect created by these emissions is called the Greenhouse Effect. Some of the consequences of these emissions are: the pollution of the atmosphere, higher temperatures, extinction of species, developing of new diseases, etc.

Due to higher temperatures new changes have appeared in nature: the melting of the ice shelves, abnormal temperatures (heat waves), lack of precipitations or on the other side of the coin, the highest period of drought.

A relevant documentary that debates the problems of Global Warming is ***An inconvenient truth*** by Al Gore. This film presents relevant facts about this issue like the following:

- Personal details of Al Gore's childhood and family life (son's accident, sister's disease, childhood's geography lessons, his passion for planting tobacco, and his reasons for stopping it); Al Gore is not only a politician but also a very good scientist that deals with environmental issues;
- How, when and where the scientist started to measure the amount of CO2 in the atmosphere (the Pacific Ocean was the area that was most remote);
- The lake that dried up in the last decades - Lake Chad in Africa;
- The decrease of the polar bears in the North Pole started to disappear because of the changing in their habitat - the melting of the ice shelf;
- The last 25 years, new diseases have appeared (SARS coronavirus; West Nile virus (Ebola); TBC (new type); Cholera; avian flu; malaria).

I don't think that we can identify 'the most compelling thing' in this document because everything is connected with everything. In fact we are talking about ecosystem, the place where everything should be in a perfect order/ balance but, 'thanks to Global Warming', things changed 180° and so the ecosystem and the order of this planet.

Science was and still is an important issue that always concerned humanity. For me, Science is a very important 'weapon' because it gives us all clues about what happens around us.

---

[1] YeSeul Kim, Erika Granger, Katie Puckett, Cankutan Hasar, and Leif Francel, Global Warming: Definition, http://web.mit.edu/12.000/www/m2010/finalwebsite/background/globalwarming/definition.html.

You don't have to be a scientist to realize that the climate is constantly changing. What is obvious for me is that humans play a crucial role in this change; well they have a negative decisive impact on it. Of course, science, thanks to thorough research, can predict some of the things that might happen (or things that can be avoided).

Some of the information that wasn't made clear is the problem of the warm cycle that has occurred in the last millennium.

As I have already stated: the heat wave, droughts and the melting of ice shelves (Antarctica, Arctic and higher mountains) are the most relevant climatic changes.

A very good documentary must always be based on real documents, statistics and examples. This is what Al Gore tried to do and he succeeded. Something that captivates viewers is the funny cartoon that exemplifies some of the statements that Al Gore is trying to make. For example: - the girl with a melting ice-cream (Al Gore's own definition of Global Warming); the polar bear who couldn't find a solid ice shelf (the melting of ice); how much time a frog could stay in a pot of water that is gradually getting hotter and hotter (the heating of the planet).

'Not all people looked to science as the ultimate authority.'

Most of the time science is not seen as to its own value. Politicians are interested on their own benefits, always trying to have the power, to be in control of everything. What is sad about this is that very few are concerned with the environmental problems.

Science in fact is the ultimate authority, supreme of politics on the scale of importance, that announces us when to stop harming the Earth.

Politicians shouldn't always think about warfare's and conquering territories but also protect and care the world that they and we are living in. The documentary showed very well that it isn't enough to have money (wealth) if your planet is almost extinct. This idea is exemplified in the last cartoon from the documentary that reveals a balance that contains Earth on one side and gold bars on the other side.

If you want to be rich, be aware, protect the planet you live in!

References:

1. Centrul de consultant ecologică - Galați, Educație Ecologică, Mapă Școlară, volumul II, Galați.
2. Mohan, Gheorghe și Ardelean, Aurel - Ecologie și Protecția mediului, Ed. Scaiul, București, 1993.
3. Stugren, Bogdan, Bazele ecologiei generale, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1982.
4. Poluarea, https://en.wikipedia.org/wiki/Pollution
5. YeSeul Kim. Granger, Erika. Puckett, Katie. Hasar, Cankutan and Francel, Leif. 2010. Global Warming:Definition.
http://web.mit.edu/12.000/www/m2010/finalwebsite/background/globalwarming/definition.html

Proiect Ecologic „Verdele viu - Copaci, veverițe, mușchi, ciuperci, poiană”

Pereni Teodora
Școala Gimnazială Nr. 16 „Take Ionescu” Timișoara

”Dacă un copăcel de mic crește strâmb, anevoie se mai îndreaptă.”
”Copilul e ca și copăcelul: În sol bun crește frumos!”

ARGUMENT

PĂDUREA, plămânul verde al planetei, constituie și astăzi un mare miracol, cu multe enigme. Fiind cel mai mare și mai important ecosistem terestru, unul dintre cei mai importanți factori naturali pentru viața materială și spirituală a omului, am considerat că, prin derularea proiectului despre pădure „Verdele viu- copaci, veverițe, mușchi, ciuperci, poiană”, elevii vor ajunge să o cunoască mai bine, să înțeleagă atât beneficiile ei, cât și cerințele care trebuie respectate.

Orice copil poate deveni ocrotitor al pădurii, cu condiția să o îndrăgească. Pentru a iubi pădurea, trebuie să o cunoaștem!

Având în vedere legislația europeană care este în curs de aplicare și în comunitatea noastră referitor la protejarea mediului și reciclarea materialelor refolosibile în spirit modern, ne propunem acest proiect care să răspundă nevoilor de cunoaștere a tuturor locuitorilor cu privire la relația mediu curat = „viață sănătoasă”.

Pornind de la aceste considerente, am organizat și desfășurat cu elevii activități ecologice, în cadrul proiectului educațional „Verdele viu- copaci, veverițe, mușchi, ciuperci, poiană”.

SCOPUL PROIECTULUI

Formarea unor atitudini și comportamente pozitive față de mediul înconjurător

OBIECTIVELE PROIECTULUI

1. Înțelegerea relației omului cu natura, perceperea naturii ca pe un tot unitar, în care se armonizează elementele care-l constituie și dobândirea unor cunoștințe referitoare la ecosistemul pădurii.
2. Conștientizarea pericolului pe care îl reprezintă degradarea pădurilor, din cauza defrișării și poluării;
3. Dezvoltarea spiritului de colaborare în echipă prin implicarea în acțiuni practice de plantare de flori, pomi, de ocrotire, și îngrijire a pădurii, a spațiilor verzi din jurul școlii;
4. Observarea condițiilor necesare viețuitoarelor pentru a-și putea menține habitatul și pentru a nu fi afectate negativ lanțurile trofice din care acestea fac parte;
5. Cultivarea sentimentelor estetice în contact direct cu frumusețile naturii

GRUP ȚINTĂ

20 elevi ai clasei a II-a, profesori

DURATA

an școlar 2017-2018

PARTENERI

elevii școlii, părinții acestora, cadrele didactice ale școlii, comunitatea locală

METODE ȘI PROCEDEE FOLOSITE

explicația, demonstrația, observația, problematizarea, activități de informare, activități practice, chestionare

FORME DE ORGANIZARE

activitatea frontală
activități pe echipe

RESURSE MATERIALE

materiale necesare desfăşurării activităţilor: coli de scris. Pliante, acuarele, seminţe de flori, material din natură, reciclabile pentru realizarea lucrărilor

materiale necesare pentru informare, evaluare: aparat foto, videoproiector, calculator, cd-uri, etc.

RESURSE FINANCIARE

sponsorizări –părinţi

MODALITĂŢI ŞI ACTIVITĂŢI DE DISEMINARE

fotografii ale activităţilor desfăşurate

popularizarea acţiunilor prin avizierul şcolii

mese rotunde de informare a părinţilor şi comunităţii locale

miniexpoziţie cu material publicitare şi rezultate ale activităţilor

ETAPA I

Ne jucăm, obiecte confecționăm

confecționarea unor obiecte din material refolosibile

reactualizarea copăcelului clasei din frunze eco, fiecare frunză reprezentând un copil

ETAPA A II-A

Un mediu curat, o viață sănătoasă

”Eu și natura” norme de comportare în natură

vizită-n pădurea din apropierea școlii: Pădurea Verde

ETAPA A III-A

pădurea văzută prin ochi de copil

observarea elementelor naturale; copaci. păsări, mușchi, ciuperci, poiană

povestirea propriei experiențe

jocuri

ETAPA A IV-A

Copiii - prietenii pădurii

imortalizarea acțiunilor desfășurate

concursuri, jocuri

desene pentru portofoliul personal

expoziție

Măsuri privind prevenirea efectelor deșertificării

Meroniuc Manuela Alina
Liceul Tehnologic Energetic „Regele Ferdinand I” Timișoara

Desertification is manifested by „land degradation in arid, semi-arid and dry subumid - action as a result of various factors, including the climate change and because of human activities ". It is therefore important location windbreaks. They aim to protect against the effects of harmful factors and / or to improve climatic, economic, aesthetic and sanitary land .The main benefits of windbreaks products are: increasing agricultural production, carbon storage, raising humidity, air temperature reduction, stimulate the exchange of air, filtering particulates and dust, gaseous pollution reduction, reduction of direct and reflected light.

Deșertificarea reprezintă o problemă majoră cu care societățile umane se confruntă din ce în ce mai mult. România face parte din cele 110 țări de pe glob în care se înregistrează zone potențial afectate de deșertificare, ca rezultat al perioadelor frecvente, lungi și accentuate de secetă, datorate în principal dezechilibrelor apărute în caracteristicile climei, dar și reducerii severe a suprafeței ocupate de vegetația forestieră în regiunile de câmpie și de dealuri joase. Perioadele de secetă îndelungată și accentuată sunt puse în evidență de regulă de o serie de fenomene, precum degradarea solurilor (prin eroziune în suprafața, aridizare, salinizare și alcalinizare), reducerea suprafețelor acoperite cu vegetație, fapt ce conduce la intensificarea radiației solare, amplificarea efectelor vânturilor puternice, prin crearea furtunilor de praf, atât de problematice pentru sănătatea umană, sărăcirea orizonturilor superioare ale solurilor în materie organică și elemente nutritive, diminuarea resurselor de apă etc

Convenția ONU pentru Combaterea Deșertificării definește deșertificarea drept “degradarea terenurilor din zonele aride, semiaride și subumid-uscate ca rezultat al acțiunii diferiților factori, inclusiv ai schimbărilor climatice, precum și datorită activităților umane”.

Perdelele forestiere de protecție reprezintă formațiuni cu vegetație forestieră, cu lungimi diferite, dar lățimi relativ înguste, amplasate la o anumită distanță unele fața de altele. Acestea au scopul de a proteja împotriva efectelor unor factori dăunători și/sau pentru ameliorarea climatică, economică și estetico-sanitară a terenurilor.

Principalele efecte benefice produse de perdelele forestiere sunt următoarele: creșterea producției agricole, stocarea carbonului, ridicarea umidității aerului, reducerea temperaturii aerului, stimularea schimburilor de aer, filtrarea particulelor în suspensie și a prafului, reducerea poluării gazoase, reducerea luminii directe și a celei reflectate.

Creșterea producției agricole- cercetările au estimat că ponderea optimă a suprafeței ocupate de perdelele forestiere este între 4 și 6% din suprafața câmpului agricol. În cazul așezărilor umane din regiuni cu climă temperată, perdelele forestiere reduc necesitățile de încălzire a locuințelor cu 10-20%. Deși beneficiile perdelelor forestiere sunt evidente când acestea ating o înălțime considerabilă (în jurul vârstei de 10 ani), efectul se manifestă pe toată perioada existenței lor.

Stocarea carbonului- fiecare 100.000 ha de perdele forestiere plantate, care ar reprezenta 40 de milioane de arbori, stochează aproximativ 5.000 tone CO2la vârsta de 20 de ani, cantitate care va crește odată cu vârsta arborilor. Pe lângă stocarea carbonului în arborii din perdelele forestiere, rezultă și economisirea (compensarea) energiei prin reducerea combustibililor folosiți. În cazul unei perdele forestiere de protecție a câmpului agricol, neutilizarea agricolă a terenului ocupat de acestea reprezintă folosirea unei cantități mai mici de combustibil pentru culturile agricole.

Reducerea temperaturii aerului -datorită prezenței arborilor este asociată cu o creștere a umidității aerului cu aproximativ 18%, îndeosebi la sfârșitul ciclului diurn. Ridicarea umidității atmosferice se datorează capacității de evaporare a masei foliare, care este de 10 ori mai mare în comparație cu un teren lipsit de vegetație. Umiditatea aerului sub coronamentul arborilor se caracterizează printr-o amplitudine cu 45% mai mică decât în teren descoperit.

Arborii sunt necesari și pentru a utiliza excesul de apă din precipitații, care altfel este eliminată greu numai prin evaporare, în condiții de relief plan (funcția de drenaj biologic).

Reducerea temperaturii aerului- Vara, efectul de răcire a aerului într-o zonă cu vegetație forestieră depășește 30C. Considerând că scăderea temperaturii cu 10C este echivalentă cu o creștere a poziției altitudinale cu 200 m, rezultă că într-o zonă împădurită, microclimatul de sub coronament

este similar cu cel dintr-o zonă fără arbori situată la altitudinea de 600 m. Efectul de răcire este datorat nu numai diminuării radiației de către stratul de frunze ale arborilor, ci și evaporării prin frunze, care folosește în medie 60-75% din energia de radiație pentru transpirație. Radiația solară sub coroanele arborilor este de aproape 9 ori mai mică decât în locurile deschise. În consecință, la adăpostul unei plantații compacte de arbori, radiația solară reprezintă, în funcție de compoziție, vârsta și desimea acesteia, până la aproape 40% din radiația din teren deschis. Rolul sanitar-igienic al perdelelor forestiere consta în faptul că în porțiunile umbrite de arbori radiația calorică este cu 5,00C mai mică decât la umbra clădirilor și mult mai apropiată de limitele optime de confort termic (17,2-21,70C).

Stimularea schimburilor de aer- . În zilele cu calm canicular din perioada estivală, în preajmă și în interiorul localităților ia naștere un fenomen numit briza urbană, ce se explică prin diferențele de regimuri termice care există între plantațiile de arbori și construcțiile existente în localități. Sectoarele construite se încălzesc mai puternic decât cele înverzite, ceea ce determină formarea deasupra primelor a unor curenți ascendenți de aer și deplasarea concomitentă a unei mase de aer rece dinspre plantații către sectoarele construite. Curenții de aer ascendenți antrenează particulele de praf și gazele poluante. Noaptea, terenurile plantate se răcesc mai încet decât zona construită și are loc un proces invers care determină ventilația spațiilor cu vegetație forestieră. Arborii întrerup fluxul de aer cald și poluant spre zona construită și îl înlocuiesc cu aer proaspăt. În acest mod, datorită rolului de ventilator și filtru, perdelele forestiere au fost asemuite cu niște enorme tunele aerodinamice, prin care aerul, înainte de ajunge la componenta cenotică consumatoare predominantă, este curățat de praf, răcit, umezit și îmbogățit cu ioni negativi.

O perdea de protecție în Dakota de Nord

Filtrarea particulelor în suspensie și a prafului- arborii, arbuștii și pătura erbacee ce alcătuiesc perdelele forestiere de protecție a câmpurilor filtrează și purifica aerul poluat de praf sau de diferite particule sedimentabile, precum și de noxe emise de instalații industriale și de utilajele de transport din zona respectivă.

Reducerea poluării gazoase- Reținerea noxelor gazoase de către vegetația forestieră se face direct prin procesul de metabolism și indirect prin modificarea, așa cum s-a arătat, a unor factori climatici, în special viteza vântului și turbulență aerului.

Gazele toxice din atmosferă (oxizii de sulf, de azot, compușii fluorului sau clorului, hidrații de carbon etc.) pătrund în țesuturile vegetale, intra în reacție cu substanțele metabolizate de plantă și se acumulează în țesuturile lemnoase.

Mecanismul de fixare a gazelor de către arbori include atât captarea prin porii plantei, cât și absorbția de suprafață. Când nu sunt în concentrații subletale, ele pot fi neutralizate prin oxidare în procesul metabolic al plantei.

Reducerea luminii directe și a celei reflectate- . Lumina prea intensă, orbitoare, provenită de la soare sau de la suprafețele reflectante, naturale ori artificiale, poate fi redusă atunci când arbori de talie corespunzătoare la maturitate, cu un anumit profil și o anumită densitate a coroanei, sunt plantați în apropierea anumitor obiective social-economice. Frunzișul și ramurile dese reduc considerabil intensitatea luminii. Coroanele rare ale arborilor din specii de foioase, precum și ale unor arbuști care au la maturitate coroane mai transparente sau frunzișul căzut în perioada de toamna-iarna, filtrează și reduc moderat lumina solară prea puternică.

În concluzie deșertificarea se manifestă prin “degradarea terenurilor din zonele aride, semiaride și subumid-uscate ca rezultat al acțiunii diferiților factori, inclusiv ai schimbărilor climatice, precum și datorită activităților umane”. Perdelele forestiere de protecție reprezintă formațiuni cu vegetație forestieră, cu lungimi diferite, dar lățimi relativ înguste, amplasate la o anumită distanță unele fața de altele. Acestea au scopul de a proteja împotriva efectelor unor factori dăunători și/sau pentru ameliorarea climatică, economică și estetico-sanitară a terenurilor. Principalele efecte benefice produse de perdelele forestiere sunt următoarele: creșterea producției agricole, stocarea carbonului, ridicarea umidității aerului, reducerea temperaturii aerului, stimularea schimburilor de aer, filtrarea particulelor în suspensie și a prafului, reducerea poluării gazoase, reducerea luminii directe și a celei reflectate.

Bibliografie:

Costăchescu C, Perdele forestiere de protecție, Editura Silvică, București 2010
Curteanu-Bănăduc A, Degradarea și protecția mediului, Editura Alma Mater, Sibiu, 2005.
Negrei C, Instrumente și metode în mangementul mediului, Editura Economică, București, 1999.
Popescu M, Ecologie aplicată, Editura Matrix, București, 2000
Vlădinerenu (Coord), Dezvoltare durabilă- teorie și practică. Vol II Mecanisme și instrumente, Editura Univ din București, București, 1999
https://ro.wikipedia.org/wiki/Perdea_de_protec%C8%9Bie
http://www.rosilva.ro/articole/perdele_forestiere__p_98.htm

Poluarea fonică, un duşman perfid

Tudor Mihaela Codruța
Liceul Teoretic "Vlad Țepeş" Timişoara

Argumentul lucrării

Trăim într-o lume în continuă transformare, oraşul nostru este în schimbare, se pregăteşte pentru marile evenimente ce vor avea loc în 2021, când vom fi gazdă a mii de vizitatori, nu este stradă pe care să nu vedem măcar o clădire pregătită pentru renovare, imobile vechi se dărâma, altele apar pe spațiile nou create, şi în tot acest vacarm noi suntem siliți să ne desfăşurăm activitățile de zi cu zi: mergem şi venim de la şcoală, mergem la cumpărături, mergem la teatru sau în vizite. Zgomotul continuu care ne înconjoară a devenit un ambient firesc, nu-I mai acordăm atenție, şi totuşi este un real pericol pentru sănătatea noastră.

Gălăgia oraşului este formată, pe lângă şantierele de care am amintit, şi de mijloacele de transport personale şi în comun din oraş, de muzică ce răsună pe unele terase, de conversațiile la telefoanele mobile în plină stradă şi la intensitate maximă, că să aflăm toți, vrem nu vrem fel de fel de informații din viață unor necunoscuți. Este oare posibilă micşorarea acestei poluări la care suntem supuşi? Această lucrare încearcă să găsească unele soluții , chiar dacă punerea lor în practică nu stă doar în puterea noastră.

Ce este intensitatea sonoră?

Intensitatea sonoră este senzația resimțită fiziologic de organismul uman la amplitudinea vibrațiilor sonore din jur. Cu cât amplitudinea este mai mare cu atât intensitatea creşte. Amplitudinea depinde de cantitatea de energie transmisă, de distanță între corpul care vibrează şi cel care recepteazǎ, de mediul de propagare în care are loc emisia, de obstacolele ce se află între emițător şi receptor.

Istoricul acestei noțiuni merge până în anul 1876 când inginerul Graham Bell a brevetat primul aparat menit să emită şi să recepționeze cuvinte. Deşi în jurul adevăratului autor sunt dispute(Reis , respectiv Elisha Gray ar fi depus un patent pentru un aparat funcțional cu câteva ore mai devreme,)istoria ştiinței îi acordă lui Bell acest merit prin simplul fapt că unitatea de măsură pentru intensitate a primit numele sau , decibel.

Urechea umană este un organ receptor adaptat să suporte intensități între 0 şi 120 dB. La 140 dB este pragul dureros, peste care surzirea este aproape sigură. Limitele normale ale intensității care nu provoacă tulburări este de 20-30 dB, o convorbire calmă poate ajunge la 40 dB. . Faptul că între căderea unei frunze şi decolarea unui avion cu reacție diferența este de la 20 la 120 dB , adică o creştere de doar şase ori, se explică prin faptul că avem de-a face cu o scară exponențială, deci zgomotul avionului nu este doar de şase ori mai mare, ci de mii de ori mai mare . Tabelul următor exemplifică câteva activități şi intensitatea sonoră corespunzătoare lor.

140	Pragul dureros
130	Avion cu reacție în timpul decolării
120	Motorul pornit al avionului cu reacție
110	Concert rock
100	Ciocan pneumatic
90	Zgomot de stradă
80	Zgomotul trenului
70	Aspirator
50-60	Zgomot într-un birou aglomerat
40	Conversație
20	Bibliotecă
10	Sunetele naturii
0	Prag auditiv

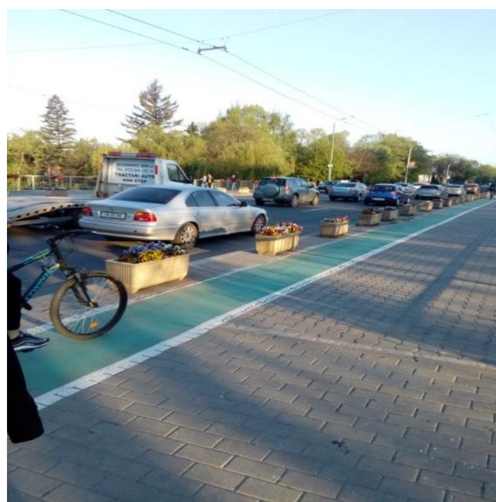
Pragul inferior, dedesubtul căruia sunetele nu mai sunt sesizate de urechea umană este însemnat prin *0 decibeli*.

Limita superioară este de aproximativ *140 de decibeli*, dincolo de care sunetele nu mai pot fi auzite corect, deoarece intensitatea prea mare distorsionează perceperea auditivă, producând chiar senzații dureroase. Supradimensionarea intensității unor sunete sau zgomote peste limitele fiziologice admise (trecerea dincolo de pragul durerii) sau expunerea pe timp îndelungat la poluare fonică, au drept consecință deteriorarea şi compromiterea aparatului auditiv.

ISSN/ISSN-L 2248-3985

Fără să ne dăm seama, ”obișnuindu-ne “cu un nivel înalt al zgomotului ne alterăm pe termen lung calitatea somnului, ni se micșorează capacitatea de atenție și concentrare, se poate modifică ritmul inimii și presiunea sanguină, putem trăi cu o stare de teamă continuă.

Situația reală din zone centrale ale Timișoarei

Pentru a vedea exact unde ne situăm cu acești parametri în orașul nostru, am accesat un program pe care orice telefon inteligent îl are, sonometrul, și am făcut o plimbare prin diferite zone din oraș și la diferite ore ale zilei, dimineață, înainte de ora 8, când toate autovehiculele pornesc către locul de muncă, la ora prânzului , seară, și in zilele libere. Am ales că repere podul Michelangelo, zona Gării de Nord, Piață Operei, zona Catedralei, zona Pieței Iosefin, înspre fabrică Elba care este în curs de demolare. Vom notă mai jos ceea ce a indicat aparatul, pe care l-am calibrat în prealabil, să fim convinși că nu ne da valori eronate.

Astfel, făcând un circuit prin oraș, la diferite ore ale zilei am constatat:

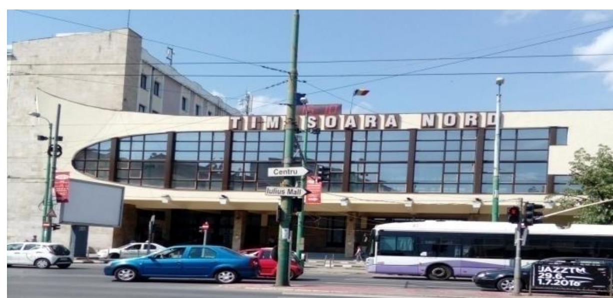
Dimineață, înainte de începerea programului ora 7 . 45 min pe podul Michelangelo, intensitatea sonoră poate atinge 70 dB, la ora 20 ea scade la 60 dB, sâmbătă devreme, înainte de ora 9 nu depășește 45 dB.

A două oprire pentru măsurători la Catedrala , la ora amiezii intensitatea ajunge la 60-70 dB, seară, chiar dacă scade traficul, rămâne zgomotul produs de trecători, fiind o zona foarte circulate, așa că valorile se mențin cam aceleași.

În continuare studiul nostru s-a mutat la pasajul rutier pe sub calea ferată Jiul, o agitație care la orele amiezii atinge chiar și 80 dB, în mod sigur dacă circulația mașinilor se suprapune cu trecerea unei garnituri de tren.

Ajungem la Gara de Nord, trafic în ambele sensuri, stații de autobuze și troleibuze pe ambele părți, stații de tramvai, călători mergând spre sau dinspre gara, Valoarea înregistrată:75 dB

Studiul nostru se mută pe malul Begăi, în dreptul fostei fabrici Elba, acum în curs de demolare. La zgomotul traficului, prezența Autogării, se adaugă cel al utilajelor ce sparg, încarcă, transporta molozul rezultat. Prin urmare , la orele amiezii 80 dB.

Disperați, am luat un tramvai să ne întoarcem la școală, dar la liceul nostru au început lucrările de mansardare, așa că și aici în bubuiturile picamărelor. și al căderii țiglelor în container înregistrăm aceeași valoare de 70-80 dB. Și în acest vacarm se desfășoară cursuri. Noroc că nu mai e mult până la vacanță.

Ce-i de făcut?

Nu stă în puterea noastră să schimbăm amplasamentele șantierelor din oraș, dar putem participa la acțiuni care încurajează mijloace alternative de deplasare. care micșorează semnificativ intensitatea sonoră pe străzile orașului. Sâmbătă 14 aprilie 2018 a avut loc un eveniment de acest fel, în cadrul proiectului “Verde

pentru biciclete”, ajuns în al zecelea an. Numărul de oameni de toate vârstele care s-au adunat pentru a străbate traseul dintre halele Timco și Opera a fost impresionant, dovedind că există speranța.

Prin cereri și sesizări repetate adresate Primăriei se poate mari numărul străzilor cu sens unic din oraș, înjumătățind astfel pe acele străzi zgomotul provocat de mașini. Se poate extinde aria zonelor pietonale , chiar dacă acest lucru îi nemulțumește pe șoferi. De asemenea se poate insistă că toate aprovizionările să se facă fie seară târziu , fie dimineață foarte devreme, pentru că aceste mașini de tonaj destul de mare să nu se adauge prin zgomotul lor celorlalte care circulă ziua. Mașinile care se ocupă de curățenia orașului ar trebui de asemenea să facă acest lucru doar noaptea.

O măsurătoare a intensității sonore lângă o șosea cu trafic intens și în spatele unui tufiș sau gard viu în aceleași condiții de trafic, indică o micșorare a intensității cu aproximativ 10-15 dB, fără a mai lua în considerare ceilalți factori, de micșorare a poluării aerului. Deci fiecare copac plantat ajută la micșorarea zgomotului, a cantității de praf, mărește cantitatea de oxigen, stabilizează solul. E mult, e puțin?

Măsuri care să descurajeze mersul cu mașină personală și să încurajeze alternativele. Un oraș din Italia a hotărât să răsplătească cu bani kilometrii parcurși de cetățenii săi pe bicicletă, o înăsprire a codului rutier, creșterea prețului la carburant, ar putea determina mai mulți oameni să lase mașinile

în față casei și să aleagă să ia tramvaiul sau autobuzul. În acest sens, tot în puterea Primăriei stă înființarea unor linii de transport în comun în zonele mai slab deservite.

Perdelele de copaci sau arbuști micșorează zgomotul, filtrează aerul. Dar și în acest caz, în numele unui confort viitor, parcuri mari ale orașului sunt închise , de mai bine de un an. Este situația Parcului Central, Parcul Flora.

În toate situațiile prezentate, OMUL este factorul cheie, stă în puterea noastră să ne îngrijim de confortul auditiv la care alegem să trăim. Putem lua hotărârea să părăsim un loc zgomotos, unde are loc , de exemplu , un concert, putem reduce volumul aparatului de radio sau televizor, putem petrece cât mai mult timp în mijlocul naturii.